IN GEORGII BUCHANANI PARAPHRASIN PSALMORUM

Collectanea NATHANIS CHYTRÆI.

Quibus vocabula, & modi loquendi tam poetici, quam aliàs difficiliores, & minus vulgo obvii, perspicuè explicantur.

In gratiam eorum, quibus hujusmodi, ut videntur, minus investigare aut non libet aut non vacat.

LONDINI,
Apud SARAH GRIFFINUM
1660.

ILLUSTRISSIMO
PRINCIPI ET DOMINO
D. OTHONI DUCI BRUNSVICENSI
Et Luneburgensi, Domino suo
clementissimo S. P.

NATHAN CHYTRÆUS.

REginæ ut sua [illegible] [illegible] illa [illegible]
Barbara quæ se uno regna [illegible]
Sic ego, quæ hic mea sunt, tibi, Princeps [illegible]
Forsitan & [illegible] grata futura tuis. [illegible]
[illegible] adeo tenera, quæcunque est sparsa juventa,
Ut discat puro corde timere Deum,
Illius & laudes linguis celebrare tenellis,
Quæ Domino miræ victima grata placet.
[illegible] tu modulis [illegible] præbe, ut facis, aures,
Fiat ut exemplo [illegible] illa tuo.
Vive diu, Dux [illegible] dignissime vita,
Usque diu tibi sit [illegible] vita, vale.

AD
MARIAM
ILLUSTRISSIMAM SCOTORUM Reginam.

GEORGII BUCHANANI Epigramma.

NYmpha, Caledoniæ quæ nunc feliciter oræ
Missa per innumeros sceptra tueris avos,
Quæ sortem antevenis meritis, virtutibus annos,
Sexum animis, morum nobilitate genus;
Accipe (sed facilis) cultu donata Latino
Carmina, fatidici nobile regis opus.
Illa quidem, Cirrha procul & Permisside lympha,
Penè sub arctoi sidere nata poli.
Non tamen ausus eram malè natum exponere fœtum,
Ne mihi displiceant quæ placuere tibi.
Nam quod ab ingenio domini sperare nequibant,
Debebant genio forsitan illa tuo.

IN PSALTERIUM DAVIDIS.

Incerti auctoris.

Σίγησον Ὀρφεῦ, ῥῖψον Ἑρμῆ τὴν λύραν,
Τρίπους ὁ Δελφοῖς δῦνον ὡς λήρων ἔτι.
Δαβὶδ γὰρ ἡμῖν πνεύματος κρείττω λύραν,
Τρανοῖ τὰ κρυπτὰ τῶν Θεοῦ μυστηρίων,
Πλήθην παλαιῶν ἰσοζεῦ περασίων,
Κινεῖ πρὸς ὕμνον τοῦ κτίσαντος τὴν κτίσιν.
Σώσων ἅπαντας μυσταγωγεῖ καὶ γράφει,
Ἁμαρτάνοντας εἰς ἐπιστροφὴν φέρει.
Πολλοῖς σὺν ἄλλοις καὶ κριτοῦ δηλοῖ κρίσιν,
Σμήχειν διδάσκει ψυχικὰς ἁμαρτάδας.

JUL. CÆS. SCALIGER. V. CL.

Ad Georgium Buchananum.

Felix Georgi, lactea vena poter,
Quæ ditat immensum mare:
Quid barbarorum voce squalentem absona,
Merisque nugis obsitum,
Inepturientem non ferendis artibus
Audire memet postulas?

Plectrumne Phœbo temperante, Marsyas
Tentabit ictum pollicis ?
Amabilis Thaliæ si faciat modos,
Garrire pica gestiet ?
Te natum ad alta Pegasi cacumina,
Tepente susceptum sinu
Regina sacri magna Calliope soni
Liquore non noto imbuit,
Deditque palmam ferre de tot gentibus,
Latina quot colit cohors.
Puris beatâ voce tessellis nitor
Perstringit aures candidas :
Flexuque ducta vena dulcis aureo,
Quam sustulit, iterat sitim.
O me superbum, Mole sublatum nova,
Te literatorum Deo !
Desideratum abesse te, ut scribis, doles ;
Quòd aliquid esse me putes,
Tu te ipse contemplator : in quo cuncta sunt:
Et vota lenies tua.

IDEM.

De Georg. Buch. carminis venustate.

HEri legebam nuper allatum mihi
Sapidum, tenellum, molle carmen, aureũ,
Intelligendum vel puellis omnibus,
Si splendor, atque puritas, decus, nitor,
Animum subire luculentum ullum queat :
Intelligendum non facilè doctis viris,

Nisi

Nisi mentis excitetur ardor efficax,
Sententiarum propter ardorem merum.
De me ut loquaris, ut ego de me ipso loquar,
Intelligebam primulùm ut simplex puer;
At ubi vir esse, ubi esse volui intelligens,
Vocis serenâ luce perculsus tuæ,
De intelligenti intelligens nihil fui.
Hoc te volebam sic monere: ne petas
Me velle respondere, non enim audeo.
Hocque esse respondere, Non respondeo.

ADRIANI TVRNEBI, GRÆCÆ
Philosophiæ Professoris Regij.

NEminem esse existimo in Gallia paulò humaniorem, cui GEORGIUS BUCHANANUS non sit notus: non solum eximius poeta, verum etiam vir omni liberali eruditione non leviter tinctus, sed penitus imbutus.

CAR. UTENHOVII

TRes Italos Galli semp vicêre: sed unum
Vincere Scotigenam non potuere virum.

GEORGII FABRICII.

PSalterium verterunt Germani aliquot piè: Itali, ut solent, eleganter: imprimis Flaminius. Sed nunc omnium industriam vicit GEORGIUS BUCHANANUS SCOTUS, varietate sententiarum, & puritate sermonis.

Francifci Porti

Gretenſis.

Σιγὴ νῦν λαοῖς Δαβίδ᾽ ἄλλος θέσπιν ἀοιδὴν
(Θαῦμα μέγ᾽) ἐντείν πᾶσιν ἐπιχθονίοις
Ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἀντολίης ναέταις θεοῦ μέλπε τε κάρτος
Ἑσπερίοις ὁ δέ τ᾽ εἰς ἔσχατον Ὠκεανόν.
Ἦισι Παλαιστίνων ὀπὶ κέκηχ᾽ γ᾽ αὐτὰρ ὁ ῥυθμοῖς
Αὐσονίοις θέλγειν νῦν νόον εὖ μερόπων. (σῦ
Εἰ δὲ μέλη πρεσβυτέροιο, τύπῳ τόδε νεύσατο Χει-
ρ Ἐξοχῶ οὐρανόθεν παντοκράτωρ βασιλεύς.

Henrici Stephani.

Ecce Caledonia Maro, Naſo et Flaccus in ora,
Pro Iove nunc diſcunt poſſe ſonare Iovam.

Ejuſdem.

Davidis hic corpus, ſed tectum veſte Latina,
Quæ picta eſt Flacci, Picta Maronis acu.

Pauli Meliſſi Franci.

Diverſos multi varie elicuere ſonores,
Aptando Latiæ plectra Syriſſa lyræ.
Barbiton hic, cytharæq; fides chelyn increpat alter:
Et ſuus ex merito quemq; ſecutus honos.
Quod, Buchanane, canis, modulamina cætera vincit,
Ceu reliquas liquidæ Daulia vocis aves.
Et quiſquam dubitet plenis edicere buccis,
Hæc ſuperat cunctas buccina clara tubas?

In

IN HANC EDITIONEM Epigrammata:

Joh. Posthii, Archiatri Palatini, P. L.

SYdereū ascendit nuper Buchananus Olympū
Vocante rege cælitum,
Mistus ubi sanctis jam vatibus aurea Templa,
Cantu suorum carminum
Mellifluo replet, cœtu admirante piorum;
Stupente & ipso Davide;
Qui, Meritò superis ait, ista probantur & orbi,
Ter maximi laudes Dei
Clariùs ac meliùs referentia, quam mihi quondā
Modulata Hebræa barbito.

Ejusdem

De Nathane Chytræo.

PIndaricis cantū numeris mihi deme; manebit
Quantumvis docta gratia parva lyræ
Versibus adde suos modulos, cantumq; sonantem;
Major iisdem erit gratia, major honos.
Quantam igitur laudem Chytræi *Musa meretur,*
Plectra animat melicis quæ Buchanana sonis?

 Frid.

Frid. Sylburgii.

Ὁ Ἰεσσαΐδης τε Θεοῦ σοφίαν τ' ἀρετάς τ' ἀναρίθμους
Πρῶτος σαλπίγξεν βαρβίτῳ ἑβραϊκῷ.
Εἶτα δ' Ἀπολλώνιος τις ἐπώνυμος ἔξοχος ἀνὴρ
Ἕλλησιν μέτρῳ φθέγξατο δακτυλικῷ.
Θέλγοις δ' Αὐσονίοισι μελοφθέγξασθαι ἐφ' ἡμῶν
Σύγχρονος ὑπερφερέως δ' ὁ Σκοτίης Βυχάναν.
Τόσσα γὰρ κλαγγαῖς ἰαχῇ κελάδησε τὰ θεῖα,
Ὡς τοῖς τῶν ἄλλων φθέγμασιν ἐπισκοτέειν.
Ὅστις δὲ δαιδαλέῳ μελέων ποικίλματι χρῶτας
Τοῖς δ' ἰδίοις ᾄδειν ἔργον ἔχεσκε τρόποις,
Ναθὰν Χυτραῖος, Μούσαις πεφιλημένος ἀνήρ.
Οὐδὲ τοῖς μέτροις προσέθηκ' ἐναρμονίως.
Πρὸς δ' ἔτι καὶ ψαλμῶν μερίδας κεφάλαιά τε,
Εἵνεκα, συντομίῃ ἐξέθετ' εὐσυνέτῳ. (μετέμα
Ταῦτα θεοφιλέων μελετήματα ποίκιλα φωτῶν,
Ὦ βροτοὶ ἀμφοτέραις δέξασθε ταῖς παλάμαις.
Ἔν τε γὰρ εὐτυχίαις παρέχει θεοπρεπέας ὕμνους,
Ἔν τε δυσημερίαις πρὸς Θεὸν ἱκεσίας.
Ἐργατὰς δ' ἐμφαίνει τά τε πρὸς θεὸν ὑψιμέδοντα,
Καὶ τὰ πρὸς ἀνθρώπους ἔργα θεοσεβίας.
Ταῦτα δὲ τοῖς ἀγαθοῖς, τοῖς τ' ἀθανάτοισι μέλουσιν
Ἐλδομένοις, πάντων ἐστὶ ποθεινότατα.

Joh. Lundorpii.

ΜΆντιος Ἰσαάκου λογιωτάτας [illegible]
Πολύπαλλος ψαλμοὺς καὶ [illegible] σκῆπτρος.
Ἀλλ' αὖ πᾶσιν ἀριστεὺς ἐν Βυκχαναῖσι, ὅσ᾽ ἐστὶ
Ἡ γλῶσσα διαπρεπέα ἔξοχος εὑρεῖν.
Τίπτε σὺ Σαρκαστὴς ἔτι Σαρκάζεις; ἀεὶ λάμψει
Ἥλιος, λάμψει ἔξοχα τοῦδε κλέος.

Ἄλλο

Ὅς Βυκανᾶνος ἅπαν Σαρκαστὴς ὄνομ᾽ [illegible] λογάδας
Εἶπε καὶ αἶσαν, ὁ γὰρ καὶ [illegible]
Εἰ κάλλους, [illegible] δοιῶ κλέος ἱμερόεν [illegible]
Πάντι ἐν κόσμῳ [illegible] καλλος [illegible].

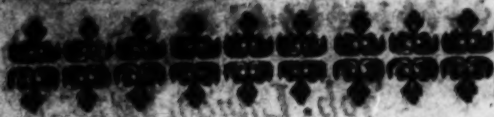
Ἄλλο.

Καὶ Βυκανᾶνο [illegible] Σκώπτῃ Σοι, [illegible]
Σὺ Σκώπτεις, [illegible] ἀλλὰ [illegible].

Ἄλλο.

Σιγὴ [illegible], [illegible]
Νῦν γὰρ [illegible] μισοπτόλος [illegible],
Μισοπτόλος Βυκ[illegible], ἄεθλον τῶ [illegible] Ἀπόλλων
Κεῖνον ἐν νεκροῖς ἐν τῷ παλαιγενέεσσιν.
Ἦν τάχα Σαρκάζειν τις, [illegible]; αἰὲν ἀοιδοῖς
Ἀφθονίη [illegible] Σαρκασμός.

AD

AD. CL. V. NICOL. REVSNERUM, I. C. & Poetam, Reipub. Scholæque Argent. Antecessorem & Consiliarium,

Ænigma Christiani Egenolphi Francof. P. L.

εἰς τὸ Βυξιδόν.

D*Igna polo soboles lambentis & aëra voce*
Dulciter harmonica & stagna impleo prole canora.
Nec me Delta juvat: PROBO BALTHÆ MUNERA TESTÆ.

GEOR-

Georgii Buchanani

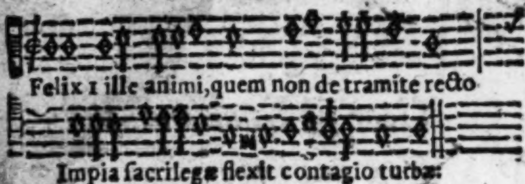
PARAPHRASIS IN PRIMUM LIBRUM PSALMORUM.

PSAL. I. Beatus vir, qui non abiit in consilio, &c.

Primus Davidis psalmus, qui tanquam proœmium & commendatio totius est operis, docet, verè beatos esse pios; extremè autem miseros impios. Qui verò sint pii, qui impii, aperit statim initio. Postea singulis imaginibus singulorum conditionem oculis subjicit. Felicitatem enim piorum, in hac maximè vita, pulcherrima icone arboris irriguæ & fructiferæ pingit: & in altera vita inquit eosdem Deo cognitos & caros esse futuros. Impiorum in hac vita florem momentaneum, seu potius extremas miserias, designat, imagine pulveris à vento agitati & discussi: in altera verò vita eosdem æternis suppliciis subiiciendos prædicit: innuens interim, semina & incrementa pietatis ex hoc Psalmorum libro haurienda esse.

Carm. genus 1.

Discantus.

Altus.

Non iter erroris tenuit, b sessorve cathedræ
Pestiferæ, facilem dedit irrisoribus aurem:
Sed 2 vitæ crimatur iter melioris, & altâ
Mente, Dei leges noctesque diesque revolvit.
Ille 3 velut riguæ quæ margine consita ripæ est
Arbor erit, quam non violento a Sirius æstu
Exurit, non torret hyems, sed prodiga læto
Proventu beat agricolam; nec flore caduco
Arridens, blanda Dominum spe lactat inanem.
Non 4 ita divini gens nescia fœderis, exlex,
Contemtrixque poli: subito sed turbine rapti
Pulveris instar erunt, volucri quem concita gyro
Aura levis torquet vacuo ludibria cœlo.

Ergo

Tenor.

Baſſus.

Ergo 5 ubi veridicus judex in nube ſerena
Dicere jus veniet, ſceleriſque coarguet orbem,
Non coram e impietas mœſtos attollere vultus,
Nec miſera audebit juſtæ ſe adjungere turbæ.
Nam 6 pater æthereus juſtorum & fraude carentûm
Novit iter, ſenſumque tenet, curvoſque ſequuta
Impietas fraudum ſanfractus ſcelerata peribit.

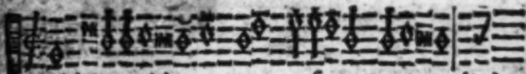
PSAL. II. Quare fremuerunt gentes. &c.

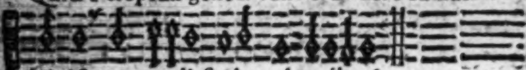
De regno Chriſti vaticinaturus, initio objurgat tyrannos et impios huic regno adverſantes, iiſque pœnas minatur. Poſtea regem nominat, Chriſtum Dei filium, ejuſq; potentiam oſtendit, hortaturque omnes, ut eum audiant & revereantur, niſi in æternum perire malint.

Secundum

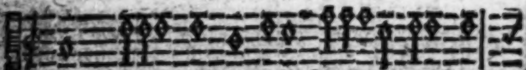
Secundum genus Carm.

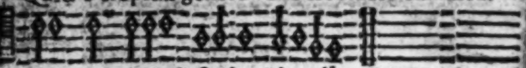
Discantus.

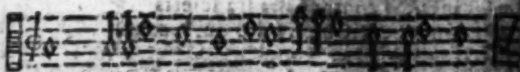
Altus.

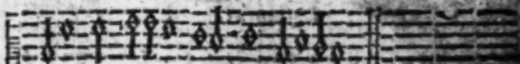

Et 2 cum principibus magni coiere tyranni (cest
Dominumq; Christumque Domini adversum tru-
Vincula 3 quin horum fortes dirumpimus ajunt,
E t lora nostris demimus cervicibus?
At 4 pater æthereus, rerum cui summa potestas,
Ridebit impotentium irritas minas.
Tum 5 justâ accensus miseros affabitur irâ,
Et per furorem cæca consilia suum
Turbabit; 6 Cingamque meum a diademate regem,
Inquit, Sionis jura sanctis collibus
Qui dabit, & latè fundet mea jussa per orbem.
Deinde 7 allocutus Dominus est me; Filius

Tenor.

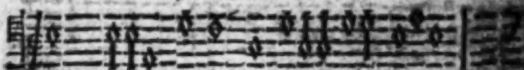

Quid 1 trepidæ gentes vano fremuere tumultu?

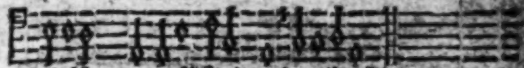

Minisque populi sæviunt inanibus?

Bassus.

Quid 1 trepidæ gentes vano fremuere tumultu?

Minisque populi sæviunt inanibus?

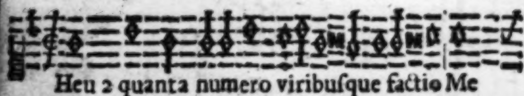
Tu meus es, genui té hodie : 8 me posce, daboque
  Omnes ut hæres gentium fines regas,
Qua circumfusis tellus se porrigit undis,
  Regasque 9 sceptro sempiternum ferreo ;
Quumq; voles, tumidosq; premas frangasq; rebelles
  Ut ficta fragili vasa franguntur luto.
At 10 vos, in populos quibus est permissa potestas,
  Et jus ab alta sede plebi dicitis,
Errorum tenebras depellite, discite verum.
  Servite 11 Domino cum tremore; gaudiis
Et timor & Domini accedat reverentia vestris
  Ut 12 missum ab illo filium amplectamini;

In

In vos ne justæ vindictam exerceat iræ,
De [b] calle recti devios; nam quum brevi
Sæviet injustos contra justa ira, scietis
Quam sint beati, spes in illo qui locant.

Tertium genus.

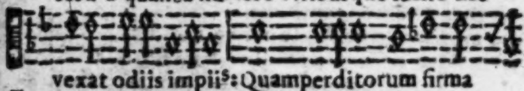
Discantus.

Altus.

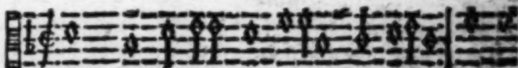

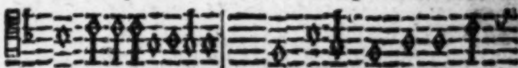

PSAL. Iji Domine quam multiplicati, &c.

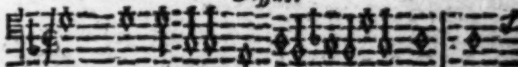
Hoc hymno Propheta regius filii seditiosi Absolonis conspiratione perturbatus, primo conqueritur de factiosorum multitudine: Deinde iis presentiam omnipotentis & in exaudiendo benignissimi Dei opponit, quo fretum, se etiam in extremis periculis animo tranquillo fore asserit, unjusq; hujus servatoris et liberatoris salutem et subsidium magno animo implorat.

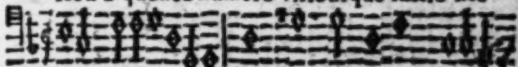
Tenor.

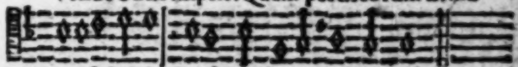

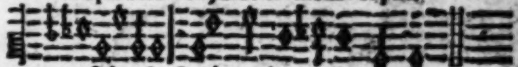

Bassus.

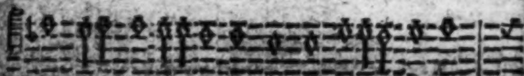

Et

Et 3 asseverant, spem salutis in Deo
 Superesse jam nullam mihi:
Quum 4 tu sub umbra præliantem me tui
 Tam sæpe scuti texeris:
Quum laudis auctor sis meæ, quum gloriâ
 Meum corones verticem.
Quum 5 nocte Dominus invocantem me suo
 De monte sancto exaudiat,
Curis 6 solutus & recumbo & dormio;
 Resurgo liber à metu.
Domino 7 excubante, nec meum formidine
 Pectus movebunt agmina
Numerosa; nec si sæva feritas omnium
 Conjuret in me gentium,

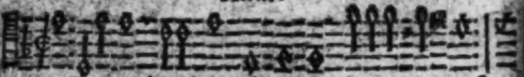
Quartum genus

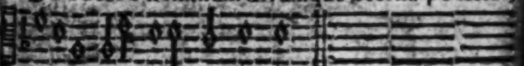
Discantus.

Altus.

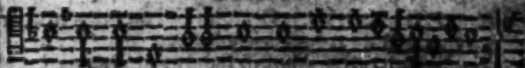

Tu 8 Domine in aciem ductor, ut me liberes,
Prodibis: hostium omnium
Malasque franges impiorum & conteres
Dentes potenti dexterâ.
At 9 tu salutis una spes, populum tuum
Bonitate solitâ amplectere.

PSAL. IV. Quum invocarem, exaudivit, &c.

Invocat hic David auxilium Dei contra Absolonem & reliquos seditiosos, quos etiam objurgat, & in viam redire jubet. Docet item, quod nam sit verum & summum bonum, nimirum non divitiæ, aut annui reventus ubertas, sed Dei benevolentia et favor, in quo uno et solo, cum vera animi tranquilitate, ipse acquiescat.

Tenor.

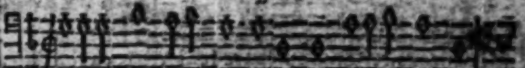

O 2 Pater, ô hominum divumque æterna potestas

Sinceræ mihi conscie mentis,

Bassus.

O 2 Pater, ô hominum divumque æterna potestas,

Sinceræ mihi conscie mentis,

Qui

Qui mihi consiliique inopi, incertoque salutis,
Imploranti rebus in arctis,
Tutum pandis iter, latumque educis in æquor:
Nunc obsesso fraude maligna
Da mihi te facilem, & justis bonus annue votis,
Non durâ placabilis aure.
O, 3 hominum cæcæ mentes, quo me usque relicto
Intenti mendacibus umbris,
Sollicita in vanas torquetis pectora curas?
Tandem credite vera monenti:
Quem 4 Deus electum miro dignatur honore,
Per discrimina cuncta tuetur.
Me Dominus clamantem ad se, auxiliumq; rogante[m]
Mitis & exorabilis audit.
Ergo 5 Dei, miseri, nunc saltem agnoscite numen,
Et vitiis absistite pravis,
Vobiscum in tacito per noctem expendite lecto
Longi dicta ac facta diei.
6 Non a pecudum fibris Domino, sed mente b litat[ur]
Innocuâ: si admoveris aris
Hanc, poteris sperare animi securus ab alto

Quintum genus.

Discantus.

O potens rerum Deus, aure leni Mitis exaudi m[e]
verba, mentis mente non dura tetricusque trist[e]

Dextrâ munera larga benignâ.
Poscit 7 opes modò degeneres pars maxima vulgi,
Hæc animos vota una fatigant.
At 8 tu me placido tantum bonus adspice vultu,
Aura tui jucunda favoris
Me super irradiet: sat amico te mihi felix:
Alter frugibus horrea stipet,
Impleat & multas generoso nectare cellas,
Et congesto gaudeat auro:
Ast 9 ego, curarum vacuus de nocte recumbam,
Et sine sollicitudine somnos
Accipiam: tu securam mihi robore mentem,
Tu certa spe pectora firmas.

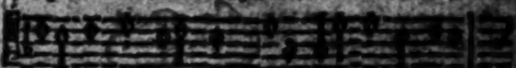
PSAL. V. *Verba mea auribus, &c.*

Hic quoq; [illegible] ... [illegible] ... affli[c]tus à Deo suas preces exau[illegible] ... defend[illegible] contra inimicos sanguinolentos, eosque nomine Deo e[illegible]. Dei [illegible] misericordiâ se fretum non desperare i[illegible] adversis sed ad ejus patrocinium confugere. H[illegible] autem suos esse mendaces, fraudulentos, hypocritas, [illegible]oque orat ut Deus eos puniat; adsit autem & benefaciat piis.

Tenor.

O 2 potens rerum Deus, aure leni Mitis exaudi mea

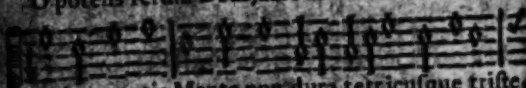
Verba mentis Mente non dura tetricusque tristis

Altus.

Altus.

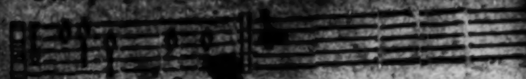
O potens rerum Deus, aure leni Mitis exaudi mea

verba, mentis Mente non dura tetricusque triste,

Percipe questus.

Percipe a questus.

Adspice 3 attentus, [illegible] quanta tendat
Vox latus: quando mihi rex Deusque
Solus es, solum veneror precorque
Rebus in arctis.

Manè 4 clamantem Deus aequus audi:
Nam tuum casta prece [illegible] non inanem
Spem fovens, nomen jubar ante b Eoum
Manè ciebo.

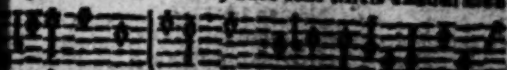
Tu 5 Deus, latus pietate vera,
Impii ritus scelus execraris:
Nec tibi pravi studiosa [illegible]
[illegible]

Vis 6 tuos vultus [illegible] nefasque:
Hostis 7 es fraudum & cupide cruoris
Caedis: & audacem [illegible] linguam
Falsis recides.

Bassus.

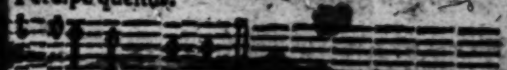
O potens rerum Deus, aure leni Mitis exaudi mea

verba, mentis Mente non dura tetricusq; tristes

Percipe questus.

Percipe ª questus.

t 8 tuâ fretus bonitate sacrum
imen accedam, tua templa inibo:
itè adorabo tua sancta castis
Numina votis.
u 9 mihi, ut casses fugiam dolosos,
ostium, lumen, Deus, æquitatis
ux tuæ prefer, dubioque cæcos
Dirige gressus.
ostium 10 verum fugit ora, pectus
ncolit fraus spurcitiesque, guttur
etrius putri est quod hians recludens
Funeris busto.
ingua adulatrix tacito veneno
landiens, cæcos meditatur ictus
O 11 Deus, rerum O Pater alme gentem
Perde nefandam.

Redde conatus, Pater alme, vanos:
Quique te linquunt, scelerum suorum
Sentiant poenas meritas ab ima
Stirpe recisi.
12 Sed tui semper bonitate tuti
Gaudeant, qui spem posuere in uno
Te sibi portam impavidi, tuumque
Nomen adorant,
13 Namque tu rectos animique puros
Larga opum dextra recreas benignus,
Et tui (tanquam clypeo) favoris
Protegis umbrâ.

PSAL. VI. Domine ne in furore, &c.

Psalmus hic primus est inter septem, qui, quod doctri-
& exempla verae poenitentiae contineant, Poenitenti-
appellantur. Porrò autem cùm desperatione & ipsa inf-
luctans David, agnoscit primo suorum peccatorum m-
titudinem, vereque & ex animo, multis cum lacrym-
squalore, dolet Deum tantopere a se offensum esse,
poenam, modò paterna sit, recusat. Neq; tamen de-
rat, sed ad Dei misericordiam, propter filium suu-
promissum, verâ fide confugit. in qua quidem ita-
fultat, ut etiam insultet hostibus, qui a Deo plan-
sertum Davidem jactabant. Vitae quoq; emendati-
& bonum propositum in eo declarat, quod se viven-
valentem Dei laudes perpetuo celebraturum pollic-
quod nisi ab homine vere pio fieri non potest.

Carm. genus Iii.

DUm 2 fervet ira, Domine, dum mens aestuat,
Ne me merentem corripe:
Dum saevientis flagrat in cursu furor,

Ex-

Exigere pœnas abstine.
O 3 parce: languor ægrum conficit,
  Manum salutarem admove;
Corpus, solutis ossium compagibus,
  Enerve vires deserunt;
Mentemque 4 graviter mœror angit turbidam
  Quo me usque miserum negliges;
Quo 5 me usque linques, jam reverte ac libera
  Ægrum inferûm de faucibus.
Ubi 6 sæva duram mors manum injecit semel,
  Quis amplius meminit tui,
Quis mortis altâ subrutus caligine
  Nomen celebravit tuum,
De 7 nocte pectus anxium suspiriis
  Pulsans, gemensque lacrymis
Lavo cubile, strata fletuum madent
  Rorata largis imbribus,
Caligat 8 acies luminum, doloribus
  Hebetata longis, hostium
Interque risus & dolos emarcuit
  Color vigorque corporis.
Atqui, sceleribus turba gaudens impiis,
  Facesse, spem pono irritam,
Lamenta Dominus & meorum fletuum
  Placatus audiit sonum.
Dominus 10 benignus supplicem me exaudiit,
  Orationique annuit,
Subitus 11 ut hostes obruat pudor meos,
  Vultusque confundat rubor,
Tristi repentè ut palleant infamiâ
  Fugamque turpem capessant.

PSAL. Vij. Domine Deus meus, &c.

Occasionem huic Psalmo dederunt calumniæ & probra Semei filii Iemini quæ recitantur 2 Reg. ca. 16. Petit ergo David se à cane tam rabioso liberari, cùm sit innocens, & quidem innocentiam suam dirâ in seipsum imprecatione, ipsiusq; Dei, qui cardiognostes est, testimoni

Sextum genus.

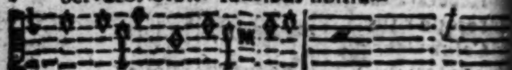
Discantus.

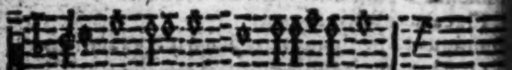
In te salutis spem posui meæ,

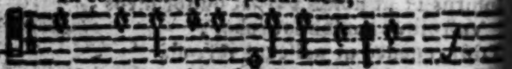
Servator orbis: faucibus hostium

Altus.

In te salutis spem posui meæ,

Servator orbis: faucibus hostium

Me libera, qui mente sævâ

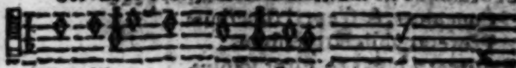
Interitu

possit demonstrare. Cum igitur Deus innocentiæ et justitiæ defensor, vindex autem mendaciorum sit & scelerum, erat ut hîc quoque ob honorem nominis sui, in eosque vires suas exerat. Ne autem interitu hostium delectari videatur, monet eos ut resipiscant; quia et tela iræ divinæ ipsorum cervicibus immineant; et conatus ipsorum plane irriti, et auctoribus tandem exitiales sint futuri. Sic verâ fide statuit se exauditum, suamque causam Deo curæ esse, pro quo ipse immortales ei gratias agit.

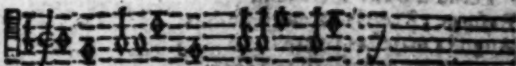
Tenor.

In te salatis spem posui meæ.

Servator orbis, faucibus hostium

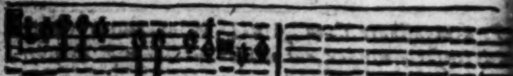

Me libera, qui mente sævâ

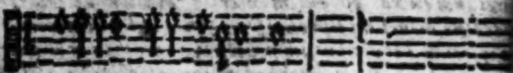
Bassus.

In te salutis spem posui meæ,

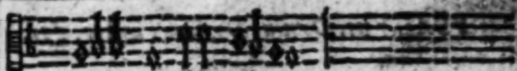

Servator orbis, faucibus hostium

Me libera, qui mente sævâ

Si 3 nemo vindex afferat, ut leo
Imbelle b crudus dilaniat pecus,
Sic me ferus discerpet hostis,
Innocui c sitiens cruoris.
Si 4 verus index me meritò arguit,
Nec falsa mendax d crimina texuit,
Si 5 damna tranquillo creavi,
Promeritò malè ni peperci:
Me 6 persequatur e dum capiat sequens,
Captumque sternat, stratum & humi pede
Conculcet, & sceptri superbum
Proterat abjiciatque fastum.
Exsurge; 7 justus te furor impius
Meorum in iras excitet hostium.
Exsurge promissamque redde
Perfidiæ Deus ultionem.
Exsurge; 8 terris luceat omnibus
Augusta majestas tua, te suum
Accurrat agnoscatque regem
Concilium populi patremque.
O 9 qui potenti sceptra tenens manu,
Gentes per omnes crimina vindicas,
Me vindica, si ritè pœnas
Ore pio innocuoque posco.
O 10 juste judex, cordis in intimo
Quem nil recessu præterit abditum,

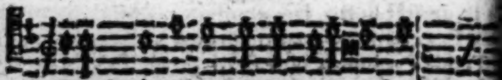
Frange impios ausus malorum;
Fulci animos reforeque justos.
Securus 11 hostes nil metuo, Deo
Custode, quem simplex animi juvat
Candor 12, pios servat, malisque
Exitium assiduè minatur.
Si 13 perstet hostis, jam gladium tenet,
Jam 14 tendit arcum promptus, & arripit
Ferale f telum, & igne sævo
Lethiferas g acuit sagittas.
En, 15 qui nefandum parturijt scelus,
Concepit h ærumnam, pariet velut
Quæ vana per somnum inquietas
Ludificant simulacra mentes.
Fodit 16 dolosam, ut me caperet, i scrobem,
Incautus in fossam ipse suam ruit,
In 17 verticem ipsius recurret
Pernicies, recidentque fraudes.
Ergo 18 k expeditus fraudibus & metu,
Rerum parentis justitiam canam,
Nomenque sanctum gratiasque
Lætus agam, repetamque laudes.

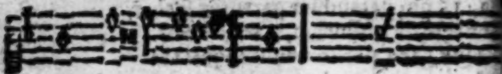
PSAL. Viii. Domine Dominus noster, &c.

Celebrationem Majestatis, seu omnipotentiæ, item bo-
tatis, sive potius philanthropiæ divinæ hæc oda con-
net. Omnipotentiam Dei ex operibus cœlo terraq; con-
anis declarat, et primo quidem ex terrenis ubi per
fantes et homines planè imbecilles, res maximas in su
laudem gerat, et in inimicos suos exerceat vindictam

Septimum genus.

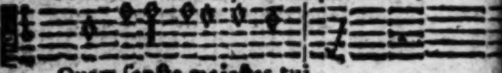
Discantus.

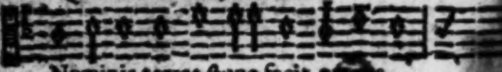

Altus.

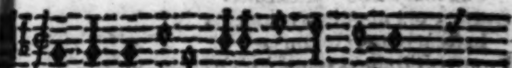

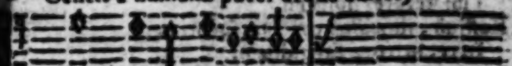

...tas. Deinde ex cœlestibus, ubi solis, lunæ, stellarum ...us incomparabilis, magnitudo incredibilis, conversio ...lanè admiranda, liquidò testentur, qualis quantusq; sit ...rum omnium conservator Deus, quamq; idem benig... ...us et amans sit generis humani, qui in tanta majestate ...ntillis et tot miseriis expositi hominis ita rationem ...abeat, ut eum tanquam semideum, aut vicarium suum ...nstituat, dominium habentem in omnia animantia ter...estria, volatilia, aquatilia: quæ omnia admiratur, et ...mpiternas pro tanta benignitate Deo gratias agit. Al...egoricam explicationem alii persequuntur.

Tenor.

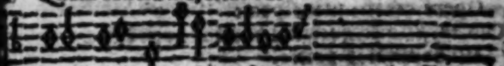

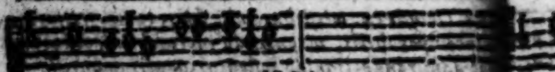

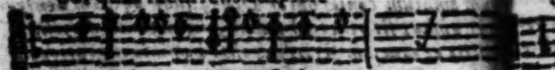
Bassus.

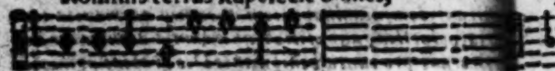

Et 2 ſuper cœli radiantis orbes
  Tua magnitudo ſe[a] extulit.
Quàm 3 piâ mundum tueare curâ,
  Lactentis [b] ævi infantia
Prodit, ut linguas temerè obſtrepentûm
  Tibi refutet hoſtium
Hoſtium, quorum vomit os furorem
  In te, ſititque ſanguinem.
Luce 4 quum cœlos vitrea ſerenos,
  Pollentis [c] opera dexteræ,
Cerno, quum lunam, nitidasque ſtellas
  Per te creatas conſpicor,
Quantulus 5 (mecum tacitus revolvo)
  Homo eſt, ut ejus ſis memor?
Quantula humanæ eſt ſobolis propago,
  Digneris ut illam viſere?
Hunc 6 Deo æqualem propè reddidiſti,
  Ornaſti honore et gloria,
Et 7 tuæ dextræ ſuper univerſa
  Opera creaſti principem:
Cuncta, vitalis quibus a hauſtus auræ eſt,
  Illi dediſti ſub pedes.
Huic 8 boves parent & oves, pecuſque

Sol quas recurrens adſpicit :

Nominis terras ſtupefecit omnes,

Sol quas recurrens adſpicit ?

Quodcunque campis paſcitur ;
Quique 9 pennarum celeri volatu
Metitur e ales aeraȝ
Quique 8 pinnarum celeri natatu
Piſcis pererrat æquora
Gentis 10 humanæ pater atque cuſtos,
Quàm ſancta majeſtas tui
Nominis terras ſtupefecit omnes,
Sol quas recurrens adſpicit ?

PSAL. IX. Confitebor tibi Domine, &c.

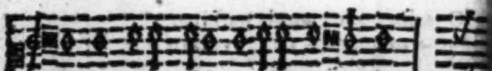
Bimembris hic Pſalmus dici poteſt. Primo enim continet epinicion, ſeu gratulationem et gratiarum actionem de parta victoria, quam propheta regius ſoli Deo acceptam refert, qui cum juſtus ſit, tandem bonus hominum injuſte oppreſſorum cauſas aſſerat, et hoſtes impios, ad nominis quoque internecionem funditus evertat, ſolus interim, omnibus ſuperſtes, judex juſtus, et confugium verè piorum perpetuò futurus. Secundò petitionem habet, ut ab eodem Domino, à reliquis quoq; hoſtibus ſuis, a quibus in extremas etiam mortis anguſtias redactus ſit, liberetur, eo maximè nomine, ut vivus Deo gratias agere,

ejuſ.

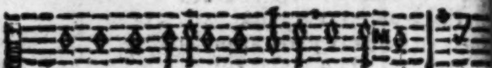
eiusque laudes ad alios quoque quàm latissimè p[…] gare possit. Imprimis autem Dei iustitiam predica[…] impios et fraudulentos suis ipsorum artibus oppri[…] cutet autem et defendat bonos. Additur tandem v[…] finale, ut Deus suam potentiam exerat, quò intelli[…]

Carm. genus Viiij.

Discantus.

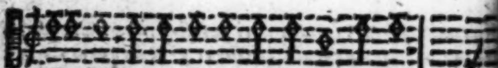

Rerum certa salus te cano, gratias

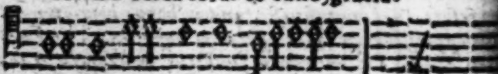

Exsolvo meritas ex animo tibi.

Altus.

Rerum certa salus te cano, gratias

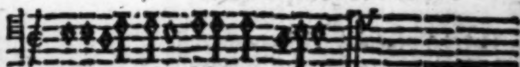
Exsolvo meritas ex animo tibi :

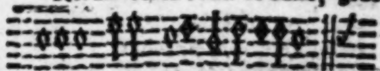
Et miranda futuris.

superbi et pragmatici homines humanas vires contra Deum nihil posse, atque ita periculo suo, se homines, id est omnibus casibus adversis, et morti denique singulis momentis expositos esse agnoscant, atque ita animos inflatos et tumentes contrahant. Ad hoc enim efficiendum mirè utile est illud Μίμνησο ἄνθρωπος ὤν.

Tenor.

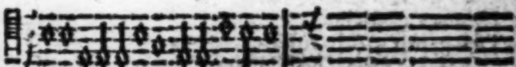

Rerum certa salus te cano, gratias

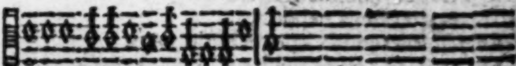

Exsolvo meritas ex animo tibi;

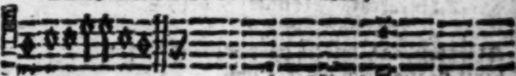
Bassus.

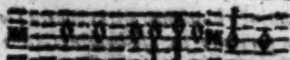
Rerum certa salus te cano, gratias

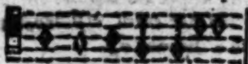

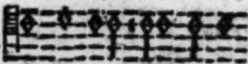
Exsolvo meritas ex animo tibi;

Et miranda futuris

Tutus 3 præsidio nil metuam tuo,
Lætus læta canam sed tibi carmina,
Te laudabo supremi
Æternum ætheris a arbitrum.
Spes 4 hostis temerè elatus in improbas,
Conversus trepidâ terga dedit fugâ,
Et virtute potentis
Dextræ b pessum abiit tuæ.
Tu 5 vindex cupidos exitii mei
Perdis, tu trepido præsidium es reo,
Tu litem mihi judex
Ex alto dirimis throno,
Tu 6 gentis valido robore barbaræ
Compescis furias, destruis impios,
Ut nec nomina seris
Narret fama nepotibus.
En 7 hostis tumidæ quò recidunt minæ.
En, qui sternit humi funditus oppida,
Et prostrata perennis
Condit nube c silentii.
At 8 rerum Dominus perpetuus thronum
Fixit perpetuum justitiæ sibi,
Orbem 9 ut legibus æquis,

Pandam facta nepotibus.

Et miranda futuris

Pandam facta nepotibus.

Ut justè populos regat.
Quum 10 vis incubuit fœta superbiâ
Insonti, miseris præsidium pates,
Tuti pandis asyli
Arcem rebus in asperis.
In 11 te uno meritò spem solidam locant,
Qui novêre tuum nomen, & ultimo
Ut discrimine amicos
Nunquam destituas tuos.
Ergo 12 arcis meritâ laude Sioniæ
Custodem Dominum pangite, consili
Decreta ardua gentes
Latè ferte per exteras.
Vindex 13 innocui sanguinis expetit
Pœnas, vi tenues nec sinit opprimi
Impunè, applicat aurem
Clamantûm querimoniis.
Afflictas 14 bonus ô res propiùs meas
Contemplans, odiis quem petit improbis
Vis hostilis: & atræ
Mortis faucibus eripe,
Ut, 15 quâ mole Sion crescit in æthera
Latè conspicuâ laudibus efferam.

Te lætusque salutem
Acceptam referam tibi.
Demeruit 16 merito fraus sua perfidas
Gentes exitio, queis alios plagis
Irretire parabant,
Hæsere impliciti pede.
O 17 miranda Dei judicis æquitas.
Fraudis fraude suâ penditur artifex.
Ores in pectoris altis
Condenda in penetralibus!
Sic est: 18 interitu devorat impios
Improvisa dies, immemores Dei
Gentes mors inopina
Æternis tenebris premit.
At 19 confisa Deo nuda modestia
Æternùm Domini non animo excidet,
Nec lœto miserorum
Spes frustrabitur exitu
Rerum 20 surge parens, neu sine ut impetens
Adversus tenues crescat homunculus:
Et juris preme frœnis
Gentes arbiter impias.
Circumsiste 21 tuæ mole potentiæ,
Terroremque feris mentibus ingere,
Agnascat malè firmam
Sortem gens hominum suam.

PSAL. X. Ut quid Domine recessisti, &c.

Decimus Psalmus querelam et precationem acrem [...] vehementemque continet, in qua tyranni et hostes Ecclesi[...] vivis coloribus depinguntur; et petitur, ut Deus hom[...]nes pios et præter meritum suum afflictos et oppress[...] liberet, hostium fraudes immanitatemq; compescat, e[...] pro sua justitia, et ipsorum merito funditus evertat.

Car

Carm. genus Iij.

Quonam 1 usque custos gentis humanæ, tuos
In rebus arctis negliges?
Quonam 2 aberis usque dum pios tyrannide
Premit arroganter impius?
O si scelestum a vergat in caput scelus,
Suisque pereat artibus.
Dum 3 mentis explet per nefas libidinem,
Sic gloriatur impius
Sic gaudet in se sempiternum ceu decus
Rectis pararit artibus.
Æqui 4 atque iniqui negligit discrimina
Infrenis arrogantia;
Suæque plaudit suaviter prudentiæ,
Nullum esse quòd putet Deum.
Felicitatis 5 somnio indulget suæ,
Quòd Cuncta cedant prosperè.
Nec te futurum cogitat vel judicem,
Vel perpetrati vindicem.
Hostes minores æstimat nihilo suos,
Sic 6 ipse secum computans,
Incommodi expers ad senectam usque ultimam
Securus ævum transigam.
Non cura lætis ulla sese gaudiis.
Non ægritudo interseret.
Os 7 exsecranda despuit convicia,
Spumatque probris & dolis.
Bonis labores continenter pestilens
Lingua & dolores parturit:
Circa 8 viarum b compita insidias locat,
Ut c innocentem clàm involet,
Intentus oculis intuetur acribus
In transeuntes pauperes.

Qualis

Qualis 9 cruentus subter alta delitet
d Spælea conditus leo :
Sic è latebris corde trepido palpitans,
Infirmioribus imminet ;
Et occupatos e multinodis nexibus,
Nassæ f involutos attrahit,
Malisque subigit, 10 & tenebris occulit
Crudelitatem callidus,
Ah strage quantâ transeuntes perculit
Grassatus istis artibus!
Sic 11 deinde secum colligit malè credulus,
Hæc prorsus ignorat deus,
Avertet ora rebus humanis sua,
Fandi & nefandi negligens.
Exsurge 12 Domine tolle in altum dexteram,
Librata g fige vulnera :
Ope destitutos ne pios silentio
Oblivioso desere.
Téne 13 impiorum h pervicax i vesania
Sic audeat contemnere?
Secreta secum corde tacito ut murmuret,
Humana non curat Deus?
Cernis 14 profectò cuncta, cernis, et tuam
Scelestus in manum cadet,
Ut te labores & dolores pauperum
non præterire intelligat.
Tibi relictus est inops atque innocens
Tu tutor orbos protegis.
Tu 15 frange vires impii, violentiam
Tu mentis improbæ doma
A stirpe cæsa donec impietas simul
k Elimenetur & impius.
Tum 16 firma Dominus seculorum in secula
Sceptra obtinebis l imperi,
Gentesque terræ finibus procul tuæ

xterminabis impias.
17 Vota duris obruti laboribus,
las supplices fundant preces
mosque stimulis incitati talibus,
e lacrymantes postulant,
illum 18 & inopem ut vindices potentium
Ab impotenti audacia
no ut feroces spiritus ponat, suæ
nfirmitatis conscius,

PSAL. XI. In Domino confido, &c.

Psal. xi. piis consolationem, comminationem impiis ponit. Cum enim quidam imminentibus Davidi à ule gravissimis vitæ periculis, ipsum vel abigerent, saltem monerant, ut alibi fugâ sibi consuleret, respondet David, se non fugiturum, cùm Deum justum, potentem et cardiognosten, omnes omnium hominum, piorum, quàm impiorum mentes dicta et facta intuciat, it a tamen, ut illos amet et defendat, hos vero ecretur et funditus evertat. Ejus igitur præsidio se oq; et omnes pios in periculis constitutos, consolatur.

Carm. genus VI.

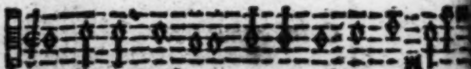
Uum 1 spe salutis non dubiâ fruar,
Deoque fidam, vos mihi dicitis,
Facesse rupes in remotas,
Antevolans pavidus volucres.
tendit 2 arcum (en adspicis) impius,
ervo a sagittas admovet, ut petat
Incogitantes è latebris
Innocuos animique rectos.
At 3 tu potenti, Rex bone, dexterâ
Domas rebelles, & facis irrita

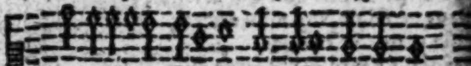
Decreta

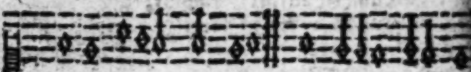
Decreta vefani furoris
  Contra humiles malè nil merentes.
Æterna 4 cœli templa colens Deus,
Et lucido aſtrorum in ſolio ſedens,
  Humana per terras acutis
  Facta oculis b ſpeculatur omnes.
Non 3 juſtus illum,non latet in pius
Cuncta intuentem, ſed ſtudio ad nefas
  Pronos maligno juſtus orbis
  Ex animo moderator odit.
Super 6 ſcèleſtos retia depluet ;
Ignes c remi ſto ſulphure flammeos
  Ad impios eliminandos
  Fulmineæ rapient procellæ ,

Carm. genus IX.

Diſcantus.

...sque 7 justus justitiæ parens
...re sancto amplectitur unicè
...fraudis ignaram ante vultus
...iduè videt æquitatem.

PSAL. XIJ. Salvum fac Domine, &c.

Duodecimo Psalmo deplorat initio vir sanctus mores seculi pessimos, eorum maximè, qui, cùm perfidi, bi... ues, et glossogastores essent, tamen ad rerum guber... ...la sedebant. Iis igitur extremum imprecatur exiti... Deumq. ipsum introducit auxilium suis pollicentem ...autem promissa verissima, et ab omni labe falsitatis ...ir auri igne purgati, munda esse docet. Quocirca ...è futura esse quæ promiserit, asseverat, simulque ...m turpis, intolerabilis et damnosus sit hujusmodi ...minum principatus, in fine ostendit.

Tenor.

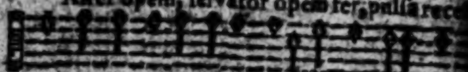
Affer opem servator, opem fer, pulsa recessit

Intemerata fides, Nuda fides hominum fugit

Commercia, vana cum socio loquitur

Altus.

Affer opem, servator opem fer, pulsa rece

Intemerata fides, Nuda fides hominum

fugit commercia vana Cum socio loqui

Quisque suo, blandâ exercens mendacia lingu
 Corde scelus meditans.
Ora 4 deus fraudum dulci medicata veneno
 Conterat, & penitus
Grandiloquam ex ima linguam radice revellat
 Quique 5 pudore carent,
Dicere nec metuunt, falsa ad perjuria linguas
 Fortiter intrepidi
Assuescamus, & os age, confirmemus ad omne
 Flagitium: neque enim
Oris frœna mei linguæve a repagula quenquam
 Me nisi habere puto.
At 6 Dominus b planctus miserorum, & dura fe
 Aure c trahens gemitus
Surgam ait, atque inopem, tuta ut respiret in ar
 Insidiisque procul,
Securum statuam 7 Hæc Dominus. Quod ab ore fi
 Cunque fluit Domini,
Auro purius est, auro quod fusile fecit
 Septima flamma coquens,

De

Bassus.

Affer opem servator, opem fer, pulsa recessit

Intemerata fides, Nuda fides hominum fugit

Commercia, vana cum socio [illegible]

Dum fers in fumos exploratore [illegible]
Crassa abit & cineres.
[illegible]licitis manos ergo mala [illegible] lingua
Sancte parere inhibe.
[illegible]fera de gen[illegible] hominum nos [illegible]
Assere perpetuo.
[illegible] impietas grassatur libera passim
Omnia plena malis,
[illegible] penes injustos jus est, & [illegible]
Sunt metuenda bonis.

PSAL. XIIII. Usq; quò Domine Obliviscerís, &c.

Hoc quoq. Psalmo David in summis [illegible] [illegible]itutus, queritur se à Deo, [illegible] dolores augeri hostem [illegible] auxilium implorat ne plane [illegible] [illegible] hostis [illegible] [illegible] quodam ex Dei bonitate et [illegible] [illegible], se exaudiri, gratumque se fore [illegible].

Carm.

Carm. genus X.

Diſcantus.

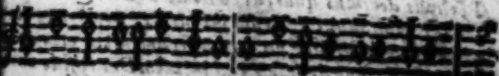
Altus.

An ſempiterna me obrutum Oblivione def

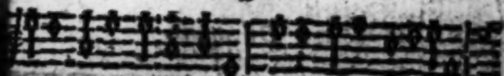
Quouſque vultum amabilem
Iratus abſcondes mihi ?
Quouſque curæ turbidæ
Mentis quietem diſtrahent ?
Quouſque cor cruciabitur
Mœroris æſtu fluctuans,
Quouſque me proſtrato aget
Hoſtis triumphos inſolens ,
Regnator ô orbis adſpice,
Opem fer, & lucem tuam
Infunde,ne mors lumina
Somno perenni ſopiat

Tenor.

Quouſque rector unice, Me deſtitutum negliges?

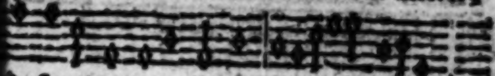
Baſſus.

Quouſque rector unice, Me deſtitutum negliges,

An ſempiterna me obrutum Oblivione deſeres.

An ſempiterna me obrutum Oblivione deſeres.

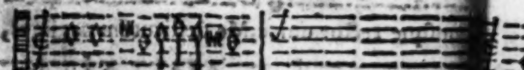
Ne 5 jactet hoſtis arrogans
viribus fractum ſuis,
me peroſi perfidi
o dolore a gaudeant.
Tu 6 me ſalutis recreas
e, largus auxili : tuum,
lute partâ, laudibus,
x magne nomen efferam.

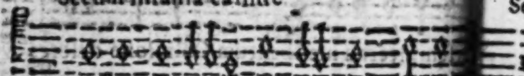
PSAL. XIV Dixit insipiens, &c.

Psalmus decimus quartus continet doctrinam et
tiam de hominum impiorum peccatis et flagitiis, q
agitiem constituunt Epicuream securitatem et c
tum Dei. Probat deinde, et id quidem Dei ipsius
inspectoris, testimonio, omnes homines nemine ex

Carm. genus xi.

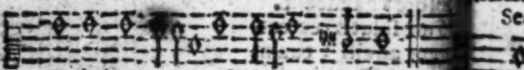
Discantus.

Altus.

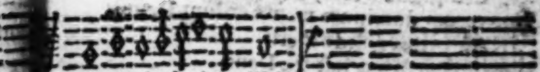

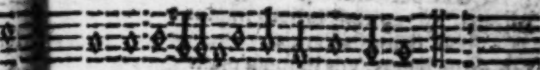

Formido sibi credula
Commenta est hominum, quum temerario
Casu sors ferat omnia.

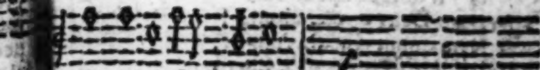
peccato infectos: quorum tamen alii planè contemnant et rideant deum, et in improbo proposito perseverent; alii autem resipiscentes, ejusdem opem et misericordiam implorent. Illis igitur gravissimas pœnas minatur; his verò consolationem, opem et auxilium, Dei ipsius voce, promittit. Additur in fine votum, quo vir sanctus unicè exoptat, ut promissus ille mundi servator tandem veniat, ruptisq; vinculis peccati, mortis et inferni, ipse antilytron pro captivis fiat, et ita universæ Ecclesiæ libertatem et gaudium restituat.

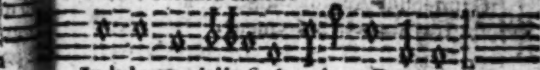
Tenor.

Bassus.

Ergo flagitiis se penitus dedit
Secura impietas Dei
Nec quisquam ex animo recta sequi studet.

De 2 templo æthereo Deus
Ad curas hominum lumina verterat,
Si quis non stolidè improbus
Ad cultum revocet pectora numinis,
Omnes 3 in scelera omnia
Conjurasse putes; fœda, nefaria,
Detestandaque perpetrant,
Nec cuiquam est studium recta capessere:
Nam 4 qui recta capesserent?
Quem sanis aditum consiliis darent,
Quorum nequitia & scelus
Infecere animos? qui populum meum,
Ceu prædam fera, devorant.
Nec rerum dominum mente colunt Deum.
Ast 5 illos gelido metu
Horror concutiet, justitiæ Deus
Quum patronus opem feret
Insonti; increpitans talibus impios:
Vobis 6 ludibrio fuit
Insontum pietas, vos inopum pium
Risistis studium, preces,
Spes lentas, trepidas sollicitudines,
At cui fidit inops, Deus
Spes & vota bonos ducet ad exitus.
O 7 si mittat opem suis
Speratam Deus è rupe Sionia!
Nam quum vincula ruperit,
Exsolvetque suos, pectore libero
Gaudebunt Abrahamidæ,
Et justâ Isacidæ lætitia frement.

PSAL. XV. *Domine qui habitabit,*

Cùm omnibus temporibus homines inveniantur veram pietatem in verbis potius quàm factis posi[...] exi[...]

stiment, docet hoc psalmo David, quinam sint vera et
va Ecclesiæ membra; nimirum qui prælucente verâ in
Christum fide, pietati, justitiæ, innocentiæ, cœterisq; tam
imæ quam secundæ tabulæ virtutibus studeant, fidem
suam operibus dilectionis declarent. Vt enim D. Ignat
s, in Epistola ad Magnesios [illegible]
[illegible] χριστιανοὶ ἀλλὰ [illegible], οὐ γὰρ τὸ λέγεσθαι, ἀλλὰ
[illegible] μακάριον [illegible]

Carm genus Vij.

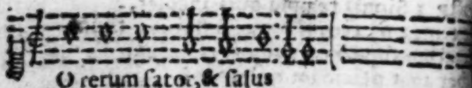
Anctæ 1 Sionis templa quis incolet,
Rex magne, tecum? quem statues tuum
Sanctum super montem, ut malorum
Liber agat placidam quietem?
uem 2 fraudis expers simplicitas juvat,
rgetque rectum propositi tenax:
Nec mente sævus grata blandam
Edocuit singulare linguam.
ec ore mendax exitiabiles
oncinnat artes: nec mala proximis
Excogitat, nec dulcem amicum
Opprobriis maculat pudendis.
ui 4 fastuosum despicit impium,
ei timentem suspicit & pium:
Tenaxque promissi, fidemque
Indocilis temerare pactam.
ui 5 non egenos fœnore perdidit,
on innocentes munere prodidit,
In monte sancto, hæc qui peregit,
Perpetua requie fruetur.

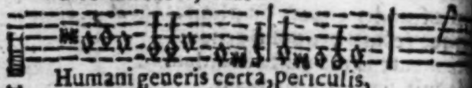
PSAL. XVI: Conserva me Domine,

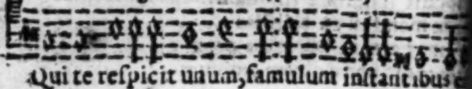
Hoc quoque Psalmo gratuitam Dei misericordiam quaquam propriâ dignitate et meritis nitentem, imp David, animumque Deo gratum pollicetur, quo cùm ille ut omnium ditissimus non indigeat, pr se Dei loco hominibus piis et sanctis benefacturum

Carm. genus XII

Discantus.

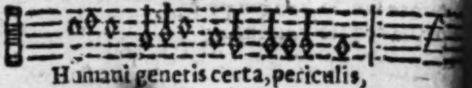

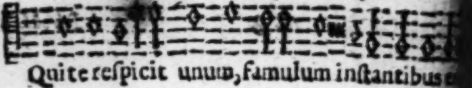

Altus.

autem et detestaturum omnes impios et idolatras, deo ... itias consectantes: unum enim esse verum Deum summum summum bonum, et omnis boni auctorem et fontem, a quo juvetur, defendatur, regatur, confirmetur, exhilaretur, ex morte resuscitetur, et cumulatissimis lætitiarum vitæ æternæ abundantia perfundatur. In hac igitur et futura vita gratiosum se illi fore asseverat. Ex interpretatione autem Apostolorum Petri et Pauli, Actor. 2. et 13. repræsentat hoc Psalmo David Christum, de resuscitatione et gloria sua sempiterna vaticinantem.

Tenor.

O rerum sator, & salus

Humani generis certa, periculis

Qui te respicit unum, famulum instantibus eripe.

Bassus.

O rerum sator, & salus

Humani generis certa, periculis

Qui te respicit unum famulum instantibus eripe.

Te 2 servus Dominum libens
Agnosco, & populis prædico, sed tibi
Omni ex parte beato officiis nihil opus est meis.
Ergo 3 illuc animum appuli,
Ut gentem studio prosequerer pio,
Quam tu ex omnibus unam populis sorte recepe[illegible]
Ast 4 illi immemores tui
Defecere, novos quisque sibi deos
Affinxère, colentes animi ludicra somnia.
Horum sanguineas dapes
Non libabo, epulas respuo, nomina
Testis nunquam adhibebo, aut fidei fœdera sanc[illegible]
At 5 sortis populum meæ
Defendet Domini perpetuus favor,
Mercedemque laborum cumulatam dabit à [illegible]
O 6 pulchra b agricolatio,
O præclara mei sors patrimonii:
Ut florum undique ridens animum pascit amœni[illegible]
Immortalis 7 honor Deo
Æterno, monitu cujus ago dies,
Arcanisque per umbram c stimulor pectora moti[illegible]
Quicquid 8 molior, aut gero,
Præsentem Dominum conspicor; is mihi
Semper dexter adhæret, stabili ne movear gradu.
Pulsat 9 pectora gaudio
Cor læto trepidum, lingua tuas avet
Laudes promere, corpus tacitè spes bona recreat.
Nam 10 nec degere d tartari
Permittes animam sub tenebris meam,
Aut ut putre cadaver resolutum in cineres fluat.
Tu 11 vitæ reseras viam,
De vultu fluvii lætitiæ tuo
Manant, tu tribuis munificâ gaudia dexterâ.

PSA[illegible]

PSAL. XVII. Exaudi Domine justitiam, &c.

Hoc etiam hymno vir sanctus et ab hostibus insons et [...]ter meritum afflictus, ad Dei justissimi judicij tri[...]al confugit, suæq; causæ integritatem et innocenti[...] Deo ipso teste citato, probat. Ne autem plus justo su[...] viribus adscribere videatur, divini se verbi ductum [...]i affirmat, et ut in eo veræ pietatis cursu constan[...] progredi et perseverare possit, ejusdem ducis guber[...]tionem, et contra hostes patrocinium et protectionem, [...] si amtissima pupillæ et alarum imagine, supplex im[...]rat, sicuti etiam sub leonis violentia, et leunculi insi[...] tam manifesta, quàm clandestina pericula immi[...]tia sibi ab impijs (quibus tanquam flagello et virgâ [...]s utitur) splendidè describit. Sub finem ejusdem pe[...] repetitio est exactam continuus descripti[...] [...]braicæ impiorum felicitatis, in fallacibus tantum et [...]ucis hujus vitæ bonis positæ, item veræ beatitudinis [...]rum in veris et sempiternis bonis, ipsiusq; adeò Dei, [...]mi boni, adspectu et contemplatione collocatæ.

Carm. genus v.

Quus 1 exaudi bone rector orbis,
Æqua poscentem, tibi quas profundit
[...]gua non mendax, cape non iniquâ
Aure querelas.
[...] 2 tuum læsus fugio tribunal,
[...]dem appello: mihi a cognitorem
[...] peto: oppressos oculis benignis
Adspice justos.
[...]e 3 per solas tacitæ tenebras
[...]ctis arcanos mihi b cogitatus
[...]tus inspexti, trepidoque corda
Turbida motu.

Sæpe, ceu flammis, animum probasti
Casibus duris, neque comperisti
Conscium fraudis scelerumque sonti
Sæva minantem.
Os 4 fuit concors animo, sonusque
Sensui, legum monitis tuarum
Pectus innixum scelera impiosque
Horruit ausus.
Hac 5 viâ gressus rege per tuarum
Orbitam legum, dubio vacillent
Ne pedes lapsu, instabilesque turbent
Lubrica plantas.
Te 6 voco duris ad opem periclis
Sæpe tentatam fugito precantis
Admove attentam miseris benignus
Questubus aurem.
Tu 7 bonus fulci, tibi qui salutem
Spemque committunt, tibi contumacis
Spiritus cordis tetricus refrœna
Vindice dextra.
Me 8 velut pupillam oculi tenellam
Providus muni, procul impiorum
Impetu, alarum trepidum tuarum
Conde sub umbra.
Nam 9 meæ vitæ manus impiorum
Imminet, 10 vallant opibus, superbis
Intonant linguis, mala dira sæva
Voce minantur.
Obsident 11 cunctos aditus viarum.
Commoda observant loca, destinantque
Ad meam cædem, facinusque patrant
Mentibus absens.
Qualis 12 in prædam leo fertur irâ
Fervidus, qualis catulus leonis
Lacte depulsus speculatur alto
Abditus antro.

ge 13. conatus, pater, anteverte
pios, stratoque in humum tyranno,
tuo quo nunc furit illesævus,
B ipe ferro.
14 sine ut me vi premat d impotentum
itum fastus; quibus una cura est.
n licet blandæ illecebras caducas
Carpere vitæ.
opes terris penitus refossis
penu fundis locuplete, e ventri
icis fruges, f hilarasque multâ
Prole penates.
itas 15 vitæ mihi te g tueri
rporis vinclis tribuet soluto,
fux verè faciet me ab omni
Parte beatum.
voluptatum cumulata cunctis
udiis, quum se sine nube menti
ra majestas dabit intuendam
Lumine puro.

PSAL. XVIIJ. Diligam te Domine, &c:

ccuratam, splendidam et planè rhetoricam gratiarum ionem continet Psalmus xviij In quo primum congerie âdam metaphorarum utens, Deum compellat firmaq; e statuit, certo se ab eo exaudiri. Porro ut beneficium erationis Divinæ fiat illustrius, commemorat initio pe- ula, è quibus præeunte invocatione Dei sit ereptus. Deinde mira quadam verborum et figurarum grandi- quentia, excitatam suis precibus, in hostes suos, iram ei, et in exaudiendo celeritatem et promptitudinem, que ulciscendo ardorem et omnipotentiam, ima- ne nebularum, grandinis, fulgurum, fulmi- m, et terræmotus describit: gloriatur etiam sua integritate, et consiliorum innocentia, quibus

jactum

actum ostendit, ut tandem bona causa triumph[illegible] la autem extremè periclitaretur et succumberet [illegible] doctrina utilissima qualis quisq; sit, talem quoq[illegible] erga se experiri. Post 2 a, per epimonen, magnitud[illegible] multitudinem divinorum in se beneficiorum en[illegible] amplificat. Deoq; fortitudinem suam bellicam [illegible] varias virtutes omnes uni acceptas refert, [illegible] propitium, et hostibus iratum declarat. Proinde [illegible] laudet, eique gratias immortales agit, et se cives [illegible] suos et gentes ad ejusdem laudes et celebration[illegible] taturum promittit.

Carm. genus I.

TE, 2 Deus alme, colam, te toto pectore am[illegible]
Sancte 3 parens, mea vis, mea sola potentia[illegible]
Præsidium, spes, & rebus solamen in arctis.
Tu clipeus, tutela mihi, tu certa salutis
Anchora, tu statio tuti placidissima portus.
Nam 4 simul atque tuas in laudes ora resolvo[illegible]
Te venerans, pacemque petens, inimica facess[illegible]
Arma: salus, placidisque comes pax advolat [illegible]
Iam 5 me lethiferis mors circumvolverat [illegible]
Cassibus, obsessum jam me, torrentibus orcus
Impediebat 6 aquis, stygia jam compede vinct[illegible]
Hærebam, laqueoque pedem retinente traheb[illegible]
Hic 7 ego deprensus, supplexque humilisque [illegible]
Voce Deum, & dubiis clamavi ad sidera rebu[illegible]
Ille super solio residens flammantis olym[illegible]
Audiit orantem, postquam pervenit in altum
Clamor, & attentas advertit questibus aures,
Protinus 8 è vultu Domini conterrita tellus
Intremuit, montesque cava compage soluti
Nutarunt, penitusque imis fremuere cavernis.
Fumeus 9 afflatu e de naribus æstu anhelo[illegible]

Ue[illegible]

Undabat rapidæ contorto vertice flammæ
Ore fluunt, vivaque animant attracta favilla.
Utque 10 suum Dominum terræ demittat in orbem,
Leniter inclinat jussum fastigia cœlum,
Succedunt pedibus effuscæ caliginis umbræ.
Ille 11 vehens curru volucri, cui flammeus ales,
Lora tenens levibus ventorum adremigat alis,
Se 12 circum furvo nebularum involvit amictu,
Prætenditque cavis piceas in nubibus undas:
Acribus 13 ex oculis vibratæ spicula flammæ
Discutiunt tristes claro fulgore tenebras.
Inde ruit crepitans lapidosæ grandinis imber,
Discursantque vagæ sinuosa volumina flammæ.
At verò 14 ut sancto sermone silentia rupit,
Protinus horrifico tonitru cœlum omne remugit,
Grandinis & crebra tellus crepitante procella
Pulsa sonat, ruptisque micant è nubibus ignes;
Flammiferæq; 15 volant magnum per inane sagittæ,
Fulguraq; 16 ingeminant, & laticum concussa lacunas
Pandit hians tellus, & fontibus ora relaxat
Succutiturq; pavens & fundamenta revelat,
Et reserat chaos; Æterni sic vox sonat oris,
Sic formidandæ gravè spiritus infremuit iræ.
Ille 17 salutiferam porrexit ab æthere dextram,
Et me de rapidis pereuntem sustulit undis;
Hostibus 18 eripuit validis, & acerba potentum
In me odia elusit. 19 quum me studiosa nocendi
Temporibus duris o [illegible]
Auxilium tulit, & rebus patefecit [illegible]
Latum iter, electumq; à morte reduxit [illegible]
Scilicet 21 immunem sceleris mentemque [illegible]
Adspexit Deus & merito dignatus honore est.
Quippe 22 nec impietas, nec pravi [illegible]
Avertere meos recto de tramite [illegible]
Ante 23 oculos mihi lex Domini [illegible]

Semper erant animo præsentia: 24 simplice vero
Gaudebam, fraudisque illo sub teste voluntas
Libera, flagitium, & scelerum vitaverat artes.
Ergo, 25 mihi integræ fructum hunc decerpere vi[illegible]
Munificus dedit & qui conspicit omnia, justus
Arbiter innocuam cumulavit munere vitam.
Quisque 26 suis sibi te conformat moribus: e[illegible]
Innocuum innocuus, te sentit amicus amicum,
Inque 27 bonos bonus es, malè cautas cautior a[illegible]
Artibus eludis, 28 duro in discrimine servas
Res humilis populi afflictas, oculique superbos
Dejicis elati fastus; 29 tu plebis ab imæ
Cœtibus ereptum p celebri me in luce reponis,
Illustrasque meas claro splendore tenebras;
Te 30 duce perrumpo q florentes ære phalanges,
Altaque tum igeri supero fastigia muri.
Scilicet 31, ut sanctus Deus est, sua signa sequ[illegible]
Sancta salutifera pandit compendia vitæ,
Illius æterno quicunque effluxit ab ore
Sermo, repurgato flammis sincerior auro est,
Ille suo clypeo fidâ spe pectora fulta
Protegit; adversisque vetat succumbere rebus.
Dicite 32, qui colitis picti ludibria trunci
Aut ebur in varias aut saxa excisa figuras,
Ecquis in æthereo rerum moderatur olympo
Frœna alius Dominus? quis terræ temperat orbem
Alter, & invicta, quævult facit omnia dextra?
Ille 33 [illegible] mihi vi corroborat artus,
Ostenditque viam maculo, à labe carentem.
Me 34 pedibus fecit celeri contendere cervo,
Et procul à sævis subduxit in alta periclis,
Et 35 tractare manu duro in discrimine belli
Arma dedit facilis; solidoque ex ære rigentem
Flectere, & inflexum confringere viribus arcum.
Ille 36 salutiferi totum munimine scuti

Me tegit, & dextrâ nutantem fulcit & auget
Largus opis: 37 perque insidiis obsessa viarum
Pandit iter tutum, prohibetque per invia plantas
Offenso titubare gradu. 38 Te persequor hostes
Auspice, disjectos comprendo, nec ante revertor
Quàm cecidere animi fractâ virtute minaces,
Affixique 39 cadant pedibus, ne surgere possint
Rursus, & antiquos armis reparare ruinas.
Tu 40 mihi diffundis vivum per membra vigorem,
Et validos crudo distendis robore nervos,
Tu 41 bellare doces: tu, me quicunque lacessit,
Sternis humi, trepidosque fuga mihi disjicis hostes,
Clamantes nemo exaudit 42 Domini prece poscunt
Auxilium, aversam negat implorantibus aurem.
Hos 43 ego, ceu versat Boreæ violentia nubem
Pulveream, impello, & turbatis fervidus insto,
Et pedibus premo, ceu cœnum deforme lutosis
Conteritur triviis. 44 Tu me sine nomine plebis
Contemptu ereptum, populos frænare superbos
Imperio facis, 45 & famulas mihi tendere dextras
Per longinqua jubes ignotas oppida gentes,
Attonitas famæ novitate, & nomine tantùm
Audito: 46 & blandis verba assentantia linguis
Fingunt, nec tutis satis audent credere muris.
Laus, 47 honor, imperium domino, qui robore cinctus
Me tegit, incolumemque rapit de morte propinqua.
Qui 48 mihi perfidiam sceleratam ultricibus armis
Frangere dat, populosque facit parere volentes,
Securumque 49 vetat belli trepidare tumultus.
Qui mihi præsidio est, populi quum sæva rebellis
Ira tumet, irritisque malè scelerata retundit
Consilia. 50 Ergo [illegible] latè tua facta per urbes
Finitimas, semperque meo celebrabere cantu,
Sancte parens, regem 51 qui dura per omnia tutum
Esse jubes, cumulasque opibus, plenoque favore

Ipsum

Ipsum, & perpetuum sobolem amplecteris in ae[...]

PSAL. XIX. Cœli enarrant gloriam, &c.

Paraphrasis hæc Psalmi XIX. *alloquitur homines [...] cureos, Dei omnipotentiam et providentiam nega[...] eosque deducit ad contemplationem cœli, stellarũ, [...] terræ, et vicissitudinis dierũ ac noctium. Præcipu[...] tam facit mentionem Solis, cujus pulchritudine inco[...] rabili, celeritate incredibili, effectibus planè adm[...] dis omnes etiam gentes, quantumvis barbaras, conv[...] ait, ut certò statuere cogantur, esse aliquem horum o[...] hum effectorem et conservatorem Deum. Ne tamen [...] omnibus communem Dei notitiam sufficere quis ad [...] ram pietatem arbitretur: adjungit Propheta regi[...] lebrationem Legis, seu doctrinæ divinitus patefac[...] hanc ait aliam multoque illustriorem in tenebris l[...] esse, normamque insuper voluntatis erga nos divin[...] minibus revelatæ. Ei igitur summo se studio obedir[...] expectantem præmia promissa, ad eam omnes acti[...] suas conformare. Hanc tamen obedientiam magis in[...] tam quàm perfectam esse, cùm nemo omnium homi[...] magnitudinem et multitudinem delictorum suoru[...] advertere, nedum scire possit. Idcirco ad Dei miser[...] diam confugit, petitque sibi etiam incognitos la[...] condonari et inprimis eximi animo Pharisaicam [...] superbiam, simulatâ pietatis et sanctimoniæ persua[...] mirificè se efferentem, ut sic à maximis animæ peri[...] liber, omnia sua dicta, facta et cogitata Deo salutari[...] probare, ipsius Dei auxilio possit.*

Carm. genus VI.

2 INsanientis gens sapientiæ
Addicta mentem erroribus impiis;
Tot luce flammarum coruscum

rne oculis animoque cœlum.
disce prudens quàm fuit artifex
templa olympi b fornice flammeo
spendit, & terræ capacem
e pelagi sinuavit arcum.
3 tenebras, & tenebræ diem
per prementes perpetuâ vice,
n 4 fortuito res caducas
monent per inane lapsu:
ota concors fabrica personat
uentis cuncta potentiam,
n 3 voce, quæ paucorum ad aures
rveniat strepitu maligno.
5 nec remotis barbara finibus
ulla terras incolit ultimas,
æ nesciat certa meantis
ge poli stabilem tenorem.
nocte clarâ lumine flammeo
per micantes non stupeat globos,
at 6. manè castris prodeuntem
uum rutilo videt axe solem.
ille eois fluctibus exserit
us decoros, sponsus uti novus
uro refulgens gemmeaque
empora conspicuus coronâ:
quum fugacem præcipitans diem
u citato tempora dividit,
tusque viresque impetumque
ntimano similis giganti.
sque 7 eoo cardine ad ultimam
am occidentis e sidera permeans
liqua, vitali calore
ncta creatque fovetque alitque.
8 ordo rerum & conspicuus decor
sic tuentum lumina detinent,

Divina

D vina ut arcanis habenis
Lex animos ad honesta flectit.
Promissa 9 fraudis nescia lubricæ
Splendore veri pectora roborant.
Hac plectitur culpa æquitate, ut
Pœna juvet recreetque damnum.
Puro recludunt lumine lumina
Præcepta, 10 puro religio nitet.
Verenda cultu, quam nec annis
Cuncta domans minuit vetustas.
Decreta fas & conscia veritas
Adstans tabellis servat aheneis,
Jucundiora 11 melle, & auro
Et nitidis potiora gemmis.
Signata 12 claustris pectoris intimi
Servus tuetur f jugiter hac tuus
Non inscius custodientem
Quam maneat numerosa merces.
Errata 13 mentis quis meminit vagæ?
Quæ deprehendit vis sapientiæ?
Ergo repurga quas refudit
Clam maculas g sinuosus error:
Fac 14 regna cordis ne sibi vindicet
Vis impotentis dira superbiæ.
Sic me malorum è maximorum
Compedibus facilè explicabis.
Quæ 15 linguâ fundit verba, quod in sinu
Secum volutet mens tacito, accipe
Placatus, O nostræ salutis
Arx, Dominus, Deus, & redemptor.

PSAL. XX. Ex audiat te Dominus, &c.

[illegible] seu votivum est hoc carmen qu
regem suum, periculosam contra hostes terribile
&c.

suscipientem prosequitur, inque suo eum proposito [fi]rmat, optans ut Deus ei adsit, eum exaudiat, de[fen]dat, corroboret, omnesque actiones & consilia ipsius [fortu]net, votiq; tandem compotem faciat. Imò tanquam [de v]ictoria nihil dubitans, asseverat, certò regem inco[lume]m et triumphantem ad suos rediturum, idque non [equo]rum aut curruum multitudine, non sociorum aut [fœ]deratorum potentiâ, sed præsidio solius Dei. Proindè [eam]dem victoriam, certò jam secuturâ, gratias Deo agit.

Carm. genus li.

[C]ncta licet ferro latè populetur & igne
Insana gentis barbaræ crudelitas,
[N]e cede malis, sed contrà audentior ito:
Moderator orbis audiet preces tuas.
[Qui]q; bonus dubiis Jacobum ad sidera rebus
[Ca]lum voce palmas preferentem exaudiit:
[Ann]uet 3 oranti, & te majestate verendi
Nominis, ab hoste sospitem tuebitur.
[E]a adyto sacro arcanus tibi viribus artus
[F]irmabit, animum de Sione fulciet,
[Vot]a secundabit, memori tua munera mente
[Ser]vabit: omnis perlitabit victima.
[Pro]tinus in cineres depasta holo causta resolvet,
[I]n aëra volvens flamma lucem splendidam.
[Qui]q; aderit cœptis, casusque in prospera vertet,
[Inv]enta finget omnia ex sententiâ
[Tu]m 6 tibi plaudemus redu i, auctoremq; salutis
Patrium canemus patrio ritu Deum.
[Cu]ncta Deo grates fora, compita, templa sonabunt,
Nomenque sanctum prosequetur laudibus.
[An]nuet ille pio quodcunque rogabitur ore,
Laetumque precibus exitum justis dabit.
[Ja]mq; scio, (nec fallax animum mihi decipit omen)
Regem

Regem reducet ſoſpitem Dominus ſuum:
Mittet opem, ſancti reſerans ſacraria cœli,
Et præpotenti proteget te dexterâ.
Gloria 8 ſit Syriæ turmas numerare curules,
Axeſque b curvis aſperare falcibus,
Fidat equis lateque vagis diſcurlet habenis
Sonante Perſes arva findens ungulâ,
Hi currus & equos jactent, nos rebus in arctis
Dei potentis nomen invocabimus.
Illis 9 nec currus, nec vis præſtabit equorum,
Ne ſcindat uncis vultur artus unguibus.
Nos humiles favor æthereus penituſque jac[entes]
Tollet, ſuoque ſuſtinebit numine.
Tu 10 ſervator opem fer, tu ſi reſpicis, arma
Nec ſocia cupimus, nec timemus e hoſtica.
Reſpiciet populique ſui Rex optimus omni
Vocatus horâ facilis audiet preces.

PSAL. Xxj. Domine in virtute tuâ,

Regi ſuo, quem priori Pſalmo proſequebantur, [...] xxj fideles ſubditi gratulantur de partâ, Dei a[...] victoriâ, ejuſque gaudium ipſi quoque ſolidè ga[...] enumerant ordine beneficia Dei, quibus abundè c[...] regem, ſolius Dei præſidio, non propriis viribus [...] Enumerant et [poe]nas ſanè graviſſimas, quibus i[...] conſiliis et machinationibus, Deo neglecto, co[...] ſint affligendi. Sub finem epiphonemate inſigni D[...] pellat et ad vindictam excitat, ſeq; illius bene[...] memorem et gratum fore promittit. Alij hunc P[...] ad immortalitatem et victoriam Chriſti pie [...] Chriſtiq; hoſtibus [poe]nam prædici non inconcin[...] runt.

Carm. genus Iij.

QUod 2 hoſte victo Rex triumphat gaudio,
Curis ſolutus anxiis,

id fatetur, Rex beate cœlitum,
ebere : tu laboribus
s ferendis, tu dedisti è prælio
edire duro sospitem.
lam 3 repulsam, voce quum te supplice
ogaret, unquam adhuc tulit:
n latebris pectoris reconditis
e concupivit irritâ:
vota suprà & ante vota hunc omnibus
itæ beasti commodis.
mis coronam ferre & auro splendidam
cro dedist vertici.
m 5 poposcit, mortis illi est addita
munis immortalitas.
6 claritatis auctor illi es, inclyta
r te refulget gloria.
citatis 7 ei favor dedit tuus
xemplar ut sit posteris,
sura a voti ut matribus sit, quum bene
andis precantur liberis.
8 nempe spes & anchora es fiduciæ,
u portus in rebus malis.
retus uno firmus omnem perferet
ortis procellam turbidæ.
9 b perduelles comprehendes, tu manu
œnas reposces vindice,
10 flamma clausis æstuans fornacibus
ntiqua c silvæ brachia
at ; furoris sic tui nefarios
flatus hostes hauriet:
stirpe totam d demetes propaginem,
emenque gentis impiæ.
12 namque contra moliuntur abditam
raudem scelusque perfidi :
mente pravâ vota versant irrita,

Et spes inanes concoquunt.
Te 13 persequente, pallidi in fugam ruent,
Inhonesta e tergo vulnera
Ferent: in ora fata dum vitant fugâ,
Rursus sagittas diriges.
O 14 qui potenti fræna rerum dexterâ
Versas perennis arbiter,
Exsurge, vires fac tuas ut hostium
Agnoscat insolentia;
Tum te piorum turba festis cantibus
Orbis parentem concinet,
Votis tuorum supplicum placabilem,
Malisque formidabilem.

PSAL. Xxij. Deus Deus meus respi

Rex et Propheta sanctissimus divini Spiritus
1040 *annis antè previderis, quæ et quanta pass*
mundi Servator pro salute generis humani, hoc
Christum inducit, ita accuratè et sigillatim de
mentis conquerentem, ut David non tam vat
parte, quàm oculatus auritusque testis fuis
possit. Iisdem enim verbis, quibus ille in cru
post seculis usus est, statim in principio utitur,
rens se à Deo deseri, se frustra clamare. Instit
collationem, quâ ostendit, sanctos illos Patres
ipse se feliciores qui votorum suorum facti sint
cum ipse improb rum ludibrijs et sarcasmis
deseratur. Fide tamen animosâ tandem se e
rumq; beneficiorum recordatione petit, se dein
que non planè negligi. Deinde hostium suorum
am et immanitatem, suiq; periculi et cruciat
nitudinem et multitudinem amplificat, deiq;
confidenter implorat; et beneficiorū accepto
tionem, veræq; pietatis officia, ibi non solum p
verum etiā conversa ad populum oratione omn

les et predicationem invitat: multa etiam de regno
isti, de fructu propagati Evangelii; de Ecclesia ex
is et gentibus, divitibus et pauperibus praesentibus,
steris colligenda, vaticinatur, quae eventus postea
ficè comprobavit.

Carm. genus Iij.

Ur 2 me relinquis O Deus Deus meus
Cur me relinquis? irrita
a verba fundo. luce 3 seu terras dies
tegit, vocantem me dies
stra intuetur: sive nox silentibus
Terram tenebris obruit;
x me vocantem nulla non audit, meo
Nox nulla questu non sonat.
4 sanctus ille a civitatis incola es
ancte, Isaci nepotibus
carmen es: tu 5 fida spes majoribus
Nostris, salutem qui suam
i credidere, à te salutis compotes
Abiere, 6 salvi gratias
re, curis qui tuam in malis opem
Petiere, qui tuam in fidem
dedidere, non tulere dedecus,
Nun hostium ludibria.
7 vermis ego sum, non homo, sum fabula
Vulgi, infimorum opprobrium.
m 8 turba nostris obvia illudit malis,
Nutatque & nictatque, & caput
tat, labella exporrigit: 9 ludibria
Verbis acerbat asperis,
ille Domino carus, en fiducia
Securus ille numinis:
Nunc servet illum, nunc periclis eruat,

Quem

Quem tanto amore amplectitur.
O 10 Domine, tu me protinus ſuſceperas
Alvo parentis editum.
De te pependi ſpe parentis pendulus
Infans adhuc ad ubera.
Abuſque 11 partu tu Deus meus, tuus
Ex matris alvo me favor
Eſt proſequutus; 12 ultimo in diſcrimine
Jam ne recede longiùs.
Diſcrimen inſtat ultimum: mortis metu
Ceſſere amici territi:
Tauri 13 c efferati, tauri obeſi me undique
Circum dedere, 14 faucibus
Hiant, leonum more rugientium,
Quos incitat ſpes & fames.
Rivi 15 cruoris corpus omne perluunt
Exſangue: laxat artuum
Compago nexus, pectus intra d liquitur,
Ut ſole cera, cor metu.
Exaruere 16 teſtæ ad inſtar coctilis
e Defecta membra viribus.
Rigens adhæſit lingua ſiccis faucibus.
Jam ſto ſepulcri ad aggerem.
Me 17 rabidi ab omni parte latratu canes
Urgent petuntque dentibus.
Mihi peſſimorum ſæva conſpiratio
Manuſque fodit & pedes,
Et 18 oſſa numerant, oſſa f tralucentia
Per corporis tenſi cutem.
Tormenta poſtquam cuncta conſumſit furor
Animus adhuc irâ tumens
Se paſcit, oculos ſatiat & fruitur meis
Læto in malis ſpectaculo.
Partiti 19 amictus ſunt meos, tunicæ meæ
Fecere ſortes arbitras

20 Domine saltem ne recede, ne malis
In ultimis me desere.
robur unus, tu mea es potentia.
Accurre, festinus mea
curre vitæ: destitutum ab omnibus
Defende: 21 sævorum hostium
rum cruentum pelle: vim rabidam canum
Inhibe: 22 leonum spumeos
pesce rictus: cornua unicornium
Confringe, serva supplicem.
23 morte victâ sospes auxilio tuo,
Narrabo fratribus tuum
men, piorum prædicabo cœtibus
Robur, fidem, constantiam.
4 mente purâ qui Deum colitis, Deum
Laudate puris cantibus:
en Iacobi, magnitudinem Dei
Celebrate festis laudibus:
a fideles Numinis clementiam
Agnosce proles Isaci:
25 sprevit inopis ille solitudinem,
Non pauperum fastidio
rtit ora: me vocantem exaudiit,
Vitæque dulci reddidit.
26 per oras ultimas mundi tuas
Sonabo laudes: gentibus
prædicabo, vota te timentium
Præsente solvam Ecclesiâ.
t 17 modesta turba fraudis nescia
Vocata sacras ad dapes:
lisque functa, ac satura dulci nectare
Laudabit auctorem Deum:
m sonabit, qui vigore flammeo
In corda se quærentium
antus infert, mortis ut procul metu

Perennè viva gaudeant.
Ergo 28 excitata tam novo ſpectaculo
Tellus ab oris ultimis,
Quacunque colitur, colla ſub Domini jugum
Submittet, illi ſervient,
Pronæque Domino ſupplicabunt omnium
Omnes familiæ gentium.
Nam 29 ſempiterno jure Domino competit
Regnum triformis machinæ:
Ille univerſis imperabit gentibus,
Rerum 30 potentes illius
Menſæ accubabunt, & ſacri convivii
Dapibus referti ſub jugum
Cedent volentes, flectet illi poplitem
Pauper ſepulcri in limine,
Qui membra feſſis artibus languentia
Fugiente vitâ vix trahit.
Illumque 31 longâ poſteri propagine
Colent, ſuiſque poſteris

Carm. genus xiii.

Diſcantus.

Quid fruſtra rabidi me petitis canes?
Livor propoſitum cur premis improb[us]
Sicut paſtor ovem, me Dominus regit:

longa deinceps nunciabunt sæcula
In me favorem numinis.
Hic 32 semen illi serviet, gens illius
In posterium hæc censebitur.

Psal. XXIII. Dominus regit me, &c.

Enumerationem divinorum beneficiorum hic Psalmus continet, sub duplici allegoriâ, quarum prima à pastore oviculâ, altera à convivio epiparo, ducta est. In prima Deum pastorem, se verò ovem facit quæ à beneficentissimo animarum pastore, saluberrimo cœlestis doctrinæ pabulo, limpidissimis verbi divini rivulis alatur et recreetur: quæ ab eodem in viam, si quandoq; aberraverit, reducatur: quæ in omnibus periculis, calamitatibus et morte ipsâ ejusdem præsidio tuta sit. In altera Deum convivatorem facit, se verò convivam; qui lautissimis panis cælestis epulis alatur: qui vino illo Legis divinæ peccatorum vulneribus infuso emendetur: qui Evangelii Spiritus sancti oleo iisdem instillato sanetur: qui denique omnibus tam præsentis quàm æternæ vitæ commodis et gaudiis abunde cumuletur.

Tenor.

Quid frustra rabidi me petitis canes?
Livor propositum cur premis improbum?
Sicut pastor ovem, me Dominus regit:

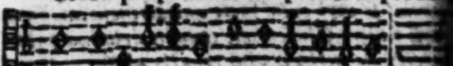
Altus.

Quid fruſtra rabidi me petitis canes?

Liuor propoſitum cur premis improbu

Sicut paſtor ovem, me Dominus regit:

Nil deerit penitus mihi.

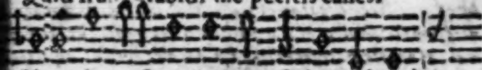

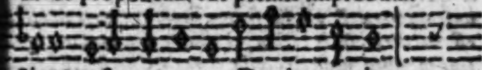
Nil deerit penitus mihi.

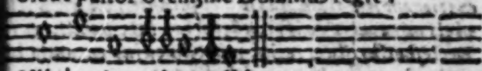
Per 2 campi viridis mitia pabula
Quæ veris teneri pingit amœnitas,
Nunc paſcor placide, nunc ſaturum latus
Feſſus molliter explico.
Puræ rivus aquæ leniter adſtrepens
Membris reſtituit robora languidis,
Et blando recreat fomite ſpiritus
Solis ſub face torrida.
Saltus 3 quum peterit mens vaga devios,
Errorum teneras illecebras ſequens,
Retraxit miſerans denuò me bonus
Paſtor juſtitiæ in viam.

Bassus.

Quid frustra rabidi me petitis canes?

Livor propositum cur premis improbum?

Sicut pastor ovem, me Dominus regit :

Nil deerit penitus mihi.

Nil deerit penitus mihi.

c 4 si per a trepidas luctifica manu
entet tenebras mors mihi vulnera,
midem duce te pergere : me b pedo
    Securum facies tuo.
5 mensas epulis accumulas, merum
plenis pateris sufficis: & caput
guento exhilaras, conficit æmulos,
    Dum spectant, dolor anxius.
6 nunquam bonitas destituet tua,
fususque bonis perpetuo favore
on sollicitæ longa domi tuæ
    Vitæ tempora transigam.

PSAL. XXIV. Domini est terra, etc.

Psalmo vicesimo quarto David spiritu divino [illegible] motus, et contemplans animo domum Domini, à S[illegible] filio suo ædificandam, in qua arca fœderis con[illegible] toto pectore exsultat, tantumq; hoc Dei benefici[illegible] brat, qui licet creator et dominus sit totius [illegible] versitatis: tamen præ omnibus aliis gentibus [illegible] tati Israelis patefecerit; eam ad veram sui ag[illegible] et hæreditatem regni cœlestis invitarit; ejusq; [illegible] unicam veræ Ecclesiæ sedem suumq; quasi d[illegible] esse voluerit. Mox etiam per dialogismum docet, [illegible] sint membra veræ Ecclesiæ et regni Christi, et p[illegible] mationem iteratam, quasi adventante jam arc[illegible] omnis miraculis conspicuâ, portas latè pandi, [illegible] Ecclesiæ Christum recipi jubet, in cujus encomi[illegible] petito, hymnum hunc concludit.

Carm. genus II

TOta 1 quidem Domini terra est, & quicqu[illegible]
Vel parca celat, vel benigna sufficit:
Quique colunt montesque feros, camposque[illegible]
Urbesque sanctis temperatas legibus.
Ille 2 super pelagus solidum connexuit orb[illegible]
Stabilis ut undas inter instabiles foret,
Et toties rapidis pulsatus fluctibus, omne[illegible]
Compage firmâ sustineret impetus.
Cuncta 3 igitur Domini meritò sunt: sed ta[illegible]
Sedem sibi ille dedicavit propriam.
Ecquis eò scandet? cuivo hæc permissa po[illegible]
Loco ut beatum sistat in sancto gradum[illegible]
Cui 4 manus & mens est insons, nec vana [illegible]
Animo, nec ulli damna periurus dedit.

c 5 Dominus donabit opes: hunc numine dextro
vi procacique eruet calumnia.
6 vera est pietas, hac itur ad æthera, veri
c intueri numinis vultum licet.
7 aditus reserate, fores age pandite portæ,
ortæ perennes sempiternæ regiæ:
stra revellite, limina pandite, magnus ut intret
ex ille. multa clarus ille gloria.
8 novus hic sanctis succedit sedibus hospes?
uis iste multa est inclytus rex gloria?
potens latè Dominus dextraque opibusque
lloque multa nobilis victoria.
9 aditus reserate, fores ages pandite porta,
rtæ perennes sempiternæ regiæ:
stra revellite, limina pandite, magnus ut intret
ex ille multa clarus ille gloria.
10 novus hic sanctis succedit sedibus hospes
uis iste multa est inclytus rex gloria?
potens armis numerosoque agmine ductor,
c ille multa est inclytus rex gloria.

SAL. XXV. Ad te Domine levavi, etc.

tit hac oda David, ut à Deo doceatur & regatur, ab eodem gratuitâ misericordiâ peccata sibi condo-ur. Orditur autem à descriptione suæ in unius Deo ocinio collocatæ fiduciæ, quâ ad orandum compelli endit. Multa præterea de Dei misericordia & ve-e, de felicitate verè piorum, de privatis suis dolo-, & hostium suorum immanitate, de causæ item suæ ate & innocentiâ inserit; donec tandem voto, toti-clesiæ salutem Deo commendante, Psalmum con-at.

Carm. genus xiv.

Diſcantus.

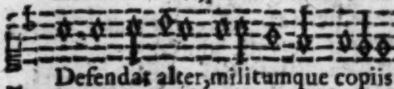

Hic fidat armis, plebe ſe clientium

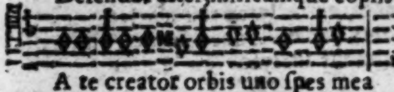
Altus.

Hic fidat armis, plebe ſe clientium

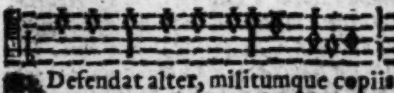
Defendat alter, militumque copiis:

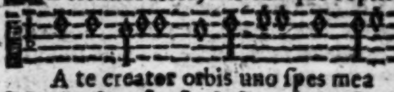
A te creator orbis uno ſpes mea

Pendet, maliſque in rebus unum reſpicit.

Defendat alter, militumque copiis:

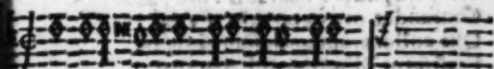

A te creator orbis uno ſpes mea

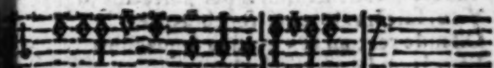
Pendet, maliſque in rebus unum reſpicit.

Tenor.

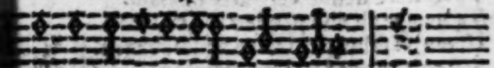

Hic fidat armis, plebe se clientium

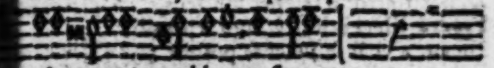
Bassus.

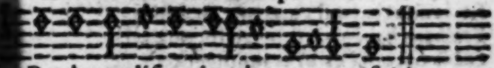
Hic fidat armis, plebe se clientium

Defendat alter, militumque copiis:

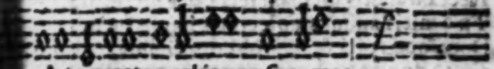
A te creator orbis uno spes mea

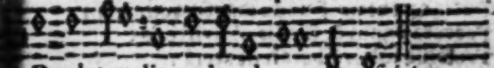
Pendet, malisque in rebus unum respicit.

Defendat alter, militumque copiis:

A te creator orbis uno spes mea

Pendet, malisque in rebus unum respicit.

Tu 2 sancte genitor effice insolentibus
Ne spes inanes risui sint hostibus.
Sic 3 me pudore liberabis : nec rubor
Confundet ora cæteris, in te suæ
Qui collocarunt anchoram fiduciæ.
Frustretur illos spes, & irritæ spei
Pudor dolorque torqueat, qui sordium
Amore sese sordibus contaminant,
Bonosque nullâ provocati injuriâ
Vexare gaudent. Mihi 4 per anfractus vagos
Vitæ, salebras inter & tenebras iter
Ostende rectum, & 5 erutum sequacibus
Erroris undis, prævio lucis tuæ
Splendore deduc veritatis in viam.
Te nempe ab uno pendeo spe, te Deum
Unum & salutis columen agnosco meæ.
Si 6 torta vitiis fortè morum regula
Deflexit, error si fefellit lubricus,
Fracta illecebris si voluptatis malis
Incauta vitii se juventa polluit ;
Benignitatis 7 tu tuæ memor tamen,
Et lenitatis, (qui parentes mollibus
Frœnans habenis, usque ab incunabulis]
Orbis paternâ es usus indulgentiâ)
Miserere, nostris quod negares moribus,
Tuæ negare non potes clementiæ.
Nec 8 denegabis, nec precantes bona bonus
Vacuos repelles, nec viam poscentibus
Rectam aberis unquam recta & æqui regula.
Tu 9 mitis animi amplecteris modestiam,
Docesque recti & improbi discrimina,
Tu 10 dux comesque tuta per compendia
Ducis carentem fraude mansuetudinem :
Peccata bonus & facilis oblivisceris :
Promissa solvis liberali dexterâ :

uitque pœnas mitis indulgentia :
ſque dictis ſtabilis erga omnes adeſt,
pacta ſacri fœderis non negligunt,
c 11 ut nepotum ſæcla manſuetudi
cant,tuique nominis ſe gloria
per omnes fundat orbis angulos,
ſce noſtris mitis erratis parens,
multa inuſſit ægritudo,& impotens
r,regique contumax ira & dolor,
rque veri non acutus arbiter.
r 12 beatum,mente qui purâ Deum
eratur:illi,qualecunque amplectitur
inſtitutum,dux adeſt ſemperDeus,
torqne & omnes actiones proſperat
rus 13 animus anxio procul metu
ctis fruetur affluenter copiis :
piſqne ſeries longa firmabit domum,
uſque multâ floridum propagine
s paternas ad nepotes transferet.
n 14 & piorum mentibus a myſteria,
tempta pravis,impiè ſapientibus
ulta,Dominus luce proferet ſuâ,
cro ſancti fœderis ſcientiam
æ ſola vitæ dux beatæ & regula eſt)
ebit.Ego 15 rex beate cœlitum
mente ſolum quæro;nuſquam lumina
te reflecto:tu pedes ſolus meos
tis doloſis erues è.retibus.
ancte 16 cuſtos hominum, amico lumine
ne intuere,& deſtitutum ab omnibus
pemque ſancta metuere dextera;
iſque 17 mentem que perurunt plurimæ,
viſque ſemper differunt doloribus,
olve,pœnis 18 uſque & uſque immanibus
rcitato,& obruto, laboribus

Ignoſcel

Ignosce: culpas mitis obliviscere,
Heu 19 quanta vis me factionis impiæ
Persequitur armis! quanta me crudelitas
In expiato quærit odio perdere!
Tu 20 me periclis libera, tu protege
Ejus salutem ab hostium ludibrio,
Omnem salutis qui locavit spem suæ
In te, 21 nec aliis fidit opibus quàm suæ
Integritatique & tuæ clementiæ.
Gens 22 quæ tuarum jussa legum amplectitur,
Fac undequaque tuta te sit vindice.

Carm. genus XV.

Discantus.

Me vi tyrannus persequitur palàm

Me clàm malignâ fraude calumniæ:

Altus.

Me vi tyrannus persequitur palàm

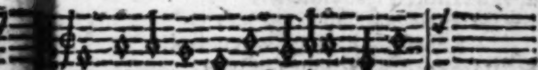
Me clàm malignâ fraude calumnia:

Te, qui latebras pectoris inspicis,

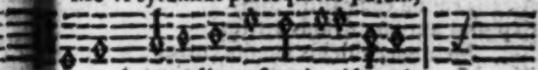
PSAL. XXVI. Judica me Domine, etc.

David ab hoste suo crudeli et impio vi externâ et ca-mniis clandestinis divexatus, invocat hoc Psalmo Dei xilium: suamque innocentiam, bonæque conscientiæ uciam, Dei ipsius, cordium inspectoris, testimonio dicat; ad cujus unius patrocinium confugit, seque to-m illius laudibus et ministerio devovet. Sub finem itatam petitionem repetit, hostiumque suorum impi-tis, fraudum, crudelitatis, aurique famis descriptio-m, suæque innocentiæ commemorationem adjungit, e-que auctori Deo gratum se fore pollicetur.

Tenor.

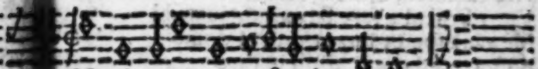

Me vi tyrannus persequitur palam,

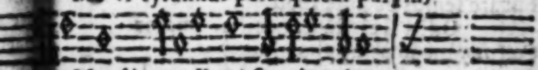

Me clam maligna fraude calumnia:

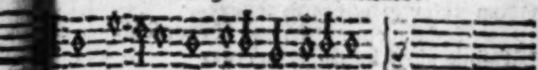
Bassus.

Me vi tyrannus persequitur palam,

Me clàm malignâ fraude calumnia:

Te, qui latebras pectoris inspicis,

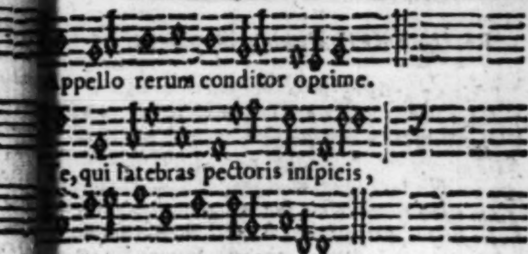
Appello

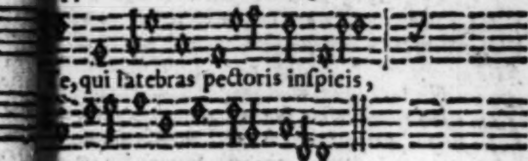
Appello, rerum conditor optime.

Te qui latebras pectoris inſpicis,

Appello, rerum conditor optime.

Mens fraudis expers, & manus innoce[...]
A vique pura & flagitio, in Deo
Spes fixa, ſortis qui violentiâ
Me ſævientis non ſinet opprimi.
Reneſq; 2 flammis & penetralia
Scrutare cordis, cæcaque ſenſuum
Arcana, fuſum ceu calidis focis
Explorat aurum callidus artifex:
Mentemq; videbis munificentiæ,
Quæ dona nunquam non meminit tuæ:
Actæque leges, puriter ad tuas
Vitæ carentem flexibus orbitam.
Procul 4 faceſſat, nec ſocium ſibi
Me vana ſperet lingua: procul domo
Noſtrâ recedat, qui didicit ſuos
Fucare ſenſus pectore ſubdolo.
Odi 5 ſceleſtûm concilia, impios
Cœtus veneno peiùs abominor:
Quorum reſultant pectora gaudio,
Quum perpetrarunt facta nefaria.
Sed 6 mente pravi non ſibi conſciâ,
Lotuſque puris fontibus, ad tuas
Aras adibo lætus & offeram.

cem... chorex dux tibi victimas.
Te 7 nostra pangent tympana, te lyra
vox canoro consona tympano,
...eque cœtuque in celebri tua
...anda pandet facta nepotibus.
Tectumque 8 nomen quo canitur tuum,
...demque numen qua colitur tuum,
...s ardet: absentem retrahunt, tuæ
...e templa celant pignora gloriæ.
Hæc 9 ossa tellus ne sine ut obruat
...er cruentos barbara barbaros,
...i 10 fraudulentâ mente coquunt scelus,
...tant avarâ munera dexterâ.
Ergo 11 institutum carpere tramitem
...gam innocenter: tu propiùs meis
...rem benignus questubus admove,
...me periclis tristibus assere.
Per 12 plana firmo quòd gradior pede
...ôd recta sector, muneris est tui.
...o salutis te columen meæ
...n in celebri laudibus efferam.

PSAL. XXVII. *Dominus illuminatio, &c.*

Psalmo vigesimo septimo hoc præcipuè agit D fiduciæ suæ in uno Deo collocatæ certitudinem faciat, suoque exemplo doceat, in insidiis, peri filiâ amicorum, omnibusque rebus adversis, que tutissimum homini undequaque destituto gium esse. Inserta etiam sunt vota, quibus petit, ut sit, perpetuoque maneat membrum clesiæ, ubi ab hostibus tutus esse, Deumq; in quenti celebrare, eidemq; gratias agere possit, hic re hîc regi se, et doceri postulat, hortaturque se præsidio Dei fretus animum non abjiciat.

Carm. genus iii.

DEus 1 in tenebris quum mihi præluceat,
 Vitamque muniat meam,
Quæ vis aperta terreat me ? quæ mihi
 Fraus cæca sit formidini ?
Adversus 2 unum quum scelesta factio
 Cunctas parasset copias,
Dolosa letho quas tetenderant meo,
 Ipsi incidere in retia.
Si 3 comminentur castra, si minacibus
 Infesta telis agmina,
Securus animi specto castra, prælia
 Timore liber intuor.
Unum 4 expetivi, & usque & usque id exp
 Curis ut exemtus malis,
Sim sacrosanctæ semper ædis incola,
 Augusta mirer atria,
Deoque laudes personem, artus dum regit
 Vitalis auræ spiritus
Tum 5 me sub umbrâ conditum tentorii

Celabit, & periculis
cul remotum, rupis abruptæ velut
In arce positum, muniet:
ne relictum nunc quidem impiæ sinet
Vi factionis opprimi,
rque solvam vota, nec victoriæ
Auctor mihi tacebere.
7 invocantem supplicem, & fractum malis
Bonus favensque sublevа.
mens anhelat, vultus ad vultum tuum
Intentus usque respicit:
9 conde vultus lumen à me amabilis
Neu me in tenebris desere.
um per iram ne fine opprimi tuum:
b Vitamque quam debet tibi,
e ab hoste, & è periclis eripe,
O spes salutis unica.
o cari amici, me propinqui, me pater,
Me blanda mater liquerat:
on reliquit, qui pios in asperis
Non deserit rebus, Deus.
ms 11 benigne, me vias doce tuas,
Rectaque deduc semitâ.
is metusque ab hoste me deterritum
De calle recti detrahat.
a me impiorum obnoxium libidini
Relinque, Testes impii
unt maligne falsa de me crimina,
Armantque se mendaciis.
us 13 victa tantis c jam fatisceret malis,
Ni spes foveret me tuæ
ignitatis, post labores anxios
Mox affuturum gaudium.
isque vivos inter ipse commoda
Vitæ beatæ d præstolor.

In

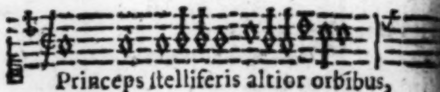
In 14 rebus ergo turbidis ne confide,
Sed fortis usque sustine.
Te roborabit Dominus,& cor fulciet:
Tu fortis usque sustine.

PSAL, XXVIII. Ad te Domine clamabo,

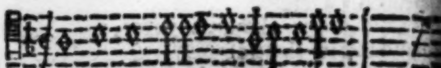
Cùm vidisset Propheta regius, saepe factum esse

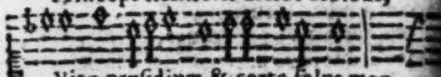
Carm. genus xvi.

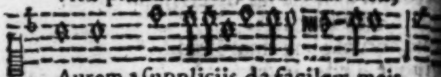
Discantus.

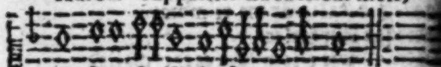

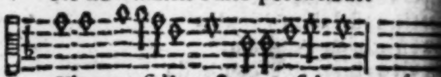
Altus.

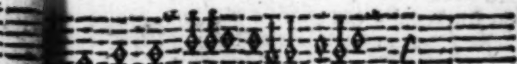

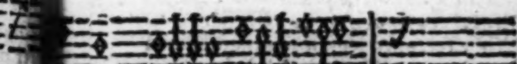
...dicio pii simul cum impiis supplicio obruerentur ...itq; sibi in præsentiâ cum malis et fraudulentis ...ibus negotium esse orat Deum, ut eorum contagio ...ficiatur, sed ab hujusmodi societate et commercio ...tur, atq; ita ipsi soli suorum scelerum justas pænas ... Simul etiam, quæ et qualia ipsorum peccata sint ... ræ ea sint consecuturæ, ostendit. Dei deinde ...itati, quâ fiat ut tam promptè exaudiatur grati... ...ejusq; patrocinio universam Ecclesiã commendat

Tenor.

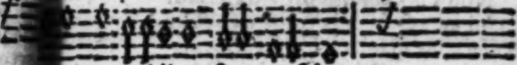

Princeps stelliferis altior orbibus,

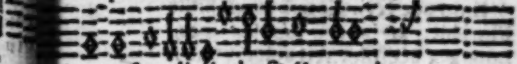
Bassus.

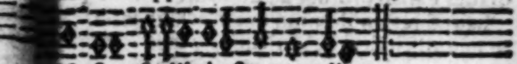
Princeps stelliferis altior orbibus,

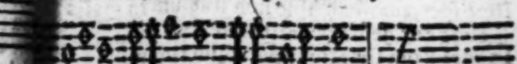
Vitæ præsidium & certa salus meæ,

Aurem suppliciis da facilem meis,

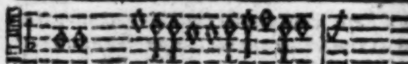
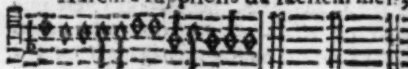

Ne fiam similis busta petentibus,

Vitæ præsidium & certa salus meæ,

Aurem

Aurem a suppliciis da facilem meis,

Ne fiam similis busta petentibus.

Audi 2 vota parens, quæ tibi profero
Supplex cum gemitu, brachia porrigens
Ad cœlum tremulis b pervigil ignibus,
Cœlum templa tuæ conscia gloriæ.
Ne 3 me connumera cœtibus impiis,
Neu tanquam socium plecte nocentibus:
Quorum blanditiis illita mollibus
Lingua est, mens gelido livida toxico.
Illis 4 nequitiæ præmia sint suæ,
Et merces studiis æqua nefariis.
Pro c semente legant semina, pessimis
Dignum consiliis supplicium luant.
Non 5 his consilii provida vis tui
(Qui me conspicuis tollis honoribus)
Infectásve manus à scelere avocat,
Aut infecta odiis pectora mitigat.
Ergo nec series longa propaginis
Florebit, patrias nec soboles opes
Longæva accipiet: sed sceleri genus
Clades exitio proruet ac domum.
Laus 6 rerum domino qui precibus meis
Se non difficilem præbuit, hinc 7 meæ
Vires, hinc clypeus rebus in asperis:
Hinc spes, auxilium hinc non dubium in malis
Hinc cor gestit ovans: carminibus tuas
Laudes 8 ora sonat: qui populum tuum
In rebus trepidis protegis, & tuum

Aurem supplicijs da facilem meis,

Ne fiam similis busta petentibus.

gem ex insidiis omnibus eripis.
Custodi 9 populum rex hominum tuum.
bri d fac soboles largiter omnibus
æ continuò fructibus affluat,
nec perpetuum sol referet diem.

PSAL. XXIX. Afferte Domino filii Dei, &c.

ontinet hic Psalmus insigne et splendidum encomium jestatis et omnipotentiæ veri Dei, quam in cœlo inquit tefacere imbres, tonitrua, fulgura, fulgetra; in terris bines, terræmotus cataclysmos; in mari procellas, æs, tempestates. Hortatur igitur omnes pios ut Deum nc agnoscant, laudent, celebrent, ipsiusq; potentiâ et nitate freti, nullius hostis opes aut copias pertimescant

Carm. genus xv.

Eu 1 dives auro es, sive opibus potens,
Seu marte partâ clarus a adoreâ,
gnosce numen gratus, & huc refer
uæcunque lætum ducis ad exitum.
Huic 2 pange laudes & prece supplice
erum parentem concilia & Dei
utu regentis stelliferam domum
ignare justis nomen honoribus.
Cujus 3 liquentes vox gravida pluit

De

De nube rores; terrificos ciet
Cœlo tumultus cum tonitru, maris
Turbata ventis concitat æquora:
Vox 4 dignitatis plena, nec irrita
Unquam [b] ad patrandum jussa potentiæ,
Nudare 5 cedris seu libanum juvat,
Celsasque ventis sternere fraxinos:
Seu 6 vincta saxis saxa revellere,
Notisque montes sedibus erutos
Versare, taurum ut verna per avia
Vexat juventæ læta protervitas.
Ad 7 vocis ictum nubibus exsilit
Elisus 8 ignis: [c] tesqua Arabum tremunt:
Feræ pavescunt: ante 9 diem fluunt
Partus acerbi: [d] robora concidunt
Quæcunque templo cœlum habet au
Quæcunque [e] tellus dedala sustinet,
Quæ celat undis æquor in abditis,
Dei fatentur cuncta potentiam.
A 10 voce vindex pontus inhorruit,
Undisq; montes obruit, arbiter
Æterne rerum, quum libuit tibi
Delere gentes fluctibus impias.
Te 11 dante vires non opibus feros
Horremus hostes, nou numero graves:
Te dante pacem, progeniem Isaci
Cornu beabit divite copiâ.

PSAL. XXX. Exaltabo te Domine, &c.

Psalmo xxx. David à præsentissimo animi t
discrimine liber, gratias Deo agit, totamque Ec
idipsum faciendum instigat. Deum enim usq
nignum et indulgentem esse, ut omnes resipisc
ipsius momentaneam, misericordiam verò per

nam experiantur. Quod ipsum comprobat suo exemplo nim, ait, rebus aliquando secundis factum esse secu- et insolentem, eoq; Deum non mediocriter offendisse nas sibiipsi et suis accersivisse: ex animo tamen Dei ricordiam implorantem, subitò exauditum se esse, nq; sibi iterum placatum sensisse. Propterea gratias rtales, et celebrationem tantorum beneficiorum iternam Deo promittit.

Carm. genus vi.

2 nostra semper carmina, te lyra
onabit, orbis conditor optime:
De faucibus lethi imminentis
Incolumis tibi vota reddam.
e superbus nec lacrymis meis
tat hostis, nec fruitur malis:
Te 3 rebus, incertus salutis,
xilium in dubiis poposci.
e receptis viribus haurio
lis auræ lumen amabile:
Nec 4 inferûm sub nocte longa
tenebris jaceo sepulcri.
rba 5 puris dedita ritibus
sque castis tollite laudibus
Placabilem votis parentem,
memori celebrate plectro.
scit 6 ira vindicis impetus
fugacis more: Dei favor
Bonus manu vitam benigna
istitiæ vacuam rependit.
è sero vespere fletibus
s rigamur, mox redit aurea
Cum luce risusque, & jacentes
hilarans animos voluptas.

Pacis

Pacis 7 beatæ quum fruerer bonis,
Mecum loquebar: De stabili gradu
Felicitatis nulla sortis
Me dubiæ quatiet procella.
Te 8 dante vires, divitias, decus,
Te montis instar mœnibus æneis
Firmante regnum, vanum alebat
Credulitas mihi blanda fastum.
Tu me relicto stultitiæ meæ,
Dextram retraxti, retrò abiit domum
Repentè turbatam relinquens,
Sors levibus malefida pennis.
O 9 præses orbis, pectore supplice
Mox te vocavi, te lacrymis madens
Opem poposci. Quid 10 profusus
Profuerit tibi sanguis? inquam.
Quis mortis [illegible]us nostræ erit? an tuas
Laudes so[illegible], factaque posteris
Miran[illegible]nti prædicabunt
Sub gelid[illegible]cineres sepulcro?
Placatus 11 [illegible] da facilem meis
Votis, severos neu que[illegible]moniis
Averte vultus: [illegible]lle membris
Pestiferi mala dura morbi.
Tu 12 supplicanti protinus admoves
Aurem benignus, pro lacrymis mihi
Risum reducis; pro dolore
Lætitiam[illegible]cremque plausum.
Te 13 semper er[illegible]ina, te lyræ
Nostræ sonab[illegible] tibi serviet
Dicata, præbebitque nostris
Materiem tua laus camœnis.

SAL. XXXI. In te Domine speravi, &c.

:Psalmo possunt omnes pij in angustiis et extremis lis constituti accuratè enim et ad vivum afflictio- xietates, suspiria et fiduciam hominum sanctorum collocatam depingit. Initio autem Deum compel- fugium et præsidium suum à quo se jam exaudiri et antea quoque exauditum esse confitetur. Addit miserabiles gemitus et querelas de varietate su- per. dolorum et miseriarum, deq; hostium suorum tia: Neque tamen in tantis malis frangitur ani- Deo confidit, ejusque auxilium implor[illegible] mala s imprecatur; Prædicat etiam magn[illegible]inem & udinem divinorum in se benefició[illegible]oque jis ratias agit, et petitionem instituit [illegible]quoties re- Sub finem universam quoq; Ecc[illegible]hortatur, ut mplo in maximis quoque peric[illegible] nondu- ore enim ut præsentiam Dei i[illegible] quoq; experi-

Carm. genus X.

e locavi spem meam,
um creator optime:
u benignus prospice,
i pudescat irrita.
juste vindex, fraudibus
stium me vindica: 2
benignus supplicem:
omptus abjecto manum,
rupe serva ut invia
um vel arce aheneâ,
rupis es mihi inviæ
nen, arx ahenea;
go 5 ut timori mentibus

Nomen tuum sit impiis.
Præi viam mihi, abditis
Me libera de cassibus.
Tu 6 robur es meum: tuæ
Commendo vitam dexteræ:
Me libera pacti Deus
Tenax memorque fœderum.
Qui 7 vana stulti somnia
Sectantur, odi pessimè.
Tu certa spes mihi es, meæ
Tu portus es fiduciæ.
Inter 8 labores asperos
Lumen tuæ clementiæ
Fulgens repente turbidum
Perfudit animum gaudio.
Quum 9 me tyrannis impotens
Urgeret hostis impii,
Jam jam imminentis pallidis
Lethi explicasti faucibus.
Miserere 10 fracti tot malis,
Tot obruti doloribus,
Caligat oculus, mens stupet,
Mœrore corpus tabuit.
Caduca 11 vita elabitur
Mœrore fracta, & luctibus;
Interque clades aridis
Fluxere vires ossibus.
Me 12 ridet hostis, & meis
Insultat insolens malis:
Horrent propinqui, cæteri
Vitant metu periculi.
E 13 proximorum mentibus
Obliteror, ô ceu mortuus,
Contemptior sum civibus,
Quàm lamina testæ fictilis.

Me 14 multitudo opprobriis
rám lacessit asperis:
n machinatur in meam
ata mortem factio.
Ego 15 interim fiducia
is tuæ, dolos, minas,
urias & hostium
ntemno contumelias.
Tu 16 e fila vitæ temperas
æ regisque tempora:
me impiorum libera
hostium tyrannide.
Ostende 17 vultum amabilem
vo bonus tuo, & favens:
me tuere, qua soles
per tuos, clementia.
Ne 18 sit pudori, quòd tuam
ploro opem: pudor malos
fundat, & silentium
gum sepulcris sopiat.
Assueta 19 vox mendacio
muta vox procaciter
ita bonos lacessere,
rroganter spernere.
O 20 quanta te colentibus
quot redundant commoda!
t teste mundo prosperis
es tuos successibus!
os 21 protegis reconditos
cul à minis potentium,
que munis in domo
guæ veneno ab impiæ.
Tibi 22 perennis gratia
rector orbis, qui velut
nita in arce me procul

Periculis submoverat.
23 Exspes, inops [d] vitam fugâ
Quum vix tuerer anxiam,
Mecum ipse dixi, Jam truci
Reliquit hosti me Deus.
Ac tu nec in periculis
Oblitus extremis mei,
Aurem benignam supplici
Ac invocanti admoveras.
Ergo 24 patrem rerum optimum
Amate candidi et pii,
Qui fastuosos deprimit,
Et obsequentes erigit.
Qui 25 spem locatis in Deo,
Constanter illi fidite,
Nec robur animi concidat
Sortis procellâ turbidâ.

PSAL. XXXII *Beati quorum remissæ,*

Psalmus hic secundus est inter eos qui pœnite-
tatè appellantur. Docet autē, qua inre consist-
justitia et beatitudo æterna, nimirum non
omnibus numeris perfectione, quam in hac
pravatione nemo unquam est consecutus, ne-
integritatis hypocriticâ simulatione sed ub-
misericordiâ, ignoscentiâ, et hominis lapsi in-
tâ confessione. Ostendit præterea peccato-
nis, et ostentationis propriæ justitiæ incom-
et morsus ōs. ē tæsma. gravitter et per-
Dei, exhaustas totius corporis vires; suoq-
fiæ exemplo admonet, quid tali tempore
nimirum nihil celandum, sed omnia pecca-
Deiq; misericordiam implorandam esse; b-
nuitatis cō neda; videlicet Dei in omnibus

...iam, animique securi, et in Deo gaudentis tranquilli-...m recenset, insuper etiam per mimesin Dominum lo-...rem inducit, deque sua benevolentia piique hujus ...ituti approbatione & gubernatione benignè pollicen-...modò homines non sint obstinati, sed tractabiles: quo-...illis gravissimas ...as minatur; his verò pacem & ...am promittit: & sub finem omnes pios, ad veram in ...â Dei beneficentia lætitiâ, insigni epiphonemate ex-...atur.

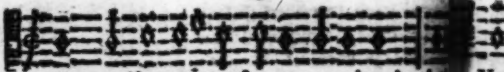
Carm. genus XV.

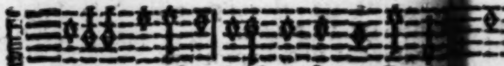
1 Ter beatum, cui patris optimi
Noxas remisit lethiferas favor,
...fœda morum flagitia obruit
...vioso tecta silentio!
2 ter beatum, cui bonus arbiter
... imputavit lubrica deviæ
...ta vitæ, nec reperit dolum
... in recessu pectoris abditum!
...ec 3 a fovebam sub tacito sinu
...bum, solutis languidus ossibus
...s trahebam, luctificus dolor
...ctus ciebat non patiens tegi.
...u 4 me premebas prævalidâ manu
...tus atris seu tenebris diem
... condidisset, seu roseâ dies,
... recurrens luce retexerat.
... decolorem tabificus cutem
...or coquebat, sic macie dolor
...bat artus, messis ut Africæ
...ri per æstum mitius areat.
...m 5 mente versa vulnera protuli,
... renudavi vitium meum,
...lem retexitat tu mihi protinus
... conciliatus es.

Qui 6 mentis ergo pura sacraria
Servare quærit, te prece supplice
Placet, nec orbem pontus ut obruat,
Formidet æstus lethiferi minas.
Tu 7 me periclis eripis asperis
Tutela præsens: tu mihi gaudia
Toto refundis corpore, ut hostium
Qui vincla fracto carcere depulit.
Nec 8 sat; tenebras pectoris auferam,
In quis: beatæ quà feret orbita
Monstrabo vitæ, nec procul à tuis
Unquam reflectam lumina gressibus.
Mulis 9 equisque ne similis modò
Sis, bruta quorum pectora gratiam
Non mutuam novere, sed asperis
Fracti ε lupatis servitium ferunt,
Multa 10 obstinatam nequitiam manent
Tormenta: purâ qui Dominum fide
Orabit, huic pacem & veniam dabit,
Non durus unquam parcere supplici.
Recti 11 tenaces simplicis, & quibus
Est grata fraudum nescia veritas,
Favente læti numine gestibus,
Et voce vestrum pandite gaudium.

Carm. genus xvii.

Discantus.

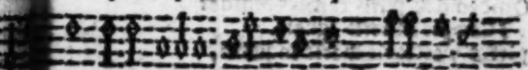
PSAL. XXXIII Exultate justi in Domino, &c.

Exhortatio ad celebrationem & predicationem Dei, [...]inorumque beneficiorum Psalmo hoc trigesimo tertio [...]inctur, quæquidem statim in principio, sæpiùs mutatis [ve]rbis, iteratur. Deinde ordine celebratur Dei veritas [...]itas, beneficentia, sapientia, & omnipotentia, elucens [ad]mirandâ creatione et conservatione omnium rerum: [...] ejusdem justitia in fraudibus & sceleribus impro[bor]um vindicandis, et ad voluntatem & nutum suum [ad]ministrandis omnibus. Insigni igitur exclamatione [bea]tos prædicat eos, qui hunc unum & verum Deum suum [Do]minum et patronum ex animo agnoscant, eidemque [...] fiunt ut simulatores pietatis à verè piis discer[...] eosdemque in viam revocet, docet, quod Deus sit cor[dium co]gnostes, quem nemo externâ specie possit fallere. Dem[...] præterea fiduciam propriarum virium collocatam [...] in potentiâ regum, vel in copiis militum, vel in ro[bore] hominum aut equorum; et ostendit, solam uni Deo [...]entem fiduciam, ratam et invictam fore, idi[...], in hoc [...] hominibus piis gaudendum et exultandum esse.

Tenor.

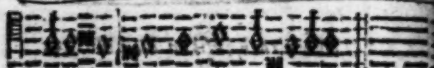

Vos quibus puræ est amor æquitatis, Læti

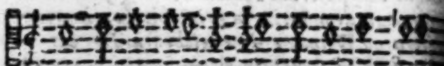

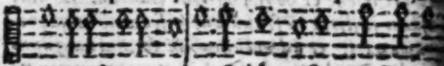
Pangite carmine Orbis auctorem Dominum: æ-

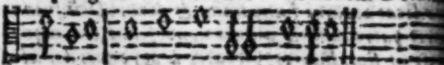
 quit tis

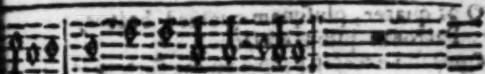
Altus.

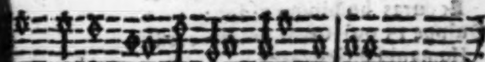

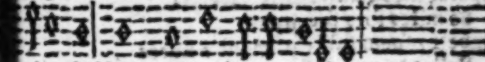
Tinniat blando a chelys hunc susurro,
 Hunc vocalia b nablia
Docta c bis quinis resonare nervis
 Hic artem manus approbet.
Huic 3 novos cantus meditemur: uni
 Læti clangite buccinâ.
Nam 4 fides dictis rata veritasque est,
 Et fatis comes æquitas.
Quippe 5 qui justi est & amator æqui, &
 Veri fallere nescii:
Perque terrarum sola vasta, notæ
 Cunctis munificentiæ:
Is 6 suo verbo d sinuavit orbem
 Lucentem nitidi ætheris,
Quicquid & puris radiis e renidet
 f Campis ætheris igneis.
Littus 7 arctavit maris inquieti,
 Compressitque licentiam,

Bassus.

penu clausas sinuavit undas,
Unde in tempore promeret.
nc 8 & occasus metuant & ortus:
Hanc unum Dominum colat
isquis extremos ubicunque fines
Terræ aut æquoris accolit:
u 9 & à nutu viget interitque,
Quodcunque interit aut viget:
is immotis tremefacta parent,
Cuncta obnoxia legibus.
i 10 malas artes populi profani
Ludit callidior suis,
suo injustæ scelerata turbæ
Fraudat consilia exitu.
11 quod arcanâ sibi mente rerum
Auctor proposuit semel,
m dies & nox referent se in orbem,
Usque immobile permanet.

O 12 quater, plusquam quater ô beatos,
Patronus quibus est Deus!
Quos sibi excepit, propriamque sortem
Quos dici voluit suam.
Dispicit 13 mundi pater è beatâ
Cœli stelliferi domo,
Eque 14 tranquillis adytis labores
Et curas hominum videt:
Quippe 15 qui cæcos animi recessus
Humani fabricaverit:
Nec quod arcano latet in recessu
Clausum pectoris, hunc latet.
Sperat 16 h incassum numero tyrannus
Se tutum fore militum:
Sperat incassum validis lacertis
Se miles fore sospitem:
Sæpe 17 spem fallit præeuntis Euros
Bellatoris equi fuga:
At 18 Deus justos oculo irretorto
Semper respicit & pios:
Mortis 19 ut vertat jacula imminentis,
Diram & sævitiam famis.
Una 20 spes nobis opis hinc, ab uno
Certum præsidium in malis.
Ille 21 perfundet sibi dedicata
Dulci pectora gaudio:
Ille 22 fidentum sibi spes precesque
Lætum ducet ad exitum.

PSAL. XXXIV Benedicam Dominum

Acrostichis hujus tricesimi quarti Psalmi
parte gratiarum actionem continet, in qua ini
beneficiorum memoriam Deo pollicetur; deinde
& enumeratione divinorum in se beneficiorum

vocationem & gratiarum actionem incitat et in-
t. Altera pars praecepta & doctrinam habet, de
timoreDei, de pio usu linguae, de studio concordiae,
itae totius innocentiâ; quas virtutes & promissio-
dulcedine, & comminationum divinarum severi-
stuâ ipse hominibus pijs commendat.

Carm. genus iij.

2 laeta sors me foverit, seu tristior
urrit omni tempore
labo Dominum, semper illius meum
personabit laudibus.
3 haec voluptas, hoc erit solatium,
ihi hoc levamen in malis;
que turba tristis exemplo suas
labitur molestias.
4 agite cuncti prosequamur laudibus
omenque numenque illius.
in periculis me vocantem exaudiit,
atimque repulit metum.
6 cuncta ad illum consilia referunt sua,
to bis nitentes gaudio
us renident, nec repulsae infamia
bore confundet genas.
pauper iste quum vocaret, omnibus
nc eruit periculis
inum 8 timentûm castra munit Angelus
missus ad custodiam,
minentes arcet hostes, & pios
vi tuetur impiâ.
e 9. periculum; jam scietis quâm Dei
mensa sit benignitas;
n sunt beati, spes in illô qui suas
nes, opesque collocant.

Gen

Gens 10 sancta Dominum colite: nil deerit D
Fideliter colentibus.
Violenta 11 feritas sentiet famem: bonis
Cuncta affluenter suppetent.
Adeste 12 filii, audite, vobis numinis
Verum timorem ut indicem.
Quicunque 13 curis liberam & longam cupis
Vitam beatam ducere;
Linguæ 14 refræna virus, os nefariâ
A fraude purum contine:
Capesse 15 recta, curva vita, dilige
Tranquilla pacis otia.
Deus 16 innocentes adspicitque & commodat
Intentus aures ad preces:
Torvo 17 scelestos intuetur lumine,
Et nomen etiam obliterat.
Justum 18 invocantem Dominus audit, omnibus
Eum expedit periculis.
Quum 19 spes labores deserit mortalium,
Afflicta quum molestiis
Succumbit oneri mens, Deus præsens adest,
Malasque curas diluit.
Justis 20 labores suggerit semper piis
Iniqua sors conatibus:
Sed qui bonorum semper est custos Deus,
Sortis retundit spicula,
Et 21 ossa servat ne terantur, impius
Ulciscitur 22 scelus suum.
Et quisquis hostis est piorum, cum domo
A stirpe cæsus interit.
Animas 23 tuetur se colentium Deus,
Nec rem domumque deseri.

PS.

PSAL. XXXV. *Judica Domine nocentes, &c.*

Hoc Psalmo trigesimo quinto David ab amicis perfidis calumniose, improbe et insidiose divexatus, aliquoties ardenter repetitâ precatione, invocat patrocinium et defensionem Dei, mala etiam sub inde hostibus suis imprecatur, eò quòd sint dolosi calumniatores, ingrati, amorem odio, beneficia maleficiis compensantes: item perfidi, epichærecaci, susurrones, cupidi nocendi. Sibiipsi autem, et omnibus bonis optima quæq; ominatur, prædicat, & optat à Deo, cujus benignitate, invictâ quâdem fiduciâ nititur, eidemque tam eorum beneficiorum memoriam, perpetuamque eorum celebrationem aliquoties promittit. Aliqui Davidem hic Christi supplicium sustinent isdeq; hostibus suis conquerentis, personam repræsentare, sic asseverant. Caveat autem unusquisq; ne ipse nocens, cupiditate vindictæ aut pravis animi perturbationibus impulsus, hoc Psalmo in propriam perniciem temere abutatur.

Carm. genus XI.

RErum 1 sancte opifex ades
Et patrocinio protege me tuo:
Et retro refer in meos
Hostes perniciem, quam mihi comparant;
Scutum 2 cum jaculis cape:
Ensem 3 stringe, meis hostibus obviam
Prodi: dic animæ meæ,
Secura auxilio nil metuas meo.
In 4 vultus pudor hostium
Et turpis subeat dedecoris rubor,
Fœdam corripiant fugam,
Cæcas insidias qui mihi præparant.
Ut 5 sævus Boreas levem

Raptat

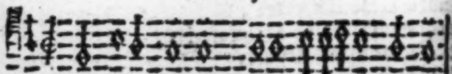
Raptat præcipiti turbine pulverem,
Sic illos trepidâ fuga
Vindex præcipites urgeat Angelus;
Sit 6 cœno via lubrica,
Et cœlum tenebris lurida nox tegat;
Et formidine pallida
Vindex præcipites comprimat Angelus;
Nam 7 me fraude mala suis
Conati immeritum prendere cassibus,
Et cæcum innocuo scrobem
Effodere; suis cassibus hæreant;
Et 8 factam exitium in meum
Cæci & præcipites in foveam ruant.
Perfusa 9 interea mihi
Dulci lætitia pectora gestient.
Mens 10 secura periculi
Auctorem Dominum lætitiæ colet;
Et sensus animi indices
Clamabunt, Domino quis similis Deo?
Qui fastus gravis improbi
Defendit tenues à violentia:
Vexantemque opis indigos
Frangit sævitiam vindice dextera.
Conjurata 11 calumnia
In me criminibus sævit atrocibus;
Ignotum scelus in meam
Fingunt perniciem; 12 quæ bene feceram,
Compensant odiis malis,
Et vitæ invigilant exitio meæ.
Illos 13 tabificæ luis
Ægris visceribus quum dolor ureret,
Squalens veste ego lugubri,
Iejunaque fame pallidus & siti,
Et prostratus humi, Deum
Lenibam lacrymis & prece supplice.

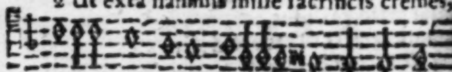
Sic 14 sincerus amici amor
Sub cari interitum luget amiculi:
Sic fratrem gemit unicum
Frater, sic pietas anxia filii
Maternum ad tumulum dolet.
Me 15 fortuna gravi si tetigit manu,
Concursant, mala gaudia
Inter se celebrant, b fæx populi coit;
Incauto invidiam creant:
Proscinduntque 16 avidâ me petulantiâ
Scurræ cum c balatronibus.
Dentem à dente acuunt, & rabiem vomunt.
Quem 17 finem patientiæ
Tam lentæ statues, ô pater optime?
Arce hoc ludibrium, neque
Desertum rabidis trade leonibus,
Acceptum 18 ut referam tibi
Quod vivo, & video lumen amabile:
Et cœtu in celebri canam
Te pronum auxilium ferre vocantibus
Fac 19 ne spes alat improbas
Semper turba meis læta molestiis,
Neu nutu ac oculis notet,
Exsultetque meis hostis atrox malis,
Qui 20 sermonibus asperis
Insultat, trucibusque insidiis petit
Pacatum malè callidus,
Incautum ut tacitis illaqueet dolis.
Non 21 diducere desinunt
Rictum risu. Oculis (euge) oculis diem
Lætum vidimus, inquiunt.
O 22 qui luminibus cuncta tuentibus
Terras respicis, hæc vides?
Ergo sepositâ protege me morâ:
Jam 23 tandem evigila, & manu

Ultrice indomitam frange superbiam:
Justo 24 & supplicio preme
Vindex juste malos, neu sine de meo
Luctu lætitiam ferant:
Neu 25 secum tacito pectore murmurent,
e Evax rectè habet, omnia
Supra vota cadunt, vicimus, en jacet.
Fœdi 26 ignominiâ luant
Stultam lætitiam; dedecoris comes
Infamis pudor eluat
Importuna meis gaudia de malis,
At 27 cordi quibus æquitas
Est nostra, ac animus nil sibi conscius,
Vitam tristitiâ procul
Lætam semper agant, ac Dominum ferant
Cœli ad sidera laudibus,
Qui curis famulos liberat anxiis.
Semper 28 justitiam mea,

Carm. genus xviij.

Discantus.

Altus.

...stos sanctè hominum, lingua canet tuam,
Et præconia, dum mihi
...pellet calidus pectora spiritus.

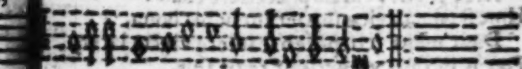
Psal XXXVI. Dixit injustus ut delinq, &c.

...salmus trigesimus sextus hoc præcipuè agit, ut incredi...lem Dei benignitatem & misericordiam celebret. Ordi...r autem à descriptione hypocritarum & impiorum ho...:, miraturq; Deum in tantâ omnium ferè securitate et ...litiâ posse adhuc mundo benefacere, et tot tantisq; bo... homines etiam pessimos cumulare. Eâ igitur occasi... digreditur in splendidam divinæ indulgentiæ, bo...tatis et clementiæ commendationem, iisq; fieri inquit, ... et in hac vitâ multiplicibus commodis perfru...ur, et in futurâ æternâq; vitâ veris gaudiis, puris ...luptatibus, cœlestiq; luce per... Hæc Dei boni...s ut Ecclesiæ et vere piis propria et perpetua sit orat, ...annisq; impiis, à quorum violentiâ defendi cupit, ... s et interitum imprecatur.

Tenor.

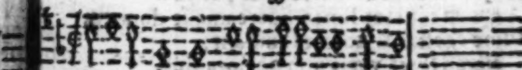

2 Ut extra flammis mille sacrificis cremes,

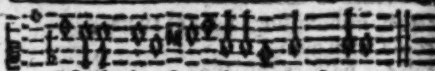
Oscula des saxis, ingeminesque preces,

Bassus.

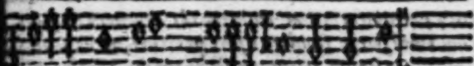
2 Ut extra flammis mille sacrificis cremes,

Oscula,

Arasque donis largus accumules tuis.
Non facies tamen ut te rear esse pium.
Scelera reclamant, & negant te credere,
Consilium mundum qui regat, esse Deum.
Utcunque 3 coram blandiare, non tamen
Impietas tacito pectore clausa latet;
Erumpit ignis instar, ac tui trahit
Secum odium, atque odii perniciem com
Quodcunque 4 loqueris, fraude tinctum est;
Auribus ingratis qui potiora monent.
Scelus 5 nefandum nocte tota cogitas;
Recta fugis, semper deteriora foves.
O 6 magne rector orbis, indulgentiæ
Munera terra fretum sentit & astra tuæ.
Quæcunque cœlum amplectitur, parentia
Legibus orta vigent, lapsa cadantque tuis.
Modus 7 æquitatis & tuæ sapientiæ,
Cunctaque quæ fecit cuncta que facta regit,
Longè a nivosis montium fastigiis
Altior est, vasti gurgitibusque freti;
Humana gens hinc haurit auram & spiritum,
Nec pecudes curam præteriêre tuam.
Hinc 8 cuncta vitæ suppetunt nobis bona,
Dum mens corporeo carcere vincta latet,
Fœtus sub alis volucris ut tegit suis,
Præsidii fugimus spe mala cuncta tui.
At 9 exul animus morte liber patrium
Quum repetet limen sidereamque domum,
Illinc egestas & dolores exulant;
Nemo feret votis non potiora suis.
Passim voluptas, pura passim gaudia;

Del

Delicias largo flumine rivus agit.
ie 10 perenni b vita fonte profluit,
Vita gravis fati non resecanda manu.
inc fatiscent mentium caligines,
Quæ modo sub tenebris pectora nostra premunt
ituque radius purus effusus tuo,
Lumine nos puræ cognitionis alet.
ignitatis 11 interim tuæ bonis,
Qui te cognoscunt & tua facta fove:
i mente pura veritatem diligunt,
Justitiæ facias commoda ferre tuæ.
e 12 nec ferocci calcet arrogans pede,
Exigat e aut tectis impia turba suis.
i 13 sceleri gaudent scelere sic ruant suo,
Perpetuò ut lapsos justa ruina premat.

PSAL. XXXVII. Noli æmulari, &c.

Psalmus xxxvij. adhortationem continet, propositam omnibus piis, ut felicitate impiorum umbratili non moveantur, sed omnem fiduciam & spem suam in Deo collocent: ejusque arbitrio vitam, famam, & res omnes commendent, justè agant; quædam incommoda patienter ferant; & in Deo verboq; ejus se oblectent. Inspergit etiam subinde indicia impiorum quod sint insidiosi, maledici, malefici & in exitium piorum intenti: item quod possideant opes injustè partas; quod sint avari, fæneratores, tenaces & hirudines miserorum. Talibus igitur licet aliquantisper floreant, tamen pœnas gravissimas comminatur, eorum felicitatem dicit esse momentaneam machinationes sibi ipsis exitiosas, opes brevi dissipandas;

das; Perniciem enim eminere eis repentinam, q cum omni stirpe funditus sint perituri, ut ne vel nominis ipsorum reliquum sit futurum, Idq; se m experientia verum didicisse affeverat. Inserit eti intervallis notas verè piorum, videlicet quòd lege d delectentur: quòd in parvis etiam opibus divites s beneficiquòd omnibus prosint, noceant nemini, quò in assiduâ suâ beneficentiâ nunquam egeant, pe nitus Dei benedictione opulenti. His igitur optim q; promittit; hos inquit Deus ipse nunquam deserit et defen rum posteritas latissime propagabitur; boni si q premuntur, innocentes Deo vindice in lucem em famis, pestis, et omnium rerum adversarum tempore incolumes; et etiamsi humanâ imbecillitate circ aliquando labantur, tamen Deus eos eriget et in reducet, omniumq; suorum votorum compotes facie non solùm ipsis, verùm toti etiam ipsorum pos polliceri unq; certeq; illis fieri, & deinceps futura experium affirmare se ostendit.

Carm. genus X.

NE 1 livor urat æmulus
Te, si beatos videris
Pravos, nec Euris iis opes
Fugaciores invide:
Nam 2 sic facessit illico
Umbratilis felicitas.
Marcent comis arentibus
Ut falce secta gramina.
At 3 tu Dei fiducia
Incumbe rectis artibus:
Diuque terram ut incolas,
Donabit, ac te nutriet.
In 4 hoc sit oblectatio,
In hoc voluptas unica:
Is te fovebit jugiter,

otique reddet compotem
Committe 5 vitam,rem,decus
lius uni arbitrio,
nimi tibi ex sententiâ
onfecta reddet omnia.
Illustris 6 auroræ ut jubar
ua faciet ut sit æquitas:
t luce virtus sit tua
eridianâ clarior.
Perfer 7 modeste quod tulit
ortuna læva;neu tumens
â impiorum prosperas
es cerne torvo lumine.
Compesce 8 bilem,noxia
acessat indignatio,
e fors nefarium ad scelus
mpellat æmulatio.
Eliminantur 9 impii
umo levi velocius:
Terras modestus incolet,
erisque linquet posteris.
Morare 10 paulùm,& impium
usquam videbis: adspice
Ædes,superbi vix heri
Agnoveris vestigium.
Modesta 11 bonitas otio
Lætam senectam transiget,
Et incolenda hæredibus
Paterna linquet prædia.
Clàm 12 rete nectit impius,
Bonisque concinnat dolos,
Et dente frendens livido,
Dolore & ira ringitur.
Hæc 13 cernit ex alto Deus,
Minasque ridet irritas:

Quippe

das; Perniciem enim eminere eis repentinam, cum omni stirpe funditus sint perituri, ut ne vel nominis ipsorum reliquum sit futurum, Idq; se experientia verum didicisse affeverat. Inserit etiam inter villa notas verè piorum, videlicet quòd lege delectentur: quòd in parvis etiam opibus divites beneficiquòd omnibus prosint, noceant nemini, in assiduâ suâ beneficentiâ nunquam egeant, nimirum Dei benedictione opulenti. His igitur optimis q; promittit; hos inquit Deus ipse nutriet et defendet rum posteritas latissime propagabitur; bonis si premuntur, innocentes Deo vindice in lucem famis, pestis, et omnium rerum adversarum tempore incolumes; et etiamsi humanâ imbecillitate circum aliquando labantur, tamen Deus eos eriget et reducet, omniumq; suorum votorum compotes faciet non solum ipsis, verùm toti etiam ipsorum posteri pollicetur, certoq; illis fieri, & deinceps futura expertum affirmare se ostendit.

Carm. genus X.

NE 1 livor urat æmulus
Te, si beatos videris
Pravos, nec Euris iis opes
Fugaciores invide:
Nam 2 sic facessit illico
Umbratilis felicitas.
Marcent comis arentibus
Ut falce secta gramina.
At 3 tu Dei fiducia
Incumbe rectis artibus:
Diuque terram ut incolas,
Donabit, ac te nutriet.
In 4 hoc sit oblectatio,
In hoc voluptas unica:
Is te fovebit jugiter,

tique reddet compotem
Committe 5 vitam, rem, decus
ius uni arbitrio,
nimi tibi ex sententiâ
nfecta reddet omnia.
Illustris 6 auroræ ut jubar
ua faciet ut sit æquitas.
luce virtus sit tua
eridianâ clarior.
Perfer 7 modeste quod tulit
ortuna læva; neu tumens
â impiorum prosperas
es cerne torvo lumine.
Compesce 8 bilem, noxia
cessat indignatio,
e fors nefarium ad scelus
mpellat æmulatio.
Eliminantur 9 impii
umo levi velocius:
Terras modestus incolet,
erisque linquet posteris.
Morare 10 paulùm, & impium
Nusquam videbis: adspice
Ædes, superbi vix heri
Agnoveris vestigium.
Modesta 11 bonitas otio
Lætam senectam transiget,
Et incolenda hæredibus
Paterna linquet prædia.
Clàm 12 rete nectit impius,
Bonisque concinnat dolos,
Et dente frendens livido,
Dolore & ira ringitur.
Hæc 13 cernit ex alto Deus,
Minasque ridet irritas:
Quippe

Quippe imminentem vertici
Cladem scelesto prospicit;
Ensemque 15 stringet improbus
Arcumque tendet, pauperes
Ut perdat, ac innoxios
Figat sagittis impiis.
Districtus 15 ensis in sui
Domini redibit viscera:
Frangetur arcus lethifer
Et frustra acuta spicula.
Præstat 16 supellex sobria,
Recteque parta b recula,
Quàm rapta per vim divitum
c Fastidiosa copia.
Malé 17 parta justus arbiter
Disperget, & potentiam
Franget scelesti: dexterâ
Justum suâ tuebitur.
Innoxios 18 fovet Deus,
Ac rem tuetur: providet
Longæva ut usque in sæcula
Sit sempiterna hæreditas.
Seu 19 pestis atra, seu furor
Turbabit orbem bellicus;
Nil deerit usque innoxio,
Famem nec ægram sentiet.
Sic 20 hostis impius Dei
Perit repentè funditus,
Adeps opimæ ut victimæ
Vanescit in famos leves.
Nil 21 donat usque & d fœnerat
Injustus; at justo suâ
De sorte superat paupere
Quod donet indigientibus.
Justorum 22 amici prædia

Linquent suæ propagini;
At hostium radicitus
Semen peribit erutum.
Amatque 23 justum, & dirigit
Ejus Deus vestigia;
Dextrâ 24 ruentem sustinet,
Lapsumque dextra sublevat.
Puer, 25 fui, nunc sum senex,
Ope destitutum nec pium
Videre memini, nec stipem
Ejus petentes liberos.
Justus 26 misertus pauperum
Dat usque & usque mutuum:
Seræ tamen propagini
Non larga deest opulentia.
Vita 27 scelus nefarium,
Sectare recta; dum diem
Sol fundet aureum, tui
Terras nepotes incolent.
Deus 28 æquitatem diligit,
Bonos nec unquam deserit;
At interibit funditus
A stirpe semen impii.
Iustus 29 beata jugera
Agri tenebit & colet
Cum prole, donec ultimus
Instabit orbi terminus.
Sermo 30 sapiens & æquitas
In ore semper est bonis:
In 31 corde scripta lex Dei,
Ne pes labet, gressum regit.
Observat 32 impius pium,
Ut perdat; ast 33 illum Deus
Custodit, ante judicem
Tuetur à calumniâ.

Spem

Spem 34 colloca in Deo, Dei
Sectare leges; & dabit,
Dives potensque ut hostium
Cernas superstes exitum.
Vidi 35 potentes impios
Gravique fastu turgidos
Virescere instar e laureæ
Amœna propter flumina.
Specto 36 repentè; en lubricæ
Imago nusquam gloriæ,
Nusquam manent vestigia.
Cunctis gravis potentiæ.
Justi 37 intuere & integri
Vitæ statumque & ordinem,
Videbis alto in otio
Lætam senectam degere.
At 38 promta semper lædere
Prorsum interibit factio;
Vitamque claudet terminus
Dignus patratis nequiter.
Justus 39 salutis collocat
Omnem in Deo fiduciam,
Qui fulcit æquos robore,
Adversa cùm sors intonat.
Dominus 40 petenti fert opem,
Et in periculis liberat
Ab impiis, qui se & suam
Illi salutem credidit.

PSAL. XXXVIII. Domine ne in furore, &c.

Psalmus trigesimus octavus, tertius est in num... qui pœnitentiales appellantur; eo autem in gravi... peccata sua doloribus et angustiis constitutus D... tur quidem, meritum se esse pœnae, neque ea ferr...

do à Deo non irato, sed propitiò irrogentur. Lamen-bili deinde querimoniâ, fœditatem, squalorem & pu-dinem vulnerum suorum exaggerat, deq; malis pri-um internis, ut de vehementiâ iræ divinæ, terroribus entis conscientiæ, vi venenatâ peccati; postea etiam ex-rnis, ut de amicorum & necessariorum suorum incu-â & neglectione, de inimicorum violentia & calumnijs queritur. Diuturnitatem quoq; sæpius læsæ patien-æ suæ commemorat, tandemq; ad Dei solius misericor-iam confugit, cujus castigationi paternæ ultrò se sub-cit, modò insolentiam & epichærecaciam hostium eat evitare, quo ipso nomine Dei, auxilium magnâ m fiduciâ petit & expectat.

Carm. genus III.

NE 2 me furoris æstuante incendio
Servator orbis argue,
eu promerentem quam libet pœnas graves,
Pergas per iram plectere.
erent 3 medullis penitus infixæ meis
Tuæ sagittæ dexteræ.
n 4 tuæ hinc me & inde mentis conscia
Sic vis paventem perculit,
t nulla plagis saucii pars corporis
Non langueat lethalibus:
a ut solutis artuum compagibus
Sceleris venenum attraxerint,
eleris 5 profundo quod meum ceu gurgite
Caput resorbens obruit,
uod in alta rursus me renitentem, velut
Immane saxum degravat.
teris 6 cicatrix vulneris recruduit,
Vomitque tabem & luridam.
flictus 7 humilis ultimis premor malis,
Luctu & situque squalidus.
ausumque 8 cæcis fervet in præcordiis

Ulcus, nec ulla corporis
Expers doloris pars vacat. Sic 9 debilis
Et fractus usque & usque sum:
Malis ut impar voce lamentabili
Cor ejuletque & rugiat.
Dominator 10 orbis, vota nec animi mei,
Nec te latent suspiria.
Pavens 11 fremensque turbidum cor palpi[tat]
Defecta membra viribus
Torpore marcent languido: noctem tra[hit]
Caligat acies luminum,
Vicini 12, amici, & sanguinis communio
Quos propior admôrat mihi,
Procul abstitere, fœditatem vulnerum
Vix sustinentes cernere.
At 13 prompta semper in meum exitium
Molita vim nefariam,
Dolosa tendit continenter retia,
Fraudesque versat impias.
Ceu 14 mutus ore, surdus aure, ego interi[m]
Obtorpui silentio,
Elinguis 15 instar & stupentis, crimina
Qui nesciat refellere.
In 16 te reposita est spes mea; o rerum pot[ens]
Rector benignus annue;
Ne 17 risus hosti sim superbo, qui meis
Insultat insolens malis:
Qui si vacillent lubrico lapsu pedes,
Læto triumphat gaudio.
Ad 18 perferenda sum paratus verbera:
Vibice semper d area
Cruenta turget exarati corporis
Sulcis flagrorum grandibus.
Merui 19 scelestus, efateor, heu merui;
Do jure pœnas debitas.

d 20 invalescit hostis atrox interim,
Viresque sumit factio,
vunt & vigentque, & immerentem injuria
Me prosequuntur, pro 21 bono
alum rependunt; jugiter calumnias
Quia recta sector, ingerunt.
u 22 ne recede longius, neu deseras
Periculis in ultimis
currre 23; dextram da salutarem, meæ
Salutis auctor unice.

PSAL. XXXIX. Dixi, custodiam vias, &c.

*principio hujus odæ vates regius pium suum propo-
um, de patienter et cum silentio ferendâ impiorum
itate et insolentiâ commemorat; tandem tamen per-
sum multiplicium scelerũ et molestiarum hujus vitæ,
Deo se missionem ex hoc carcere ait petiisse. Subjungit
tem insignem descriptionem brevitatis, vanitatis &
tilitatis consiliorum, actionum, et omnium rerum hu-
narum, quarum fastidio ad Deum se convertit, eâ
quam paulò pòst hoc ergastulum relicturus, sibi pec-
a, quæ palam agnoscit, remitti; hostes suos reprimi, et
us meritas de quarum gravitate conqueritur, petit
igari. Cumque non ut Civis, sed ut hospes, in hujus
di diversorio quasi pernoctârit, antequam inde ex-
eatque mortis ad veram vitam ingrediatur; aliquã
tem recreationem ex sensu bonitatis et misericordiæ
ine profectam sibi postulat concedi, ut ita animo
cido & læto ex hisce angustiis queat emigrare.*

Carm. genus X.

llum 2 sævus hostis me meo lætus malo,
Lacesseret conviciis,

Mecum ipse verbis abstinere ab asperis
Et jurgiis decreveram,
Linguæ 3 obseravi claustra fræno, pertinax
Obmutui silentio:
Ac temere ne quid os mali profunderet,
Verbis bonis clausi exitum.
At 4, ignis instar, vetitus egredi dolor
Exarsit intus acriùs.
Tandem obstinatæ fræna pertinaciæ
Perfregit ira ac talibus
Dominum 5 rogavi, Mihi meæ vitæ modum
Qui sit futurus, indica:
Quando evolabo liber hoc molestiæ
Fastidioso è carcere:
Tu 6 clausa nullo sæcla degis termino,
In te beatus ac potens:
Annos quod ævi vivimus, penè est nihil;
Ac pænè brevius quàm nihil;
Umbræ 7 fugacis instar atque imaginis
Quam reddit æquor vitreum;
Idq; ipsum inani in vanitate atque anxiis
Ægrescit in laboribus.
Animum libido torquet, inflat gaudium,
Spes tollit, ac timor premit.
Tumultuamur temere, congerimus bona
Incognitis hæredibus.
Quo 8 me ergo vertam? quis laboranti ferat
Opem? quis eximet malis?
Spes omnis in te: miseriæ 9 fontem meæ
Peccata tolle noxia,
Néve esse stultis me sinas & improbis
Despectui & ludibrio.
Hostis 10 protervi lingua me quum turpibus
Proscinderet conviciis,
Obmutui, iræ vindices pœnas tuæ

Has esse gnarus scilicet.
ector 11 parensque gentis humanæ, tua
Paulisper aufer verbera.
iresque linquunt, vita nec semper novis
Plagis ferendis sufficit.
e 12 persequente scelera pœnis, illico
Vigor decorque defluit,
ineis peresa more vestis. O homo
Caduca res & futilis!
arens 13 benigne, precibus aurem da meis,
Neu verba sperne supplicis,
eu lacrymanti averte vultus hospiti;
Namque hospes hanc terram colo;
ec ego, parentes nec mei certum locum
Habemus hic, sed in diem
lliciti & horas, turbidas molestias
Vitæ brevis transegimus.
itur 14 severam paululùm abstine manum,
Fessum ut resumam spiritum,
ortis priusquam (reditus unde non patet)
Transmiserit me janua.

SAL. XL. *Expectans expectavi Dominum, &c.*

Hoc in Psalmo David personã sustinet Christi Servatoris quod patet ex 10 cap. Epistolæ ad Hebræes Incipit ... à narratione suavis angustiarũ, & fiduciã auxilii divini, pro quo, benignè liberatus, gratias Deo agit; simul ... emp ... alios quoq; incitaturum ait, ut Deo confidant. ... bjungit his commemorationẽ incredibilẽ beneficiorũ divinorum, simulq; Christum loquentem inducens docet, ... a in re consistat remissio peccatorũ et hominis justitia, ... minũ nõ in sacrificiis et holocaustis, sed in unius Servatoris, hujusmodi signis adumbrati, obedientiã præstita ... tri, usq; ad mortẽ crucis. Et hanc aptatissimã Evangelii

gelii doctrinam, ait latissime in omnes terrarum propagatam esse. Redit deinde ad petitionem ... vini, & exaggerationem suorum cruciatuum, ... pœnas suis hostibus imprecatur, & benedicit ... quos ipsos quoque respici et juvari in periculis ... exemplo asseverat.

Carm. genus XVI.

QUum 2 circumfremerent me timor & minæ,
Intentansque avidam mors fera dexteram,
Spes cœlestis opis, sera licet, tamen
Lenibat trepidam sollicitudinem.
Advertit 3 Dominus, meque b voragine
Cœnosi implicitum gurgitis extulit,
Ac saxi solidis imposito jugis
Monstravit facilem qua graderer viam,
Afflavitque 4 novo pectora spiritu,
Suffecitque suæ materiam novam
Laudis, quam canerem c dulcè loquacibus
Nervis ac numeris lenè sonantibus.
Hæc cernant, rapidæ qui violentiæ
Fati, vel dubiis casibus imputant
Fluenta; ac trepidi se Domini in fidem
Dent, qui stellifero regnat in æthere.
Felix 5, qui stabili spe Dominum ac fide
Spectat, quem tumida pompa superbiæ
Non ad se illecebris ducit inanibus,
Fallacique boni ludit imagine.
In 6 nos, sancte parens, quot vigilantiæ,
Et quàm mira tuæ pignora suppetunt,
Quæ nec mens acie cernere languidâ
Possit, nec numero lingua retexere!
Aurem 7 mi tacitè d vellis, & admones,
Quod labem sceleris nec pretium levet,
Nec sanguis pecudis nil meritæ eluat,

t consumpta focis expiet hostia.
Tum 8 dixi, venio: quod libet, impera.
sum sancte parens, jussa capessere
omptus, ceu tabulis scripta fidelibus
unt perpetui fata voluminis.
Huc 9 mens, huc studium tendit uti tuis
nformem monitis quæ gero, quæ loquor,
æ mecum tacitus cogito: nam tua
cisa est animo lex penitus meo
Famam 10 justitiæ per populos tuæ
tè præco fero: nec labiis meis,
ec linguæ requies, omnibus ut tua
erris (ipse vides) nota sit æquitas.
Nec 11 justum tacui te mala plectere,
omissique tenacem & miseris opis
rgum, ne bonitas indice gentibus
nctis facta palam est, & tua veritas.
Defendant 12 igitur me bonitas tua,
omissique fides fallere nescia:
essumque malis innumeris tua
e rerum genitor protege dexterâ.
Me 13 poenæ, capitis quæ superent pilos,
nai ex parte premunt, quas neque luminis
promptu est acies nosse, animus stupet
rarum innumeris obrutus æstibus.
At 14 tu mundi opifex sancte, salutifer
diis, auxilium fer citò, & ultimis
ppressum penitus subtrahe me malis
t pravi pudeat consilii improbos.
Turpem 15 ignominiæ tristitiam ferant,
endunt exitio qui laqueos meo:
famem referant consilii exitum,
ostris qui capiunt lætitiam è malis.
Hunc 16 fructum sceleris percipiant sui,
fraudem ut recidant quam mihi struxerant.

Frustratus, doleatque & rubeat, meas
Qui ridet lacrymas & fruitur malis.
Qui 17 credunt fidei se penitus tuæ,
Illos auxilii spes recreet tui,
Ac semper Domini nomen amabile
Certent e tergeminis tollere honoribus.
Exspes 18, pauper, inops sim licet, at mihi
Custos rerum opifex pervigil excubat,
Vitæ ô præsidium & certa salus meæ,
Adsis, neu trepidâ me crucia morâ.

PSAL. XLI. Beatus vir qui intelligit, &c.

Hoc Psalmo David, in morbis & angustiis ... pertus defectionem & perfidiam amicorum, ... Christi, cui eadem & multò etiam graviora ... perferenda. Initio autem beatos prædicat eos, qui ... pio, calamitate aliquâ oppresso, non insultent, ... us benefaciant; fore enim aliquando, ut & ... recreetur, & iis, qui ei præsidio fuerit, sua à Deo ... centissimo præmia consequatur. Adjungit de... plorationem auxilii Divini, in qua & hostium ... corum adumbratorum, uniusq; adeò domestici ... Iudam significari patet ex 13 cap. Ioannis) ... perfidiam describit, seq; à Deo exauditum ... Proinde etiam gratias agit, & alios quoq; ad ... gratiarum cohortatur.

Carm. genus IIj.

Beatus 2 ille, qui misertus pauperis,
Fert rebus in arctis opem:
Nec arroganti despicit fastidio
Postratum & oppressum malis.
Quem 3 rere fractum & penitus abjectum, Deus
Attollet & solabitur.

Curâ fideli Dominus illum muniet
Et è periclis eruet;
Interque vivos sospiti dabit frui
Vitæ beatæ commodis.
Artus 4 cubili quum dolor prostraverit,
Opem feretque & a lectulum
Versabit; omnem prorsus ægritudinem
In dulce vertet gaudium.
Quum 5 me doloris vis acerbi affligeret,
Opem popolci te Deus.
Animæ medere sauciæ (dixi) sui
Sceleris pudendo vulnere.
Dira 6 imprecatur hostis, ac me devovet
Lætus meis incommodis.
Quando interibit (inquit) & cum corpore
Nox unà nomen obruet?
Si 7 fortè quis me visit horum, corporis
Animique morbis anxium,
Vultu dolorem fingit, ac suspiria
Læto trahit de pectore:
Foras profectus conditum in præcordiis
Repentè virus evomit.
In 8 me susurrat clanculum atque obmurmurat
Scelesta conspiratio.
Clàm machinantur sæva, in exitium meum
Consilia cuncta conferunt,
Serumque 9 jactant, b missa certè cælitus
Nunc dira vis mali hunc ligat;
Prostratus hæret, lectulo affixus jacet,
Noctem traheas novissimam.
Quin 10 & sodalis, & mihi mensâ & domo
Conjunctus & cui maximè
Fidebam, ad hostes conferens sese meos
In me ferox c recalcitrat.
At 11 tu salutis auctor & custos meæ,

Benignus in me respice.
Manum jacenti da salutarem, hostibus
Parem ut rependam gratiam.
Tui favoris 12 pignus id certissimum
Erit mihi & constantiæ
In me tuendo, quòd malis lætus meis
Hostis ferox non gestiat.
Vires 13 recepit corpus, innocentiam
Servavit animus, dexteram
Te porrigente, qui receperas tuam
Semper tuendum me in fidem.
Agnoscat 14 orbis unicum & colat Deum,
Quem gens honorat Isaci:
Unumque laudet, temporum donec vices
Luces & umbræ divident.

GEORGII BUCHANANI
Paraphrasis in secundum Librum Psalmorum.

PSAL. XLII. Quemadmodum desiderat cervus, &c.

David exul in locis à congregatione piorum remotis, ardentissimum suum desiderium redeundi in coetum universae Ecclesiae hoc hymno declarat, et se corpore quidem absentem, animo verò praesentissimum illis esse testatur. Dolorem etiam & squalorem suum, ex eo exilio hostiumq; insultatione & sarcasmis ortum, describit, et dialogismo utens jam lamentabili voce de extremis animi doloribus conqueritur, mox seipsum spe reditus erigit & consolatur; Deoque, quem etiam in rebus adversis celebrat, se suaq; omnia commendans, quasi de liberatione certissimus, brevi futurum ominatur, ut in patria locoq; suae Ecclesiae immortales ei gratias agat.

Carm. genus XIII.

NOn 2 cervus fluvios sic avet algidos,
(Cervus, turba canum quem premit) ut tui
Cor desiderio carpitur anxio,
Rerum conditor optime.
Huc 3 me raptat amor dulcis, & impotens
Ardor ferre moras. O niveum diem,
Qui templo 4 reducem me statuet tuo:

O

O lucis jubar aureum!
Jejunus 4 lacrymis pro dape se dolor
Pascit, turba meis obvia dum malis
Illudens rogat, Heus iste tuus Deus
Cur nunc deserit exulem?
At 5 rursus bonitas quum subiit tua;
Et menti auxilii certa fides tui
Illuxit trepidæ, temporis illius
Me consolor imagine;
Festis quum populus me reducem choris
Faustisque excipiet vocibus, & Dei
Pompâ cum celebri, me comitabitur
Augusta ad penetralia.
Cur 6 me solicitis teque doloribus
Mens ægra exanimas? pone metum; ac Deo
Te da: quo patriæ vindice redditus
Grates sospes adhuc agam.
Hæc 7 mentem recreat spes, licet aviis
Jordanis b lateam saltibus, Hermoni
Exul dura licet saxa perambulem,
Solis hospita belluis.
Quamvis 8 agminibus me mala densiùs
Omni ex parte premant, quàm super horridos
Montes grando sonat, quàm mare verberat
Raucis littora fluctibus:
Tu 9 si me placido lumine videris,
Cedent tristitiæ nubila: tetricas
Mœroris tenebras discutiet mihi
Lucis dulce jubar tuæ.
Laudes 10 interea non mihi nox tuas,
Non curæ impedient, O columen meum,
(Dicam) & certa salus, ludibrium feris
Cur me deseris hostibus?
Dirumpor 11, tacitis æstuat ignibus
Pectus, turba meis impia dum malis

Insultans rogat: Heus iste tuus Deus
Cur nunc deserit exulem?
Cur 12 me sollicitis teque doloribus
Mens ægra exanimas? pone metum, ac Deo
Te da: quo patriæ vindice redditus,
Grates lætus adhuc agam.

PSAL. Xliij. Judica me Deus, &c.

Hoc quoque odario David exul, ab omnibus subdolis, fraudulentis & tyrannicis, item sensu iræ divinæ et pavoribus conscientiæ excruciatus, petit lucem auxilii divini, et liberationem ex tantis angustiis, sui quoq; restitutionem in cœtum veræ ecclesiæ urget, ubi Deo gratias acturus seipsum consolatur, certaque fiducia voti se compotem fore pollicetur.

Carm. genus Xj.

Vindex 1 esto mihi Deus,
Et patrocinio protege me tuo,
Oppressum scelere impio:
Et fraudum laqueos frange nefarios.
Vitæ 2 ô præsidium meæ,
Cur me præsidio destituis tuo?
Cur luctu vagor obsitus,
Dum sævæ furias vito tyrannidis;
Profer 3 lumen opis tuæ.
Montem pande viam quæ ferat ad tuum:
Montem, quam propriè domum
Majestate tui numinis incolis;
Atque 4 aram adveniam ad tuam,
Ac te, lætitiæ materiam meæ,
Et grata cithara tibi
Grates lætus agam, conditor optime.
Cur 5 mœres anime anxie,

Ac

Ac me sollicito pectore maceras?
    Omnem pone metum, ac Deo
Curam crede tui, quem super æthera
    Cantu sospes ad huc feram,
Quum salvus patriæ reddar amabili.

PSAL. XLIV. Deus auribus nostris, &c.

Precationem ardentissimam continet Psalmus quadra-simus quartus. In quâ primùm commemorantur pri- Dei beneficia patribus præstita, petiturq; ut ad eu- modum in præsentiâ quoq; juvet. Magnopere autem plificantur prementes Ecclesiam angustiæ, & cont- hostium, in quibus tamen illa fiduciam in Deo coll- non abjiciat, aut inconcessa auxilia quærat, sed pati- moram non fallentis auxilii perferat. Causam de- harum afflictionum Ecclesiæ statuit professionem Dei, atq; ideo, repetita denuo petitione, orat, ut Deus ip- suam causam agat, suosq; præsentibus & instantibus lis liberet.

Carm. genus Iij.

VEtusta 2 ad aures fama nostras attulit,
    Serisque patres posteris
Stupenda facta tradidere à te Deus
    Patrata priscis sæculis:
Eliminatis 3 quum profanis gentibus,
    Et incolis prioribus,
Eorum labore fructibusque perfrui
    Nostris dedisti patribus.
Certè 4 nec armis lucidis, nec viribus
    Debemus has victorias,
Sed nos favoris aura mollis & tua
    Protexit indulgentia.
Ergo 5 salutis auctor unice ô Deus,

Ades

Ades: piis salutifer.
Te 6 dante vires hostium ferociam
Tam facile profligabimus,
Taurus minaci quàm jacet cornu pilas,
Stipulæ ve fasces aridæ.
Superba regum collacrasso in pulvere
Prostrata conculabimus.
Non 7 arcus istam lethifer fiduciam,
Non mucro sævus ingerit;
Tu 8 nos ab hoste subtrahes, sternes solo
Infensa nobis agmina.
Non 9 ergo semper jure te cantabimus
Nostræ salutis vindicem?
Ac donec orbis astra volvet ignea,
Te prosequemur laudibus?
At 10 nunc relictos objicis ferocium
Injuriæ nos hostium,
Nec prodis ante nostra ductor agmina,
Qualis solebas antea,
Hosti 11 imminenti terga cogis vertere,
Prædæque das prementibus;
Pecus 12 ut macello destinata exponimur
Cædentium libidini:
Omnesque terras barbararum gentium
Errore complemus vago.
Vanum dedisti nos palam, b nec auctio
Te ditiorem reddidit.
Vicina 14 nostris oppida insultant malis,
Cladesque rident; 15 fabula
Sumus profanis nationibus; caput
Motant, labella exporigunt:
Oculis 16 oberrat usque contumelia,
Pudorque vultus inficit,
Dum 17 voce acerbâ injurias exasperat,
Minasque torvas adjicit

Hostis

Hoftis protervus. Obruti 18 tot cladibus,
Tot undequaque inftantibus;
Tamen nec unquam eft animus oblitus tui,
Tecumque pacti fœderis,
Sefe 19 nec ullis territus periculis
Avertit aut flexit viâ
Rectâ pes; 20 et fi penitus abjecti interim
Abs te, licet draconibus
Immitioris gentis addicti jugo,
Feramus & umbram ergaftuli;
Et fervitutem lugeamus, & necem
Vitæ precemur tædio.
Iniqua 21 meritis fi tuis oblivia
Offuderint fe mentibus
Noftris, manufve fupplices protendimus
Diis impiarum gentium,
Id 22 te lateret, abditas qui pectoris
Prorfus latebras infpicis?
Te 23 propter, odia cæteris populis fumus,
Et inftar ovum cædimur.
In te favoris pendimus pœnas, tui
Amoris odia nos premunt.
Exurge 24, fimilem fomnolentiæ moram
Salutis auctor corripe.
Cur 25 ora condis, immemorque negligis
Tuos malis in ultimis?
Afflictus animus, & malis præfentibus
Laffus, futuris anxius,
Succumbit oneri; 26 ftrata tabefcunt humi
Defecta membra viribus.
Exurge 27 genitor, & vigore corporis
Animique caffos fubleva.
Clemens bonufque nos ab hoftis impii
Immanitate libera.

PSAL. XLV Eructavit cor meum, &c.

In carmine hoc nuptiali Propheta regius primò describit animum suum spiritu divino redundantem, & foras effundere gestientem cogitationes ab eodem suggestas. Ea autem erant de nuptiis Salomonis & Filiæ regis Ægyptii, sub quorum nominibus celebrat Christum Dei Filium, & sponsam ejus Ecclesiam. Orditur autem à laudibus sponsi quem dicit forma & amabili venustate, item fortitudine, veritate, æquitate, & clementia excellere. Regnum eidem tribuit sempiternum, & dona Spiritus sancti plane inusitata & extraordinaria, itemque ministros peculiares. Deinde sponsam quoq; commendat ab ornatus splendore, a bonis animi & corporis, ab opulentia, à comitatu, ab intuentium applausu: eamque hortatur, ut domus & patriæ obliviscatur; unum sponsum amet et desideret: ita futurum, ut et exterarum nationum muneribus cumuletur, soboleq; optatissima augeatur, & honorificis præconiis in perpetuum celebretur.

Carm. genus I.

COr amicat; exsultant trepidis precordia fibris,
Eructantque novum gravido de pectore carmen;
Certat lingua animum fando, manus æmula linguam
Scribendo exæquare, meo nova carmina regi
Dum cano; 3 regi, hominũ cui nemo è semine cretus
Audeat eximiæ contendere munere formæ,
Quem decorat lepor, & roseis affusa labellis
Gratia: cui rerum cœli indulgentia spondet,
Hunc fore perpetuum longæva in sæcla tenorem.
Ergo 4 armis in victe heros age, fortibus apta
Ensem humeris; ensem, 5 per quem te gloria cœlo
Æquet: & adversum fidens fer pectus in hostem.
Itana tibi currus verum moderetur & æquum,

Et

Et quæ præcipitem clementia temperat iram.
His ducibus tibi surget honos, tua dextera fa[...]
Clara per ignotas fundet miracula terras.
Cordaque 6 vulnificis figens inimica sagittis,
Sponte tibi coges validas procumbere gentes.
Nec 7 maris aut terræ spatium, nec terminus [...]
Finiet imperium, sceptri moderamine justi
Quod regis, & b leges mollis clementer acerbas.
Te 8 super æquævos omnes regnator olympi
Diligit & læto vultum exhilaravit olivo:
Unde tui mulcent populi nova gaudia mentes,
Pallia 9 quum c loculis tibi depromuntur eburnis,
Et d myrrhæ passim lacrymæ e stactæque suavis
Halitus, & molles f casiæ funduntur odores,
Ancillæ 10 apparent genus alto è sanguine regum
Inter honoratas promtæ ad tua jussa ministræ.
At regina tori consors tibi dextera adhæret,
Auro picta sinus, auro radiata capillos.
Misit ab Eois g Ophyre quod flava caminis.
Tuque 11 adeò regina audi, & rem pectore con[...]
Nec mea dicta nega placidas demittere in aures,
Jam nunc & patriam & patrem obliviscere, jam [...]
Ex animo caros penitus depone propinquos:
Unum oculis specta, unũ animo complectere re[...]
Regem oculis animoque tuo qui pendet ab ore,
Unius & pulchris defixus vultibus hæret.
Hunc dominum agnosce, et supplex venerare: ne[...]
Officio, studioque tibi concedet; & 13 illa
h Undarum regina Tyrus te i murice & auro
Accumulans colet, & vicina per oppida latè
Procumbent tibi suppliciter k gazisque potentes,
Aut opibus clari: meritumque feretis honorem
Hunc populi. 14 Pharii proles generosa tyranni
Tota decens, tota est gemmisque insignis & auro,
Et facies cultum illustrat, facieque decora

Pulcrior

Ulterior est animus 15 Tibi rex en ducitur uxor
Dives opum, dives pictæ vestis & auri,
Virginibus comitata suis, de stirpe propinquâ
Virginibus, quas pompa frequens clamore secundo
Insequitur, 16 plausuque fremens, lætæque choreæ
Cantibus augustam lætus deducet ad aulam.
Sed 17 desiderio nimium tangare tuorum
Virgo, tibi dulcem patrisque & matris amorem
Leniet adnascens sobolis generosa propago;
Quos regere imperio terras, totumque per orbem
Aspicies populos sceptris frænare superbos.
Nec 18 tu carminibus regina tacebere nostris,
Quaque patet tellus liquido circumsona ponto,
Posteritas te sera canet: dumque aurea volvet
Astra polus, memori semper celebrabere famâ.

PSAL. Xlvj. Deus noster refugium, &c.

Exprimitur hic odâ magnanima et intrepida fiducia Ecclesiæ, in omnibus periculis, tumultibus et quibuscunq; rebus adversis Deum respiciens, et cum quâdam insolentiâ statuens, Dei se præsidio tutam esse futuram, etiamsi totus orbis collabatur. Idq; ut credatur firmiùs, inducit ipsum Deum quietem et exigui temporis patientiam, cum spe non dubiâ conjunctam, Ecclesiæ imperantem suumque auxilium et gloriosam de hostibus victoriam ultro promittentem.

Carm. genus Vj.

Quum 2 muniat nos præsidio suo,
Virtute firmet, quum gravis intonat
Procella, fortunæ periclis
Eripiat dominator orbis,
Nullam vim expavemus 3 quatiat licet
Orbem tumultus, terraque sedibus

Convulsa

Convulsa, montium ruinis
Arctet aquas pelagi frementis;
Insana 4 quamvis æquora sæviant,
Et vor. icoso gurgite torqueant,
Spumamque limumque & procellis
Terrificis scopulos flagellent.
Nam 5 civitatem, cui Deus unicè
Indulget, aris & propriam suis
Dicavit, algenti pererrans
Lympha fugax hilarat liquore.
Occulta 6 ne vis aut timor hosticus
Urbis quietem sollicitet, Deus
Gentis suæ intentus saluti
Prævenit auxiliis pericla.
Gentes 7 tumultus concitet impias,
Et regna belli concutiat furor,
Flammis fremat cœlum coruscis,
Terrificet labefacta tellus:
Hac 8 & duelli, pacis & arbiter
Stat præliorum qui regit exitus
Munimen, & nostræ salutis
Præsidium, Deus Abrahami.
Venite 9, adeste, & cernite non priùs
Audita, mira, incognita, quæ Deus
Patravit in terris ab ortu
Solis ad Hesperium cubile.
Funesta 10 belli incendia sustulit:
Fregit cruentæ spicula lanceæ:
Contrivit arcus, & volucres
In cinerem minuit quadrigas.
Sedate 11 motus mentis, ait Deus,
Measque vires noscite, quem colet
Quocunque sub cœlo * repostas
Gens hominum colit orbis oras.
Hac 12 & duelli pacis & arbiter

tat, præliorum qui regit exitus,
Munimen, & nostræ salutis
Præsidium, Deus Abrahami.

PSAL. Xlvij Omnes gentes plaudite, &c.

Carmen hoc triumphale tum videtur decantatum, cùm arca illa fœderis in Templo Hierosolymitano est deposita: quâ cùm Christi in Ecclesiam sibi confœderatam, adventus adumbraretur: cohortatur omnes, ut in publicâ lætitiâ, ipsi quoque cum plausu & tripudiis exultent, suumque Servatorem excipiant, cujus regnum non tantùm angustis Judæorum finibus circumscribatur, sed in omnes orbis terrarum partes quàm latissimè se extendat.

Carm. genus X.

TEllluris 2 omnes incolæ
Deo canoros edite
Plausus, canoris pangite
Læti Deum præconiis:
Deum 3 verendum & arduum,
Malisque formidabilem,
Qui regna fastu turgido
Frænat potenti dexterâ:
Qui 4 bellicosa compulit
Parere nobis oppida,
Nostrumque gentes inclytas
Armis coegit sub jugum;
Hereditatem 5 qui suam
Nobis colendam credidit,
Unde Isaci nepotibus
Æterna fulget gloria.
En 6 templa scandit prævio

Lætum

Lætum canente a classico:
En scandit auctor omnium
Vulgi secundis plausibus.
Cantate 7 læta carmina
Deo, canora carmina:
Cantate, regi psallite
Jucunda vestro carmina:
Qui 8 sceptra rerum temperat,
Ac regna terræ dividit:
b Docti modorum dulcibus
Hunc ferte in astra cantibus,
Qui 9 dirigit mortalium
Res & salubri vinculo
Legum coercet, lucido
Siderum c prætorio.
Ad 10 hunc potentes gentium
Se contulere principes,
Ultroque colla sub jugum
Rerum dedere præsides.
Nostrum Deum diis cæteris
Sublimiorem agnoscite,
Cœlum, solumque, & sidera
Suo regentem numine.

PSAL. Xlviij. Magnus Dominus, & c

Hoc Psalmo urbs Hierosolyma, quæ personam ve[...] clesiæ hic sustinet, sibiipsi de sua in divino præsid[...] tâ felicitate gratulatur, Deoq; gratias agit pro [...] de hostibus potitissima victoriâ, quorũ conspiratio[...] nas & inopinatam cum trepidatione fugã [...] scribit, confidenterq; asserit, se ea, quæ toties de d[...] sentia & patrocinio audierit, reipsâ jã experiri ve[...] & deinceps quoque eodem modo Ecclesiam Deo [...]

di esse futuram sperat. In tanti hujus patroni præsi-
dii & defensione mirificè se efferens, sua propugnacula
& munitiones, suas fossas & aggeres Dei virtute inex-
pugnabiles, cum ostentatione ostentat, ac maximè nomi-
ne, ut solus Deus, pro incredibili bonitate et beneficiis,
ab omni mortalium posteritate, immortali honore affici-
atur et celebretur.

Carm. genus iij.

Rector 2 beate cœlitum, cui nil viget
Simile aut secundum, cœlitum:
Beate rector, sancta jure te a Sion
In astra tollit laudibus;
Sion 3 opacam versa ad b Arcton, regia
Formosa regis optimi;
Sion voluptas gentium uberis soli
Arvis beatis accubans.
Sensere 4 Domini vindicis potentiam
Solymæ superba mœnia:
Sensere 5 numen, quum feroces viribus
Coiere reges, copiis
Castrisque junctis, civibus
Tuis minati & vincula.
Perstrinxit 6 oculos intuentium stupor,
Et horror artus perculit.
Quales 7 tremores querulus excitat dolor
Vexante partu fœminas:
Pavorque 8 trepidâ sparsit attonitus fuga,
Euri procella ut æquora
Excita ab imis penitus evertens vadis,
Trepidas carinas dissipat.
Hæc 9 facta priscis retulere sæculis
Parvis parentes liberis:

Hæc

Hæc nos in urbe vidimus Dei, ratis
  Qui frænat orbem legibus.
Hæc urbe in illâ vidimus, cui pervigil
  Deus ipse custos excubat.
O 10 sancte rerum genitor, in rebus malis
  Tuam advocamus dexteram
Tuas ad aras supplices advolvimur.
  O 11 Rector orbis optime,
Tua laus per oras ultimas mundi, & tuæ
  Imago fulget gloriæ
Et æquitatis. 12 Te scelestos verbere
  Flectente justo, gestient
Colles Sionis, nec feret tacitum suum
  Judæ propago gaudium.
Ite 13. & Sionem obambulate, mœnia
  Spectate, turres arduas
Numerate, 14 fossam & aggerem intuemini,
  Molesque celsas ædium ;
Narrate natis, posterorum ut audiant
  Et obstupescant sæcula ;
Solumque 15 noscant & colant nostrum Deum,
  Ortusque finisque inscium ;
Qui sempiternus sempiterna nos ope
  A fraude vique proteget.

PSAL. Xlix. Audite hæc omnes, &c.

Cùm sapientiam peculiarem & paucis cognitam Psalmo traditurus esset Propheta, statim initio se[...] tè ab omnibus postulat audiri. Describit autē mi[...] bestiarum conditionem vix excedenti statum [...] r ī in hoc Mundo, quorum divitias, splendorem, [...] ram, gemmas, aurū, villas, palatia, delicias, hom[...] nia deniq; quæ illi faciūt maximi, ipsi [...]

*fferit, cùm et fluxa sint & caduca, et contra mortē
il possint, æternosq; apud inferos cruciatus secum
hant. Hortatur igitur homines pios, ne in suis an-
ftiis hujusmodi Epicureos, &, ut sibi videntur, semi-
s, vel admirentur, vel eorum invideant splendori;
l spe certiorum, et nulli mutationi subjectorum bono-
n vitæ alterius se consolentur, et omnibus rebus ter-
is neglectis, ad sempiterna et cœlestia tantùm, firma
dem fiducia, adspirent.*

Carm. genus XV.

Udite 2 gentes, ortus & occidens
Advertite aures, & medio dies
[a] torret axe, et qui [b] vitreum solum
ti nivali finditis orbitâ.
Audite 3, sive ignotus, et infimâ
e plebe pauper, sive opibus potens,
ltaque fulgens plebe clientium,
rique [c] gazis ditibus incubans.
Fontes 4 recludam jam sapientiæ,
etoque promam pectoris è penu
udentiam. 5 Jam lingua recondita
acla gestit carmine pandere.
Cur 6 congerendis me cruciem bonis,
nenque et acrem pauperiem timens;
vitā curis anxia tristibus
e tristiorem trudat ad exitum?
Gemmis 7 et auro et murice divites
erbientes adspice, qui sibi
dent beato plaudere somnio,
osque fluxis credere se bonis.
Germanus 8 auro non redimet suum
rte fratrem 9 nec precio Deum
sve [d] flectet fata retexere,
membra liquit frigida spiritus.

Sed 10 nec perennes interitus moras
Dives pacisci, nec potis est putres
Ne solvat artus tempus edax, vetat
Id lege dura fixa necessitas.
Mors 11 aequa stultis & sapientibus
Intentat arcum: par manet exitus
Vitae hos & illos: occupat improbis
Ignotus haeres parta laboribus.
Villae 12 superbae delicias breves,
Luxuque structas regifico domos
Linquunt, sepulcrique irremeabilis
Tenebricosis sub latebris jacent.
Quid fama duris parta laboribus
Prodest? inanis quid tituli decus?
Quid aura blandae laudis, & ambitus
Nomen futuris prodere saeculis?
Cum 13 vani honoris ver breve floruit,
Lethale spirans mortis hyems, viros
Et bruta raptans interitu pari,
Oblivionis nube pari premit.
Hac 14 stulti ierunt: hanc male providos
Ducet nepotes error in orbitam,
Quos 15 mors sepulcri sub scrobe conditos
Depascet, imbelles ut oves lupus.
Aeterna at illos temperies pios
Manes [illegible] lucis in aureae
Splendore, [illegible] fluit nitor
Per prata vernis picta coloribus.
Stultis senectus robora deteret;
Pro sumptuosis bustum erit aedibus.
At 16 me benignus de latebra atri cavi
Specus receptum suscipiet *Deus*.
Ne 17 te cupido sauciet aemula,
Stupore vel si quem videris impia
De plebe fluxis conspicuum bonis,

ramque multa f fulgere gloriâ.
Quum 18 dexteram g mors illacrymabilis
jecit, ex tam divite copiâ
um sub umbras nil feret, & comes
da bustum gloria deseret.
Dum 19 commeantis pectora spiritus
tu calescunt, perfruitur bonis,
que curat molliter & monet
es eundem pergere trâmitem;
At 20 quum parentes cesserit ad suos,
ngùm dolebit stultitiam brevem,
d regna tractus lucis egentia,
a semper horror nubilus obsidet.
Rectrix 21 honoris ni sapientia
cesserit, brutis homo bestiis
interest, quos vita facit pares,
ectat æquè inglorius exitus.

PSAL. L. Deus deorum Dominus, &c.

Doctrinam de veris Dei cultibus hic Psalmus continet, ut plus ponderis habeat, ipsum Deum quæsitorem & judicem inducit, qui generatim, primò impiis omnibus comminatur: deinde sigillatim docet Iudæos, in sacrificiorum fiduciâ suâ collocantes, non tantum esse; alias enim à Deo victimas requiri, nimirum pias preces gratiarum actionem, nitentemq; gratuitâ bonitate & Christi meritis fi... Hoc uno modo, non Deum placari. Præterea objurgat simulatores pieta hypocritas, verbis adumbratâ specie, ceu velo, tegentes maleficia, furta, adulteria, fraudes, calumnias, lationes; putantes interim, Deum se itidem ut homi fallere et latere posse: sed id frustra, verè enim judi futurum esse, in quo omnia, etiam occultissima, pa sint futura. Deus igitur operam, ut veris illis vi Deum sibi reconcilient, veræq; salutis participes tur.

Carm. genus vi.

QUi 1 framat æquis legibus arbiter
Superba regum colla minacium,
Vocabit in ius orbem ab ortu
Solis ad Hesperium cubile.
Vultu 2 verendo tum sacer arduâ
Pulchræ Sionis de specula loquens,
Ad gentis humanæ coactum
Concilium Deus ora solvet.
Non 3 facta semper non sinet impia
Impunè grassari, veniet Deus:
Flamma vorax illum ante cedet,
Vis rapidis agitata ventis.
Testes 4 vocabit cum populo suo
Acturus, a ignes, lumine conscio
Qui cuncta despectant ab alto &
Omniparæ b sola vasta terræ.
Adeste 5 primum gens mihi propria,
Gens sancta (dicet) cui super hostiis
Legem dedi ritè offerendis,
Perpetuum pepigique fœdus.
Hic 6 æquitatem judicis igneus
Miratus æther justitiam Dei
Annunciabit; nam sedebit
(Ne dubita) Deus ipse judex.
Audi 7 Abrahami progenies boni,
Peculiaris gens mihi: te voco
Testem benignitatis in te
Perpetuæ & solidi favoris.
Non 8 arguam te, quod mihi victimæ
Cruore raro altaria sparseris,
Aut parcus armenti cremâris
Rara sacris c holocausta flammis.

Non 9 taurum egens te de stabulis peto,
Circumve caulis: 10 omne pecus meum est
Quod montium anfractus pererrat,
Quod nemorum tegitur latebris;
Nec 11 me volucris rupis in edito
Aut quam recessu nidificans latet:
Non ulla picturato amictu
Ruris avis [a] genialis hospes.
Quod 12 si esurirem scilicet ut petam
A te necesse est, arbiter ætheris,
Terræ fretique, & quicquid ingens
Orbis habet gremio capaci.
Taurine 13 vescor carnibus, aut bibo
Hirci cruorem? 14 pectore candido
Grates age, & quovis litabis
Ritè Deo sine cæde voto.
Tum 15 deprehensus rebus in asperis
Securus implora: auxilium feram,
Grates ut acceptâ salute
Lætus agas, Dominumque laudes.
At 16 impium sic alloquitur Deus
Qui fronte leges tu recitas meas:
Et ore sanctum impurus audes
Sacrilego memorare fœdus?
Tu 17 legum habenis [f] impatiens regi,
Et institutis moribus & bonis
Juratus hostis, voce laudas,
Tecum animo mea verba rides.
Cum 18 fure furti consilium cois,
Mœchis adulter te socium applicas:
Ad 19 probra projectus dolosâ
Perniciem meditare linguâ.
Cum 20 fratre juncti vincula sanguinis
Oris procacis non rabiem premunt:
Infamiâ germanum eodem

Dedecoras utero creatum.
Et 21 arbitraris me similem tui,
Quòd perpetrata hæc dissimulaverim?
Ne crede;tecum expostulabo,
Ante oculos tua facta ponam.
Considerate 22 hæc vos quibus excidit
De mente cæca mentio numinis:
Ne,quum prehendam,nemo sit qui
De manibus mihi prensa tollat.
Si 23 victimam vis magnificam mihi
Mactare,laudes canta,age gratias;
Hâc itur ad certam salutem,
Hæc superos via pandit axes.

PSAL. LI. Miserere mei Deus secundu[m]

Psalmus hic quartus est inter eos qui pœnite[ntiales] ab Ecclesia appellantur. Eo David à Nathane a[dmoni]tus, culpam adulterii & homicidii coram Deo dep[reca]turus, peccatum suum ingenuè confitetur, & ven[enum] infectæ naturæ pravitatem, & immedicabile ill[am de]linquendi proclivitatem homini insitam, gem[ebun]de describit; confugiens interim ad solius Dei gra[tuitam] bonitatem & meritum Christi, in quo uno veram [ju]ditiem & innocentiam quærit, seque invenire cer[to cre]dit. Ne autem denuo tantis polluatur sceleribus, [im]plorat ducem & rectorem actionum suarum Spi[ritum] sanctum, cujus instinctu seipsum à lapsibus fore [im]mem, et alios quoq; in viam revocaturum, Deiq; cle[menti]am perpetuò celebraturum confirmat. Docet præterea [quæ] sint sacrificia verè Deo grata, nimirum cor pœnitens [et contritum] peccatorum conscientiâ prostratum, ita tamen, u[t de] Dei ignoscentiâ non desperet. Sub finem, totius E[ccle]siæ salutem et incrementa Deo commendat, veros[que pi]etatis et fidei fructus illi promittit.

Carm. genus V.

O Salus 3 rerum, lachrymis precantum
Mollibus flecti facilis, rogantem
Lenis exaudi, scelerumque tetras
Ablue sordes
Usque 4 peccati a lava & b usque labem,
Dum repurgatum maculis pudendis
Purius corpus niteat recocto
Ignibus auro.
Nam 5 meam agnosco (pudet heu pigetque)
Ah miser labem, vitiique fœda
Mentis obversans oculis imago
Semper oberrat.
Unus 6 arcani es mihi testis: unus
Arbiter verax, temerario ausu
Improbas linguas tua judicantum
Facta refutas.
Quippe 7 jam primo scelus usque ab ortu
Hæret, infectas vitians medullas:
Deque conceptu genetricis hausi
Semina labis.
At 8 tibi cordi est sine fraude veri
Simplicis candor fideique certæ
Puritas nullo labefacta duri
Turbinis ictu.
Hinc factis tanti, vitiis ut atris
Oblito, legum sapientiæque
Tu mihi arcanæ facilis beatum in-
dulseris haustum.
Ergo 9 me hyssopi, sator alme, lustra
Frondis aspersu: maculæque cedent,
Membra candorem tibi lota vincent
Pura nivalem.

Si 10 bonus lætum placidusque mittas
Nuncium, tristem mihi recreabis
Gaudio mentem: stupidos recurret
Robur in Artus.
Ne 11 meos lapsus oculis acutis
Semper observa numerave labes,
Sed malæ culpæ nimium tenaces
Ablue sordes.
Cor 12 mihi rectum, sceleri sque parum
O potens rerum genitor, refinge:
Spiritum firmum renovâ novatâ
Cordis in aula.
Neu 13 mihi avertas faciem, tuoque
Arceas vultu procul, auferasque
Spiritum sanctum calidâ incitatus
Rursus ab ira.
Redde 14 speratæ solido ut salutis
Gaudio per te fruar, inquieti
Spiritu motus animi rebelles
Principe firma.
Tum 15 meo exemplo moniti scelesti,
Quos via flexit malesuadus error,
Denuò legum duce me tuarum
Iussa capessent.
Expia 16 noxa mihi o sospitator
Cædis infandæ caput obligatum, ut
Te canam justum, pariterque lapsis
Parcere largum.
Tu 17 viam vocis mihi pande, mutum
Tu Deus linguæ moderare plectrum;
Tum feram laté tua magna gentes
Facta per omnes.
Victimæ 18 si te caperent, dedissem
Victimam, sed te neque sanguis hirci
Fusus, aut sacris holocausta placant

Addita flammis.
Pœnitens 19 fraudum scelerumque pectus,
Spiritus fracti, mala cor perosum,
Hæc Deum placant;adhibe hæc,& absque
Thure litabis.
Gentis 20 humanæ bone dux Sionem
Quo soles vultu facilis tuere;
Pace florentes Solymæ beatæ
Protege turres.
Tum 21 tibi votis bona mens pudicis
Sacra persolvet, sacer hircus ignes
Pascet, & sanguis vituli calentem
Imbuet aram.

PSAL. Lij. Quid gloriaris in Malitia, &c.

Occasionem huic Psalmo dedit Doegus homo sceleratissimus, qui suis calumniis non solùm internecionis sacerdotum innocentissimorum causa fuerat, verum insuper de eorum excidio triumphavit. Eum igitur contemptim alloquitur hoc Psalmo, ejusque malas artes et flagitia describit, et certissimam illi pœnam comminatur: pios autem innocenter oppressos consolatur, eosque vivos, et olivæ instar florentes suis oculis visuros hostium interitum, prædicit, proque hac tantâ bonitate Deo se gratum fore pollicetur.

Carm genus X.

QUid 3 gloriaris impie
Tyranne pravis artibus?
Innoxiis clementia
Divina semper excubat.
Tua 4 lingua semper fraudibus
Intenta comminiscitur
Nefas, nitente cotibus

Acutior novaculâ.
Te 5 prava rectis plus juvant,
Plus falsa veris recreant :
Dolisque 6 pestilentibus
Libenter aurem commodas.
Ergo 7 Deus te conteret,
Hominumque contubernio
Eliminabit, ac domum
Evertet omnem funditus.
Justus 8 videbit, & gravem
Dei pavebit dexteram
Vanáque dignos exitus
Ridebit impotentiâ
En 9 ille gazis (inquiet)
Malisque fidens artibus,
Securus ille numinis
Divinæ opis nil indigens.
Ego 10 ceu virens olivula,
Domini in agello consita,
Florebo, spe fretus bonâ
Cœlestis indulgentiæ.
Te 11 semper in cœtu pio,
Fraudis scelestæ vindicem
Canam & tuæ clementiæ
Spe, dura cuncta perferam.

PSAL. LIII. Dixit insipiens in corde, &c.

Psalmus quinquagesimus tertius idē argumentū habet cum decimo quarto: Impiis enim et Epicureis omnia plena esse asseverat, eorumque sceleratas in perniciem piorum molitiones describit, certissimamque illis ruinam comminatur, piis autem salutem et opem ... promittit.

Carm.

Carm. genus iii.

OPinionum 1 fœda mentem toxico,
Corpuſque ſcelerum ſordibus
Contaminata turba, vela dum cupit
Suo furori obtendere,
Ferri ac referri ſortis arbitrio omnia
Humana comminiſcitur.
Ergo 2 exſolutâ numinis formidine
Dat fræna turpitudini;
Sceleſta, fœda, abominanda excogitat,
Et cogitata perpetrat.
Ex 3 arce celsâ ſiderum deflexerat
Dominus in orbem lumina,
Si quem videret fortè non penitus malis
Corruptum opinionibus,
Qui mentis oculis omnium fideliter
Rerum parentem quæreret.
Erroris 4 omnes nubili fallacibus
Fraus illigârat caſſibus,
Se cuncti eiſdem polluêre ſordibus
Nec recta cuiquam curæ erant.
Ergo 5 ille mitis, ille munificus parens,
Irâ incitatus aſperâ,
Gens (inquit) iſta plena ſcelerum ac ſordium,
Crudelis animo & impia,
Quæ panis inſtar devorat plebem meam,
Ecquando cognoſcet Deum?
Ecquando mentis lumine in periculis
Agnoſcet orbis arbitrum?
Certè 6 timebit non timenda, & conſcius
Vexabit horror pectora.
Nam Dominus oſſa conteretque & hoſtium
Auſus retundet impios:

Vultum

Vultum pudoris turpibus sparget notis;
Turbabit animum infamiâ.
En 7 unquam Eoo Lucifer salutifer
Ab axe promet hunc diem?
Ab arce Dominus quum Sionis arduâ
Speratam opem feret suis,
Patriæque vinclis liberos hostilibus
Reddet nepotes Isaci,
Electa laudes illius gens ut canat
Perfusa vero gaudio.

PSAL. LIV. Deus in nomine tuo, &c.

Psalmo quinquagesimo quarto occasionem præbuerunt proditiones Siphæorum, & simultates Saulis, quæ descriptæ sunt 1 Sam.*cap.*23. *et* 26. *In magno ergo periculo constitutus David, indubitatâ quâdam fiduciâ Deo salutem suam commendat, hostibus pœnam prædicit, Deoque se, voti compotem gratum fore spondet.*

Carm. genus X.

Rerum 3 parens, me protege
Et sævo ab hoste libera;
Nomen boni ut colant tuum,
Et vim pavescant impii.
Audi 4 benignus supplicem,
Nec durus aurem questibus
Occlude: 5 vitæ nam meæ
Crudelis hostis imminet.
Infestus hostis imminet
Vitæ meæ: nec vindicem
Dei potentis dexteram
Sibi imminentem respicit.
Rerum 6 sed æquus arbiter

Opem

Opem feret: periculis
Me liberatum fulciet,
Et sospitem tuebitur.
Suis 7 peribit artibus
Scelesta fraus, & incident
In ipsa cæci retia,
Quæ clàm mihi tetenderant.
Liber 8 periclo, victimis
Te munerabor: te canam
Patrem, bonis placabilem:
Malisque formidabilem,
Qui 9 libero molestiis
Mihi dedisti gaudia
Haurire læto lumine
De clade gentis perfidæ.

PSAL. LV. Exaudi Deus orationem, etc.

Precationem continet hic Psalmus plenam lamentationis & querelarum, de dolorum et periculorum Davidis magnitudine; de calumniatorum et maleficorum hominum violentiâ; deque intimi cujusdam et domestici amici perfidiâ. Orat igitur, ut hi omnes justis à Deo pœnis obruantur; certâ interim cum fiduciâ Deo se suaq; omnia commendans, et spe non dubia liberationem expectando se confirmans.

Carm. genus V.

COelitum 2 rector bone, mitis aurem
Admove in rebus trepidis vocanti,
Neu meos vultu tetrico severus
Despice questus.
Adspice 3 attentus, mihi quo tumultu
Æstuet pectus, gemitu dolores
Quo fremant, dum vis mihi fraus que sævi
Imminet hostis?
Imminet 4 sævus capiti tyrannus,
Et meæ famæ meditatur atrox

Crimen, & ſecum furit impotenti
Turbidus ira.
Cor 5 micat, nervis trepidant ſolutis
Oſſium nexus, 6 animus labaſcit,
Semper & pallens oculis oberrat
Mortis imago.
Ergo 7 ſic mecum loquor, O quis altos
Nubium in tractus celeri columbæ
Me levet penna, nemorum & remotis
Siſtat in antris?
Ut 8 procul cura trepida metuque,
Montium 9 ſolos habitem receſſus,
Ocyor ventis ferar & coruſci
Fulminis alis?
O 10 Deus linguas malè perde pravas,
Illitas linguas gelido veneno,
Quæ dolis, probris, rabidiſque vexant
Litibus urbem.
Sive 11 lux fundat radios micantes,
Sive nox fundat tenebras opacas,
Excubant muris, maledicta vicis
Omnibus errant.
Vis, 12 furor, fraudes, ſceleſerum libido
Obſidet cunctos aditus viarum,
Et fames auri miſeram trucidans
Fænore plebem.
Si 13 palàm ſævos inimicus enſes
Stringeret; ſi clàm laqueos pararet;
Dente ſi famam peteret maligno,
Æquior eſſem.
Tu 14 mihi inſultas comes & ſodalis,
Teſtis 15 arcani taciturni, & auctor
Conſili, ſacræ totieſque junctus
Fœdere menſæ
Gentis 16 humanæ moderator, orbem.

Qui

Qui salutari regis æquitate,
Fraudis auctores scelerumque vivos
Obrue terrâ.
At 17 mihi attentam dabis æquus aurem,
Sive 18 lux promat radios ab undis,
Sive lux condat radios sub undis,
Vespere sero.
Inter 19 hostiles dabis ut tumultus
Tutus evadam; mihi nam superbis
Viribus fretus numeroque sævus
Imminet hostis.
O 20 potens rerum, sine fine pœnis
Tu premes justis scelus impiorum,
Arrogans pectus quibus obstinatâ
b Intumet irâ.
Pace 21 qui fictâ simulant amicæ
Mentis affectus, animoque virus
Occulunt, prisco neque facta curant
Fœdera ritu.
Lacteus 22 blando fluit ore rivus,
Bella cor spirat fera, suaviorque
cBalsamo sermo secat instar ensis
Vulne ecæco.
Tu 23 tui curam Domino relinque,
Is tuos gressus reget, is dolores
Leniet justumque ope sublevabit
Rebus in arctis.
Impio 24 fallaci avidoque cædis
Fila mors rumpet viridi in juventa:
Me tui, rector bone, spes favoris
Certa fovebit.

PSAL. LVI. Miserere mei Deus, quoniam, &c.
Hoc etiã Psalmo Dei auxilium in maximis periclis, quæ enumerantur, invocat David, Deum q; spem et columen

men salutis suæ unicum constituit ; describit præ
calumnias et molitiones suorum hostium et contra
Dei vindicis ultionem implorat: Dei quoque præsen
providentiâ, bonitate et veritate fretus seipsum
quâdam fiducia consolatur ; Deoque se gratum et
quietem fore promittit.

Carm. genus VI.

ORbis 2 creator me bonus adspice,
Injurioso quem pede prorutum
Hostisque conculcat, premitque
Assiduis agitans periclis.
Conculcat 3 hostis me numero ferox,
Et insolenti sævitiâ premit;
Nec liberas luces laborum,
Nec vacuas sinit ire noctes.
Seu 4 luce terror sollicitus mihi
Seu nocte circumstat, pater optime,
Spes rebus in duris mihi una
Et columen a superes salutis.
Te 5 fretus uno, pollicitis tuis
Innixus unis, nec metuam dolos
Mortalium cæcos, minasque
Terrificas & aperta bella;
Calumniantur 6 quæ loquor omnia,
Pravaque carpunt facta lubidine:
Huc conferunt omnem laborem, ut
Exitium mihi moliantur:
Cœtusque 7 cogunt, & capiti meo
b Quâ fraude, qua vi jugiter imminent,
Vestigia observant, nec horam
Insidiis vacuam relinquunt.
Impunè 8 tantam nequitiam ferent,
Pravique fructum consilii legent?

O arbiter mundi, nec illos
Præcipites agis in ruinam?
Mea 9 labores tu numeras fugæ:
Una repostas tu lacrymas meas
Servas: apud te certa constat
Usque mei ratio doloris.
Autem 10 vocanti tu facilem mihi
Das, atque inanes spes facis hostium:
Et signa non obscura amici
Das animi, & stabilis favoris.
Te 11 fretus uno, pollicitis tuis
Innixus unis, nil metuam dolos
Mortalium cæcos, minasque
Terrificas & aperta bella.
Te 12 semper ergo carmine patrio
Laudabo vitæ præsidium meæ:
Ex 13 hostium ferro dolisque
Incolumis tibi vota reddam.
Te 14 liberatus vindice, te meum
Firmante gressum, ne titubent pedes,
Dum spiritus fovebit artus,
Jussa sequar tua rector orbis.

PSAL. LVII. *Miserere mei Deus, &c.*

Hic quoque Psalmus precationem continet, cum quadam fiducia Deum compellantem, ejusque auxilium in rebus adversis et periculosis implorantem, hostibusque minantem exitium. Huic in fine additur promissio actionis gratiarum pro patrocinio et defensione, quasi ea jam sit impetrata.

Carm. genus ii.

SAncte 2 parens, miserere animæ pereuntis, & omnem
In te salutis quæ locavit spem suæ
Meque

Meque tuis alis tectum defende, procellæ
Dum sævientis impetus a deferveat.
Te 3 voco, te solum (in rebus quod restat egenis)
Appello, supplex & tuam imploro fidem.
Te voco, qui cumulata mihi promissa refundes,
Et cœpta duces prosperos ad exitus:
Qui 4 mihi subsidium è cœlo præbebis & hostis
Jam jam imminentis liberabis faucibus:
Qui dabis auxilium ex adyto sublimis b Olympi,
Memorque fidei & pristinæ clementiæ.
Inter 5 enim sævos habito feritate leones,
Flammam vomentes versor inter belluas,
Lingua quibus sævo proscindit acutiùs ense,
Dentes sagittis lanceæque cuspide.
O 6 Deus augustum celso caput exere cœlo:
Ostende terris gloriæ jubar tuæ
Explicuere 7 meis pedibus sua retia, terræ
Me sævus hostis penitus afflictum premit:
Et scrobibus fossis iter obsedere: sed ipsi
Mihi paratas in scrobes cæci ruent.
Mens 8 invicta malis, animi vigor integer, orbis
Te voce rector, te celebrabit lyra.
Eia age depositis mens expergiscere curis,
Et tu canora d barbitos cum nabliis
Ocyus 9 auroræ quam e lucifer excitet ignes,
Aurora cantus quàm volucrum exuscitet,
Te ro pater alme canam, populos tua facta per omnes
Quacunque tellus panditur, vates feram.
Nam 11 tua siderei bonitas fastigia cœli,
Fidesque tractus nubium supervolat.
O 11 Deus augustum nitido caput exere cœlo,
Ostende terris gloriæ jubar tuæ

PSAL. LViij Si verè utique juſtitiam, &c.

Hoc Pſalmo David indignabundus ſeverè alloquitur proceres Saulis, eorumque nequitiam, dolos, calumnias, et violentiam deſcribit, graviterque accuſat; Deique vindicis ultionem contra eos implorat, quam quidem brevi ipſis, cum bonorum gaudio, oppreſſuram eſſe prædicit, atque ita futurum, ut Dei in defendendis piis bonitas, & in puniendis impiis juſtitia clariſſimè eluceſcat.

Carm. genus Vj.

Qui 1 jura celſo de ſolio datis,
Qui fræna legum flectitis, en 2 erit
De plebis ut cauſis egena
Judicio ſtatuatis æquo?
Quin 3 mente pravâ nequitiam & dolos
Verſant, ſub umbra juſtitiæ tegunt
Injuriam: factis honeſti
Objiciunt ſpeciem pudendis.
Materna 4 ab alvo flagitii viam
Senſim ſequuntur, perque ſuos gradus
O[illegible]qua ſectandi libido
C[illegible]teneris adoleſcit annis.
Lingu[illegible] venenum peſtiferâ gerunt,
Aureſ[illegible] 6 claudunt conſiliis, vel ut
Ob[illegible]rat aures callida aſpis,
Quæ magicos metuit ſuſurros.
Confringe 7 malis ô Deus impudens
Os, commin[illegible]ntere dentibus:
Et ricti[illegible]vis hiantes
Hos inhibe[illegible]tulos leonum.
Emiſſa 8 fra[illegible] cuſpide ſpicula
Intercidant, nec vulnera perferant:
Ipſique vaneſcant repente,

Per bibulas velut unda arenas.
Sensim 9 liquescant, b tardigradus velut
c Limax, acerbo funere deserant
Vitale lumen more d fœtûs
Ante suum pereuntis ortum.
Florentis 10 ævi in limine turbinis
Vis atra tollat progeniem, prius
Quàm surculus spinas tenellus
Exerat, & stimulis acutis
Fœcunda 11 latè brachia porrigat.
Justique pœnæ vindicis exitum
Læti videbunt, impiique
Sub pedibus fluvium cruoris.
Vitæ 12 benè actæ gens hominum sciet
Manere justos præmia: at impios
Manere pœnas, arbitrumque
Esse Deum sciet orbis æquum.

PSAL. LIX. Eripe me de inimicis, &c.

Hic quoque gravissimis periculis divexatus Dav[illegible] ad solius Dei auxilium confugit, certâq; fiduciâ [illegible] brevi fore, ut et hostes acerbissimas pœnas luant; [illegible]untur autem et protegantur verè pii. Pro eo igitur b[e]neficio actionem gratiarum perpetuam Deo promitti[t].

Carm. genus. X.

AB 2 hostis inclementia
Me rector orbis assere:
Defende vi crudeliter
Me semper oppugnantium.
Ab 3 improbis me protege
Lætis cruore innoxio,
Meæ 4 saluti per dolum

Qui

Qui cæca tendunt retia.
Ultrò 5 immerentis in caput
Consilia cuncta conferunt.
Exsurge 6, teque pessimis
Fer obviam conatibus,
O arbiter mortalium
Et agminum cœlestium,
Favore semper qui pios
Peculiari amplecteris,
Exsurge, pœnis impias
Compesce gentes, perfidis
Neu parce, qui sibi favent,
Nefanda quum patraverint.
A 7 sole Eoo ad Hesperum
Perambulabunt compita,
Et instar oblatrantium
Canum feroces obstrepent.
Nihil 8 nisi metum crepant,
Ferrum, cruorem, vulnera:
Et quæ loquuntur propalàm,
Clàm posse rentur obrui.
Meæ 9 salutis tu Deus
Tutela præsens, irritas
Ridebis iras, et tuà
Me dexterâ tueberis.
Tu 10 robur es meum, meæ
Vires, et arx fiduciæ,
Ergo quieto pectore
Expecto spe tui auxilii.
Discrimina 11 imminentia
Ope antevertes: et malis
Fractâ hostium superbiâ,
Læto fruar spectaculo.
Ne 12 prorsus impios tamen
Unâ ruinâ elimina,

Oblivioso

Oblivioso ne pii
Torpore recta negligant:
Sed error illos dissipet
Vagos per orbis ultimas
Oras: tuáque dexterâ
Semen piorum protege.
Ob oris 13 arrogantiam,
Virusque linguæ noxium,
Mendacia & perjuria,
Consume semen impium:
Evelle 14 stirpe ab ultima
Justi furoris impetu,
Ut nôrit orbis ultimus
Deum bonorum vindicem.
A 15 sole Eoo ad Hesperum
Perambulabunt compita,
Et instar oblatrantium
Canum procaces obstrepent,
Passim 16 vagati pauperem
Victum ut parent, sub vesperem
Serum petant cubilia,
Victus egentes pauperis.
Ego 17 interim Deum canam
Fortem bonumque in asperis
Rebus suorum vindicem,
Fidumque propugnaculum.
Deum canam, qui robore
Me fulcit, auget viribus,
Benignitate sublevat,
Tuetur arx ut ænea.

PSAL. LX. Deus, repulisti nos, &c.

Conscriptus est hic Psalmus in calamitatibus & miseriis publicis belloque contra Ammonitas, Idumæos, & Syros

...yi, quo tempore Deus aliquandiu gentem suam prop-
...peccata videbatur deseruisse. Pro se igitur et suis
... David, et tanquam voti jam compos, certo securi-
... de hostibus suis victorias ordine commemorat, easq;
...us, non propriis viribus, sed Dei potentiæ et boni-
...referet acceptas.

Carm. genus II.

Aucte 1 parens, nostris vitiis offensus abactus,
Pressosque duris dissipasti nos malis:
Placatus 2 mitisque veni, jamque immemor Iræ
Salutis auctor ad tuos revertere.
Omnis 3 ager rimis, te concutiente, a dehiscit:
Committe rimas, refice quassatum solum.
Dura 4 tuæ genti spectacula ferre dedisti
Inebriata poculo formidinis:
At 5 trepidos tandemque animi miseratus egenos,
Signum salutis efferes: qui te colunt,
Veridicis freti b oraclis formidine mersum
Erigere rursus audeant ut verticem:
Elipiasque 6 tuos gelidi formidine le hi.
Præsens & opifer invocantes audias.
Audiit, 7 ex adytoque Deus flammantis olympi
Vocem rependit gaudii prænuntiam,
In 8 tibi frugiferos c Sichimæ dispertiar agros:
Vallem d Su... h...ti metiar decempeda.
Nonne 9 mihi parent Iacobi pignora, quisquis
Vel pec... e tondet arva, vel vomere secat?
Oppida 10 sub pedibus f Syriæ calcabo superbæ,
f Moabum, g Id... meu, & h ...cælestium dom...s,
Quis 11 mihi pandet iter munitas ductor ad arces?
Muros Idumes divitis quis diruet?
Quis, 12 nisi tu nostræ gentis Deus unice tutor,
Qui nos premendos hostibus reliqueras,
Offensus vitiis pravis ne in arma ruentes

Nostros

Noſtros præibas dux, ut antè, exercitus?
Nunc 13 pater auxilium rebus bonus adfer in…
Humana fallax credulos ſpes decipit:
Te 14 duce victrici decorati tempora lauro,
Pedibus prememus hoſtis arrogantiam.

PSAL. LXI. Exaudi Deus deprecationem, &c.

Pſalmo hoc David ſe et regni ſui ſalutem Deo …mendat, quem regna et conſtituere & ſtabilire, p… reges defendere aſſeverat; proque eâ benignitate … as Deo vovet ſempiternas.

Carm. genus XV.

AUdi 2 vocantem me bonus, & meis
Intentus aurem da precibus Deus.
Projectus 3 oris orbis in ultimis
Ad te recurram rebus in aſperis.
Me ſiſte rupis culmine in arduo
Procul periclis. 4 ſemper enim tui
Spe fretus, hoſtis tutus ab impetu,
Munitæ ut arcis præſidio fui
Tentorio 5 fac ſemper ut in tuo
Degam, ſub alis protegar et tuis:
Qui 6 lenis aurem das precibus meis,
Qui vota lætum ducis ad exitum.
Frœnare ſceptris te metuentium
Hæreditatem das mihi: 7 regiæ
Tu longa vitæ tempora porrigens,
Nectes peractis ſæcula ſæculis.
Securus 8 ut te perpetuò colat
Rex, liberalem porrige dexteram
Fortunâ in omni quaque ſoles fide
Fac ut fruatur pollicitis tuis.

Ac 9 tum periclis liber ab aspectis,
...voce, dulci te citbara canam
...i tenacem, & munificum tuis;
...vota ad aras, perpetuò feram.

PSAL. LXII. Nonne Deo subjecta erit, &c.

Commemorat hoc Psalmo David fiduciam suam sin... Dei, in omnibus rebus adversis, præsidio nitentem: ... gravissimè objurgat homines improbos: eorumq; ca... ...ias, fraudes & scelera describit. Deinde suo exem... ...hortatur omnes pios, ut simili affectu soli Deo (con...) ...nt, nihil enim vanius esse regibus, principibus, robo... ...potentiâ, divitiis & omnibus rebus humanis: tum ... ...us Deus sit omnipotens, justus & bonus.

Carm. genus Iij.

Mens 1 acquiescit unicè mea in Deo;
Hinc spes salutis; arduis
...rebus arx hæc; tutus 3 hoc munimine
Nullum tremiscam ad impetum.
...usque 4 tectis fraudibus subvertere
Innoxium tentabitis?
...s daturi mox & ipsi improvidi
Iamjam imminentis exitus,
...i in ruinam incumbitis, ceu mœnia
Saxis solutis putria;
...5 interim omnes corporisque & ingeni
Vires eò contenditis.
...placetis fabulis vanis, gradu
Turbetis impii ut pium
...devovetis corde tacito, propalàm
Laudatis ore subdolo.
...6 tu acquiesce mens mea in Deo tamen;
Hinc spes salutis, arduis

In rebus arx hæc: tutus 7 hoc munimine
Nullum tremiscam ad impetum:
Spes 8 inde vitæ & gloriæ pendet meæ,
Et roboris fiducia.
Quocunque 9 cœli gens colis sub sidere,
Huic crederem, sobolem, domum:
Omnes ad illum mentis ægritudines,
Et læta defer & refer;
Semperque præsens numen ejus omnibus
Adesse cœptis senties.
Ventosa 10 regum & principum potentia
Est vanitate vanior,
Adeoque fumo levior, ut, si principum
Hac lance vires omnium,
Inanitatem hac colloces, cunctis simul
Inanitas præponderet.
Ne 11 firma spera parta per vim, ne nimis
Confide stultis viribus.
Opes abundant affluenter, ne bonis
Da rebus animum credulum.
Semel 12 est professus, nec semel tantùm Deus
Id profitentem audivimus,
Se posse solum cuncta, se solum bonum,
Et arbitrum rerum unicum;
Bonis 13 benignum semper & placabilem,
Malisque formidabilem.

PSAL. LXIII. *Deus Deus meus ad te, &c.*

His verbis David exul ardentissimum in cœtum ... Ecclesiæ redeundi desiderium testatum facit, ... indicat, in ipso exsilio Dei se laudibus, preca... mori totum deditum esse, certoque credere, brevi ... ut hostibus sublatis, ipse regno & patriæ restitu...

Co

Carm. genus xviii.

Deus 2 salutis auctor & custos meæ
Te veneror, roseus quum fugat astra dies.
Te mens anhelat, membra sitiunt languida,
Terra velut pluveas arida quærit aquas.
Quamvis 3 arenas aridas æstu colam,
Præsentem Dominum mens videt usque meum;
Non aliter, adyta arcanaquàm si conspicer,
Numinis adservant quæ monumenta tui.
Nec 4 dulcis æquè est vita, quam benignitas,
Quâ vitam munis prosequerisque meam.
Ergo 5 remotis dissitus quamvis locis,
Præsidio tutus te celebrabo tuo:
Tui sonabunt nominis præconia
Quæ dederis vitæ tempora cunque meæ
Nec 6 victus æque recreat corpus, tua
Excitat ut mentem laus celebrata meam.
Tu 7 nocte carmen, manè tu carmen mihi es:
Tu 8 trepido præsens fers mihi semper opem.
Securus alis conquiesco sub tuis:
Teque procul curis & tua facta canam.
Te 9 quærit animus, te colit, te à deperit:
Tu validâ fulcis me pater alme manu:
At 10 qui laborant per nefas me perdere,
Consiliis pravis digna ruina premet.
Ferro 11 profundent spiritum nefarium:
Membra dabunt avidis dilanianda lupis.
Rex 12 lætus autem vindicem agnoscet Deum,
Et quicunque Dei numina ritè colunt.
Ictu stupentes conticescent impii,
Spe stolidâ fluxis qui tumuere bonis.

PSAL. LXIV. Exaudi Deus orationem:

Hic quoq; Psalmus descriptionem continet malitiæ, calumniarum, & improbitatis virulentæ, hostium Ecclesiæ, quibus gravissimas pœnas, in summâ hominum piorum exultatione & gaudio, comminatur.

Carm. genus viii.

Audi 2 sancte parens non tetricus preces
Te poscentis opem rebus in asperis:
Et fallacis ab hostis
Vitam fraudibus eripe.
Pravorum 3 tacitis factio me dolis
Oppugnat, trucibus consiliis fremunt,
Conspirantque scelesti:
Tu me dux bonus eripe.
Linguas 4 ceu gladios exacuunt suas
Oris pestiferi verba nefaria
Intentant, medicata
Tanquam spicula toxico,
Ut 5 rectos animi ex insidiis petant.
Et securi avidâ mente coquunt nefas:
Nec quenquam malefacti
Formidant fore vindicem.
Designant 6 animis horrificum scelus,
Et sævo laqueos consilio parant.
Inter seque loquuntur,
Nemo conscius hæc sciet.
Cor 7, mens, ingenium, consilium, labor
Huc tendunt, a facies ut scelerum novas
Et fraudum meditentur:
Hoc unum studium fuit.
Ast 8 illos subiti cuspide spiculi

Incautos

Incautos feriet magna Dei manus,
  Et lethalia certâ
Figet vulnera dexterâ.
Spectantes 9 gelidus corripiet timor,
Auctori exitium quum videant suæ
  Dirum immittere [b] linguæ
Virosæ mala toxica.
Gens 10 humana tuæ robora dexteræ
Agnoscet, meritis laudibus efferet,
  Et mirabitur altæ
Lumen [c] perspicientiæ.
Justi 11 spes animos eriget, & Dei
Tutus præsidio lætitiâ fremet:
  Et gaudientia corde
Vero simplice gestient.

PSAL. LXV. Te decet hymnus Deus, &c.

Habet hic Psalmus commemorationem multiplicium Dei beneficiorum tam spiritualium quàm corporalium, quæ omnia mirâ quadam verborum elegantiâ prædicat, pròque iis gratias Deo immortales agit.

Carm. genus. v.

TE 2 manent laudes Deus in Sione;
Hic tibi castis [a] operata sacris
Vota gens solvet tua, victimisque
  Imbuet aras:
Quique 3 tam præsens tibi supplicantum
Ritus votis tribuas secundos,
Expetent gentes sub utroque mundi
  Axe jacentes.
Nostra 4 nunc justis scelerata facta
[illegible]emunt pœnis: facilis querelis

Tu tamen flecti, mala servitutis
Vincula franges.
O 5 quater plusquam quâter ô beatos,
Quos leges, lectos facies amicos,
Ut colant puri tibi dedicati
Atria templi,
Illa lux felix, cumulata cunctis
Lux bonis, pectus satiabit ægrum
Gaudio, quæ nos reduces sacratâ
Sistet in æde.
Annues 6 nostris facilis querelis
Finium terræ Deus ultimorum
Spes, & extremas maris ambientis
Gurgite terras.
Tum stupor mentes quatiet tuentum
O Deus nostræ columen salutis,
Te malis durum, miseris benignum,
Omnibus æquum.
Tu 7 potens rerum, validisque pollens
Viribus, firmas stabili catenâ
Montium tractus [b] jugaque inquietis
Tunsa procellis.
Tu 8 maris nigris agitata ventis
Terga componis: cohibes rebelles
Gentium motus, placidaque [c] mutas
Pace tumultus.
Ultimi 9 rerum tua signa nôrunt
Et cavent fines, quoties coruscis
Turgidum flammis fremuit sonoro
Murmure cœlum.
Quique Phœbæos habitant ad ortus,
Et quibus serâ face Phœbus undas
Tingit, auctorem te hilares fatentur
Lucis & umbræ.
Tu 10 solum terræ sitientis imbrem

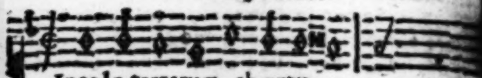
Largus invisis gravidæque nubis
De sinu fundis genitale pigros
Semen in agros.
g Alveus pleno tibi semper amne
Turgidus læta novat arva fruge,
Floribus campos, nemorum virentes
Fronde recessus.
Rore 11 tu leni sola & contumacis
i Maceras terræ, subigisque glebas:
k Ebrios sulcos viridante h amictu
Messis inumbras.
Qui 12 feres gressus, renovabis annum
Fertilem frugum: vegetansque fœtus
Per cavas valles riguosque saltus
Implevet humor:
Gestiet 13 pauper tuguri colonus,
Lacte distentas comitans capellas:
Ungient colles & amica fessis
Sylva juvencis.
Spes aratoris cupidas fovebit
Fluctuans lætis seges alma campis,
Et canet festa tibi feriatus
Carmen in umbra.

PSAL. LXVI. *Iubilate Deo omnis terra, etc.*

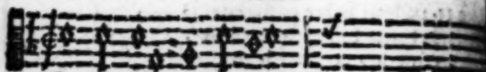
Psalmus hic cohortatur et incitat subinde omnes homines toto terrarum orbe habitantes, ut pro maximis et incredibilibus beneficiis Deo suo gratias agant, quæ ipsa quoque beneficia tam vetera quam recentia commemorantur.

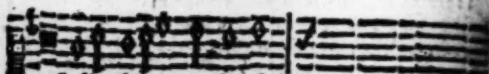
Carm. genus mix.

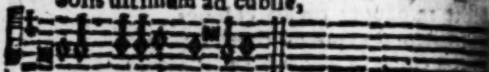
Discantus.

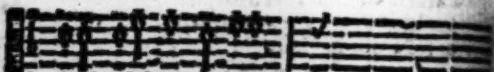

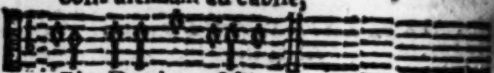
Altus.

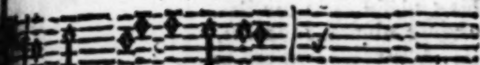

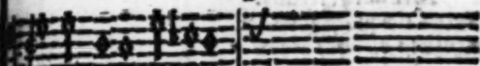

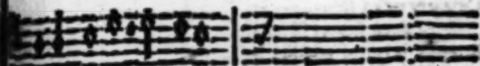
Eia 2 Domino jubilate:
Nomen ejus, numen ejus
Ferte in astra laudibus.
Dicite 3 illi: Rector orbis
Sancte, quàm stupenda rerum
Est tuarum gloria!

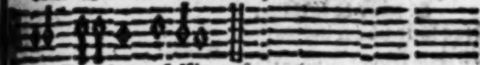
Tenor.

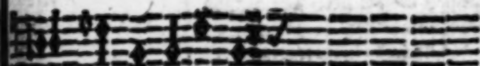

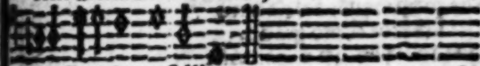
Bassus.

Quanta virtus quâ protervos,
Mente fractâ, cogis hostes
Supplices procumbere!
Te 4 parentem læta honoret,
Te potentem prona adoret
Tota rerum machina.

Voce blandâ te canamus,
Barbito dulci sonemus,
Carminumque cantibus.
Eia 5 adeste, facta cunctis
Cernite admiranda saclis:
Acriterque expendite
Facta providi parentis,
Facta Domini consulentis
Arte mira servulis.
Vertit 6 æquor æstuosum
Arida in campos arena
Fluminis per alveum
Agmen ire gratulantem,
Ceu per arva sicca, fecit,
Stante fluctu languido,
Frænat 7 unus orbem habenis
Sempiternis intuetur
Et pios & impios.
Nec sinit sibi rebelles
Viribus fretos superbos,
Improbis votis frui.
Laus 8 Deo nostro per omnes
Orbis oras: omnis unum
Laudet illum natio.
Morte 9 liberavit unus
Nos propinqua: fulcit unus
Liberos firmo gradu.
Igne 10 ut aurum examinasti
Nos periclis: 11 illigasti
Hostium nos cassibus.
Vincla 12 lumbis, fræna malis
Sub tyrannis induisti
Impotentis imperi.
Sed per ignes, sed per undas
Divitis tamen dedisti

a Uber agri exercitia.
Ergo 13 ſupplex introibo
Templa, victimaſque cædam:
Vota 14 ſupplex offeram,
Vota duris in periclis
Nuncupata. 15 pinguis agnus,
Cornigerque agni parens
Bos & hircus ſanguine aras
Imbuent, nec thura deerunt
De b Sabæo ſtipite.
Dum 16 Dei benignitatem
Explico in me, cuncti adeſte
Qui Deum veremini.
Audiit 17 ſtatim vocantem:
Nos vocantes audientem
Proſequamur laudibus.
Conſcios 18 ſceleris nefandi
Supplicantes rector orbis
Aure ſurdâ reſpuit;
At 19 mihi lenis bonuſque
Supplicanti ſemper aurem
Non ſeveram commodat.
Gratias 20 ago parenti
Optimo, qui ſe roganti
Aſperum non præbuit:
Qui ſua benignitate
Deſtitutum non reliquit
Rebus unquam in aſperis.

PSAL. XLVII. *Deus miſereatur noſtri, &c.*

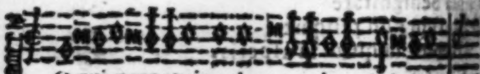
Psalmo ſexageſimo ſeptimo continetur votum, ut Deus pro infinita bonitate & Miſericordiâ ſuâ, Eccleſiam omnibus bonis tam æternis quàm præſentibus cumulet, eamque nomine, ut ipſe debito honore & præconiis ubique terrarum celebretur.

Carm.

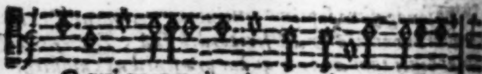
Carm. genus V.

ARbiter 2 mundi, placidus bonusque
Parce delictis, solito & favore
Terra fac lætis segetem, pecusque
Nutriat arvis.
Nota 3 per terras bonitas ut omnes
Sit tua, & nostræ studium salutis
Mente quos curas patriâ, tegisque
Rebus in arctis:
Ut 4 tuas laudes populi per omnes
Prædicent terras, bonitatis usque ad
Terminos rerum celebretur omnes
Fama per urbes.
Omnis 5 exultet locus, omnis ætas
Gestiat plausu & fremitu secundo,
Res quod humanas modereris æqui
Juris habenis
Ut 6 tuas laudes populi per omnes
Prædicent terras, bonitatis usque ad

Carm. genus XX.
Discantus.

Altus.

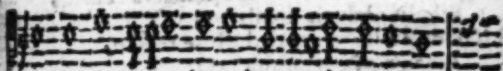

Terminos rerum celebretur omnes
Fama per urbes.
Si 7 tuæ genti faveas benignus,
Conditor mundi bone, messis agros
Vestiet, vites oleæque colles,
Gramina campos.
Si 8 tuæ genti faveas benignus
Conditor mundi bone, te pavebunt
Et colent gentes sub utroque mundi
Axe jacentes.

PSAL. LXVIII. Exsurgat Deus, &c.

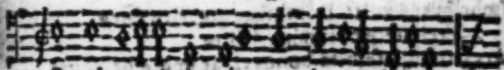
Psalmus hic splendidissimè celebrat Dei potentiam incredibilem, & bonitatem planè admirandam, eiq; pro variis beneficiis & liberationibus, proq; victoriis multis & miraculosis, perpetuaq; adeò præsentiâ suâ gratias agit immortales, inq; Dei hac clementiâ, & benignitate cum sanctâ quâdam superbiâ mirificè gloriatur & exsultat. Describit etiam magnificentissimam Dei de devictis hostibus pompam triumphalem, qua Christi gloriosam in cælum ascensionem multis antea sæculis adumbravit. Sub finem omnes homines denuo ad gratiarum actionem, suo exemplo cohortatur.

Tenor.

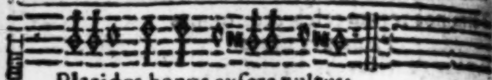
O qui perpetuis orbem moderaris habenis,

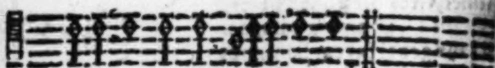
Bassus.

O qui perpetuis orbem moderaris habenis,

Placidos

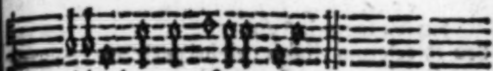

Impietaſque exoſa tuas, pater optime, leges,
Tremefacta repente faceſſet
Ut 3 levis in tenues fumi vapor effugit auras,
Ut cera liqueſcit ab igni.
At 4 lætis pia turba animis ſue gaudia plauſu
Teſtabitur, & tibi, rerum
Sancte 5 parens a pæana canet, qui lucida cœli
Veheris ſuper aſtra, nec ævi
Incluſis ſpatiis, æternis legibus orbem
Æternus & ipſe gubernas.
Te 6 canimus læti & lætos renovamus honores,
Qui celſi è vertice mundi
Reſpicis humanas curas: & patribus orbos
Pueros, viduaſque maritis
Proſequeris patrio affectu: 7 qui prole beatâ
Steriles ſolare b hymenæos:
Compedibus vinctos ſolvis: populi arva rebellis
Bibulis obducis arenis.
8 Iſacidæ e Nilo quum te ductore relicto,
Arabum per inhoſpita ſaxa
Errarent, 9 tremuère ſoli penetralia: cœlum
Maduit ſudoris anheli
Imbribus: à vultu Domini conterrita duræ
Tremuère cacumina d Sina
Arva 10 ſibi ſelecta bonus rigat imbre benigno:
Et quum labefacta fatiſcunt,

Confirmat,

Placidos bonus exſere vultus

Placidos bonus exſere vultus:

Confirmat recreatque afflicta: 11 ſuoque fruenda
Dat habere gregi: nec egenam
Temporibus duris virtutem deſerit. 12 Arma
Trepida formidine belli
Quum quatient animos, lætum celebrare triumphum
Teneris dabit ille puellis:
Sufficietque ſuas in laudes carmina. 13 reges
Numeroſo milite freti
Terga dabunt, latebraſq; petent: ſpoliiſque fruetur
Imbellis turba relictis.
Veſtra 14 licet ſomno ſternantur corpora nigra
Inter fuliginis ollas;
Illa tamen vincent nitidam candore columbam
Rutilæ cervicis honore,
Quæ nunc argentum nitidum, nunc lumina blandùm
Radiantis provocat auri.
Quum 15 Deus omnipotens traduceret agmina regũ
Longo ſpectanda triumpho.
Squalida quæ luctu & tenebris Solyma antè jacebat
Niveâ tum luce refulſit:
Ceu nive vicinos inter candentia colles
Salmonis culmina fulgent.
Uſque 16 ſibi Baſan placeat, Jactetque ſuperbus
Faſtigia proxima cœlo.
Ne 17 tamen herbiferos ſaltus, nec paſcua ſacro
Auſit conferre Sionii;

Quam

Quam propriam pater omnipotens in ſæcula ſedem
Legit, lectamque tuetur:
Ille 18 pater, quem cœlitum tot millia curruum,
Equitum tot millia ſtipant:
Sive ille excelſæ vehitur per culmina Sinæ
Sua ſeu ſacraria viſit.
Seu 19 ſcelerum vindex celebri petit aſtra triumpho
Captivaque colla catenis
Vincta trahit: victæ paſſim donaria gentes
Cumulant: paulo ante rebelles
Poplite nunc flexo venerantur templa Sionis.
Igitur 20 celebramus honores
Iure tuos, nullam nobis qui munere lucem
Vacuam ſinis ire; 21 ſalutis
Unica ſpes noſtræ: nempe unus fræna gubernas
Vitæ, & irremeabilis Orci
Unus clauſtra tenes, & nutum fata ſequuntur,
Inimicos 22 vulnere certo
Tu figis; longâ ſcelerum tu ſorde ſepultis
Lethali tempora plagâ
Dividis. 23 At caros ſic conſolaris amicos,
Extremo à littore ponti
Vos ego crudeli incolumes ex hoſte reducam,
Rubri ceu trans freta ductos
Æquoris à ſævo incolumes ſervavimus hOgo.
Cæſorum 24 in ſanguine regum
Tingent crura canes, hoſtilia vulnera lambent.
Lætæ 25 ſpectacula pompæ
Adſpicient, pater alme: tuo, pater alme triumpho
Plaudent tua templa petentes.
Anteibunt, 26 qui voce canant, qui cymbala pulſent
Citharæ tuba juncta, tubæque
Tibia, quæque tuas celebrent fortiſſime laudes
Doctæ pulſare puellæ
Tympana: 27 te populi cantu fremituque ſecundo

Et

Et plausu ad sidera tollent :
Lucidæque tuas in laudes ora resolvent :
Juvenis 18 de stirpe creatus
Benjamini, Iudæque aderit generosa propago:
Neque clarus Zabulon deerit ,
Nephthalidæque duces: 29 Nam tu tua jussa sequutis
Viresque animosque ministras :
Claraque victrici das tempora cingere lauro.
Solymæ 30 victoria præpes
In adytis volat. Ergo ferent tibi munera reges,
Atque ad tua templa ferentes
Munera, te super astra ferent. 31 tu freta sagittis
Lethalibus agmina fundis:
Tu fortesq; domas dextras, animosque rebelles,
Humiles tibi pendere cogis
Vectigal fractosque duces: avidique cruoris
Vindex populi agmina perdis.
Quique 32 bibunt Nilum, quà mergitur æquoris undis
Quique ipso fontis in ortu,
Accurrent, pacemque petent, opulenta ferentes
Tibi munera supplice dextrâ.
Regna 33 hominum celebrate Deum: date carmina Regi,
Qui templa gubernat olympi
Æterna æternus: 34 cujus mortalia cuncta
Vocem tremefacta pavescunt.
Hunc 35 fortem celebrate, unique accepta referte
Bene gesti prospera belli.
Cujus in Isacidis resplendet gloria, cujus
Testantur robora nubes:
Cujus 36 ab arcano templo venerabilis horror
Stupefacta in pectora manat.
Lucidum Deus ille, Deus, qui robore nervos
Animosque vigore suorum
Implet, ei laudes Iacobi dicite proles :
Etenim Deus ille deorum est.

PSAL.

PSAL. LXIX. Salvum me fac Deus, etc.

*Repræsentat hoc Psalmo David magnâ ex parte per-
sonam Servatoris nostri Jesu Christi, Querelis cum
lamentationibus gravissimas suas angustias, dolores, mul-
titudinem hostium, auxiliiq; divini moram enumerans,
seq; innocentem alienorum peccatorum pœnas luere, in
summis Miseriis, non modò nulli, ne propinquis qui-
dem, miserabilem esse; verùm ab iis etiam, quorum causa
patiatur, ludibrio haberi, sibiq; pro cibo fel, pro potu a-
cetum præberi conqueritur. Ad solius igitur Dei au-
xilium confugit, simulque pro veræ Ecclesiæ membris o-
rat, ne illa capitis deformitate offensa deficiant. Hosti-
bus deinde, tanquam impœnitentibus et desperatis, ma-
la præsentia et æterna imprecatus: se autem Deo pro
beneficiis, quæ enumerat, gratias acturum, suoq; exemplo
eodem alios perducturum esse, promittit.*

Carm. genus ii.

SAncte 2 parens, fer opem lasso: torrentibus undis
Penè obruerunt me malorum flumina.
Pes 3 nequit in molli vestigia figere limo:
Pronumque inundans vertici fluctus rapit.
Dum 4 clamo, arentes urit sitis arida fauces:
Spectando lassa torpuere lumina.
Me 5 vexant odiisque premunt immanibus hostes
Plures, inumbrant quàm capilli tempora.
Inque dies crescunt numero: &, ceu rapta rependam,
Bene parta per vim cogor illis reddere.
Simplicitas 6 tibi nota mea est, bone conditor orbis,
Meæque testis semper innocentiæ es.
Fac 7 pater alme, bonis ne sint mea damna pudori,
Dum te colentes clade cernunt opprimi.

Te

Te 8 propter maledicta tuli & ludibria vulgi:
Te propter ora turpis infecit pudor:
Me 9 vitant fratres, & eâdem è matre creati
Me ceu scelestum abominantur filii.
[illegible] 10, & ira coquit penitus præcordia, leges
Tuosque ritus impii quum negligunt.
In tua quæ jactant probra & convicia sacra,
In me recurrunt, corque vulnerant meum.
Si 11 fleo jejunus, si macero pectora curis,
Rident, probrisque prosequuntur lacrymas.
Si 12 tegor incultos saccis squalentibus artus,
Fio repentè fabula & ludibrium.
Me 13 salibus petit a è portæ statione senectus:
Et ebriosæ sum tabernæ cantio.
Interea 14 curis genitor, confectus acerbis
Ad te recurro: tu benignus respice.
O genitor, sine fine bonus, sine fraude fidelis,
In rebus arctis da salutarem manum.
Erige 15 penè luto absorptum: da figere gressum:
Crudelis hostis me eripe impotentiæ.
Neu 16 rapiat torrentis aquæ violentia, neu me
Mergat ve gurges, aut vorago absorbeat.
Sancte 17 parens, nullos cujus clementia fines
Novit, vocantem & destitutum respice.
Ne 18 faciem servo avertas, qui rebus egenis
Supplex opem orat, subitò miserum subleva,
Mitis 19 ades: serva hanc animam, ut pudor obruat
Qui ceu relictum me enecant conviciis. (hostes
Tu 20 testis mihi probri ignominiæque superbæ:
Tu testis, hostes quàm protervè illuserint.
Cor 21 dolor urebat: socius mihi nemo doloris,
Nemo dolorem qui levaret anxium:
Dulcia 22 felle mihi tingebant fercula amaro:
Pro vino aceti porrigebant pocula.
Ergo 13 victum illis vitient b aconita vicissim,

Mœrorque

Mœrorque læta obnubilet convivia.
Unde sibi placidæ promittunt otia pacis,
Hinc semen illis pullulet discordiæ:
Caligent 24 oculi,& nutent vestigia: vires
Elumbe corpus deserant. 25 iram tuam
Sic meritos effunde super: tuus hauriat illos
Furor. 26 colonis tecta vidua mœreant:
Qui deserta habitet tentoria,nemo supersit,
Quia 27 persequuntur dexterâ afflictos tuâ;
Afflictos miserosque procaciter insultantes,
Verbis exacerbant vulnera atque injuriis.
Tu 28 sine, peccatis cumulent peccata, nec un
Dulcem æquitatis sentiant fructum tuæ;
Impia 21 de tabulis viventum nomina dele:
Tuos nec inter hos recense filios.
Me 30 tenuem afflictumq; tuâ,pater optime, de
Erige,locoque siste tutum in arduo.
Hic 31 ego carminibus rerum super astra pare
Tollam, & celebri gratias in cœtu agam.
Gratius 32 hoc illi est, quàm si cadat hostia ad
Vitulus tenellus jam ꝰ coniscans cornib.
Adspicient 33 mites, & pectore gaudia volven
Deum colentum læta corda gestient.
Audit 34 enim Dominus tenues. nec despicit
Ob nomen ejus vinculis coercitos.
Unum 35 igitur tellus colat hunc,& pontus,
Et quicquid æther,terra,pontus continet.
Qui 36 facit incolumem pulcram florere Sion
Urbesque Iudæ mœnibus cingit novis:
Metiturque 37 suis rura antè inculta colonis,
Tenenda blandis quæ relinquant liberis:
Quæ placidâ teneat series in pace nepotum,
Quicunque Domini nomen & numen colunt.

PSAL.

PSAL. LXX. *Deus in adiutorium meum.*

[illegible]plorat hic Psalmus subitum Dei auxilium contra [illegible]s; quos pessundari, cum summo piorum gaudio, [illegible] celebratione, optat; omnem interim spem & fidu[illegible] vitæ & salutis suæ in Deo positam asseverans.

Carm. genus xvii.

[illegible] Deus, præsens ades, & periclis
Me præsentibus eripe:
Deus duros propera labores
Confestim auxilio ut leves.
[illegible] meam quærunt animam, erubescant,
Fœdam ignominiam ferant:
[illegible] turpi doleant, malignis
Qui me consiliis petunt.
[illegible] 4 dent, fusos pudor ut perurat,
Qui rident gemitus meos.
[illegible] 5 clementi & placido fruantur,
Qui gaudent placitis tuis,
[illegible] salutis spem posuere in uno
Se certam penitus Deo.
[illegible]dent semperque canant, perennis
Majestas & honor Deo.
[illegible] 6 meæ vires & opes pusillæ:
Sed tu me Deus adjuva.
[illegible] meæ vires, mea spes, opesque,
Festinus fer opem mihi.

PSAL. LXXI. *In te Domine speravi, &c.*

[illegible] quoq; Psalmo David fiduciam suam, ab ineun[illegible] ætate in solo Deo collocatam, profitetur, petitq; ut in senectute

senectute quoq; suâ à Deo non deseratur. Explin tem suas miserias, & hostium scelera, iisq; exitium meriti sint, imprecatur; se autem Deo pro perp nitate & præsentiâ suâ, tanquam voti jam com gratias acturum, & alios quoq; ad Dei hujus nem et celebrationem perducturum esse, cum pi dam confidentiâ constanter pollicetur.

Carm. genus XV.

IN 1 te salutis spem posui meæ;
Fac me perennis ne pudor obruat.
Audi 2 vocantem lenis, & eripe
Hostis cruenti me violentiæ.
Vitæque 3 custos & columen meæ,
Turrisque rebus semper in asperis,
Nunc turris esto & perfugium mihi,
Et 4 sævientum subtrahe dexteræ.
A 5 vi scelestæ sub trahe dexteræ
Pendentem ab uno subsidio tuo:
Et 5 qui juventæ tutor eras meæ,
Orbam senectam viribus assere.
Tu 6 me tuendum matris ab ubere
Duxti: pependit matris ab ubere
Spes nostra de te. materies meis
Una est perennis laus tua cantibus.
7 Ceu a continenter prodigium malis
Natum ferendis, rideor impiis,
Sed me malorum fluctibus obrutum
Spes una fulcit præsidii tui.
Me 8 lux videbit, me tenebræ tuas
Laudes canentem, 9 jam senio gravem,
Fractisque lasso corpore viribus,
Ne me impiorum trade libidini.
Et 10 clam susurrant, & caput in meum

Occult

...ulta tendunt retia per scelus:
...it dum scelestum propositum premunt,
...at, Ope illum destituit Deus:
Instate fracto, prendite, perdite
...dum salutis vindice. 12 Tu Deus
...linque fretum præsidio tuo,
...ensque sævis hostibus eripe.
Pudore 13 vultus inficiat rubor
...ti doloso, fraude nefariâ
Qui me aucupatur, moeriat irrita
...nata, vanum lugeat exitum.
Liber 14 periclis, carmine te novo
...gam 15 tenacem polliciti & tuis
Promptum juvandis: & numeris meis
...abo laudes innumeras tuas.
Canam 16 potentem te dare prospera
...eata, belli quum fremuit timor:
Canam fidelem reddere fœderum
Promissa largo non sine fœnore,
Abusque 17 primo flore b puertiæ
Laudum tuarum tu mihi carmina
Semper c præisti 18 ne senio gravem
...mque nunc me spes mea desere;
Donec nepotum sæcula noverint
Me vate, quanto robore, quâ fide
Me liberâris 19 justitiæ tuæ
Convexa d mundi gloria transvolat.
Rerum creator, quis similis tui?
Qui 20 me malorum gurgite merseras,
...tisque vita rursus amabili,
Tracto è profundo gurgite, das frui.
Opesque 21 honoresque accumulas bonus,
Ira remissâ: & pectora turbida
Solaris. 22 ergo te cithara canam
Nabloque certa conspicuum fide.

O sanctæ nostræ gentis ab ultimo
Protector ortu, vox mea te canet:
Te 23 spiritus, te vita, laboribus
Exempta duris, laudibus efferet.
Lux 24 nulla solem proferet aureum,
Quæ prædicantem justitiam tuam
Non audiet, me rex bone, qui meis
Rubore vultum offuderis hostibus.

PSAL. LXXII. Deus judicium tuum, &c.

Psalmo septuagesimosecundo David filio & su-
suo Salomoni optat omnia ea, quæ ad boni regis o-
florentemq; regni statū pertinent, qualia sunt sa-
æquabilis in omnes justitia, clementia, æquitas, qui-
subditorum obedientia, vicinorum regum et popul-
veneratio, victoria de hostibus, agrorum fertilitas, lo-
regis vita, bona & numerosa soboles, salus subdit-
sempiterna gloria, quibus omnibus multa insper-
quæ non tam Salomonis quàm Christi regno spiri-
& æterno congruunt, ideoq; vaticinium de regno & be-
neficiis Christi, hunc Psalmum continere plerique af-
rant, In fine pro his beneficiis ipse Deo gratias agit, &
alios ad agendum cohortatur.

Carm. genus V.

DA 1 tuæ regi, Deus, æquitatis
Jus ad exemplum dare, filioque
Regis, ut legum patriæ ad salutem
Flectat habenas.
Ut 2 regat justis populum institutis,
Pauperum questus facili tuorum
Aure cognoscat, dirimatque lites
Legibus æquis.
Pace 3 lætentur juga montiumque
Horridi saltus: genitrix quietis

Æquita

...uitas colles amet, aspero sque
Ruris alumnos.
...4 suum det pauperibus, potentum
...t ut ne vi tenues premantur,
...uat quisquis miseros dolosis
Litibus urget.
...5 reformidet venientis ævi
...s tuum nomen, sua sol diei
...ec effundet, sua luna donec
Lumina nocti.
...itas 6 & jus veniens olympo
...et terras, veluti sub æstu
...r, & rores, pluvii beatos
Ruris honores.
...t 7, rerum hoc moderante habenas,
...a paces vigeant, perenni
...dum cursu rediens novabit
Menstrua vultus.
...i 8 fines maris unda fluctu
... & hinc claudat; spatiumque latis
...modum regnis faciat, sit idem
Terminus orbis.
...9 pedes illi cadat advolutus
...ps: hostes veniam precati
...plices, vultus humiles comamque in
Pulvere verrant.
...10 tenent pontum refluique ponti
...s, regesque Arabum beati,
...s & dites venient Sabæi,
Dona ferentes.
...n adorabunt, mare quà remotis
...epit terris, metuentque reges:
...ent gentes sub utroque mundi
Axe jacentes,
...n desertos ope sublevabit:

Eximet curis querulos: 12 egeno &
Pauperi dextram dabit: obrutosque
Fœnore solvet.
Nec 14 velut vilem tenuis cruorem
Plebis effundi sinet. 15 ergo vivat,
Deque thesauris Arabum beatis
Munera sumat:
Ac suo regi bene comprecatus,
Illius laudes canat, illum honoret:
Largam opum dextram celebret, patremque
Vulgus adoret.
Per 16 feros montes segetem refundat
Terra, tam densis crepitans aristis
Quàm gravi cedros Libani flagellant
Murmure venti.
Augeat prolem numero carentem
Per vias urbis bona pax beatæ:
Læta ceu campis riguis per imbrem
Gramina surgunt.
Nomen 17 æterno juvenescat ævo,
Filii nomen, jubar usque solis
Dum vaga fundet radiata terris
Lumina flamma.
Ille rex gentes faciet beatas,
Quas sinu claudit refugo [a] Amphitrite
Omnis hunc tellus canet Amphitrite
Cincta beatum.
Isaci 18 gentis Domino Deoque
Laus, honor, virtus: opis haud egenus,
Illa quæ cuncti attoniti intuentur,
Perficit unus.
Nomen 19 augustum canat omnis ætas,
Ulla quod nunquam taceat vetustas:
Nominis sancti penetret per omnes
Gloria terras.

GEORGII BUCHANANI
Paraphrasis in Tertium Librum Psalmorum.

PSAL. LXXIII. *Quàm bonus Israel, &c.*

Psalmus septuagesimus tertius consolatur homines ...felicitatem, honores & opulentiam impiorum cum ...dignatione admirantes suamque infelicitatem & quoti... ...nas miserias deplorantes. Ostendit igitur, quàm in... ...rtam felicitas impiorum brevi habitura sit exitum, ...amq; beati futuri sint Dei patrocinio freti homines ...i, qui in hoc mundo infelicissimi credebantur.

Carm. genus XV.

Tellus ut undis hospitium negat,
Undaque terras fluctibus obruant,
...t coruscis fulminet ignibus,
...Mundi sidera misceat
Dei potentis non bonitas tamen
...rebus arctis destituet pios
...sive mentes nequitia sinet
...roris æstu funditus opprimi,
...quàm 2 pænè lapsu pes mihi lubrico
...fesellit, dum pede metior
...mensa parvo, dum trutina mea
...pendo stultus judicium Dei!

Fervebat 3 irâ pectus, & æmulo
Livoris æstu, quum scelerum omnium
Contaminatos sordibus impios
Florere cunctis conspicerem bonis.
Sors 4 illa cunctis a invida, mobilis,
Infida, servat perpetua fide
Istis tenorem, & robore vivido
Firmos senectam ducit ad ultimam.
Exempta 5 duris vita molestiis
Curisque (pectus quæ reliquis coquunt
Mortalibus) per lætitiam fluit
Luxumque & ægris pura laboribus.
Ergo 6 insolenti fœta superbiâ
Corda intumescunt; pectora spiritus
Ventosa tendunt: cæcus amor sui
Fræna impotenti dat violentiæ.
Tecta 7 invidendas non capiunt opes:
Felicitatem non animus suam:
Et vota vincens, spemque superfluus
Luxus fatigat, nec satiat tamen.
Verbis 8 minores terrificant feris
Et fastuosæ mole potentiæ:
Vultu procaci & vocibus improbis
Adblandiuntur nequitiæ suæ.
Nec 9 impudentis garrula vanitas
Contenta linguæ fundere toxica,
Terras per omnes, astra lacessere
Audet, Deumque insana superbia.
Hæc 10 omnes, attoniti pii
Et æstuanti pectore fluctuant,
Secumque 11 mussant, Scilicet hæc Deus
Quum cernat, atris abstinet ignibus?
Opes 12 abunde b suppeditant malis,
Crescitque nullo fine pecunia:
Secura pacis molliter otia

Quassante nullo turbine transfigunt
Frustra 13 ergo puro pectore vivitur;
Frustra innocentem contineo manum.
Frustra 14 labores perfero, torqueor
Dolore, nullis non crucior malis.
Rursus 15 verebar, ne temerario
Ausu improbarem consilium Dei,
Ac arbitrarer fortè miserrimos,
Selecta quos is pignora nuncupat.
Causas 16 latentes dum sequor anxius,
Et pertinacis viribus ingeni
Pugno, profundum se chaos ingerit,
Et nocte mentis lumen adobruit,
Labore 17 tandem fessus in utili
Ad te recurro rex bone cælitum:
Quietus expecto ex adytis tuis,
Quis hos & illos separet exitus.
Vidi 18 repentè quàm pede lubrico
Starent superbi: quàm stabiles parum
Opes tenerent, quàm fragili loco
Fultos ruina præcipiti trahas.
Procella 19 vindex ut sonuit tua
Iræ, fugaces cum domino suo
Evanuerunt divitiæ, manet
Umbra invidendæ nulla potentiæ.
Sic 20 nocte mentes ludificans fugit
Imago somni: & quæ modo pectora
Sopita vano terruerat metu,
Risus per urbem mox ciet omnibus.
Donec 21 viderem hæc, mœror & anxiæ
Mentem obruebant sollicitudines:
Atta 22 hæsitantem ceu stupidum pecus
Torpor ligabat pectore marcido.
Arcana 23 sed vis interea tui
Me fulciebat numinis, ac manum

Dextram regebas: 24 auspicio tuo
Ductuque clarus fulgeo gloriâ.
Quid 25 terra, præter te mihi, quid polus
Offert colendum? 26 cor mihi tabuit,
Infracta mens desiderio tui
Languebat, ægrum corpus inaruit:
Tu rursus artus robore vivido
Firmasti: opimas suppeditasti opes.
Qui 27, te relicto, spe stolidâ deos
Vanos adorant, cladibus obruis.
Te 28 sector unum: tu superas meis
Spes una rebus: præsidio tuo
Liber periclis, auctus honoribus,
Te sempiternis laudibus efferam.

PSAL. LXXIV. Ut quid Deus repulisti, &c.

Hoc Psalmo Ecclesia deserta, & omnibus humanis præsidiis destituta, quin insuper subjecta crudelitati libidini tyrannorum, graviter de suis miseriis conqueritur, hostium immanitatem accusat, Deoque cum ...sine dubiâ, præter antiqua beneficia, planè munimenta & miraculosa, etiam fœdus cum Abrahamo, ejusque posteris initum, in memoriam revocat: atque ideo se jam ... non deseri, sed tandem defendi liberarique petit.

Carm. genus iii.

Cur 1 nos relinquis penitus, ô rerum parens,
Hostique dedis impio?
Lupis vorandum cur gregem pastor tuum
Irâ obstinatâ deseris?
Memento 2 cœtus, servitute ab asperâ
Quem vindicâsti: quem tibi
Peculiari sorte, patrimonium

Ceu propium, receperas.
Colles Sionis, numinis sedem tui,
Bonus faventsque respice.
Tandem 3 resurge, & hostium superbiam
Compesce: perde funditus
Hostes protervos, qui tuum sacrarium
Manu nefandâ polluunt.
Clangunt 4 sonorâ buccinâ, non quæ tuas
Laudes canat, ludibrio!
Sed festa acerbo quæ profanet, in tuis
Vexilla figunt turribus.
Bacchatur 5 audax ira frænis libera:
Ædis ruentis it fragor:
Quales 6 sub altis murmurant quercus jugis,
Cæsæ bipenni quum ruunt.
Demoliuntur 7 malleis & vectibus
Cælata templi limina,
Populatur ignis adyta: nominis tui
Contaminant sacrarium
Secumque 8 tacito comminantur pectore,
Se dirituros omnia!
Nec temere flammis strata fumant omnia
Tuo dicata cultui
Loca. 9 signa nusquam, nulla jam miracula!
Propheta nullus perditos
Solatur, & spe quamlibet lentâ, tamen
Spondet malorum terminum.
Quousque 10 tandem nomini fines tuo
Hostem protervum illudere?
Quousque acerbis facta dira & impia
Exasperabit jurgiis?
Cur 11 otiosus retrahis manum? exsere
Tandem potentem dexteram.
Tu 12 noster olim rector & custos Deus
Priscis abusque sæculis,

Te vidit orbis vindicantem ab omnibus
Semper tuos periculis.
Secessit 13 unda te jubente,& a vitreo
Muro liquor coercuit
Cursum,feroces viribus suis duces
Ponti recursus obruit.
Ipsum 14 marinis vastiorem belluis
Hausit tyrannum,& asperis
Afflicta saxis,fluctibus cadavera
Ejecta vultur Æthiops
Voravit:15 inter æstu arenas torridas
De b cote durâ limpidi
Fluxêre rivi: te imperante substitit
Arente flumen alveo.
Tuus 16 dies est, nox tua est:solis jubar
Radiis adornas aureis:
Æquorque 17 claudis littorum repagulis,
Terrasque cingis fluctibus:
Æstate lenis frigus acre,frigoris
Æstum rigore temperas.
Domine 18 intuere probra,contumelias,
Et hostium ludibria
Qui te lacessunt impiis conviciis,
Molestiis nos opprimunt.
Ne 19 trade vitam turturis tuæ feris:
Turbam tuorum pauperum
Ne sempiterna oblivione desere:
Memor 20 tui sis fœderis.
Nam nec tenebræ nos tegunt: nec pessimus
Obscuritate injurias,
Ope 21 destituti & omnibus fracti malis
Populi pudori consule:
Ut te merentem prosequantur laudibus
Miseri levati luctibus.
Exsurge 22 rector orbis optime,& tuam

Causam

Causam tuere: sis memor,
Quæ probra passim nomini semper tuo
Stulta ingerit procacitas.
Voces 23 superbas & tumultus improbos
Silentio ne supprime:
Curamque rerum gerere te mortalium,
Qui negligunt te, sentiant.

PSAL. LXXV. Confitebimur tibi Deus, &c.

Gratiæ hoc Psalmo aguntur Deo, quòd perpetuo præsit suæ Ecclesiæ, eamq; in omnibus periculis defendat; puniat autem & penitus evertat ejus hostes impios & superbos; ad quos ipsos orationem suam convertit, eosq; monet, ne nimium suæ potentiæ & divitiis confidant: Deum enim multo potentiorem, omnis insolentiæ et injustitiæ vindicem, et innocentiæ assertorem esse.

Carm. genus XIII.

TE 2 nos carminibus, rex bone, patriis
Dicemus merito: te celebrabimus
Præsentem miseris, & memorabimus
Facta illustria posteris.
Quum 3 plenis venient tempora sæculis,
Cogam, inquit Dominus, concilium meum;
Justis suppliciis prosequar impios,
Justis muneribus pios.
Fundamenta 4 soli dissiliant licet,
Turbetur trepidis gens hominum minis,
Fundamenta soli fluxa adamantinis
Nectam rursum ego vinculis.
O 5 stultos quoties admonui, modum
Vesanæ impios ut facerent nequitiæ suæ!
In cælum quoties admonui, modum

Ne stulte arma capesserent ?
Quid 6 cœlum stolidâ voce lacessitis ?
Quâ spe sic furitis ? spiritus arrogans
Cujus præsidio fretus in æthera
Cristas erigit impias ?
Eois 7 coeat viribus occidens,
Conjurent calidæ cum Borea plagæ,
Frustra divitias, sceptra, potentiam
Cuiquam conciliaverint.
Unus 8 rex hominum, res hominum suo
Versans arbitrio, præcipitem trahit
Illum de solio, plebis ab infimæ
Hunc fæce ad solium erigit.
Nam 9 cratera meri purpurei Deus
Jam b dextra tenet, & vindice pharmaco
Uadantem pateram temperat, & malis
Justum supplicium parat.
Illinc impietas undique ab ultimis
Terrarum spatiis hauriet, & mero
Consumpto, cupido guttere turbidâ
De fæce exitium bibet,
At, 10 me vate, Dei, quem genus Isaci
Et thure & precibus placat & hostiis,
Omnis posteritas munificentiam
Et vim numinis audiet.
Confringam 11 tumidæ tela superbiæ
Formidata bonis : cladibus obrutæ
Emerget pietas, & super æthera
Tollet conspicuum caput.

PSAL. LXXVI. Notus in Iudæa, &c.

Gratias hic Psalmus agit vero Deo, qui solis Iudæis se patefecit pro præsentiâ suâ & defensione Ecclesiæ omnibus periculis tumultuum & bellorum: itaque adeo Dei victoriam

gloriam & omnipotentiam verbis magnificis describit, & ad Deum laudandum celebrandumque omnes hortatur.

Carm. genus iii.

Gentes 2 profanæ numinis loco colunt
Sibi quisque quem finxit Deum:
Judæa verum novit & colit Deum:
Laudatque festis cantibus:
Deum 3 Sionis incolam, Solymæ sacris
Cui templa fumant ignibus.
Illic 4 minaces fregit arcus, lucida
Fregit sagittæ spicula.
Clypea sinistris rapuit, enses dexteris:
Funesta bella sustulit.
Tu 5 præpotentes fortior tyrannidas
Virtute frangis: tu feram
Compescuisti 6 fortium superbiam
Regum potenti dexterâ.
Fracta minacis spiritus ferocia,
Prædæ fuere: aut ferreo
Somno gravati condidere lumina.
Obtorpuere 7 dexteræ
Fortes virorum, vis equorum, & curruum
Flanguerunt impetus.
Tuum 8 verendum nomen & numen, tuæ
Quando æstus iræ incandui,
Quis obviam ausit ire? quis miserum caput
Tuo furori objecerit?
Quum 9 templa mundi fulminum quateret fragor
Ut impiâ tyrannide
Pœnis 10 repressâ supplicem modestiam
E servitute abduceres,
Attonita tellus siluit: imbellis pavor
Mentes superbas percussit.

Ultricis

Ultricis 11 iræ scelera pœnis obruta
Humana gens quum cerneret,
Boni efferebant laudibus te, conscius
Premebat horror impios.
Vota 12 ergo Domino nuncupate & reddite;
Domino verendo munera
Ferte universi civitatis incolæ
Sanctæ, Deumque agnoscite,
Reges 13 superbi quem pavent, qui spiritus
Feros retundit impiis.

PSAL. LXXVII. Voce meâ ad, &c.

Docet Propheta in hoc Psalmo homines verè pios, u suo exemplo in omnibus angustiis & rebus adversis solum Deum confugiant, non immemores interim ma gnorum & multiplicium ejus in Ecclesiam collatorum beneficiorum: quorum recordatione motus, a severitate, u nunc quidem preces ipsorum irritas, & fiduciam va nam esse futuram

Carm. genus vi.

Te 2 voce semper, te prece supplice
Rerum invocabo conditor optime;
Nam lenis ac placatus aurem
Das facilem miseris querelis.
Ad 3 te refugi quum premerer malis,
Ad te tetendi sollicitas manus.
Sub nocte solâ, donec atras
Lux tenebras rediens fugaret.
Mens 4 inquietis fracta doloribus,
Surda abnuebat aure fidelium
Voces amicorum, medelæ
Impatiens: animusque solum
Intentus in te, cum lacrymis preces

Miscens

Miscens fremebat: pectora flebili
Concussa singultu sonabant:
Cura animi cruciabat artus,
Æstus 5 vetabat solicitudinem
Dulcem soporem carpere lumina:
Segnis ligabat membra torpor,
Vocis iter dolor obstruebat.
Tum 6 mente versâ volvere sæcula
Cœpi anteacti temporis, ac Dei
Numen bonis præsens, nec unquam
Auxilii miseris a avarum,
Laudum 7 subibat, quas tibi carmine
Lyræ canebam suaviloquæ ad modos:
Secumque vestigabat ægra
Mens vario labefacta motu.
Num 8 me relicto in perpetuum Deus
Opis benignam jam retrahit manum?
Nec 9 ampliùs suum tenebit
Larga Dei bonitas tenorem?
Necore vatum leniet anxias
Curas suorum? 10 nec miseris erit
Placabilis? nec sistet iræ
Præcipitem bonitate cursum?
Tandem 11 remisso pectore, Quo dolor
Impellis? inquam: stant adamantinis
Decreta cœli fixa vinclis,
Nec dubio labefacta casu?
Nec fractavi, nec temporis invidis
Obliviosi obnoxia b dentibus,
Rursus 12 tuæ mentem subibant,
Sancte parens monimenta dextræ:
Qui templa picti sideribus poli,
Frugumque campos germine fertiles,
Et c sæcla tot nostros ad usus
Condideris pecudum & ferarum.
Quam 13 sæpe, pœnis dum premis improbos,
Tutoque

Tutoque fulcis præsidio probos,
Mortalibus clementiæque &
Justitiæ specimen dedisti,
Æterne 14 rerum conditor! omnia
Consulta cujus factaque sanctitas
Illustrat: haud quidquam tibi ingens
Orbis habet simile aut secundum.
Mirante 15 mundo tu Deus unice
Mira dedisti signa potentiæ,
Ergastulis 16 quum liberasti
Abramidas[d] Pharii tyranni.
Vidêre 17 fluctus te tumidi Deus,
Vidêre fluctus, & trepido gradu
Fugêre: turbavit profundas
Horror aquæ vitreæ lacunas,
Fudere 18 aquosas imperio tuo
Nubes procellas de gravido sinu,
Sonore rauco: grandinisque
Infremuit lapidosus imber.
Cœli 19 tonantis evastificus fragor
Implebat aures: lumina fulgurum
Terrebat ardor, & pavore
Attonitæ tremuêre terræ.
f Sali 20 rubentis pervia vastitas
Ductore te tot millibus obruit
Vestigia, & fluctu refuso
Clausit iter Phariis quadrigis.
Moses 21 & Aron (ceu pecudum greges
Pastor reducit) præsidio tuo
Duxere tranquillas per undas
Incolumes populi catervas.

PSAL. LXXVIII. Attendite populi, &c.

Hic Psalmus primò celebrat magnitudinē bonitatis divinæ

divinæ, quâ Deus posteros Abrahami præ omnibus aliis gentibus, tanquam patrimonium peculiare, sibi elegerit; deinde eorundem incredulitatem, ingratitudinem, & contumaciam obstinatam accusat, qui neq; miraculorũ magnitudine, neq; beneficiorũ multitudine, nec suppliciorũ gravitate, quæ omnia magnâ ex parte commemorantur, adduci potuerint, ut vero et sincero corde Deo fiderent, ejusque mandatis obtemperarent. In fine tamen gratuitam Dei bonitatem prædicat, quâ in ipsâ irâ memor sit misericordiæ & promissionis suæ, gentemq; suam perire non sinat, sed eam manu victrice tueatur.

Carm. genus 1.

AUdite 1 Isacidæ, & rerum pietate parentem
Qui colitis purâ, huc animos advertite vestros
Mira 2 canam, sed vera canam: quæ longa vetustas
Occulit arcanis oracula mersa tenebris,
Evolvam: priscis 3 accepta parentibus olim
Veriloquis dictis 4, in sæcula sera nepotum
Transmittam: laudesque Dei, mirandaque facta
Cognita de proavis discent me vate minores.
Namq; 5 parens mundi sancto quum fœdere gentẽ
Jungeret Isacidûm sibi, patres prodere natis
Per seriem 6, & seris venientia sæcula sæclis,
Et legum monitus & facta ingentia jussit.
Scilicet 7 ut memori benefacta priora tenentes
Pectore, consilium vitæ auxiliumque regendæ
A Domino expectent, trepido turbante tumultu,
Ne tam cæca animos condant oblivia, legum
Irrita ventosis ut dent præscripta procellis.
Neu 8 similes patrum, malè grata mente rebelles,
Deficiant animi instabiles, dubioque labantes
Pectore. 9 Cur, soboles Efraimi docta sagittis
Figere vel jaculo quamvis distantia certo,

Terga

Terga dedit pænè ante tubas? latebrisque salutem
(O pudor!) abjectis quæsivit turpiter armis?
Nempe 10 quòd aversos flexere per avia gressus,
Obliti 11 legum & monitorum & fœderis icti,
Obliti 12 tantorum operum, quæ testibus olim
Patribus, in Phariis Dominus patraverat oris.
Quum 13 mare divisit sese cumulante profundo,
Inter & aggestos undæ stagnantis acervos
Incolumem eduxit populum, 14 duce nube, serena
Luce per obscuras flammâ præeunte tenebras.
Flumina 15 de solidi patefecit vulnere saxi,
Damnatisque 16 siti rivos donavit arenis:
Nec 17 satiati undis linguas tenuêre procaces
Ausi 18 immane scelus, deserta per avia rursus
Tentavere Deum, & ventris stimulante voracis
Ingluvie, petiere cibos: 19 ac talibus ora
Solverunt; Silicis duræ qui flumina venis
Elicuit, subitoque sitim torrente levavit,
Non potis est panem, non lautæ fercula mensæ
Addere? non epulis convivia larga profusis?
Audiit 21 omnipotens, calidaque accensus ab ira est
In Judamque hausit flammato corde furorem.
Et 22 populo tamen ingrato, totiesque salutis
Immemori acceptæ, victum dedit b esse petitum.
Castra 23 super latè ætherei patefecit olympi
Horrea, 24 deingravidas cœlesti semine nubes
Ambrosiæ largos super agmina solvit in imbres:
Cœlestisque 25 cibi indulsit mortalibus usum.
Cedere 26 tum jusso campis ex aeris Euro,
Mox tepidis volucrum pluvias Notus attulit alis:
Non 27 secus ac siccæ cumulos quum verrit arenæ
Pulvereamque trahit deserta per arida pallam.
Castra 28 super tensisque super tentoria velis
Alituum tremulis resonabant agmina pennis,
Et circum affusis cumulabant stragibus agros,

Iamque

Jamque 29 epulis exemta fames: sed 30 prava libido
Non exemta tamen; sed adhuc sine fine petitæ
Faucibus hærebant epulæ: 31 Deus ecce repente
Iratus adest: latè subito grassante ruina,
Robora selectæ passim cecidere juventæ.
Sed 32 neque tot pœnæ, neque tot benefacta rebelles
Continuere animos, nec tot miracula, rerum
Naturam monstrante Deum. 33 Pater ergo procaces
Casibus assiduis fregitque, & robore fracto,
Ante diem tremulæ succidit fila senectæ.
Vix 34 tandem morbis vexati, erroribus acti,
Omnibus exhausti propè cladibus, omnium egeni,
Agnovêre Deum: 35 per tot discrimina tecti
Ereptique malis, sævoque ex hoste recepti,
Verba 36 tamen blandis fundebant subdola linguis
Ore pii, mendaci animo: 37 neque fœderis icti
Servavere fidem. 38 verùm clementior ille
Sontibus ignovit: patria pietate remisit
Offensas, meritamque ultro compescuit iram: (gacis
Quippe 39 hominis memor esse animi modò flabra fu-
Quæ fragiles agitent morituri corporis artus
Ah 40 quoties inter viduas cultoris arenas,
Inter saxa siti squalentia, 41 numinis iram
Lugentem insanis irritavere querelis:
Et sua divinas dimensi ad robora vires,
Virtutem brevibus voluêre includere metis,
Quæ mare, quæ terras quæ cœli continet orbes.
Scilicet 42 obliti benefacta priora, salutem
Acceptam, & duri nuper juga demta tyranni,
Et 43 quæ per Pharias à miracula plurima gentes
Edidit, in vitreos suffuso sanguine rivos,
Damnatisque siti laticum sine munere mensis.
Et 44 modò pestiferæ per celsa palatia muscæ
Spicula figebant liventi tincta veneno:
Et 45 modò flumineis squalebant atria ranis,

Et

Et 46 nunc o bruchus edax hominumque bo...
Agmine nunc denso diræ exedère locustæ (labo...
Grandinis 47 imbre hortos, lapidosâ grandine vi...
Grandine silvarum Dominus decussit honore...:
Grandine 48 prostrati fortes jacuere juvenci:
Et segetum gravidos ruit igneus imber in agros.
Ira 49 Dei, laxisque furor bacchatus habenis,
f Eumenidumque faces, & conscius horror obe...
Pectora turbabat stimulis præcordia cæcis.
Tum 50 oletho patefacta via est, mors sæva per o...
Passim hominum pecudumque caput nulli æqua ...
Primitias 51 sobolis, carissima pignora, florem (...
Roboris, & seræ spem præsidiumque senectæ
Prostravit, quà Nilus aquâ se divite volvit,
Et septemgeminis refluum mare submovet undis.
Interea, 52, ceu pastor oves in pascua ducit,
Ipse 53 suum Dominus populum deduxit, ab omni
Vi procul & trepida formidine: fluctibus æquo...
Obruit infestos in se redeuntibus hostes.
At 54 sancti tenuere patres loca sancta, Dei...
Parta manu, exclusit gentes prius unde profan...
Aut prostravit humi victas: 55 & g jugera ...
Abramidis habitare dedit. Nec 56 segnius illi
Irritare Deum, & rerum tentare parentem,
Fœdera negligere: 57 & patrum de more rebelle...
Avertêre suos recto de tramite gressus.
Non secus ac arcus curvat se in cornua nervo
Adducto, dextraque iterum nervoque remisso
In faciem subitò flectit se sponte priorem:
Libera 58 sic iterum gens impia vindice pœna
Ad sese rediit: cunctisque in collibus aras
Erexit, finxitque sibi simulacra deorum,
Ac 59 Dominum rerum meritas accendit in iras.
Audiit 60 omnipotens pater impia vota precesque,
Et sibi dilectam gentem contemsit: & aras

Ipse

Ipse suas, ac [b] Silonis tentoria liquit,
Sola sibi è cunctis electa habitacula terris.
Deseruitque 61 sui monimentum fœderis arcam
Hostibus in prædam: monimentum roboris, unde
Clara Dei in cunctas splendebat gloria terras.
Hos 62 ferro, terræ iratus sibi nuper amatæ,
Objecit flammis alios; 63 cecidere cruento
Ense sacerdotes: 64 non connubialia festis
Carmina sunt cantata toris, carique mariti
In deploratis viduæ jacuere sepulcris.
Ast 65 ubi jam pœnis meritam satiaverat iram,
Ceu crapulâ excussâ miles, lentoque sopore
Excitus arma iterum fugientes vertit in hostes:
Tergaque 66 vulneribus figens imbellia cæcis
Perpetuam adspersit ventura in sæcula labem.
Non 67 tamen Ephræmum præstantem fortibus armis
Elegit, cui sceptra daret: non ille Manassæ
Pignora: 68 sed Iudam, sed celsæ tecta Sionis,
Templa 69 sibi & solido fundata sacraria saxo,
Cumque polo & stellis mansuram in sæcula sedem.
Quique 70 sequebatur pecudes in pascua David,
Sustulit 71 è caulis carum & sibi pascere gentem,
Impositum folio, & sanctæ jus dicere terræ
Jussit: 72 & ille gregem studio curaque fideli
Rexit, & infestis defendit ab hostibus armis.

PSAL. LXXIX. Deus, venerunt gentes, etc.

Hoc Psalmo cum suspiriis et lacrymis Ecclesia crudelitate et libidine tyrannorum oppressa, et penè à Deo deserta, de suis miseriis et angustiis conqueritur, ardentique precatione à Deo petit, ut suos defendat, et hostes Ecclesiæ funditus evertat: pro quo ipso auxilio, perpetuam Deo gratiarum actionem, et divinorum beneficiorum celebrationem pollicetur.

Carm.

Carm. genus iii.

HÆreditatem 1, rector orbis, cur tuam
Invadit hostis impius?
Ritu profano polluit sacraria
Tuo dicata nomini:
Soloque stratam funditus Solymam suæ
Tegit ruina molibus.
Truncata 2 ferro membra te colentium
Passim per agros objacent,
Lanianda rostris vulturum crudelibus
Aut belluarum dentibus.
Rivi 3 cruoris perluunt vias, velut
Torrens adauctus imbribus.
Nec usquam amicus ossa sparsa qui legat,
Aut lecta tumulis obruat.
Functique 4 fato pariter & superstites
Ludibrio accolis sumus.
Parens 5 benigne, quem modum tandem tuæ,
Speremus iracundiæ?
An continenter instar ignis omnia
Vorantis in nos sæviet?
Tui 6 furoris verte potius impetum
In impiarum gentium
Tot regna: nomen quæ tuum vel nesciunt,
Vel, si sciant, non invocant:
Semen 7 piorum quæ laborant perdere
Armis, & urbes ignibus.
Revocando 8 cætera, parce, genitor, crimina,
Faces furori subdere,
Sed pæne cunctis obrutos malis, tua
Nos præveni clementia.
Offensionum 9 mitis obliviscere,
Nostræ salutis anchora.
Placatus adiis, splendor ut cunctis tuæ

Clarescat

Clarescat oris gloria;
Os 10 obstruatur impiis, quærentibus
Num noster hic cesset Deus.
O juste vindex, Impios exercitos
Pœnis vicissim cernere
Fac nos, cruore qui piorum sordidi
Nunc insolenter gestiunt.
Audi 11 gementes carcerem qui vinculis
Marcent; potenti dextera
De fauce mortis libera, quos cædibus
Jamjam tyranni destinant,
Et 12 quam intulerunt contumeliam tibi,
Et quam tuis injuriam,
Multiplicatam redde nostris accolis,
Rerum perennis arbiter.
Et 13 nos, ovilis grex tui, quem pabulo
Alis, tueris numine:
Et posterorum posteri laudes tuas
Cunctis canemus sæculis

PSAL. LXXX. *Qui regis Israel, intende, etc.*

Hic Psalmus ejusdem ferè est cum priori argumenti. Ecclesia enim hîc quoq; de summis suis miseriis et angustiis conqueritur: et priora Dei clementis in Ecclesiam beneficia, sub insigni allegoriâ vitis et vineæ commemorat; ejusq; auxilium, cum pollicitatione gratiarum actionis, ardenti precatione implorat.

Carm. genus xvi.

HEbræi 2 generis pastor, uti gregem,
Blandè progeniem qui regis Isaci,
Inter qui geminos aligeros tuo
Præscribis populo jura salubria;

Selectæ 3 soboli da bonus ac favens
Lumen posse tuæ cernere gloriæ,
Da vim posse tuæ nosse potentiæ:
Ac fessis properè porrige dexteram.
Tu 4 nos si placido, lumine videris,
Cedent continuò cætera prosperè.
O 5 rex armipotens, quem statues modum
Iræ? quando humiles suscipies preces?
Irroras 6 lachrymis fercula, lacrymis
Misces continuis pocula: 7 jurgia
Nostris finitimi de spoliis serunt,
Et nostra exagitant ludibrio mala.
O 8 rex armipotens, agmina cœlitum
Cui parent, faciem cernere da tuam.
Tu nos si placido lumine videris,
Cedent continuò cætera prosperè.
Traduxti 9 Phariâ de scrobe vineam:
Pravarum expuleras semina gentium,
Ut 10 puro sereres purius hanc solo;
Jam radix teneras fuderat undique
Fibras: 11 jam tremulo frigore texerat
Montes: æqua cedris brachia sparserat:
Tangebant 12 teretes æquora palmites,
Euphratem teneri germina surculi.
Nudatam 13 sollicitis cur modo sepibus
In prædam hospitibus deseris hanc vagis?
Cur 14 hanc sævus aper proterit? alites
Carpunt? omnigenæ depopulant feræ?
O 15 rex omnipotens, obsecro jam redi
Tandem, & sidereo prospice de throno:
Placatusque tuam respice vineam,
Plantâras propriâ quam tibi dexterâ.
Hunc 16 saltem placidus respice ramulum,
Cui cultu assiduo conciliaveras
Robur, clara tui gloria nominis:

Terram

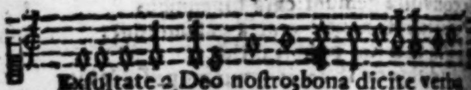
Terrarum ut populis nota sit omnium.
Illic 17 flamma vorat brachia vitium:
Hic convulsa gemunt: cæsa bipennibus
Hic duris resonant: omnia pessum eunt:
In justa tua nos premit ultio.
Indulgens 18 genitor nunc ope sublevas:
Sensa præsidio nunc propiùs tuo
Hanc, vires & opes & decus antea
Affectu patrio cui cumulaveras.
Vitam 19 redde tuis, sancte parens, quibus
Semper mors avidis faucibus imminet;
At nos usque ducem te comitabimur,
Præsentem miseris te celebrabimus.
O 20 rex armipotens, agmina cœlitum
Cui parent, faciem cernere da tuam,
Tu nos si placido lumine videris,
Cedent continuò cætera prosperè.

PSAL. LXXXI. Exsultate Deo adjutori, &c.

Hymnus hic videtur scriptus, ut decantaretur in festo tabernaculorum, ad cujus celebrationem Propheta populum studiosè invitat, ipsumque adeo Deum, multiplicia sua beneficia commemorantem, fœdus antiquum renovantem; de gentis Judaicæ ingratitudine et contumacia conquerentem, pœnasque simul irrogantem, inducit: ita tamen, ut ipsum invitum punire, multoque benefaciendi quàm nocendi cupidiorem esse et fuisse, ostendatur.

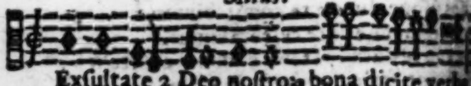
Carm. genus XXI.

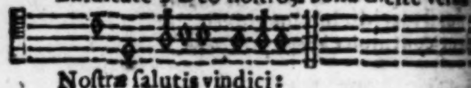
Discantus.

Altus:

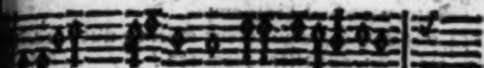

Isacidûm 3 laudate deum pæana canentes
Ad tympani dulces modos.
Nec 4 lyra, nec cessent genialia nablia: festis
Tubâ calendis clangite.
Hunc 5 læti celebrate diem, stata sacra ferentes,
Nam sic statutum est patribus,
Sic 6 lex sancta jubet, sic sacri fœdera pacti
Percussa cum majoribus.
Hæc est illa dies ventura in sæcula testis
Memphiticæ tyrannidis:
Quum b Pelusiacis Hebrigens hospes in oris
Erraret & linguæ sonum
Attonita ignotum audiret, nec nota vicissim
In verba frustra os solveret:
Quumque 7 humeros curvaret onus servile, manusque
Lassaret olla fictilis;

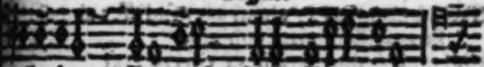
Excussi

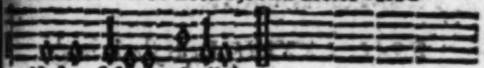
Tenor.

Exultate 2 Deo nostro; bona dicite verba

Nostræ salutis vindici;

Bassus.

Exultate 2 Deo nostro; bona dicite verba

Nostræ salutis vindici;

Excussi 8 manibusque ollas, humerosque levavi
Luto, inquit optimus parens;
Auxiliumque tuli poscenti in rebus egenis;
Et nube densa conditus
Intonui; [c] Meribam propter, tua jurgia passus
Feci tui periculum.
Nunc 9 etiam selecta mihi gens auribus hauri,
Et quæ paciscor, accipe;
Si 10 mea dicta vagis non tradas irrita ventis;
Nec alterum colas Deum,
Nec prostratus humi supplex nova numina adores
Sed 11 unicum tibi me Deum
Se velis, domini qui rupta [d] compede Nili,
Juris tui te reddidi;
Posce modo; spe plura feres, potiora petitis,
Majora votis auferes.

Hæc 12 neque dicta suas populus demisit in aures,
Bene nec monenti paruit.
Ergo 13 ipsos sibi permisi, frænoque remisso
Solvi vagam libidinem,
O 14 potius monita audissent mea, me duce rectum
Ut in iam institissent tramitem!
Namque 15 humiles illis subito fractosque dedissem
Hostes, meamque dexteram
Vertissem in gentes, quæ 16 recta odere, profanas;
Et supplices mendacibus
Vultibus Isacidûm ambissent verbisque favorem,
Felicium omne in sæculum
Isacidûm, quibus 17 almus ager fudisset abunde
Frugum benignam copiam,
Mellaque deduri fluxissent viscere saxi
Per arva cultus inscia.

PSAL. LXXXII. Deus stetit in, &c.

Psalmus hic primo docet, Deum omnibus regibus et judicibus superiorem esse, eorumq; actiones et sententias recte nosse, rationesque aliquando reposciturum esse. Proinde accusat et objurgat magistratuum injustitiam, eosq; sui officii commonet; et in quanta dignitate hominus sint constituti, quantæque ipsorum sceleribus pœnæ immineant, ostendit. Tandem precatur, ut, quando nemo judicum istis admonitionibus moveatur, ipse Deus justi regis et judicis officio inter homines fungatur.

Carm genus vi.

[a] Regum timendorum, in propios greget,
Reges in ipsos imperium est Iovis,
Qui judicantum examinabit
Nequitiam [b] trutinâ severâ

...n 2 fraudulentos ſemper & impios
...uit) dolosâ lance fovebitis?
Pauperque 3 pupulusque veſtrum
Ceu ſcopulum metuet tribunal?
...n 4 orbitatem cernitis anxiam?
...m querelis quin inopem datis?
Cur pauperes non à ſuperbo
Ludibrio aſſeritis potentum.
...ſta 5 monemus: lumina cæcitas,
...que mentes obſidet: ut neque
Compaginem rerum ſolutam
Juſtitiâ pereunte cernant.
...n 6 vocavi vos, dominos necis
...que feci: ſceptriferâ manu
Pacem dedi tueri, & armis
Lethiferum cohibere bellum.
...7 mors iniquæ juſta ſuperbiæ
...ix honores detrahet, & pari
Ignobili cum plebe fato
Purpureos rapiet tyrannos.
...rge 8, legum fræna manu Deus
...peſſe, cunctis arbitrio tuo
Qui regna diſpenſas ut orbi
Imperio domineris æquo.

PSAL. LXXXIII. *Deus quis ſimilis, &c.*

...c quoq; Pſalmo Eccleſia in ſuis anguſtiis ad Deum ...ugit, ejuſq; auxilium contra hoſtes ſuos multiplices, ...i numerantur invocat, eodemq; modo, quo Chananæi ...à Baracho, & Midianitæ à Gedeone victi ſunt, iſtos ...q; vinci & funditus everti poſtulat, idq; eo potiſſi...um nomine, ut Dei omnipotentis majeſtas & præſen...a clariùs apud gentes eluceſcat, & quàm latiſſimè pro...pagetur.

1 *Carm. genus I I.*

NE 2 taceas,ne cunctetis,pater optime,nève
Preces tuorum sperne duris auribus.
Ecce 3 fremunt hostes circùm,& miscere tumultu
Sævo parati cuncta, cristas erigunt.
Concilia 4 occultè coeunt,populoque minantur,
Tu quem tuendum propriè susceperas.
Eia5(aiunt)properate omnem succidite silvam;
A stirpe sobolem deleamus Isaci.
En 6 sceleri iurata manus coit omnis in unum;
Tua instituta ut deleant et fœdera.
En 7 cum palmifera junctus a Nabathæus Idume,
Soboles 8 Moabi,& b Agareni & c Gabala,
Cumque Palæstinis Tyriisq; d Amalecus & e Ammon
Syrusque 9 jungit castra f Lothi posteris.
At 10 tu sterne solo victos;g Madiana juventus,
Vt cæsa texit semitas te vindice,
Sisara ceu tumidus cecidit,milesque i Iabini,
k Cissontis undas turbidas quum sanguine
Tinxere,11 infletæ passim jacuere catervæ,
l Lætamen agris. 12 nec fuga eripuit duces
Orebum & Zebum, nec subtraxere latebræ
A falce mortis o Zebeamque & p Salmanam,
Dicere 13 non veritos animo votoque superbo,
Dominos futuros se tui sacrarii.
At 14,tu sancte parens,sic hos vertigine torque,
Ut rotula clivo,stipula vento volvitur:
Flamma 15 velut siccæ populatur brachia silvæ,
Per alta stridens montium cacumina:
Sic 16 urge attonitos,consternatosque procellis
Tui furoris dissipa sic turbine:
Sic 17 animos dolor exurat, pudor ora coloret,
Suis miseriis numen ut probent tuum:

Sic 18 ignominiâ fastum premes; damna timorque
Sic continenter territos exerceant,
Ut 19 solum ut noscant dominum rerumque poten
Quacunque terras ambit q axis ignifer. (tem

PSAL. LXXXIV. *Quam dilecta, &c.*

Docet hoc Psalmo Propheta, summum in hac vitâ felicitatis gradum esse, habitare in Tabernaculis Domini, id est membrum esse veræ Ecclesiæ, piisque Deum invocare et colere. Ideoque tacitè conqueritur de suis inimicis, quorum violentiâ è cœtu piorum excludebatur, Deumque orat, ut ardenti huic suo in templum redeundi desiderio, optatâ sui restitutione, tandem satisfaciat.

Carm. genus Viii.

O 2 Rex a armipotens qui b creperos tuo
Bellorum arbitrio dividis exitus,
Ergo limina templi
Lætus conspiciam tui.
Hic 3 cor lætitiâ palpitat, hic bonis
Languet c mens nimiis ebria, gestiunt
Artus atria vivi
Visuri propiùs Dei.
Hic 4 passer latebras invenit, hic locat
Nidum d veris avis nuncia. O atria
Regis belli potentis,
Ut vos adspiciam libens!
Felix 5 qui domui perpetuò tuæ
Hærens te celebrat; qui penitus suam
In te spem posuerunt
Felices, ter & ampliùs.
Felices 6, studio qui properant pio
Templo sacra tuo ferre; 7 per aridas

Valles fontis amœni
De rivis liquidis bibent.
Nec deerit pluvia, quæ repleat cavas
8 Fossas, e agmen aquæ, dum properat premens
Turmam turma, parentum
Ritu cædere victimas.
O 9 rex armipotens, da placidum tuo
Te regi, capitis cui decus inclytum
Induisti: bonus aurem
Ne duram abnue supplici.
Tu 10 noster clypeus, rebus in asperis
Spes & præsidium; 11 juxta adytum tuum
Unius mora lucis
Pro mille est mihi sæculis.
Sim custos potius liminis in tuo
Templo, sancte parens, quàm Solyma procul
Degam inter sceleratos
Multis clarus honoribus.
Tu 12 sol, tu clypeus, tu Dominus, tuis
Tu das conspicuâ fulgere gloriâ,
Nec puro scelerum unquam
Claudis munificam manum.
12 rex armipotens, quem penes exitus
Bellorum, & positis ensibus otia:
O bis terque beatos,
Qui te spe solidâ colunt.

PSAL. LXXXV. Benedixisti, &c.

Hic Psalmus in memoriâ Deo revocat priorem suam placabilitatē & misericordiā, Patribus delinquentibus sæpe præstitam: atq; ideo in præsentia quoq; Ecclesiam non deseri, sed mitigatis benignè calamitatibus recreari petit: nec petit solùm; verùm etiam animosâ quadam fiduciâ statuit, voti se compotem fore: & quasi in

ip

n præsenti jam versetur, novam Ecclesiæ felicitatem magnificè describit, deq; eâ illi cum gaudio gratulatur.

Carm. genus I.

NOn 2 semper tumidis fervent vexata procellis
Æquora, nec gelidâ riget horrida terra pruina:
Inque vicem ponunt venti, mare sternitur, aura
Ditior in florem torpentes evocat herbas.
Nec 3 semper, Deus, avertis mœrentibus aurem
Durus, & indulgens iræ: quondamque favore
Sponte tuum amplexus populum es; vinclisq: solutis
Servitii, patrias duce te remeavit ad aras.
Oblitus 4 scelerum & violati fœderis, iram
Lenisti, & patriâ texisti crimina curâ.
Et 5 nos ergo parens, nostræ & spes una salutis,
Respice placatus, facilisque, animumque benignum
Accipe; 6 perpetuæ nève implacabilis iræ
Sæviat in seros etiam vindicta nepotes.
Respice 7 nos melior tantum; quodcunque misellis
Spirat adhuc animæ, te respiciente vigorem
Accipiet; populoque tuo, jam nube repulsâ
Tristitiæ, lætos hilarabunt gaudia vultus.
Alme 8 parens, bonitate tuâ complectere fessos,
Speratæque diu jam fructum ostende salutis.
Jam dudum 9 expecto, Dominus dum læta futuri
Signa det, arcano pulsans præcordia motu,
Et 10 dabit haud dubie positâ placabilis irâ
Signa secunda; pius dabit omnia prospera, leges
Qui patrias & sacra colent, errore relicto.
Ecce 11 salus, ecce incultas bona copia terras
Incolet & læti renovatrix gloria sæcli.
En 12 bonitas, en alma fides feret obvia gressus;
Terra 13 fidem, cœlo terras b Astræa relicto
Sancta colet, comes Astrææ bona copia cœlo

 Appluet,

Appluet,& lætos decorabit frugibus agros.
Et 14 quacumque feret Dominus vestigia gressus
Ante ferent jus fasque suos;lis, visque dolusque
Deseret afflictas per tot jam sæcula terras.

PSAL. LXXVI. Inclina Domine, &c.

Psalmus hic ardentem precationem continet quâ David conscius suæ imbecillitatis, à Deo se exaudiri, doceri, regi, & in vitæ innocentiâ confirmari, cum quadam fiducia petit, simulque Dei omnipotentiam, majestatem et clementiam mirificè prædicat.

Carm. genus x.

DA 1 mitis aurem supplici
Deus; saluti consule
Ope destituti & pauperis,
Nec semper iræ vindicis.
Servum 2 tuum serva Deus,
Cui spes salutis unica es;
Serva 3 invocantem jugiter
A solis ortu ad vesperem;
Depelle 4 mentis nubila
Pendentis à te servuli,
Blandæ 5 parens clementiæ,
Promptus vocanti parcere,
Intentus 6 audi supplicem;
Nam 7 te vocamus arduis
In rebus,invocantibus
Opem benignus quòd feras.
Nullus 1 deorum par tibi;
Nullus secundus;exerit
Nullus suam potentiam
Tam splendidis miraculis.

Rerum

Rerum 9 creator, ultimis
Ab orbis oris affluent,
Flexoque gentes poplite
Te prosequentur laudibus.
Solus 10 nec ævi termino
Inclusus aut potentiæ,
Deus deorum gentibus
Miranda cunctis perpetras.
Legum 11 tuarum semitam
Fac ingredi me: pectoris
Compone fluctus turbidos,
Tranquilla mens ut te colat.
Ut 12 spiritus contagio
Emancipatus corporis,
Tuam celebret gloriam,
Dum vita voxque suppetet.
Vivo 13 tuâ clementiâ
De fauce mortis erutus,
Quum 14 virium fiduciâ
Sæviret hostis insolens:
Securus 15 quum vis numinis
Mihi immineret, tu Deus
Lenis & placabilis
Et pacta fidus reddere.
Mitis 16 bonusque respice,
Qui pendet ex te, servulum;
Opem fer, & b vernaculum
Tuum periclis exime.
In 17 me favorem sentiant
Hostes tuum: ora decolor
Mutet pudor, quum viderint
Mihi te salutis vindicem.

PSAL. LXXXVII. Fundamenta ejus, &c.

Celebrat Propheta hoc Psalmo, perpetuoq; se celebraturum

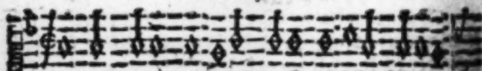
eorum pollicetur laudes Sionis, seu veræ Dei Ecclesiæ quam comparatione aliarum urbium mirificè extollit, in ejus societatem omnes toto terrarum orbe gentes venturas esse cum gaudio prædicit.

Carm. genus iii.

ABramidarum 2 cæteras urbes supra
Dominus Sionis diligit
Portas, Sionis imminet quæ montium
Fundata sanctis collibus.
O 3 prædicanda posteris sæclis Sion,
Beata a mater urbium:
Tecumne b Babylon se audeat componere?
4 Tecumne c Memphis insolens?
Ventura Babylon sub jugum Dei, Deo
Flexura Memphis poplitem.
Præclara quamvis & Palæstina & Tyros
Jactet virorum robora

Carm. genus XXII.

Discantus.

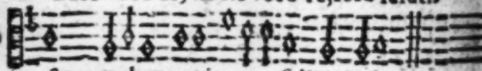

Luce voco te, nocte voco te, sola salutis

Altus.

Luce voco te, nocte voco te, sola salutis

Spes, columen, vitæ præsidiumque mea.

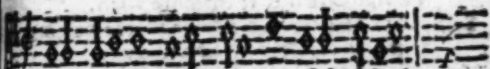
Nil

Nihil 5 ad Sionem fortibus fœtam viris,
 Favore tutam numinis.
Censore 6 Domino humana gens quum nomina
 Ad profitenda confluet,
Quis non Sionis se feret civem? inseri
 Quis non colonus ambiet?
Tum 7 vox Sionem carminum, tum vox lyræ
 Canent Sionem & tibiæ:
Et nostra si quid audiendum vox sonet,
 Laudem Sionis vox canet:
Et si quid animus voce dignum excogitet,
 Animus Sioni serviet.

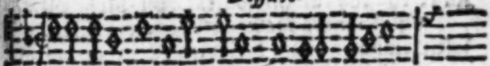
PSAL. LXXXVIII. Domine Deus, &c.

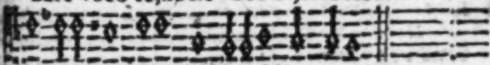
Miserabilem hic Psalmus lamentationem continet hominis sensu iræ divinæ oppressi, & omnibus humanis præsidiis destituti, cumq; desperatione & morte æternâ luctantis. In qua ipse tamen animum erigit, soliusque Dei misericordiâ spem & fiduciam suam niti ostendit.

Tenor.

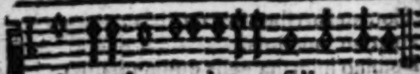

Bassus.

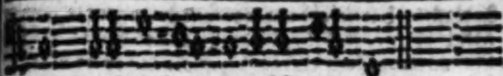

Spes,

Spes, columen, vitæ præsidiumque meæ.
Alme 3 parens, facilem ne vultum averte precan
Neve humiles durâ respue mente preces.
Mens 4 hebetata malis torpet; confecta dolore
Funereas spectat languida vita faces.
Membra 5 vigor liquit, mors unguibus imminet a
De tumulo tantùm jam mihi cura meo est.
Corpora 6 non aliter pallent sub mole sepulcri,
Vulnera quæ subito mors inopina tulit;
Perpetuis quæ sub tenebris oblivia condunt
Alta, salutiferam te retrahente manum.
Carcere 7 ceu clausum, & cæca sub nocte sepultum,
Me propè lethææ gurgite mergis aquæ.
Usque 8 premis, stratumque urges, supraque
Accumulas iræ flumina cuncta tuæ.
Me 9 veluti scopulum fugiunt horrentque sodales,
Quos portum afflictæ spes erat esse ratis;
Affixusque toro jaceo, ceu compede vinctus:
Languida 10 cesserunt lumina victa malis.
Interea lassas tendens ad sidera palmas,
Te veniente die, te fugiente voco.
Scilicet 11 expectas, ut acerbâ morte peremto
Ostentes vires me revocando tuas?
An rediviva tuas in laudes ora resolvent,
Quos gelido tellus claudet avara sinu?
An 12 tua sub tumuli bonitas cantabitur antro?
Vulgabuntve tuam muta sepulcra fidem?
Justitiamne 13 tuam taciturna silentia pandent?
An referent vires nox tenebræque tuas?
Ast 14 ego, sancte parens, supplex tua numina
Nec precibus vacua est hora locúsve meis:
Sancte 15 parens animæ auxiliū cur subtrahis
Cur surdâ miseras respuis aure preces?

Spes, columen, vitæ præsidiumque meæ.
Me 16 dolor & primis labor anxius urit ab annis:
Me trepidi exanimant corde micante metus.
Me 17 furor exagitat tuus, opprimit undique terror,
Agmen 18 ut hibernæ, quod sata mergit, aquæ.
Æger, 19 inops, charis jaceo desertus amicis,
Nec noti ærumnis ingemuere meis.

PSAL. LXXXIX. Misericordias Domini, &c.

Hoc Psalmo Ecclesia in summas angustias & miserias conjecta, ita quidem, ut à Deo ipsa deserta videri posset, magnificè Dei omnipotentiam & benignitatem prædicat, ejusq; promissiones de venturo Messiâ Davidi factas, quarum Deus oblitus videbatur, commemorat: & etiamsi ob moram auxilii facilè in dubium venire Dei misericordia & veritas posset: se tamen propterea de fide promissionum divinarum minimè dubitaturum, sed certò voti aliquando compotem, Dei *bonitatem omnibus prædicaturum esse asseverat.*

Carm. genus j.

Tua mihi carmen eris, rerum pater optime, semper,
Notaque erit populis bonitas, me vate, futuris,
Pollicitique immota fides, dum sidera mundo
Volventur tacito, 3 citius quoque sidera credam
In chaos antiquum lapso se condere mundo,
Irrita quàm sacri credam fore fœdera pacti,
His 4 concepta tuo quondam cum Davide verbis;
Dum 5 mare, dum tellus staret, dum sidera cœli,
Davidici generis mansuram in sæcula prolem,
Et stabilem regni ventura in tempora sedem.
Te 6 pater, ætherei cœtûs, te jure piorum

Sæcl

Sæcla hominū celebrant, patrantem ingentia, mundo
Mirante, 7 & stabilis jus inviolabile pacti
Servantem; quem terra tibi, quem conferet æther,
Magne parens? 8 quem siderei tremit omnis olympi
Cœtus, & attoniti submissâ mente tyranni.
Armorum 9 bellique potens, quocunque moveris,
Alma fides clarâ circum te luce refulget.
10 Tu a maris irati furias compescis & undæ
Dejicis insanæ tumidos ad sidera fluctus.
Tu 11 Pharon elatum lethali vulnere sternis,
Et quicunque tuis miserum caput objicit armis.
Tu 12 terræ cœlique opifex, quæcunque capaci
Complexu facies mundi revolubilis ambit,
Auctorem agnoscunt; 13 Aquilo tibi servit & Auster,
b Thabor & occiduum qui condit vertice solem,
Quique rubet radiis c Hermon tepefactus Eois,
Lætitia exultant, 14 validæ tu robore dextræ
Clara per immensum spargis miracula mundum.
Ante 15 tuum solium tibi justum apparet & æquum
Ante oculos adstat bonitas & nescia flecti
Promissi sincera fides. 16 O terque quaterque
Felices, quos festarum clangore tubarum
Ad tua sacra vocas, 17 quos sacri lumine vultus
Illustras, hilaresque tui sub numinis umbrâ
Custodis, 18 bonitate tuâ super æthera vectis
Das vires, decus, imperium: 19 das impia contra
Agmina, ceu clypeum, per dura pericula regem.
Tu 20 tibi dilectum secreto numine vatem
Implesti, ut sæclis daret hæc responsa futuris.
Ipse 21 mihi legi mediâ de plebe meoque
Imposui regem solio, qui protegat armis
Isacidas, populoque meo qui jura ministret,
Davidis & sacro perfudi tempora olivo,
Huic 22 animum viresque dabo, præsensque tuebor
Perpetuo, 23 ne fraude scelus, ne robur aperte

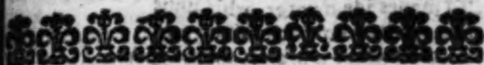
Exitium

Exitium ferat: 24 ipse hostes, ipse impia sternet
Agmina: 25 nulla meam vertet sententia mentem:
Auxiliumque feram bonus, & super ætheris axem
Nominis auspicio nostri se gloria tollet.
Jura 26 dabit terris, rapido quas gurgite claudit
Hinc mare a Sidonio fœcundum murice, & illinc
Palmifer Euphrates; 27 supplex me in vota vocabit
Ille patrem. Deus ille meus tu, (dicet) & unum
Præsidium, una mea custodia certa salutis.
Hunc 28 ego præcipuo contra dignabor honore,
Supra aliosque dabo rerum moderamina reges,
Quicunque immensum populis dant jura per orbem.
Nec 29 meus absistet favor illi in sæcla, nec illi
Jurata æterni solventur fœdera pacti.
Quin 30 sobolem & sobolis seros in cuncta nepotes
Sæcla dabo, & stabilis sceptrum immutabile regni,
Donec ab obscuris lucem sol dividet umbris.
Quòd 31 si posteritas mea fœdera sancta profanet
Immemor, 32 & legem spernat, jussamque recuset
Ire viam; 33 domitos pœnis duroque labore
Compescam, & plagis usque exercebo rebelles.
At 34 neque destituam regem bonitate perenni,
Fœdera nec solvam, 35 nec quod semel ore profudi,
Illa immutabit venturi temporis ætas.
Quippe 36 semel sancto firmavi fœdere, jurans
Per me, Nulla dies initi cum Davide pacti
Immemorē argueret: 37 soboles, dum sæcula mundus
Volvet, ei patrii sceptri moderamen habebit.
Esto 38 mihi sol testis ad hæc, & conscia luna,
Cum quibus æquævum sceptrum Judæa tenebit.
At 39 nunc sancte parens, tumidâ inflammatus ab irâ
Projicis electum regem, 40 rata fœdera pacti
Negligis, & capiti sacrum diadema revulsum
Sternis humi, & populis præbes calcare profanis:
Nuda 41 patent hosti disjectis oppida muris:

Et,

Si qua manet, gelidâ formidine concutis arces:
Cunctis præda sumus populis, 42 rapiuntque ferunt
Vicini, insultantque malis, miserosque protervis
Vocibus illudunt. 43 hostis tu robore dextram
Interea firmas, perfundis pectora dulci
Lætitia, 44 ac gladios hebetas in vulnera nostros:
Nec recreas fractos duro in discrimine belli.
Jam 45 decus & regni splendor, jam proxima cœlo
Majestas versa in tenebras, soliique superbi
Gloria strata jacet. 46 brevis immatura juventæ
Stamina præcidis; miseræ pars ultima vitæ
In luctu, in squalore ignominiâque senescit.
Quem 47 finem dabis ærumnis? nunquamne tuorum
Respicies clades vultu placatus amico?
An ceu flamma furens, semper tua sæviet ira?
Ipse 48 memor tecum reputa, quàm concita nostræ
Tempora prætereant vitæ; frustra ergo creâris
Humani generis sobolem, 49 ut brevis exigat ævi
Tempora, perpetuo curarum exercita fluctu,
Dum fractam luctu & morbis senióve, sepulchri
Clauserit obscuro mors illacrymabilis antro.
Heu 50 bonitas ubi prisca? fides ubi pristina? ubi illa
Fœdera conceptis quondam cum Davide verbis
Facta tibi? 51 cerne opprobriis quibus impia servos
Turba tuos premat insultans, quàm multa silenti
Clausa sinu maledicta feram: dum turba profana,
Dum 52 circùm innumeræ gentes convicia fundunt,
Nosque tui [f] Christi verbis petulanter amaris
Adventum sperare jubent. 53 At tu bone rerum
Conditor, æterno verax celebraberis ævo.

GEOR.

GEORGII BUCHANANI Paraphrasis in Quartum Librum Psalmorum.

PSAL. XC. Domine, refugium factus, &c.

Hoc Psalmo Moses insigni & patheticâ descriptione primò exprimit miserias, angustias, brevitatem & inanitatem vitæ humanæ, mortisque & ærumnarum omnium veram causam esse indicat peccatum, cui Deus irascens, tam variis hominem calamitatibus et morte ipsa castiget. Petit deinde, ut Deus meditationem harū miseriarum quotidianam in pectoribus humanis excitet, atque ita ad veram sapientiam eo perducat. Docet enim, ubi horum malorum remedia sint quærenda; Deumq; orat, ut pro infinitâ bonitate suâ hominibus adsit, omnesque actiones ipsorum felici successu prosperet et fortunet.

Carm. genus V.

CÆlitum 1 rector bone a abusque primis
Seculis mundi rudis & iuventâ,
Qui laborantes ope sublevasti
Semper amicos:
Antequam 2 tellus nova parturiret
Montium saltus, tegeretque montes
Lucidus cœli decor, ante metas
Lucis & umbræ,

Tu

Tu manes idem pater orbis, unus
Nec vices rerum patiens, nec ævi
Termino clauſus brevis; unus expers
Finis & ortus.
At 3 brevis nobis miſeræque vitæ
Fila paulatim tenuas, ſenecta
Donec in putrem cinerem caducos
Solverit artus.
Tempus 4 annorum tibi mille lucis
Inſtar heſternæ fluidique puncti,
Nulla decurſus ubi quod receſſit,
Signa relinquit.
Noſtra 5 vaneſcet tenues in auras
Vita per ſiccas velut unda arenas,
Aut velut ſenſus per opaca ludens
Noctis imago.
Herba 6 ceu verno ſaturata rore
Mane, mox languet medio ſub æſtu,
Mox humi [b] comis jacet areſactis
Veſpere ſero.
Præter 7 & vitæ mala tot fugacis,
Quæ voluptates [c] vitiant amaro,
Ira turbatis tua ſemper inſtans
Pectora vexat.
Quicquid 8 erramus temerè aut malignè,
Quæ timor celat tenebris pudorve,
Tu vides, nec te latet inquieti
Pectoris æſtus.
Dum 9 tui pœnas meritas furoris
Mens reformidat, propè cogitatu
Ocyus vitæ ſpatium [d] citatis
Aufugit alis.
Septies 10 denos ſpatioſa in annos
Vita procurrit; quibus eſt ſenecta
Firmior, fermè in decimum ſuperſunt

Amplius annum.
Quid senectutis memorem labores?
Transvolat blandæ breve ver juventæ,
Inquies curis miserisque morbis,
Ocyus Euro;
Deinde 11 quis justæ tolerabit iræ
Impetum, si jam jubeas nocentes
Pro modo offensæ numeroque justas
Pendere pœnas?
Sic 12 pater, sic ô numerare fluxæ
Nos doce vitæ spatium, caducis
Mens ut à curis revocata, veri
Lumen honesti
Cernat. O 13 tandem placidus favensque
Desine irarum, propiusque servis
Semper assuetâ tibi lenitate
Consule fessis.
Fac 14 tuæ fructu bonitatis aucti,
Gaudio tandem satiemur: ægris
Liberi ut curis reliquos agamus
Suaviter annos.
Cedat 15 & lætis fugiens vicissim
Luctus, exacto modus & labori
Par voluptatis subjens amarum
Mitiget ævum.
Facta 16, majestas, opera, amplitudo
Nota sint servis tua, posterisque
Nota servorum, tua qui libenter
Jussa capessunt.
Fac 17 tuæ semper bonitatis ut nos
Splendor illustret, bone rector orbis
Gratiæ adspirans favor actiones
Prosperet omnes.

PSAL. XCI. Qui habitat in adjutorio, &c.

Docet hic Psalmus quanta felicitas et securitas fi- orum, qui se suaque omnia Deo *commendent, et u- nanimâ quâdam spe et fiduciâ à solo Deo penden- lis enim non vim, non fortunam adversam, non tu- non bella, non insidias, non venena, non pestim, non bolum, non denique mortem ipsam, sine Dei volun- nocere posse affirmat. Mirificè quoque inter alia p- cat vigilantiam castorum angelorum, pro Ecclesiæ s- lute excubantium; et sub finem, ipsum Deum, suam b- nevolentiam et protectionem hominibus piis pollic- tem, inducit.*

Carm. genus. vi.

SI 1 protegendam præsidio Dei
Credas salutem, rem, sobolem, domum,
Insana 2 quum sors intonabit,
Si domini fugias sub umbram,
Securus omnem fer violentiam
Sortisque mortisque, & tetricas minas
Contemne, securus tumultum
Despicias creperi a duelli.
E 3 fraude cæca te Deus eximet,
Frangetque casses insidiantium,
Nec sæviens latè venenum
Lethiferæ patiere pestis.
Expandet 4 alas te super, et suis
Pennis fovebit rebus in asperis,
Certusque promissæ salutis
Sub clypei latitabis umbrâ;
Noctis 5 per atræ cæca silentia
Non 6 expavesces cæca pericula:
Non luce grassantem timebis

Pernicie-

Perniciem, nec aperta bella:
Interque 7 strages mille cadaverum,
Dextrà, sinistrâ, mille cadaverum,
Periculorum b exsors propinquam
Incolumis fugies ruinam;
Pœnam 8 luentes interea malos
Lætus videbis, 9 præsidio Dei
Securus armorum & tumultus,
Ceu validis tegerere muris.
Nec 10 te, nec ædes vis propiùs tuas,
Aut damna tangent, 11 nam Deus angelos
Custodiæ tuæ salutis
Præficiet, vigilesque ad omnes
Motus, viarum qui reserent moras:
Qui 12 per salebras te manibus ferant,
Ne saucietur pes recussus
Obicibus scopulorum acutis.
Securus 13 atras inter & aspides
Deges, ferarum & pignora tigridum;
Tutusque calcabis dracones,
Et e Libycæ catulos leænæ.
Observat 14 (inquit) me Deus unicè, &
Honore nomen prosequitur meum,
Laboriosis hunc vicissim
Incolumem eripiam periclis.
Præsens 15 vocanti subsidium feram,
Et imminenti rebus in asperis
Fato eximam, exemtoque honorum
Eximium decus arrogabo
d Faxo 16 virenti robore transigat
Seræ senectæ tempora suaviter.
Meosque monstrabo beare
Quâ soleam ratione amicos.

PSAL. XCII. Bonum est confiteri, &c.

Prædicat hoc Psalmo perpetuoque prædicaturum pollicetur Propheta æternam Dei justitiam et bonitatem, qui impiorum felicitatem diuturnã esse non sinit, pios autem in suis angustiis recreet & exhilaret, ad extremam usq; senectam vividos & florentes conservet; idq; eo maximè nomine ut Dei clementia celebrata omnibus gentibus innotescat.

Carm. genus iii.

TE 2 prædicare, laudibus te prosequi,
Rex alme cœlitum, decet.
Seu 3 sol Eoâ luce terras purpuret,
Seu nox tenebris obruat,
Lux prædicantem me tuam clementiam,
Nox audiet constantiam,
Nec 4 voce tantùm, sed canorâ barbito,
Sed cymbalo, sed nablio.
Operum 5 tuorum tacita cogitatio
Animum jacentem exsuscitat.
Quum facta reputo, gestiunt præcordia
Perfusa dulci gaudio.
O 6 opera! facta ô magna vere! ô sub cavâ
Consilia nube condita!
Consilia cæcis mentibus mortalium
Ignota! 7 qui non cogitant
Florere pravos instar herbæ, quam fovet
Sol lenis, humor educat:
Mox 8 instar herbæ frigorum afflatu levi
Marcentis evanescere.
Tu 9 semper idem permanes nec sentiens
Rerum vices nec temporum:
Sceleris 10 amicos ac tuos hostes premes

Ruinâ

Ruina inevitabilis:
11 me fovebis patria indulgentia
Crudo vigentem robore:
rore mitis balsami vultum imbues,
Roseo juventæ lumine.
ilis 12 malignis qui tuentur me hostium
Pascam ruinis lumina,
impiorum, qui creant molestiam
Mihi, lætus excidium audiam.
Ceu 13 palma, justus germinabit interim,
Aut e cedrus in d Libani jugo,
Quam non procellæ, non calor, non frigora
Honore nudant frondium.
Quæ 14 planta firmis hæserit radicibus
In æde Domini aut atriis,
Se flore amœno frondibusque vestiet,
Fluxique 15 lapsu temporis
Ipsa senectæ damna nulla sentiet,
Onerata largis fructibus:
Et 16 nota cunctis gentibus sit æquitas
Domini potentis: qui mea
Arx est salutis una, qui nunquam malæ
Affinis est injuriæ.

PSAL. XCIII. Dominus regnavit, &c.

Psalmo 93. Ecclesia ex angustiis suis tandem liberata, votique compos facta celebrat Dei omnipotentiam & veritatem, ejusque præsidio freta, insolentiam et minas hostium cum quadam exultatione extremè contemnit.

Carm. genus ii.

Jam 1 Dominus regnum imperium suscepit, amictus
Decore multo & dignitate: robore

Jam sese accinxit Dominus qui mœnia mundi
Firmavit, ullo non movenda sæculo;
Cujus ab æterno solium est immobile regni,
Ut ipse, nullas temporum metuens vices.
Flumina 3 præcipites volvant cum murmure
Et æquor undis æstuet minacibus;
Compescit 4 Dominus gravidis turgentia
Flumina, minacis sternit undas æquoris.
Stat 5 fixum, & cunctis manet invariabile
Quodcunque Dominus ore sancto protulit.
Quæque ædē exornant Domini sacra mystica,
Oblivionis damna seræ sentient.

PSAL. XCIV. Deus ultionem, &c.

Hic quoque Psalmus Dei auxilium implorat hypocritas et hostes piorum, qui impunè à se opprimi sibi imaginabantur. Eos igitur docet, Dei spectorem et vindicem esse actionum omnium, pios certè tandem puniturum, et periculis suis reptur um esse. Hunc unum Deum salutis suæ et vindicem agnoscit & profitetur.

Carm. genus XIV.

O 1 Fraudis ultor, sceleris ô vindex Deus,
Ostende numen impios contra tuum.
O 2 juste Judex orbis, expergiscere,
Meritisque pœnis reprime arrogantiam.
Quousque 3 tandem rector orbis optime,
Sese superbe jactitabunt impii?
Devota 4 sceleri factio in scelere suo
Plaudit, sibique fabulis stultis placet;
Tuumque 5 populum pedibus interim premunt,
Tuam protervè hæreditatem proterunt;
Viduam 6 trucidant advenamque, & omnibus

Parente caſſos obruunt moleſtiis :
...cunque 7 muſſant, Hæc Deus non adſpicit,
...canda prorſus et nefanda intelligit.
...s 8 ergo brutâ penitus ignorantiâ
...ſſa pectus ſomnolentum, diſcute
...i b veternum et cogita tecum, Deus
...9 fecit aurem, ſurdus eſt? qui luminum
...vit orbes, ipſe nil videt? 10 vagas
...e lege gentes recta qui ſequi docet,
...is ſuorum puniet ſcelera, quibus
...da legum ſacroſancta credidit?
...na 11 noſtri pectoris novit Deus,
...ilia vana, ſpes inanes, turbidos
...s-12 Beatus ille demum, quem parens
...dit amore patrio, legis ſuæ
...i ſcita monſtrat. 13 rebus in duris aget
...rus ævum, dum paratur impio
...a, in lacunam incogitantem quæ trahat.
...editatem 14 nec Dominus unquam ſuam
...e deſtitutam negliget, nec impiis
...dæ relinquet. 15 ſed tribunal judicum
...æquitatis diriget normam ſuæ:
...mque ad illam dirigent boni ſuam.
Contra 16 ſceleſtos quis mihi auxilium feret:
Mecum impiorum quis premet ſuperbiam?
Nam 17 jam ſepulcri frigidus ſub frigido
Cumulo jacerem, 18 niſi Dominus opem mihi
Præſens tuliſſet, et ſuâ clementiâ
Firmaſſet animum, et jam vacillantem gradum
Fulſiſſet, et me pænè ſubmerſum malis
Solatus eſſet, anxiæque nubibus
Curæ remotis reddidiſſet gaudium.
Mecum 20 loquebar Quid ſceleſtis cum Deo
Commune? ſcelera legis umbrâ qui ſua
Tegunt, bonorum fraudulenta qui in caput

Concilia coeunt,21 factione innoxium
Premunt,iniquisque obruunt sententiis.
At 22 rector orbis me tuebitur, mea
Custos salutis,arx mea fiduciæ,
Pro 23 scelere pravis digna reddet præmia,
Suis & ipsos artibus pessundabit
Rerum creator dominus,ac noster Deus.

PSAL. XCV. Venite exultemus, &c.

Psalmo xcv. primò vehementi quadam cohortatione David populum ad cultum Dei, celebrationemq; potentiæ et misericordiæ ipsius invitat, deinde Deum ipsum inducens de pertinacia Iudæorum conquerentem, eosdem ab impietate & ingratitudine deterret.

Carm. genus 11.

Eia 1 alacres cuncti Domini celebremus honores
Salute partâ Domino agamus gratias.
Eia 2 alacres rapiamus iter;mora segnis abesto,
Dominum canorâ personemus barbito.
Magnus 4 enim Dominus Deus est: Rex magnus, & orbis
Longe universis est deis potentior.
Ille 4 manu fulsit vastæ penetralia terræ
Et nube cincta montium fastigia.
Ille 5 vagum fecitque,& factum temperat æquor,
Terramque salsis innatantem fluctibus.
Eia 6 igitur genibus flexis manibusque supinis
Dominoque nostro supplicemus & patri.
Noster 7 enim Deus est,nos grex illius, ab uno
Pendemus illo, spiritumque ducimus:
Si modò non lentam verbis damus illius aurem,
Neo respuamus monita pertinaciter,
Nec 8,velut adMeribam,me rixis,inquit, acerbis
Et arroganti provocetis murmure,

Aut

...at, Arabum veluti quondam per in hospita saxa
Vires rebelli voce tentetis meas:
...uam 9 proavi vestri me exploravêre, meamque
D dicêre factis plurimis potentiam.
...s 10 quater denis mihi natio restitit annis:
Dixique semper interim, Hæc gens desipit,
...mea securas transmittit dicta per aures.
Irâ 11 ergo justa in pertinaces concitus
...avi, Terræ gens hæc ingrata beatæ
Promissa amicis commoda haud carpet meis.

PSAL. XCVI. Cantate Domino, &c.

Hoc Psalmo David non solùm populum Iudaicum, ve... gentes quoque universo terrarum orbe dispersas, ad ...itionem & celebrationem veri Dei, miris verborum ...ebris allicit, atque de regno Christi ex omnibus nati...bus in unitatē fidei colligendo, non obscurè vaticina...ur.

Carm. genus x.

NOn 1 usitato pangite
Orbis parentem carmine,
Orbis coloni, incognitis
...usque terræ finibus.
Cantate 2 Dominum laudibus
...omen beatum tollite,
...t mente gratâ agnoscite
Vestræ salutis vindicem.
Sol 3 quà recurrit, audiant
Gentes Dei potentiam,
Stuporque dulci gaudio
Perfusa oberret pectora.
Namque 3 unus est vere Deus,
Cunctisque major laudibus,

Et diis timendus cæteris
Quos horret error credulus.
Vesana 5 gentes ceteræ
Pro diis colunt ludibria,
Dominus potenti dexterâ
Cœlum solumque condidit.
Apparet 6 illi dignitas,
Auctoritas, potentia,
Ejusque templa siderum
Fulgore lucent gloriæ.
Tribuite 7 Domino gentium
Terras colentum sæcula:
Tribuite regi cœlitum
Et robur & potentiam,
Tribuite 8 magnitudinem
Tanto decoram numini,
Augusta templi ad atria
Ad ferte prompti munera
Adeste 9, pompam adducite,
Et supplices procumbite:
Omnesque rerum termini
Deum tremant, & diligant.
Narrate 10 cunctis gentibus
Regnare Dominum qui ligat
Orbem catenâ immobili, &
Æquis gubernat legibus.
Lætetur 11 æther, gestiat
Tellus, fretum præ gaudio
Exsultet, & quicquid freti
Salsas lacunas incolit.
Campi 12 virescant avii,
Se cultâ fruge vestiant,
Arrideantque floribus
Silvæ, & graventur fructibus.
Natura 13 rerum gestiens

...ctos per artus sentiat
...sui presentiam,
...prompta jussis pareat.
...sus namque veniet dicere,
...suos ut afferat,
...dumque justis legibus
...eritate temperet.

PSAL. XCVII. Deus regnavit, &c.

Describit hic Psalmus majestatem et omnipotentiam ...Dei, vanitatemque idolorum detestandam exagitat, ...maximè nomine, ut abolitâ idololatriâ soli Deo deb... ...tes et cultus praestentur. Ideoque sub finem omnes ...ines ad idipsum faciendum exhortatur, eosque in u... ...hunc verum Deum omnem fiduciam vitæ et salutis ...vult collo care.

Carm. genus ii:

Ipse 1 sui Dominus regni moderatur habenas:
Lætare tellus a continens, et insulæ,
Quas vagus Oceanus refluis complectitur undis,
Quicunque cœli sub jacetis b cardini.
Hunc 2 circum umbriferæ nubis prætexit amictus,
Pallensque multâ fusca nox caligine.
Apparent famulæ juxtà, firmantque tribunal
Severitasque dura, mitisque æquitas.
Antè 3 volant sævum rutilantes fulminis ignes,
Hostesque flammis obruunt sequacibus.
Fulguribusque 4 micat late flagrantibus æther:
Attonita tellus intremiscit, 5 montium
Saxa fluunt, rapido ceu cera liquescit ab igne,
A sempiterni pavida vultu numinis.
Terra sui à vultu Domini tremefacta liquescit:
Et 6 æquitatem templa cœli prædicant.

Et quicunq; habitant terras ubicunq; remotas,
    Novere numen & Dei præsentiam.
Illis 7 ora pudor turpis confundat,& inanes
    Quicunque mentis stipites pro diis colunt:
Dumque sacris placant picti & ludibria trunci,
    Se gloriantur impio in scelere pios.
Quicquid ubique *Dei* sub nomine credulus error
    Honorat,unum adoret,unum diligat.
Læta 8 Sion tenebras errorum cernet abactas,
    Iudæa dulci delibuta gaudio,
Sacrilega adspiciet vani sacraria ritus
    Eversa, pœnas luere meritas impios.
Nam 9 procul astriferi trans ignea mœnia mundi
    Tu fræna rerum justus arbiter tenes,
Teque deos infra longè premis altior omnes
    Tuique obumbras numinis fastigio.
Ergo 10 Deum quicunque pio complectere amore,
    A scelere mentem contine puram & manum,
Nam Domino cordi est pietas,vitamque bonorum
    A vi tuetur impiæ tyrannidis:
Et 11 lætum offundit lumen cultoribus æqui,
    Et pura sceleris corda recreat gaudio.
Vos 12 quibus est cordi reverenria juris et æqui,
    Gaudete,Domini spe favoris ac opis
Securi:gratoque *Deum* super æthera cantu,
    Sanctumque nomen *ejus* usque tollite.

PSAL. XCVIII. Cantate Domino &c.

Compellat hic Psalmus non homines solum verùmetiam quoque in animatas,mare,terram,montes,flumina; quæ omnia Dei bonitatem,veritatem & justitiam celebrare Dominumq; advenientem cum gaudio excipere jubet.

Car-

Carm. genus x.

NOn 1 usitato carmine
Rerum parentem pangite,
Virtute qui victoriam
Non usitatâ rettulit.
Suâ ipse solus dexterâ,
Externæ opis nil indigus,
Nos liberando, posteris
Miranda gessit sæculis.
Sensere 2 gentes impiæ
Bello Dei potentiam:
Pœnas luendo judicem
Sensere justum & vindicem.
Promissa 3 solvit optimâ
Fide Isaci nepotibus,
Partæ salutis testibus
Totius orbis incolis.
Hujc 4 ergo læti psallite
Totius orbis incolæ:
Hunc ferte in astra laudibus,
Lætis tubæ clangoribus.
Laudate 5 Dominum barbito,
Nervisque carmen jungite:
Lenísque 6 tibiæ modis
Adsit sonora buccina.
Testetur 7 æquor gaudium,
Et quicquid æquor occulit:
Orbisqne terræ gestiat,
Et quicquid orbis educat.
Exsultet 8 unda fluminum,
Leni susurrans murmure:
Montesque læti plausibus
Deum venire gaudeant.

En 9 ipse Dominus advenit,
Cunctis ut orbis incolis
Det æqua justis præmia,
Et facta plectat impia.

PSAL. XCIX. Dominus regnavit, &c.

Prædicat hic Psalmus propria et peculiaria Dei beneficia, Abrahamo ejusque posteritati singulari quodam privilegio præstita, et ad eorum ipsiusque adeò Dei celebrationem Ecclesiam cohortatur.

Carm. genus xiiii.

IAm 1 regnum Dominus, spirituum piis
Qui dat jura choris, suscipit: impiis
Horror 2 terrificet pectora gentibus:
Tellurem quatiat tremor,
Nec 2 tantùm Solymæ vim Dominus sui
Fecit conspicuum numinis: et suæ
Majestatis opes cernere finibus
Terrarum dedit ultimis.
Ergo 3 te meritis tollat honoribus,
Augustum celebret gens hominum tuum
Nomen, qui salubri temperie modum
Sceptris constituas tuis.
Selectæ 4 soboli qui populi tui
Ius nullis dederis mobile sæculis:

Carm. genus 23.

Discantus.

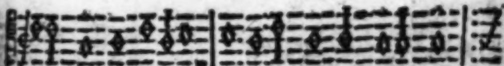
Orbis 1 omnes incolæ A sole Eoo ad Hesperum

[...]nas justitiæ qui moderamine
Æquali genus Isaci.
Sublimem 5 Dominum laudibus & Deum,
Solus qui liquido regnat in æthere,
[...]te,& scamna pedum(sanctus enim Deus
Est noster)veneramini.
Hic 6 Moses & Aron et Samuel bonus
Docti legitimis tingere victimis
[...]as,consilium quum peterent,data
Sæpe oracla petentibus.
De 7 pilâ b tereti nubis eis dabat
Responsa ambiguis sollicito metu,
Legum quòd monitus pactaque fœdæra
Servâssent stabili fide.
Aurem 8 supplicibus tu facilem dabas,
O rerum genitor maxime et optime,
Indulgensque bonis,et scelerum simul
Vindex,durus in impios.
Sublimem 9 Dominum tollite laudibus,
Solus qui liquido regnat in æthere: et
Montem quo colitur(sanctus enim Deus
Est noster) veneramini.

PSAL. C. Iubilate Deo omnis terra, &c.

Psalmus C. hortatur omnes pios,ut Deum conditorem et conservatorem suum in cœtu veræ Ecclesiæ agnoscant ipsiusque veritatem et misericordiam celebrent.

Tenor.

Orbis omnes incolæ A sole Eoo ad Hesperum

 Iubilate

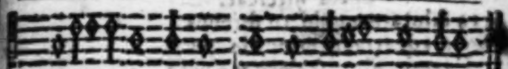

Altus.

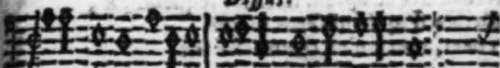

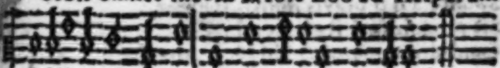

Mente lætâ, & ritibus
Servite puris numini.
Gestientes gaudio
Adite sancta limina.
Ille 3 noster est Deus,
Noster parens & conditor.
Non enim nos finximus
Ipsi, sed illius sumus,
Qui levi de pulvere
Alit creatos & regit.
Ad 4 fores ergo illius
Adite læti, gratias
Agite, festis laudibus
Benignitatem pangite,
Prædicate ceteris
Nomen beatum gentibus.
Nam 5 benignitas Dei,
Et in suos clementia,
Clausa nullo est termino
Et firma stat pactis fides
Posterorum posteris
In sempiterna sæcula.

Bassus.

PSAL. CI. Misericordiam & judicium &c.

Hoc Psalmo David seipsum constituit exemplum & specimen boni regis, qui Dei auxilio fretus et ipse suo officio præclarè fungi cupiat; suosque domesticos ad id ipsum faciendum severâ disciplinâ adigat. Inquit enim se nequaquam tolerare domi suæ, sed gravissimis pœnis persequi omnes adulatores, sycophantas mendaces, superbos, fraudulentos, impios: amare autem et complecti veraces, integros, justos, pios. Hunc igitur Psalmum omnes reges & principes perpetuo in conspectu habere, & ad eum consilia & actiones suas conformare debebant.

Carm. genus v.

TE a salus rerum cano qui precanti
Lenis irarum es facilisque flecti;
Impiorum idem tetricus rebelles
Frangere fastus.
Huc a meæ vires vigilant, labores
Huc ferent omnes, opis in tuæ spem
Semper ut castis domus institutis

Culta

Culta nitescat.
Si 3 salutarem mihi tu serenus
Porrigis dextram, tibi corde puro
Serviam, fraudum scelerisque pura
Serviet aula.
Nec mihi exemplum statuam sequendum,
Litibus si quis miseros iniquis
Vexet, aut causam tenuis clientis
Prodidit hosti.
Sponte 4 qui pravis studiis inhæret,
Sit procul: sævi sceleris minister
Candidos nunquam mihi censeatur
Inter amicos.
Quisquis 5 incautum lacerat sodalem,
Clàm venenato jaculatus ictu,
Persequar, plectam, penitusque ab ima
Stirpe revellam.
Nec meæ mensæ dapibus fruetur
Mentis elatæ tumor, arroganssque
Vultus, et cunctos veluti minores
Lumine spernens.
Veritas 6 simplex quibus est amori,
Hos amo, amplector, video libenter:
His mihi seros sociis senectus
Impleat annos.
Integer vitæ mihi sit minister:
Tecta 7 non intret mea fraudulentus:
Nemo mecum intra mea commoretur
Limina mendax
Impios 8 longè (mora nulla) terræ
Finibus pellam, procul omne monstrum,
Civitas sancta ut Domini releget
Flagitiorum.

PSAL. CII. *Domine exaudi orationem, &c.*

Psalmus hic quintus est inter septem illos, qui pœnitentiales nominantur. In eo Propheta, cùm prævideret animo servitutem populi sui, quam apud Babylonios durissimam erant subituri, quasi unà illius particeps, Dei fidem implorat, suasque angustias lamentabili querimonia commemorans, earum causam esse, Dei peccatorum vindicis iram, non diffitetur: petit tamen, ut Deus, memor promissionis suæ, populum in integrum restituat, eo maximè nomine ut ipse celebretur, finesque regni ejus quàm latissimè extendantur. Sub finem Ecclesiæ, vitæ brevitatem, miserias & imbecillitatem suam agnoscens, Deique æternitatem & omnipotentiam prædicans; in ea omnem spem suæ posterorumque salutis positam esse asseverat.

Carm. genus XIV.

EXaudi 2 genitor sancte meas preces,
Clamorisque sonum percipe lugubris:
Neu 3 vultum misero subtrahe, cladibus
Omni ex parte prementibus.
Aures suppliciis nunc adhibe meis:
Da votis facilem te pater optime,
Et presso celerem porrige dexteram,
Et præsenti ope subleva.
Ceu 4 fumi nebulæ tempora transvolant,
Ut lentis coquitur torris ab ignibus,
Paulatim tacitus sic dolor aridis
Humorem ebibit artubus.
Dum 5 luctu crucio me dapis immemor,
Ut secta è viridi gramina cespite
Arescunt nimio torrida sole, cor
Exsuccum mihi tabuit.

Crebr

Crebrò 6 sic remeans spiritus ilia
Tendit, sic gemitus pectora concutit
Mœstus continuò, tabida uti cutis
Jam vix hæreat ossibus.
Ut 7 saltus habitans a cuculus avios
Aut tectis latitans noctua dirutis
Aut 8 turtur viduus, solus, inops, dies
Et noctes vigiles gemo.
Dum 9 ceu ludibrium rideor improbis,
Irrisumque petunt fraude nefariâ,
Nec 10 panis cinere est gratior arido, et
Potum tempero fletibus.
Istis 11 ira malis me cumulat tua.
Qui me sustuleras ex humili loco,
Sublimi gravius rursus ut è gradu
Tractum precipitem dares.
Ut 12 sero in tenebras umbra crepusculo
Vanescit, celeres b deproperant dies
In mortem, veluti sub medio die
Fœnum corpus inaruit.
At 13 te perpetuis sæcula sæculis
Nectentem, volucris non fuga temporis
Carpet, nec memorem nominis obruet
Famam posteritas tui.
Tandem 14 surge pater, tecta Sionia
Jam lenis placido respice lumine.
Jam pleno redeunt tempora circulo,
Ptomissumque ferunt diem.
Jam 15 servi lapides respiciunt tui
Disjectos, faciles, sparsaque rudera,
Incultique soli jam miserabilem
Versâ mente dolent vicem.
Ut 16 vertat populos terror in exteros,
Ut nomen Domini sit celebre omnibus,
Et numen, c trifidum quà colitur solum

Formi-

Formidabile regibus:
Iersam 17 restituet quum Solymam, suæ
Majestatis opes quum dabit adspici:
Lugentum 18 miseris quum querimoniis
Flectet se et prece supplice.
Scribeutur 19 tabulis ista fidelibus,
Seris ut Domini nota nepotibus
Sit laus, nec senium prodita posteris
Nôrit gloria sæculis.
De 20 sanctis adytis æthereæ domus,
Templi se positis de penetralibus,
Cœlestis Dominum non piguit soli
Curas respicere ad leves;
Nexorum 21 ut gemitus audiat et neci
Addictos tetricâ compede liberet,
Laudes 22 ut Solymæ templa Deo sonent,
Et nomen recinat Sion
In cœtu celebri. 23 Tum procul ultimis
Terrarum populi finibus exciti
Illuc sacra ferent, et Domino dabunt
Reges munera supplices.
Quamvis 24 in medio curriculo meum
Robur comminuit, destituit manum,
Atque ævi spatiis tempora lubrici
Contraxit brevioribus:
Clamabo 25 tamen, O mi Deus unice,
In vitæ medio ne stadio brevem
Cursum siste rotæ: quantulum ad ultimam
Iam metam superest mihi?
Te nunquam brevibus clausa recursibus
Astrorum senio conficiet dies:
Tu 26 terræ stabilis mole, volucribus
Tu cœli prior ignibus.
Illis 27 interitus stant sua tempora:
Tu nullo interitum tempore senties,

Annorum

Annorum series cetera deterit,
Ut vestis teritur vetus,
Ut detrita novis pallia vestibus
Permutat locuplessi cabit et redit,
Et mutat facies imperio tuo
Mundi dædala machina.
At 28 tu, qui fueras, semper es atque eris:
In te ipsoque habitas, nec varias vices
Decurso patiens tempore, permanes
Meta sæcula nescia.
Sed 29 servi soboles et sobolis tui
Servi posteritas per seriem tuis
Tecum perpetuis æmula sæculis,
Ævi tempora transigent.

PSAL. CIII. Benedic anima mea, &c.

Hâc incredibili suavitate et elegantiâ celebrat Propheta multiplicia Dei in genus humanum beneficia, tam præsentia quàm æterna; aliosque ad idipsum faciendum cohortatur. In primis autem splendidissimis verbis et significantissimis similitudinibus amplificat infinitam Dei bonitatem et misericordiam, qua ipse æternus, genus humanum fragile et caducum complectitur. Proinde et angelos, et omnes res à Deo creatas, atque adeò animam suam exhortatur, ut pro tantis beneficiis immortali Deo gratias agant, eorumque nullo unquam tempore obliviscantur.

Carminis genus 5.

SIt 1 parens rerum mihi carmen, illum
Vox canat, sensus petat, et remotis
Quisquis est fibris vigor [illegible] sacratum
Nomen honoret.
Mens 2 Deo laudes cane, redde grates
Mens Deo cunctis benefacta sæclis

Excidant,

Excidant, & quæ tribuit benignâ
Munera dextrâ
Qui 3 scelus tollit maculosum, & ægros
Sanat angores, 4 animoque vires
Reddit, et vitæ properante fato
Prorogat annos.
Qui 5 manu larga tibi plura donat,
Ore quàm poscas, animo vel optes:
Servat ac in morem aquilæ, virentem
Flore juventam.
Integer 6 judex, scelerumque vindex
Tradidit sancto sua jura Mosi:
Isaci 7 prolem docuit piarum
Dogmata legum.
Lenis 8 & blandus, dare dona largus,
Tardus irasci, 9 neque sempiternæ
Sævit offensæ memor, aut perennes
Ardet in iras.
Nec 10 modus pœnæ numerusve nostris
Æquus est culpis, 11 bonitas redundat
Latiùs, terræ plaga quàm remoto
Distat olympo.
Tam 12 procul nostri maculas removit
Criminis, quàm se procul à cubili
Gaditano sol oriens Eois
Exserit undis.
Qualis 13 in natos placidi parentis
Lenitas, talis Domini benigni est,
Quisquis illius pietate vera
Nomen adorat.
Tu 14 sinus mentis penitus repostos,
Te pater nosti penetrale cordis,
Quippe nos terræ memor è rubenti
Pulvere factos.
Herba 15 ceu, lasciens pueri venustas,

Prodit,occultoque adolescit ævo,
Donec ut fœnum cadat arefactum
Falce senectæ,
Instar 16 aut floris Tyrio comantis
Murice,ut vultu modicè sereno
Risit,afflatu tepidi repente
Concidit Austri,
Sed 17 Dei æternâ bonitate in ævum
Tutus æternum,remanet piorum
Cœtus,& longâ serie propago
Sera nepotum:
Si 18 nec æternas violabit icti
Fœderis leges,memoriqne jussa
Mente servârit,referatque vitâ
Puriter actâ
Ille 19 flammantis super alta cœli
Culmina immotum solium locavit,
Et suo nutu facilè universum
Temperat orbem.
Angeli 20 jussis Domini ministri,
Sub jugum jus est quibus et potestas
Cuncta cogendi,Domino Deoque
Pangite laudes.
[illegible]que 21 castrorum comites b[illegible]etis
[illegible] ducis tanti imperio,audientes
[illegible]dulo dictis,Domino Deoque
Pangite laudes.
Quæque 22 per vastos ubicunque fines
Imperi pollens opifex creavit,
Plaudite,auctori Domino Deoque
Pangite laudes.
Mens Deo grates cane : redde grates
Mens Deo hunc sensus petat,et remotis
Quisquis est fibris vigor,et beatum
Nomen honoret.

PSAL.

PSAL. CIV. Benedic anima mea &c.

Psalmus hic incomparabili verborum splendore & elegantiâ celebrat omnipotentiam, sapientiam & bonitatem Dei, ex creatione, gubernatione & conservatione mundi, utriumq; omnium in cælo, terrâ, et mari elucentem. In primis autem predicat ejus fidem philanthropian; grateq; se semo hæc beneficia Dei semper in ore habiturum esse pollicetur.

Carminis genus 1.

TE 1 rerum Deus alme canā Dominumq; patremq;
Magne parens, sanctâ quàm majestate verendus,
Ætheris eternas rector moliris habenas!
Te 2 decor, auratis ambit te gloria pennis,
Et circumfusum vestit pro tegmine lumen.
Tu 3 tibi pro velo nitidi a tentoria cæli
Et liquidas curvo suspendis fornice b lymphas,
Et levibus ventorum alis per inania vectus,
Frænas ceu celeres volitantia nubila currus.
Apparent 4 accinctæ auræ flammæque ministræ,
Ut jussa accipiant. 5 Stat nullo mobilis ævo
Terra super solidæ nitens fundamina molis,
Pollenti stabilita manu. 6 terra obruta quondam
Fluctibus, ut fuso super ardua culmina velo:
Sed 7 simul increpuit tua vox, tonitruque tremendo
Insonuere auræ, 8 paulatim ascendere montes
Cernere erat, sensimque cavas subsidere valles,
Inque cavas valles trepidas decurrere lymphas.
Néve 9 iterum immissâ tellus stagnaret ab unda,
Limitibus compressa suis resonantia plangit
Littora, præscriptas metuens transcendere metas
Tum 10 liquidi fontes imis de collibus augent
Flumina per virides undas volventia campos,

Unde

Unde 11 sitim sedent pecudes, quæ pinguia tondent
Pascua, quique feris e onager saxa invia silvis
Incolit, 12 hic levibus quæ tranant aera pennis,
Per viirdes passim ramos sua tecta volucres
Concelebrant, mulcentque vagis loca sola querelis.
Tu 13 pater aerios montes camposque jacentes
Nectare cælesti saturas, fœcundaque rerum
Semina vitales in luminis elicis oras;
Unde 14 pecus carpat viridis nova pabula fœni:
Unde olus humanos geniale assurgat in usus
Quæque novent fessas cerealia munera vires:
Quæque 15 hilarent mentes jucundi pocula vini:
Quique hilaret vultus succus viridantis olivi.
Nec 16 minus arboribus succi f genitabilis humor
Sufficitur: 17 cedro Libanum frondente coronas:
g Alitibus nidos abies tibi consita surgit,
Nutrit ubi implumes peregrina ciconia fœtus.
Tu 18 timidis montes damis, cava saxa dedisti,
Tutus ut abstrusis habitaret h echinus in antris:
Tu 19 lunæ incertos vultus per tempora certa
Circumagis: puroque accensum lumine solem
Ducis ad occiduas constanti tramite metas:
Inde 20 superfusis cuncta involventibus umbris,
Per tacitas spargis nocturna silentia terras.
Tum 21 fera prorepit latebris, silvisque relictis
Prædator vacuis errare leunculus arvis
Audet, & è cœlo mugitu pabula rauco
Te patrem exposcit: 22 dein rursus sole renato
Abditur occultis prædatrix turba cavernis:
Inque 23 vicem subeunt hominumque boumq; labore
Donec sera rubens accendat lumina vesper.
Sic 24 pater in cunctos i didis te commodus usus:
Nec tantùm tellus, genitor, tua munera sentit,
Tam variis fœcunda bonis: 25 sed & æquora ponti
Fluctibus immensas circumplectentia terras,

Tam

Jam laxo spatiosa sinu: tot millia gentis
Squamigeræ tremulâ per stagna liquentia caudâ
Insultant: 26 tot monstra ingentia & horrida visu
Veliferas circumnant puppes: grandia & cete
Fingunt molles i vitreo sub marmore lusus.
Atque 27 adeò quæ terra arvis, quæ fluctibus æquor
Educat, à te uno pendent, pater optime, teque
Quæque suo proprium poscunt in tempore victum;
Te 28 magnam pandente manum, saturantur abunde
Omnia 29 te rursus vultum condente, fatiscunt:
Te tollente animam, subito exanimata recurrunt
In cinerem: 30 inspirante animam te denuò, surgit
Illico fœcundæ sobolis generosa propago,
Et desolatas gens incolit aurea terras.
Sic 31 est, & nullo regnet cum fine per ævum
Majestas divina, suumque in sæcula lætus
Servet opus Deus, ille Deus, quo territa tellus
Concutiente tremit, montes tangente vaporant
Fumiferâ trepidum nebulâ testante pavorem.
Hunc 33 ego, dum vivam, dum spiritus hos reget artus
Usque colam: 34 tantum ille meas facilisque bonusq;
Accipiat voces, nempe illo oblector in uno
At 35 vero impietas plane exstirpetur ab ima
Radice, et scelerum stirps nulla repullulet, ac nos
Te rerum Deus alme patrem Dominumque canemus.

PSAL. CV. Confitemini Domino, &c.

[Hic quoque Psalmus mirificè prædicat gratuitam Dei bonitatem et misericordiam, Abrahamo potissimum, ejusque posteritati peculiariter ad id electæ, sine ulla intermissione, præstitam, eò usque, donec terram Chananeam toties promissam occuparet. Quod eo nomine factum esse asserit, ut populus magnitudine multiplicium Dei beneficiorum motus vicissim perpetuâ quadam vitæ innocentia Deum veneraretur, ipsiusque legi summo studio obtemperaret.

Carm.

Carm. genus xxiv.

Recentiora exemplaria hic binos versus conjungunt gen. Carminum 27.

Discantus.

Canite Dominum, & invocate Nomen ejus: exteris

Facta gentibus per orbem Prædicate illustria.

Altus.

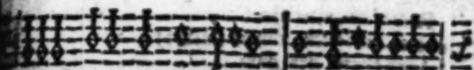
Canite Dominum & invocate Nomen ejus: exteris

Facta gentibus per orbem Prædicate illustria,

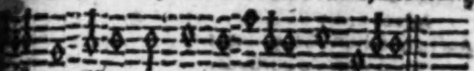
Ille 2 sermo, carmen ille, &
Illius miracula,
Nomen 3 ejus, numen ejus,
Una nobis gloria.
Hunc amantum & hunc petentum
Palpitet cor gaudio.
Robur 4 ejus, pignus ejus
Sacrosanctum roboris
Petite: vultum ejus beatum
Continenter quærite.
Subeat 5 animum, quanta nostris
Edidit majoribus
Signa, quæ portenta: legum

Scita

Tenor.

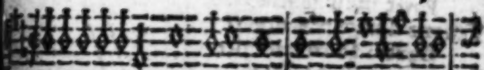

Canite Dominum,& invocate Nomen ejus:exteris

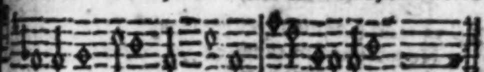

Facta gentibus per orbem Prædicate illustria

Bassus.

Canite Dominum,& invocate Nomen ejus:exteris

Facta gentibus per orbem Prædicate illustria.

Scita quæ reliquerit,
Vos 6 Abrami,vos Iacobi
Posteri servi Dei
Separati,sorte lecta
Natio,vos alloquor,
Ille 7 rerum rector unus,
Orbis unus arbiter,
Pacta 8 nostris firma servat
Facta cum majoribus:
Verba meminit:mille sancta in
Sæcla nectit fœdera
Illa 9 primitus cum Abramo ,
Deinde jurata Isaco:

Isaci

Isaci 10 sancita nato,
Lege non mutabili:
Posterisque sempiterno
Roborata vinculo:
Quum 11 tibi [a] Chananæa (dixit)
Arva sorte dividam.
Turba 12 numero parva quamvis
Advena illic degeret,
Aucta nondum stirpe longis
Temporum de cursibus,
Regna 13 quanquam & nationes
Exsul errans verteret;
Hos 14 tamen Dei benigna
Fovit indulgentia:
Vimque duram præpotenti
Dextrâ ab illis arcuit:
Et minis reges potentes
Tetricis compescuit.
Ne 15 mihi (inquit) consecratos,
Ne mihi unctos tangite:
A meis, moneo, prophetis
Abstinete injuriam.
Quum 16 famem voracem in orbem
Contumacem induceret,
Gentibusque alimenta latè
Noxiis subduceret,
Prævium 17 misit ministrum
Nili ad arva fertilis.
[b] Filium pulcræ Rachelis
[c] Mango turpis vendidit:
Carceris 18 latuit tenebris,
Crura vinctus compede:
Somnii 19 donec soluti
Nota regi veritas
Crura 20 ferro liberavit,

Solvit

Solvit animum crimine,
21 novâ sortis benignæ
Jam vicissitudine,
...orum servulorum
Servus ante ignobilis,
...s rerum tractat unus:
Nuper 22 è custodia
...aulæ purpuratos
Nunc coercet vinculis:
...orum juvenis severæ
Præsidet prudentiæ.
...i 23 tandem propago
Culta relinquens patria,
...quis ad fluenta Nili
Castra fixit advena.
24 Deo fovente, lætè
Stirpe sic refloruit,
...m brevi ut præiret
Inquilinus incolas.
25 Phari rector superbæ
Mente versâ Abramidæ
...de molitus nefandâ
Stirpitus revellere:
...lo 26 donec voluto
Destinati temporis,
...er cum fratre Moses
Missus est divinitus.
27 Pharon Pharique regem
Terruit miraculis.
28 natura, imperantis
Non rebellis jussibus.
...it polum tenebris,
Et solum caligine
...didit, seu nocte cæca

Sole jusso cedere :
Unda 29 decolor cruoris
Tabe rivos polluit.
Squameæque strage gentis,
Inquinavit littora.
Terra 30 felix ante frugum,
More nunc præpostero,
Turpibus fœcunda ranis
Squalet: ipsa regia
Fœta ranis, ipsa regum
Fœta sunt cubilia :
Fusâ 31 deinde nube densâ
Musca Memphin occulit,
Et pediculorum ubique
Fœda erant examina:
Instar 32 imbrium ruebat
Mista flamma grandini,
Arbores 33 nudans comantes,
Fronde, flore, fructibus.
Quod 34 reliquit atra grando,
Mox locusta perdidit :
35 Bruchus c abstulit, locustas
Quod voraces fugerat.
Tot malis subinde sævis
Icta Nili regia,
Quum ferox non mitigaret
Contumaces spiritus,
Dira populum mox in ipsum
Versa pœna sæviit.
Prima 36 pignorum repentè
Per penates omnium
Occidêre: cuncta planctu,
Cuncta fletu personant.
Rege 37 tandem pertinace

Cladibus perterrito,
Sancta Memphin gens reliquit
  Jam tyranno libera,
Dives auro argenteisque
  Barbarorum poculis.
Nec tot inter millia ullum
  Languor antentaverat.
Ergo 31 Nili jam pavore
  Liberata regia,
Voce, vultu, plausibusque
  Præferebat gaudium.
At 39 parens memor benignus
  Gentis electæ sibi,
Per siticulosæ arenæ
  Vastitatem imperviam
Castra nubis texit umbra,
  Luce: noctem luridam
Ignium latè corusco
  Temperavit lumine.
Arva, 40 victum quum rogarent,
  Texit fimberalitum:
Panis impluit per auras
  More densæ grandinis:
Petra 41 jussa fudit undas:
  Deque rupis viscere
Antè sicca solitudo
  Flumen hausit. 42 Scilicet,
Fœderis parens benignus
  Immemor nunquam sui,
Quod sibi caro cum Abramo
  Sempiternum fecerat.
Sic 43 parentum stirps piorum
  Tuta ductu numinis,
Arva liquit fraudulenta

Sole jusso cedere :
Unda 29 decolor cruoris
Tabe rivos polluit.
Squameæque strage gentis,
Inquinavit littora.
Terra 30 felix ante frugum,
More nunc præpostero,
Turpibus fœcunda ranis
Squalet: ipsa regia
Fœta ranis, ipsa regum
Fœta sunt cubilia :
Fusâ 31 deinde nube densâ
Musca Memphin occulit,
Et pediculorum ubique
Fœda erant examina;
Instar 32 imbrium ruebat
Mista flamma grandini,
Arbores 33 nudans comantes,
Fronde, flore, fructibus.
Quod 34 reliquit atra grando,
Mox locusta perdidit:
35 Bruchus & abstulit, locustas
Quod voraces fugerat.
Tot malis subinde sævis
Icta Nili regia,
Quum ferox non mitigaret
Contumaces spiritus,
Dira populum mox in ipsum
Versa pœna sæviit.
Prima 36 pignorum repentè
Per penates omnium
Occidêre: cuncta planctu,
Cuncta fletu personant.
Rege 37 tandem pertinace

Cladibus perterrito,
Sancta Memphin gens reliquit
Jam tyranno libera,
Dives auro argenteisque
Barbarorum poculis.
Nec tot inter millia ullum
Languor antentaverat.
Ergo 31 Nili jam pavore
Liberata regia,
Voce, vultu, plausibusque
Praeferebat gaudium.
At 39 parens memor benignus
Gentis electae sibi,
Per siticulosae arenae
Vastitatem imperviam
Castra nubis texit umbra,
Luce: noctem luridam
Ignum latè corusco
Temperavit lumine.
Arva, 40 victum quum rogarent,
Texit fimberalitum:
Panis impluit per auras
More densae grandinis:
Petra 41 jussa fudit undas:
Deque rupis viscere
Antè sicca solitudo
Flumen hausit. 42 Scilicet,
Foederis parens benignus
Immemor nunquam sui,
Quod sibi caro cum Abramo
Sempiternum fecerat.
Sic 43 parentum stirps piorum
Tuta ductu numinis,
Arva liquit fraudulenta

Perfidi g Pelusii;
Occupatis 44 efferarum
Nationum sedibus,
Tradidit Deus labores,
Impiorum eis carpere;
Sanctiones 45 ut tenerent
Sacro sancti fœderis,
Et piarum ad jussa legum
Facta cuncta fingerent.
Laus, honor, decusque Regi
Sempiterno cælitum.

PSAL. CVI. Confitemini Domino &c.

Hoc Psalmo miracula & beneficia Dei multiplicia ex antiquis historiæ sacræ monimentis repetuntur & enumerantur: ita ut simul Iudæi, ingenua confessione suam et patrum suorum petulantiam et contumaciam, beneficiorum divinorum immemorem, agnoscant, deplorent; et ad solius Dei bonitatem et misericordiam in angustiis suis confugiant.

Carm. genus xiv.

LAudate 1 regem cælitum, regem bonum,
Suisque nullo non benignum tempore.
Quis 2 facta verbis æquet eloquentiâ
Quis assequetur illius potentiam?
O 3 ter beatos æqui amantes, & tua
Præscripta legis qui tuentur a jugiter!
Memento 4 nostri facilis & favens, tuum
Prospicere populum quâ soles clementiâ;
Et me revise lenis ac salutifer,
Ut 5 separati tibi bonis populi fruar,

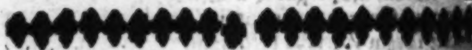
Carpamque lætus quo fruuntur gaudio,
Hæreditatique comes applaudam tuæ.
Scelesta 6 proles cum scelestis patribus
In te rebelles multa iniqua fecimus:
Abominanda dira perpetravimus.
Nam 7 nec tyranni Ægyptii ex ergastulo
Nostri parentes liberi per te, tua
Ostenta graviter ponderarunt, nec tuæ
Meminêre gratis mentibus clementiæ:
Sed propter undas æquoris rubri, duces
Adversus animis turba contumacibus
Obmurmuravit: 8 At parens malis bonus
Pœnas remittis, ut tuam clementiam
Agnoscat orbis, & tremat potentiam.
Nam 9 comminanti cessit unda fluctuum;
Suspensa moles hinc & inde per b sali
Tranquilli arenas aridam dedit viam,
Cum solida campis figerent vestigia:
Donec 10 tyranno liberati & hostium
Crudelitate, tuta tuti littora
Tenuere. 11 at hostes c vorticoso d gurgite
Absorpsit unda cladis ut nec nuncius
Superesset. 12 istic tum salutis compotes
Fidemque verbis præbuere, & cantibus
Cecinêre festis numinis potentiam
Metu 13 repulso, protinus lascivia
Animos rebelles perculit: nec ampliùs
Meminê te signa nec pericla pristina:
Repentè 14 pravâ perciti libidine
Ærere, verbis & Deum procacibus
Et impulerunt fræna justa solvere:
At 15 flagitatos impiè dedit cibos,
Justisque pœnis impios coercuit.
Nec 16 pœna mentes nec benignitas feras

Mollire potuit, quin procaciter ducem
Ducisque fratrem peteret æmulatio,
Et freta studia semper ambitio malis.
Sed 17 factiosos terra vasto condidit
Sinu dehiscens, 18 flammeique gurgitis
Torrens vorago devoravit impios.
. Nec 19 noxiorum monita tot pœnis modum
Gens prava sceleri fecit. e Horebi in jugo
(Proh facinus!) ante imaginem bovis Dei
Imago sese stravit, 20 & fronde saturi
Simulacra tauri coluit instar numinis;
Partæ 21 salutis nuper ingrata immemor
Miraculorum in urbibus f Niloticis
Et 22 fluctu eodem sospites se, subrutos
Hostes superbos vorticosis æstibus.
Ergo 23 scelestos ira justa perdere
Ibat: furenti ni Deo carum caput
Pro gente g Moses obtulisset, & prece
Fran[illegible]sset iras. 24 nec tamen turbæ furor
Illic, quievit expetitum tamdiu
Uberferacis sprevit agri; nec fidem
Mosi docenti, pollicenti nec Deo
Habuit; 25 tumultu castra complens respuit
Imperia; 26 donec ille munificus parens,
Delere promptus inter invia montium
Toties rebelles, extulit dextram, 27 & genus
Per nationes impias disperdere
Jam destinârat; 28 ante sculpta numina
Iterum protervi procidêre, & mortuis
Diis thura lectasque immolarunt hostias,
Deum 29 sceleribus provocaverunt novis,
Iramque rursum exasperarunt vindicem,
Justâ incitatus 30 donec ira h Phineas
Ferro scelestam puniit licentiam;

ſævientem dexteram compeſcuit
mini,31 ſibique peperit æternum decus,
od nulla ſileant poſterorum ſæcula.
32 contumaces ſupplicia tot ſpiritus
cnerunt,1 Meribæ ad undas quin Dei
is furorem accenderent;33 nec publico
es furore liber etiam incredulâ
ione vertit iram numinis
.34 Potiti deinde pactis finibus,
impiarum ſemen omne gentium
erdiderunt funditus,nec juſſibus
monentis paruerunt numinis
15 ſe profanis miſcuere gentibus,
ecère ritus,ſervière ludicris
36 ac eorum mancipati cultibus,
ere puras à ſcelere nullo manus.
e 37 immolarunt filios ac filias
monum aras,38 & ſua propaginis
re ſculptos ſanguine innocuo deos
nque ſanctam polluerunt cædibus.
ſcelera proni abominandum ſua
adorant opera,40 patrium deum
ad iras provocarunt,41 ut ſuam
editatem abominatus impiis
ſervitutem manciparet hoſtibus:
um 42 ſevero penè contriti jugo,
ere ſævam ſpiritus ferociam.
43 liberati ſæpe Domino vindice,
rebelles ſpiritus in vindicem
rurſus ob ſcelera pœnas ſua
e;44 mitis nec Dei bonitas tamen
bus arctis innocentium á prece
ertit aurem:45 fœderis memor ſui
remiſit lenis & placabilis.

Quin 46 & superba corda gentis barbaræ,
Cui serviebant diruta jam patria,
Lenivit, animos omnium ut perstringeret
Imago à sortis flebilis vel hostibus.
Tu 47 nos tuere, Domine noster & Deus,
Et è profanis gentibus recollige:
Ut te canamus, nomen ut sanctum tuum
Celebremus unum, 48 populus omnis ut simul
Dicat, Deo, quem posteri Abrami colunt,
Sit laus, honorque in sæculorum sæcula.
Amen, amen.

[G]EORGII BUCHANANI Paraphrasis in Quintum Librum Psalmorum

PSAL. CVII. *Confitemini Domino, &c.*

[Ps]almo CVII, hoc præcipuè agit Propheta, ut doceat [...]s afflictiones & pœnas Dei voluntate irrogari & [...]rri, ad quod ipsum demonstrandum adducit exempla [...], captivorum, ægrotorum, tempestatibus maris [...]gorum, aliisque calamitatibus oppressorum; quorum [...] in angustiis suis preces, & in liberationibus actiones [gr]atiarum commemorat; et generatim docet, omnia in [m]undo divinâ providentiâ et nutu administrari, [...]ari, instaurare et conservari. Proinde hunc unum [...]ptuis laudibus esse celebrandum.

Carm. genus 1.

[C]antemus 1 Dominumq; bonum facilemq; paren-(tem
[C]ujus habet nullas larga indulgentia metas.
[Hu]nc 2 grato simul ore canant, quos dira tyrannis
[...]m premeret, sævo incolumes exhoste recepit,
[...] juga captivo excussit servilia collo;
[...]que 3 feras gentes sparsos, quà surgit ab undis,
[...] qua diversas abjens se condit in undas
[P]hœbus, ab arctoæ campis glacialibus ursæ
[...]egit, tepidoque domum revocavit ab Austro.

 Pen

Per 4 ſteriles ſaltus & inhoſpita ſaxa vagantes,
Qui nulla ad cultas ducunt veſtigia terras,
Fracti 5 animos mœrore, inopes undique cibi[illegible]
Auxilium miſeris imploravêre querelis.
Audiit 6 orantes, & opis miſeratus egenos,
Omnibus exolvit mœrentia pectora curis,
Monſtravitque 7 viam cultas quæ ferret ad ur[illegible]
Ergo 8 canant Dominumq; bonum, facilemq; [illegible]
Et latè ignotis pandant facta inclyta terris: [illegible]
Quippe 9 ſitim victuque famem compeſcuit [illegible]
Reddidit & membris vires animoque vigore[illegible]
Quique 10 Dei monitis ingratâ mente relictis,
Carceris 11 in tenebris & cæca nocte jacebant,
Quū 12 tremerent gelidæ exanimes formidine [illegible]
Afflictique 13 malis humiles fractique jacerent, [illegible]
Auxilium miſeris imploravêre querelis:
Audiit orantes, & opis miſeratus egenos,
Omnibus exolvit mœrentia pectora curis.
Vincla 14 manu validâ rupit, mortiſque timore[illegible]
Reppulit, & tetris pavidos eduxit ab umbris.
Ergo 15 canant Dominumq; bonum facilemq; [illegible]
Et late ignotis pandant facta inclyta terris ([illegible]
Liminaque 16 & portæ qui clauſtra refregit [illegible]
2 Deliciis 17 animi vi[illegible]es quum ſtulta libido
Affligit, corpuſque gravi languore ſolutum
Stultitiæ pendit pœnas, 18 & morte propinqua
Rejiciunt omnem faſtidia marcida victum,
Auxilium 19 miſeris qui imploravêre querelis.
Adſpicit orantes, & opis miſeratus egenos,
Omnibus 20 exolvit mœrentia pectora curis:
Ereptiſque ſuo lethi de limine verbo,
Reſtituit, lætumque novat per membra vigorem.
Ergo 21 canant *Dominum*q; bonum, facilemq; [illegible]
Et late ignotis pandant facta inclyta terris: ([illegible]
Et 22 meritis cumulent memores altaria donis,

grata acceptam testentur voce salutem.
23 mare fluctisonum sulcat, curvisque carinis
Movet externas vaga per commercia gentes,
24 Ignota illi divina potentia, nec quæ
strat in immenso miracula sæpe profundo.
25 jubet, irrumpunt venti stridente procella
26 mare nunc spumis canentibus astra lacessit,
Nunc tartarei subsidit ad ima barathri:
27 ora, metus trepidantia pectora pulsat,
elat oppressis vino vestigia nutant,
a nec cani juvat ars aut cura magistri;
28 Dominum ut mœstis imploravere querelis,
dit trepidos, & opis miseratur egenos.
29 Jam venti ponunt, strataque æqualiter unda,
dent taciti tranquilla silentia ponti.
30 posita læti gaudent formidine nautæ,
laceræ optatum portum tetigere carinæ.
31 canant dominumq; bonū facilemq; paren-
ate ignotis pandant facta inclyta terris. (tem
Hunc 32 populi cœtus laudent, sanctique senatus
ilium super astra ferat, 33 qui flumina siccat,
guos passim rivis ebullantibus agros,
ibus occlusis sitienti damnat arena:
34 fœcunda sui facta ob scelerata coloni,
jubet salsis subito sterilescere glebis:
35 contrà in sterili campo malè pinguis arenæ
lacus, pinguesque facit stagnare paludes,
luviis siccos rivisque fugacibus agros
, 36 atque inopi transmittit habere colono;
ue novas sanctis moderetur legibus urbes,
37 scrobibus credat vites, & semina sulcis,
e legat dulces maturo in tempore fructus,
s pater omnipotens alit, 38 & proventibus auget
s pecorum fœtus. 39 Ubi nescia rursus
oda fortunæ modice mens ferre secundæ,

Fræna

Fræna dedit vitiis, retrahit sua munera justus
Arbiter, 40 indomitos animos & corda superba
Cladibus affligit: sævis punire tyrannis
Tradit, & ignavo petulans sub principe vulgus
Contemtum, populis prædam jubet esse propinquis,
Perque inopes victus terras traducit, ubi ante
Nulla hominum tritum monstrant vestigia callem.
Avertit 41 mala pauperibusque animique modestis
Atque hilares multa fœcundat prole penates.
Hæc 42 spectant gaudentque boni male conscia mœret
Turba metu. 43 ast, animi quibus est solertia cura
Assidua volvunt, memoriq; hæc mente recondunt,
Luceret ut cunctis Domini clementia terris.

PSAL. CVIII. *Paratum cor meum, etc.*

Psalmus CVIII. primò extollit veritatem et misericordiam Dei, eundemq; rogat, ut in præsentibus quoq; periculis, præsto sit, quod quidem Deus se facturum benignè pollicetur, illi igitur propheta gratias agit, omnemque gubernationis felicitatem, & victoriarum splendorem a solo Deo *proficisci asseverat.*

Primi duodecim versus concludunt Psalmum LVII sicuti viginti postremi, suprà quoq; in fine Psalmi LX positi, hic iterantur.

Carm. genus II.

Mens invicta malis, animi vigor integer, orbis
Te voce rector, te celebrabit lyrâ:
Eja 3 age, depositis mens expergiscere curis,
Et tu canora barbitos cum nabliis,
Ocyùs auroræ quam lucifer excitet ignes,
Aurora cantus quam volucrum exsuscitet,
Te pater alme canam; 4 populos tua facta per omnes

Quac

Quacunque tellus panditur, vates feram,
Nam 5 tua siderei bonitas fastigia cœli,
Fidesque tractus nubium supervolat.
6 Deus augustum nitido caput exere cœlo,
Ostende terris gloriæ jubar tuæ;
Suisque 7 tuos gelidi formidine lethi
Præsens, & opifer invocantes audias.
Edit 8 ex adytoque Deus flammantis Olympi
Vocem rependit gaudii prænuntiam.
Tibi frugiferos Sichime dispertiar agros,
Vallem Suchoti metiar a decempedâ.
Meæ 9 mihi parent Jacobi pignora quisquis
Vel b pecore tondet arva, vel c vomere secat?
Invida 10 sub pedibus Syriæ calcabo superba,
Moabum, Idumen & Palæstinas domos
Quis 11 mihi pandet iter munitas ductor ad arces
Muros Idumes divitis quis diruet?
Nisi 12 nisi tu nostræ gentis Deus unice tutor?
Qui nos premendos hostibus reliqueras,
Rursus vitiis pravis: nec in arma ruentes
Nostros præibas dux, ut antè, exercitus.
Fer 13 pater auxilium rebus bonus adfer in arctis:
Humana fallax credulos spes decipit,
Te 14 duce, victrici decorati tempora lauro,
Pedibus premenus hostis arrogantiam.

PSAL. CIX. *Deus, laudem meam ne tacueris, &c.*

Hoc Psalmo David, sustinens personam Christi pro nostris peccatis afflicti, & à Juda proditi, gravissime conqueritur de simulatorum amicorum ingratitudine, perfidiâ, calumniis & injuriis, dirisque multiplicibus vindictam eorum devovet; & Dei patrocinio & præsidio salutem suam commendat, atque ideo quoque voti hujus sui compos fieri expetit, ut inimici intelligant, Deo innocentiam suam curæ fuisse. *Carm.*

Carm. genus II.

NE 2 sileas, ne dissimula mea gloria, neve
Sine veritatem supprimi mendacio.
Me scelerati oris fraus, & crudele venenum,
Proterva fictis lingua me premit dolis.
In 3 me odia occultis acuunt sermonibus iras,
Et immerenti fabricant molestiam.
Qui 4 mihi debebant fidum solamen amici,
Probra ingerebant clanculum & convicia:
Ast ego, secreta tibi qui penetralia mentis
Cernis, dolente corde fundebam preces.
Omnibus 5 officiis culti mihi damna rependunt,
Remunerantur odio amorem simplicem.
Tu 6 pater hunc sævo vexandum trade tyranno,
Vastator illi ad dexteram adstet Angelus.
Judicis 7 adstiterit quum sordidus ante tribunal,
Damnatus a asperis exeat sententiis.
Quum volet iratos animos inflectere fando,
Oratione judices exasperet.
Ante 8 diem fato pereat præreptus acerbo,
Locumque vacuum dominus occupet novus.
Orba 9 fleat soboles, vidua gemat uxor in aula;
Ejecta 10 proles patrio exulet solo:
Instabilis, mendica, vagis erroribus orbem
Lustret, quietum reperiat nusquam locum.
Conturbetque 11 domum miseram, inscribatq; penates
Scrutatus omnes fœnerator arculos.
Ignotusque hæres longo congesta labore
Rapiat. 12 opemque nemo poscenti ferat:
Nullaque 13 progeniem miseratio sublevet orbam,
Mors falce totam demetat semel domum:
Proxima gentem omnem cum nomine deleat ætas;
Apudq; 14 Dominum patris erratum, ut recens,

Ante

Ante 15 oculos interque manus versetur & erret;
Nec vitia matris tollat ulla oblivio.
Atque 16 erat oblitus miserandi, oblivio gentem
Ejus perenni supprimat silentio.
Qui dejectum, inopem, & curis mordacibus ægrum
Pertrahere mortis nixus est in retia.
Semper 17 ei veluti fuerat maledictio cordi,
Maledicta in illum & execratio cadent.
Ac 18 veluti studio fugit benedicere pravo,
Sic nullius illi cupiat aut dicat bene,
Et velut obtegitur talari corpus amictu,
Totus miseriis ille sordeat oblitus.
Sic in cuncta illi passim se viscera fundant,
Ut oleum in ossa penetrat, unda in viscera.
Hoc 19 ergo incedat semper vestitus amictu;
Hac zona lumbos cignat illi & illia.
Ante 20 Deum tales pendat detractio pœnas,
Et clàm salutem quisquis opugnat meam,
At tu 21 pater, pater alme, tuâ me protege dextrâ,
Et invidorum libera calumniis;
Ut nomen latus omne tuum telluris honoret,
Et suavitatem sentiat clementiæ.
Eripe me invidiæ; 22 sum pauper, egenus & b expes;
Animumque curæ turbidum urunt anxiæ.
Non 23 aliter pereo species quàm futilis umbræ,
Pallent tenebris sera quum crepuscula;
Aut ubi decussis solerti indagine ramis,
Locusta e tectis pulsa frondeis cadit.
Genua 24 labant infirma, artus jejunia solvunt;
Exangue siccis corpus aret ossibus.
Me 25 tumidi probris hostes petiêre superbis;
Me conspicati capita quassarunt sua.
Adfer 26 opem, servumque tuum, pater optime, serva
Pro lenitate semper assueta tibi.
Agnoscantq; 27 tuam, rerum pater optime, dextram;

Tuâq;

Tuaque salvum me sciant clementiâ.
Dum 28 maledicta vomant hostes, dum probra loque(tur
Bonusque placidusq; benedicis tu mihi:
Dum confusa illis turpis pudor ora notabit,
Lætitia servi pectus hilarabit tui.
Hos 29 pudor, ut talos à vertice vestis ad imos
Effusa latè corpus omne contegat;
Hos pudor, & mœrens turbato infamia vultu,
Qui me maligno dente rodunt, obruat.
Ast 30 ego tum *Domino* grates memor ore sona
Cœtuque laudes in celebri concinam;
Qui 31 stetit auxilio dexter cum paupere, vitam
Eripuit ejus hostium ludibrio.

PSAL. CX. Dixit Dominus Domino, *&c.*

Psalmus CX. vaticinium habet illustre, de regno, sacerdotio, morte & resurrectione Christi, cujus quidem regnum in Sione exortum, in omnem terram fines suos propagaturum, duraturumq; donec hostes ejus universi sint subacti & pedibus hujus sui regis subjecti.

Carm. genus iii.

Sic 1 alloquutus Dominus est Dominum meum,
Asside dexteram ad meam,
Dum proterendos, ceu scabellum, sub pedes
Hostes tibi provolvero.
Ad 2 orbis oras ultimas fasces tuos
Alta ab Sione proferam:
Ut juris æqui vinculis coerceas
Fastus rebelles hostium.
Te 3 pompa lætis; quum reducet plausibus
Ad templa voti compotem,
Sancto decorus apparatu exercitus

Lætum celebrabit diem.
Roris imber ante lucem a argenteis
Tot vestit arva gemmulis,
Pubes multa cunctis gentium de finibus
Ad te propago confluet.
Iuravit 4 & se adstrinxit immutabili
Dominus b sacramento tibi,
Te futurum c Melchesidecis sibi
Ritu sacrorum d antistitem,
Inquieto lucis orbe dum diem,
Dum luna noctem illuminet,
5 dextram illi semper assistet tuam,
Ferro tyrannos vindice
Compescet; 6 iram commodans suam tibi,
Gentes rebelles comprimet,
Suisque regnis imperantes ditibus
Sternet solo: 7 torrentibus
Sanguinis dum fugam premet, sitim
Victor levabit igneam.
Et subactis hostibus, cælo caput
Tollet decorum gloriâ.

PSAL. CXI. *Confitebor tibi Domine.*

Celebrat hic Psalmus Dei majestatem, justitiam; æquitatem, misericordiam, veritatem & constantiam, sinitque docet, qua in re vera hominis sapientia & beatitudo consistat, nimirum in summi illius Dei timore, cultu & observantiâ.

Carm. genus iv.

Sive 1 inter fidos tractem secreta sodales,
Seu sancti stipante catervâ
Me populi loquar, alme parens, te pectore toto
Usque canam, tua munera grato

Ore feram, 2 magna æternæ miracula dextræ;
Magna quidem, sed & inclyta certè.
Et manifesta bonis, studio scrutante fideli.
Quicquid 3 enim gerit omnia splendor,
Omnia divinâ majestas luce refulgens
Illustrat, dum sidera terras
Ignea lustrabunt, hunc justum semper & æquum
Sera agnoscent sæcla nepotum.
Nec 4 quæ primævi quondam stupuere parentes
Attoniti, mirandaque natis
Invida delebunt oblivia; parcere largus
Nempe parens, facilisque querelis
Flectere cor miseris, 5 spoliis ex hoste superbo
Direptis decoravit amicos.
Ne cum gente sua percussi fœderis illum
Immemorem ulla redarguet ætas.
Ostenditque 6 suas per facta illustria vires,
Quum populatus regna superba
Dimensusque novis hostilia rura colonis,
Dilectæ dedit oppida genti.
Quicquid 7 agit loquiturque, fides immobilis assis
Æqui & regula dirigit omnes.
Quæ jubet, æqua jubet, nulloque interlita fuco,
Aut tacitam celantia fraudem,
Quæque 8 nec æterno volventia sæcula lapsu
Interimant, aut tempore carpant.
Quippe adstans fidei firmæ constantia & æquum
Perpetuò rata jussa tuentur:
Quum premeret Pharii imperium crudele tyranni
Selecta de gente nepotes,
Excussitque jugum & regis fera jussa superbi
Exuit: æternaque beatis
Libertate frui donarat; pignora sera
Se jurata parentibus olim
Intemerata piæ servassent fœdera legis

fœdera nullis irrita sæclis.
Quippe Dei sanctum est & formidabile nomen,
Ac sanctè sua pacta tuetur;
Exigit & duras violato fœdere pœnas.
Hunc 10 colere ex animoque vereri.
Vivendi rectè fons & sapientia prima est;
Hanc cunctos qui dirigit actus
Ad metam, verè sapit; hunc ventura nepotum
Semper dicent sæcla beatum.

PSAL. CXII. Beatus vir qui timet, &c.

Docet Psalmus CXII. quibus in rebus consistat vera hominis beatitudo & felicitas in hac vita misera et aerumnosa, nimirum in eo, ut verâ pietate Deum timeat et colat, et ad ipsius legem omnia consilia et actiones suas conformare, suâque beneficentiâ et misericordiâ ipsum Deum studeat imitari. Iis autem qui hoc faciunt, eorumque posteritati, reliqua etiam, quæ in hoc mundo habentur bona, licet impii invideant et stomachentur, ostenditur non esse defutura.

Carm. genus iii.

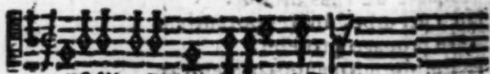
BEatus 1 ille, qui Deum rerum patrem
Pietate non fictâ colit.
Deique gaudet legibus: mores suos
Formare ad illas nititur.
Latè 2 per urbes divites potentiam
Ejus propago proferet.
Prolem piorum numinis benignitas
Largâ beabit dexterâ,
Res 3 affluenter suppetet semper domi
Illi; nec ætas longior
Obliterabit æquitatis gloriam
Fructumque 4 Quum premet malos

Fortuna

Fortuna, sævo gestiens ludibrio
Mutare summis infima,
Benignitatis tum suæ justis Deus
Lucem in tenebris offeret;
Clemens bonusque in omnibus periculis
Stirpem piorum muniet.
Misertus 5 inopis vir bonus, largâ manu
Succurret indigentiæ;
Sic cuncta justo temperans examine,
Nec verba temerè ut excidant.
Non 6 turbo sortis cuncta quatientis loco
Movebit illum, nec dies
Suprema famam condet ejus invido
Oblivii silentio.
Non 7 livor illum falsa gaudens spargere
Terrebit aut calumnia;
Bellive rumor, aut egestas lurida,
Fragorque lethi proximi;
Sed mente firmâ provocat discrimina,
Deoque solo nititur.
Ceu 8 cana rupes murmurantis æquoris
Spernit minaces impetus;
Sic ille certa interritus fiducia

Carm. genus 21.

Discantus.

Altus.

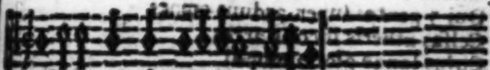

Sortis procellas sustinet;
sustinebit, dum ruinas hostium
Salvus suorum adspexerit.
...q volucris instar aura mobiles
Largitus est egentibus;
...iniquitatis gloriam superstitem
Servavit, orbe gloriam
...iorem, nec senectus dentibus
Æruginosæ obnoxiam.
...m io laude clarum, reque lautum splendida
Spectabit impius pium,
...eque mentem vellicabunt anxiæ
Succumque carpent corporis;
Dentem fatigans dente ringetur, lue
Se macerabit tabidâ.
Dominus malorum vota ridet irrita,
Spes ut modestas promovet.

PSAL. CXIII. Laudate pueri Dominum, &c.

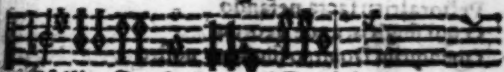
Invitat hic Psalmus pios ad celebrationem omnipotentiæ, majestatis, et providentiæ Dei quibus omnia conserventur, et gubernentur, et inprimis humiles subleventur, & steriles contemptique extollantur.

Tenor.

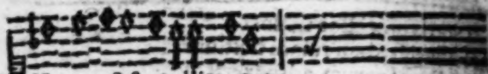
Psallite dominum pueri, Domini

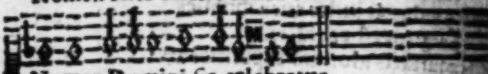
Bassus.

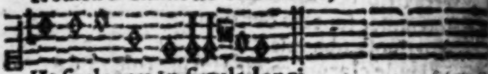

Psallite Dominum pueri, Domini

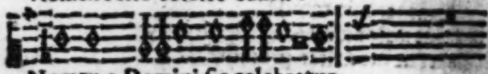
Nomen

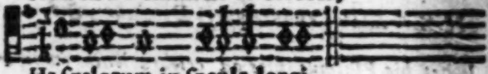

Nulla oblivia sentiat ævi.
Primo 3 à carcere Solis Eoi
Ad purpureos usque occasus,
Omnes Domini nomen adorent,
Qui 5 gentes super arduus omnes
Celsas ætheris incolit arces
Cujus longè gloria mundi
Trans flammantia mœnia vecta est.
O 5 pietatis nescia veræ
Pectora! ritu sacra nefando
O qui fingitis, anne deorum
Quenquam Domino similem nostro

Nostis?

Nomen festo tollite cantu :

Nomen Domini sic celebretur,

Ut sæclorum in sæcula longi,

Nomen festo tollite cantu :

Nomen Domini sic celebretur,

Ut sæclorum in sæcula longi

Nostis ? 6 quem super ardua cœli
Culmina positum nil latet ima
Sub cava clausum viscera terræ,
Nihil humano procul adspectu
Trans multiplices ætheris orbes :
Inopem 7 terrâ qui prostratum
Suscitat, & de pulvere egenum
Tollit, 8 ut alto positus solio
Populi primos carpat honores.
Qui 9 maternos sterili fructus
Exoratus donat, & orbos
Læta renovat prole penates.

PSAL.

PSAL. CXIV. *In exitu Israel de Ægypto.*

Psalmus CXIV. insigni dialogismo celebrat præcipua Dei miracula, edita, cum Israelitæ ex Ægypto in terram promissam educerentur. Ponit autem dissidium maris rubri et Iordanis: tremores montium et collium in promulgatione decalogi: percussam petram, è qua rivi aquarum uberrime effluxerant: quæ omnia Dei potentiæ et majestati submisse ascribit.

Carm. genus xxvi.

Qum 1 domus Isacidûm patrias remearet ad oras
Barbaraque invisæ linqueret arva Phari;
Ipse 2 Deus Judam cælesti numine tutum
Fecit, erat populi signifer ipse sui.
Vidit 3 & attonitas trepidum mare diffidit undas,
Jordanis refugas in caput egit aquas.
Dura 4 per intonsos salierunt culmina montes,
Ut saturas gestit dux gregis inter oves;
Celsaque frondentes movere cacumina colles,
Agnus ut in patris luxuriare solet.
Quid 5 mare vidisti, solito cur cesseris alveo?
Cur fugis in fontes fluminis unda tuos?
Cur 6 ita concusso saliistis vertice montes,
Ut satur exsultat dux gregis inter oves?
Cur ita frondenti saliistis vertice colles,
Agnus ut in pratis luxuriare solet?
Nempe 7 Dei trepidum præsentia terruit orbem,
Cui cadit in Solymos victima multa focos.
Qui 8 lapidum venas laticum laxavit in usum,
Cui fluxit largo flumine dura silex.

PSAL.

PSAL. CXV. Non nobis Domine, &c.

Psalmus hic primò docet, omnes victorias, & libe-rationes, non ad hominum, sed Dei gloriam referendas, et quidem veri & omnipotentis Dei, qui quantò ope- idolis & commentitiis numinibus differat, accu- ostendit, & idololatris, ut similes fiant mutis illis ... eris, imprecatur: Israelitas autem universos ad- ..., ut omnem spem salutis in hunc unum Deum ...ent: de cujus beneficentiâ et misericordiâ illis ...latur; et se unà cum ipsis gratum Deo fore pro- ...

Carm. genus iii.

Ti magne rector orbis, haud victoriam
 Ex hoste sævo poscimus,
...ut per omnes fama gentes differat,
 Nec apparatu ut splendido
...ota vulgi nos triumphus aureo
 Curru superbos transferat;
...impiarum ut sæcla gentium sciant
 Te largum opis custoribus
...sideque semper immutabili
 Promissa promptum solvere:
...forte rebus insolentes prosperis,
 Ubi nunc Deus vester? rogent.
...s ; astra noster incolens, mortalium
 Nutu suo res temperat.
...impiarum finxit error gentium
 Manu deos inutiles.
...um caminis excoquens, aut malleis
 Massa è sequaci bracteas
...cens, figura multiformi ludiera
 Affixit aris numina.

Inane 5 vocis os habenti oculos habens
Orbes inanes luminis.
Naribus 6 odores nec trahunt, nec auribus
Surdis sonores hauriunt:
Palpare 7 manibus non queunt, torpenti-
Nec ingredi vestigiis: (bus
Nec vox anhelis edita pulmonibus,
Cavo recurrit gutture.
Quicunque 8 tales fingit aut colit deos,
Diis ipse similis fit suis.
At 9 tu Iacobi gens, loca fiduciam
Omnem salutis in Deo:
Qui te potenti sublevabit dexterâ,
Et in periclis proteget:
Et 10 vos Aronis posteri, spem ponite
Omnem salutis in Deo,
Qui vos potenti sublevabit dexterâ,
Et in periclis proteget:
Quicunque 11 cultores Dei, fiduciam
Loca salutis in Deo,
Qui te potenti sublevabit dexterâ,
Et in periclis proteget;
Qui 12 nos favore semper amplexus memor
Fovit fovetque sedulo;
Cunctos Iacobi qui fovebit posteros,

Carm. genus xxvi.

Discantus.

Toto pectore deligam

Aronis & sacrum genus :
Qui 13 se colentes sive juvenes, seu senes,
Fovebit & custodiet :
Qui 24 nosque donis semper augebit novis
Et liberorum liberos.
Qui 15 nos profanis segregavit gentibus
Cœli solique conditor:
Cœlum 16 sibi ipsi regiam fecit, solum
Sedem dedit mortalibus:
Remunerantes muneribus illum ut suis
Rerum parentem agnoscerent.
Neque 17 ora laudes in tuas solvent pater,
Quos mors teget silentio.
Nos 18 te parentem agnoscimus qui spiritu
Vitalis auræ vescimur.
Te prosequimur laudibus dum lucido
Sol axe terras ambiet.

PSAL. *CXVI.* Dilexi, *quoniam, &c.*

Hoc Psalmo Propheta regius extrema sua pericula et angustias commemorando amplificat: et ut Dei Servatoris bonitas et omnipotentia sit conspectior seipsum quoque ad lætandum cohortatur, et in compensationem beneficiorum divinorum perpetuò se illa prædicaturum et sacrificia laudis vovet oblaturum.

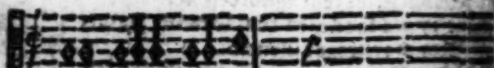
Tenor.

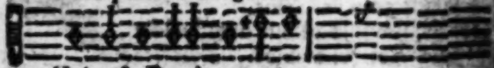
Toto pectore diligam,

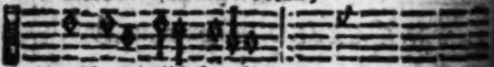

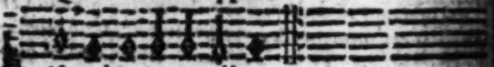

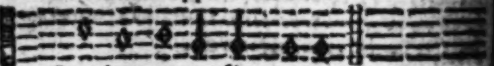
Altus.

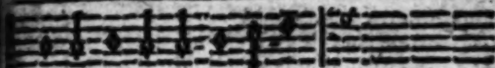

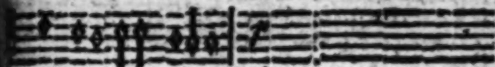

Aurem 2 qui mihi ſupplici
Non duram dedit, hunc ego,
Donec pectora ſpiritus
    Pulſet, ſemper amabo.
Jam 3 mors ante oculos erat,

Unicè & Dominum colam,

Qui lenis mihi supplici

Bassus.

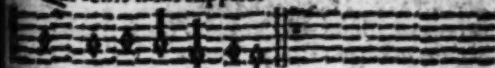
Toto pectore diligam

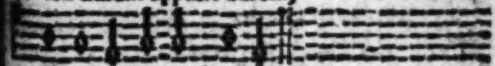
Unice & Dominum colam,

Qui lenis mihi supplici

Non duram appulit aurem,

Non duram appulit aurem.

Jam stabam super aggerem
Lethi, jam dolor anxius
Omni ex parte premebat;
Expes 4 tum prece supplice
Oravi Dominum, Pater,

Quæso, inquam, miserabili
    Saltem consule vitæ.
O 5 justum Dominum & bonum,
Et pronum veniæ! 6 auxili
Is me & consilii indigum
    Sævo texit ab hoste.
Ergo 7 mens tibi reddita
Mœrorem cohibe: & Deus
Quæ largâ tribuit manu,
    Donis læta fruare.
Vitam 8 è faucibus eruit
Mortis, & lachrymas genis
Abstersit, stabili & pede
    Firmavit tibi gressum.
Tutus 9 præsidio Dei
Degam, & polliciti fide
Fretus non dubiâ canam
    Grato pectore laudes.
Lassus, 10 rebus & asperis
Afflictus, trepida fugâ
Vitæ prospiciens meæ.
    Sic mecum ipse loquebar:
Nulli 11 certa homini fides:
At rerum arbiter optimus
Unus o polliciti tenax,
    Unus fallere nescit.
Tot 12 liber toties malis,
Tot auctus toties bonis,
Quo tandem officio tibi
    Coner solvere grates?
Te 13 festâ dape, te prece,
Te libamine prosequar,
Te vitæ columen meæ
    Grata voce fatebor;
Te 14 vitæ columen meæ

In cœtu populi tui
Gratè prosequar hostiâ.
b Damnatus tibi voti.
Electos, 15 genitor tuo
Custos præsidio tegis,
Nec per vim pereuntium
Manes linquis inultos.
Tu 16 servum Dominus tuum,
Ancillæ sobolem tuæ
Minacibus hostium
Vinclis eripuisti.
Te 17 rerum pater optime,
Semper laudibus efferam
Nomen in dubiis tuum
Usurpabo periclis.
Te 18 voti reus, erutus
Morti, prosequar hostiâ
Sacri 19 limen ad atrii,
Sacræ redditus urbi.

PSAL. CXVII. Laudate Dominum, etc.

Omnes toto terrarum orbe homines exhortatur hic Psalmus ad celebrationem sempiternæ bonitatis et veritatis divinæ.

Carminis genus 5.

OMnes 1 ubique gentium
Quos Solis ambit orbita,
Rerum parentis optimi
Laudes libenter pangite.
Agnoscite 2 indulgentiam
Benignius nos in dies
Fovent̄is, & constantiam
Promissa certam reddere.

PSAL. CXVIII. *Confitemini Domino, &c.*

Hic Psalmus, quem Haleluja aureum dixerunt, in optimis & splendidissimis meritò suum quoque locum habet. Eo enim David, ab omnibus hostibus & rebus adversis liberatus, & ad fastigium regni Israelitici evectus, in cœtu solemni publicas Deo gratias agit, magnoque animi ardore Dei bonitatem, toties jam sibi perspectam, laudat, sustinens interim non obscure imaginem Iesu Christi, initio quidem abjecti & mortui, sed paulo post ad regni æterni gubernacula resuscitati, quod ipsum hic David celebrat, proque eo gratias Deo agit.

Carm. genus II.

Eia 1 Deum laudate, Deum facilemque bonumque,
Largâ benignum semper indulgentia.
Eia 2 Dei, soboles Iacobi, dici te laudes,
Larga benigni semper indulgentia.
Eia 3 Deum canat Aronis numerosa propago,
Larga benignum semper indulgentia
Eia 4 Dei pu ra cultor pietate, fatere
Larga benignum semper indulgentia.
Audiit 5 orantem Dominus me rebus in arctis;
Ac liberavit illico ex angustiis.
Ille 6 mihi assistat solus: non arma, nec ulla
Humana mi vis adferet formidinem.
Ille 7 mihi auxilio sit solus, lumina damnis
Explebo (nec me decipit spes) hostium:
Tutius 8 à rerum Domino est sperare salutem,
Confidere opibus quàm viroru m fortium;
Tutius 9 à rerum Domino est sperare salutem,
Confidere opibus quam potentum principum.
Intome conjurent populi omni ex parte propinqui
Dei faventis conteram cunctos ope:

Circumdent

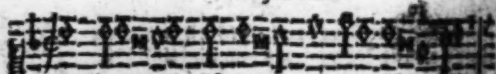
Circumdent 11 omnique premant ex parte licebit
Dei faventis conteram cunctos ope:
Circumdent 12 omnique premant ex parte licebit:
Quam nube densa vere se fundunt apes;
Non secus ac siccas ignis violentia spinas,
Dei faventis conteram cunctos ope.
Improbe 13 quid frustra labefactum evertere tentas
Dei potentis sustinet me dextera.
Ille 14 meæ viresque illum mea carmina pangent
Unum: salutis unus autor est meæ.
Cunctaque 15 justorum pariter tentoria plaudent,
Meæ salutis pariter auctorem Deum
laudabunt: cantuque ferent ad sidera dextram
Belli potentem, divitem victoriæ.
Dextram 16 armis, dextrā præstantem robore dextrā
Belli potentem, divitem victoriæ.
Sæva 17 quid insultas mihi mors? tua tela reconde:
Frustra minaci territas me spiculo.
Vivo equidem, vivusque feram super æthera cantu
Raram benigni numinis clementiam.
Ire 18 parens bonus ærumna me afflixit acerba
At imminentem reppulit mortem tamen.
Pandite 19 pontifices sacri mihi limina templi,
Salute partā ut laude prosequar Deum.
Hæc 20 est illa Deo gratissima janua justis
Votis aperta dehinc futura janua.
Te 21 merito pater alme, canam; tu rebus in arctis
Aurem applicasti supplici placabilem:
Sospes, & infesto duce te sum tutus ab hoste,
Et 22 molientum tecta quem rejecerat
Artificum improbitas lapidem, fastigia summi
Latè refulgens jam coronat anguli:
Scilicet 23 arcano factum est hoc numine, nostra
Attonita factum quod stupescunt lumina.
O 24 lux festa, ô lux jucunda ad gaudia nata,

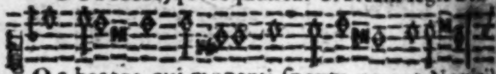
Cœlestis in nos lux favoris conscia?
Usque 25 fave custosque tui pater optime, regis
Sis; & secundos cœpta duc ad exitus.
O 26 felix, iterum ô felix, quem rector olympi
Populo salutis misit authorem suo.
Nos, quibus est sacri custodia credita templi,
Vobis precamur cuncta ; vertant prospere.
Unus 27 enim Dominus rerum moderatur habenas,
Qui gratiæ in nos lumen effundit suæ.
Lætitiæ celebrate diem, fœtusque bidentis
Tenellus aræ vinctus adstet cornibus.
Te 28 Dominum, te mente colam, te voce fatebor
Tuumque semper laude nomen prosequar.
Eia 29 Deum laudate, Deum facilemque bonumque
Larga benignum semper indulgentiâ.

PSAL. CXIX. Beati immaculati in via, &c.

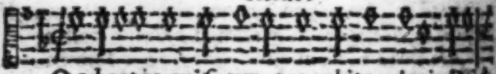
Psalmus hic, ut inter omnes prolixissimus, ita mihi quoque artificio et ardore compositus est. In eo enim David

Carm. genus xxviii:
Discantus.

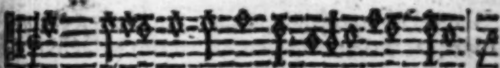
Altus.

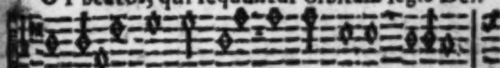
octonariis viginti duobus, literis Hebræorum totidem à fonte distinctis, ita se ipsum in celebratione et laudibus doctrinæ cælestis, suoque in eam desiderio et affectione commemorandâ oblectat et effundit, ut nullam ea in partem modum tenere potuisse videatur. Primo autem docet, qua in re consistat hominis integritas et perfectio, et quantopere ejusdem ipse cupidus sit, ardentissimâ et crebro repetitâ auxilij divina imploratione ostendit, resuscitans interim alios quoq; ad verbi divini amorem nullâ satietate aut fastidio languescentes; eosdemque monens, ut a dogmatibus impijs et venenatis sibi caveant. Preterea jam crucis et calamitatum utilitates recitat; jam preces effundit; jam lamentatur; jam gratias Deo agit; jam seipsum et alios consolatur; jam fidem suam cum quadã animi magnitudine profitetur; jam meritis gratique animi pollicitationes intexit. In quibus omnibus cum pietatis Christianæ curriculum, et veræ religionis exercitatio contineatur; dignus est hic Psalmus qui quotidie in ore, cogitatione et corde omnium piorũ, sine ulla intermissione, versetur.

Aleph.

Tenor.

O 1 beatos, qui sequuntur orbitam legis Dei?

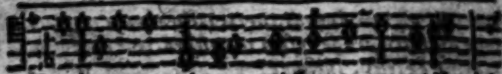

O 2 beatos, qui monenti sponte parent Numinis

Bassus.

O 1 beatos, qui sequuntur orbitam legis Dei? O

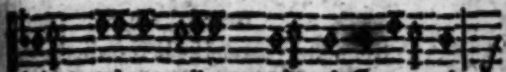

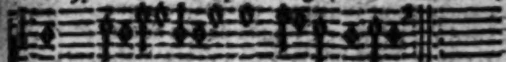
O 5 gradum regas labantem sic monenti ut paream,
A 6 tuis attenta jussis nusquam ut errent lumina:
Tum 7 ducem canam æquitatis candido te pectore:
Obsequar 8 tibi: obsequentem tu tibi ne desere.

Beth.

Quid 9 juventam, ne labascat, servat æque ac lex tua?
Hinc 10 ne aberrem, modo laboro: tu laboranti urge:
Ne 11 vacillet pes, meo tua verba condo pectore.
Rector 12 orbis, æquitatis regulam tuæ doce
Me, 13 tui oris verba semper ore mediter ut meo:
Illa 14 longe cariora semper auro ut æstimem.
Illa 15 cogitem, illa secter, illa mirer unicè;
Illa 16 nulla è corde nostro deleant oblivia.

Gimel.

Da 17 tuæ legi obsequenti vivere:ut 18 propius tui
Conspicer pacti æquitatem,pande mentis lumina.
Inquilinum 19 jussa legis ne tuæ celaveris.
Fœderum 20 leges tuorum ægra mens desiderat.
O,21 tuæ legis superbum qui premis fastidium,
22 Me tuæ legis sequacem vindica:23 cui divites
Arroganter obloquuntur jussa quòd servem tua,
24 E tuo sermone vitæ quod capessam formulam.

Daleth.

Æger 25 animus languet:ægrum recrea verbo tuo
Cordis 26 arcanas latebras prodidi tibi 27 rudem
Tu doce,præferque lucem,scita mediter ut tua:
Et 28 cor anxium tui verbi erigas solatio.

Absque

Abſque 29 fuco fac tuarum ſcita legum ut diligam.
Recta 30 ſector, inſtituta ſpecto ſemper ad tua;(ſero.
Lex 31 tua animo ſculpta inhæret; ſpem meam ne de.
Pande 32 iter tuæ æquitatis; te comes lætus ſequar.

He.

Legum 33 iter noſtra tuarum; fœdus erudi tuum,
Fœdus 34 ut legemque totis imbiam præcordiis,
Cuncta 35 ut inſtituta rectâ ſecter uſque ſemitâ.
Sordidis averte curis juſſa pectus ad tua;
Flecte lumina impias ne vanitates hauriant;
Languidum excita; fac ut te timeat animus ac amet
Libera probro à pudendo me benignus arbiter.
Tua 40 ſtatuta diligentem ſervet æquitas tua.

Vau.

Me 41 bonus reſpice opiferque fœderis memor tui
Ora 42 claudam ut exprobranti ſpem tuæ fiduciæ.
Spes 43 ſalutis, veritatem ab ore ne tuam eripe.
Semper 44 ut tuis ſtatutis audiens, 45 tuto gradu
Ambulem tua juſſa quæro ſola; 46 coram regibus.
Diſſeram (nec me pudebit) de tuis ſermonibus (chia
Hos 47 amavi, & hos amabo; 48 & obſequens his bra-
Tollam ut uſq; & diſq; volvam hos ore, mente cogitẽ

Zain.

Sis 49 memor pacti columna quæ meæ fiduciæ eſt: (pit.
Quod 50 olevat mœrentem, & ægrũ è fauce mortis eri.
Rideant 51 licet ſuperbi, te ſequar. 52 legem tuam
Uſque repetam; in rebus arctis hoc erit ſolatium
Impios 53 quum legis hoſtes cerno, totus horreo.
Carmen 54 hæc erit mihi, orbem donec hoſpes hunc
colam.
Hanc 55 ut obſervem, tenebræ me ſilentes admonent
Illa 56 mentem cura ſemper unicè exercet meam

Heth.

Meth.

Obſequi 57 tibi mihi una eſt ſpes,opes,hæreditas
Ut 58 bonus promiſſa præſtes,unice unum id ambio
Actiones 59 vitæ ut omnes ad tuam componerem
Legem,60 ad hanc cuſtodiēda,quà licet,me confero
Impeditus 61 impiorum vinculis hanc cogito :
Hujus 62 ergo nocte ſurgens proſequor te laudibus.
Qui 63 verentur hanc,amicis utor. 64 hanc, parens
Qui tuâ benignitate cuncta reples edoce. (bone,

Teth.

Domine65 ades,pollicitâ ſervo fac benigne appare-
In 66tua lege acquieſcam,me doce legem tuam. (āt
Vix 67 malo coacta leges mens ſequi didicit tuas
Scita,68 fons benignitatis,tua benignè me doce.
Me69ſuperbi criminantur,corde toto ego te ſequar
Juſſa me juvant tua,70 illis mens hebeſcit proſperis
Erudiſti71me malis,ut legi adhæream tuæ.
Hæream 72 ut legi auri acervis gratiori ingentibus.

Jod.

Da 73 manu tuâ creato noſſe vim legis tuæ.
Me 74 pii læti obſequentem legibus ſpectant tuis
Juſta 75 lex tua eſt:premis me jure juſtus arbiter.
At 76 libenter audientem juſſa me tua recrea,
Tibi 77 libenter obſequentem præveni clementiâ
Servulum78tuumprementem comprime arrogantiā
Me 79 tuæ legi obſequentes obſequentem diligant
Nec 80 ferat tibi obſecundans,pura mens infamiam

Caph.

Deficit81 mens ſpe ſalutis,ſpes nec illam deficit.
Laſſa82 languent lumina:utris corpus inſtar aridi
Tabuit,83ſolare promiſſi in malis memorem tui.

Qui

Quis 84 ferendi finis hostem quando punies meum?
Mihi 85 tuæ legis superbus hostis effodit scrobem.
Æqua lex; promissa certa sunt tua, hostes confice,
Qui premunt me, quod te in uno collocem fiduciam
Scita fac ut ad tua omnes actiones dirigam,

Lamed.

Certa eunt promissa, certa stat tuis verbis fides,
Dum 90 polo stellæ micabunt, herba terras vestiet:
Sempiterno quæ recursu legibus parent tuis
Obruissent me dolores, ni affuisset lex tua,
Lex salubris: nulla nobis tollet hanc oblivio.
Sum tuus tua instituta diligentes diligo.
Impii 95 mortem parabant scita meditanti tua.
Ceteris est finis; illa sola semper permanent.

Mem.

O tuam quam legem amavi! semper illam cogito:
Hostibus prudentiorem me meis hæc reddidit
Factus huic fui obsequendo doctior doctoribus.
Huic quod audiam, senecta astutior sum callida
Huic 100 ut obsequar malorum flecto gressum à semi-
Te docente non recedo paululum à verbis tuis, (tis
Faucibus meis suavi melle suavioribus.
Eruditus his, recedo à semita mendacii.

Nun.

Sancta 105 lex, velut lucerna, dirigit pedes meos.
Obstinavi animam, tuis ut obsequar sermonibus.
Obrutum malis, tuorum fœderum memor, leva.
Edoce me jussa, & oris hanc bonus cape victimam
Jussa non rejecta, quamvis undique instarent mala
Hæc 110 nec abjeci impiorum pene clausus retibus
Hæc voluptas, hoc mihi unum gaudiū, hæc hereditas
Hic scopus mihi manebit, vivus aurâ dum fruar,

Samech

Samech.

Diligo legem tuam,ſicut malos abominor.
Unica es ſpes,una verbis in tuis fiducia.
Ut 115 Dei mandata ſervem,hinc impii faceſſite.
Me tuo ſermone fulci,ne ſequar ſpes irritas.
Te regente ſalvus uſque juſſa diligam tua.
Perfugas calcas tuos,qui vana fruſtra cogitant.
Legem amo tuam quod omnes impios extermines.
Corpus 120 horret,quum ſeverum cogito te judicem.

Ain.

Æqua ne me diligentem deſere opprimentibus.
Juſta fac amen ſuperbo tutus à ludibrio.
Dum ſalutem ſpero, ſcita ſpecto dum tua,lumina
Laſſa languent :tu 124 benignus edoce ſervum tua
Placita,legum fac tuarum intelligat myſteria.
Tempus inſtat puniendi legis adverſarios.
At tuum fœdus mihi auro eſt carius cariſſimo,
Hoc amo, huc errore miſſo dirigo vitæ ordinem.

Pe

Mira rituum tuorum mens colit myſteria.
Verbi 130 pectori imperito luminis ſunt janua ;
Faucibus tua verba apertis duco vitæ ut ſpiritum:
Ut ſoles te diligentes,intuere me bonus. (met
Dirige 133 ad tua verba greſſus;tum ſcelus non oppri
Me. 134 tuæ legi, impiorum liber à calumnia,
Obſequa‑. 135 bonus intuere me,tuā ut legem ſequar
Si 136 quis hanc ſpernit, fluunt mihi more rivi la-
chrymæ,

Sade.

Juſtus 137 es creator orbis;juſſa juſta ſunt tua.
Plena 138 lex eſt æquitatis ; certa verbis veritas.
Rumpor 139 irâ,quum ſceleſtis impiè contemnitur

Sermo

Sermo 140 purus inſtar ignis:ſervus hunc amat tuus
Impii ſpernant, licebit me, tuam legem ſequar.
Iuſſa ſunt tua ſempiterna.mota nullo turbine;
Turbidis mihi illa rebus anxium cor recreant.
Scire legem da tuam: vitam mihi donaveris.

Coph.

Corde 145 toto audi vocantem,legi ut obſequar tuæ
Invoco,adjuva invocantem,fœdus ut colam tuum,
Invoco te manè;verbis in tuis fiducia eſt.
Nocte vigiles anteverto, verba mediter ut tua.
Me benignè audi,ut ſoles,& fauce mortis eripe.
Impii 150 me perſequuntur,legis expertes tuæ.
Tu propinqua Domine,juſſa cujus omnia juſta ſunt
Juſſa firma fine nullo,firma nullo exordio.

Res.

Adſpice afflictum : leva me,fœderis memorem tui
Fœderis memor meam vitam patronus aſſere.
Impii 155 malè interibunt,juſſa qui tua negligunt
O bonus,ſine fine,robora,ut ſoles,vitam meam.
Me prementum multitudo à lege non flectit tuâ.
Mœret animus intuendo pacta qui ſpernunt tua
Tu bonus tua juſſa amantem me viciſſim recrea.
Cuncta 160 promiſſa tua nullum fixa norunt terminum.

Sin.

Me premit tyrannis: at cor verba meditatur tua,
Verba gratiora gazis aureis animo meo.
Diligo legem tuam,ceu vanitatem abominor.
Septies tuam æquitatem me canentem lux videt.
Legem 165 amantibus tuam pax multa,nulla offenſio.
Spectat à te mens ſalutem nixa promiſſis tuis.
Mens amat promiſſiones unice & ſervat tuas.
Servo tua pacta,ut viciſſim tu vitam obſervas meam

Thau.

Thau.

Invocanti da tuarum scire legum abscondita,
Invocantem 170 libera me, fœderis memor tui.
Te 171 docente prædicabit os tuas laudes: tua
Jussa 172 lingua nuntiabit, jussa longè æquissima.
Dexterâ 173 tua obsequentem jussibus juva tuis.
Abs 174 te opem spero, tuarum scita legum diligo.
Sospita 175 me, ut prædicem te: lex juvabit me tua
Me 176 vagam ut pecudem, require fœderis memorem tui.

PSAL. CXX. Ad Dominum cum, etc.

Querelam habet hic Psalmus non tam de externorum hostium vi, quàm de malevolorum calumniis fraudulentis et venenatis, cum quibus quam grave sibi sit conversari indicat, Deique auxilium implorat.

Carm. genus III.

HInc 1 me obsidebant bella, & hinc calumniæ;
Livor faces admoverat.
Ad te refugi destitutus omnibus,
Rerum creator optime.
Te voce supplex invocavi, tu meas
Non lentus audisti preces.
A 2 fraudulentæ toxico linguæ Deus
Me protege & mendaciis.
O 3 lingua fraudis machinatrix impiæ,
Qua spe meum oppugnas caput,
a Scythæ 4 ferocis lingua pestilentior
Tinctis veneno spiculis,
Ignis voracis lingua flammis acrior.
Quum b sylva flagrat arida:
Heu 5 vita tristis, vita dura & anxia,

Per

Per invios erratica
Montes, latrones inter atque inhospita
Gentis feræ emapalia.
Mens 6 ægra vitæ carpitur fastidio,
Hostes quietis accolens;
Hostes 7 quietis, blanda quos oratio
Ferociores efficit;
Quos innocentis mentio concordiæ
Ad bella sæva exasperat.

PSAL. CXXI. Levavi oculos meos, &c.

Testatur hoc Psalmo David, fiduciam se suam in omnibus angustiis & periculis in solius Dei præsentia & benignitate felicissime collocare; ideoque exemplum hoc suum omnibus piis imitandum proponit.

Carm. genus Xvii.

Dum 1 ferox armis inimicus instat,
Ad montes vaga lumina
Proximos circumfero, si quid illinc
Forte appareat auxili
At 2 mihi cœli Dominus solique
Certam solus opem feret:
Ille 3 (quid vano trepidans tumultu
Cor pulsas mihi pectora)
Ille sanctorum (mihi crede) custos
Noctes excubat & dies:
Victa 4 nec blandi illecebris soporis
Unquam lumina dimovet:
Leniter 5 passis tibi semper alis
Umbræ more supervolat,
Ne 6 cutem solis violentioris
Urant spicula de dio,

Nocte

Nocte ne Lunæ nebulosioris
Artus degravet halitus.
Seu 8 domi clausus lateas, latentem
Clausis servat in ædibus:
Seu 9 foris pacis obeas amica,
Seu belli fera munera,
Sospitem è cunctis Dominus periclis
Semper te bonus eruet.

PSAL. CXXII. Lætatus sum in his, &c.

Gaudium & insultationem animi pii, gestientis in ipsâ concioni hominum piorum, hic Psalmus exprimit; in quo ipso gaudet David, Hierosolymam præ aliis urbibus, tanquam imaginem veræ Ecclesiæ, cultibus divinis delectam destinatamque esse, proque illius incrementis & salute Deum orat.

Carm. genus 16.

O 1 Lux candida, lux mihi
Læti conscia nuncii:
Jam pleno stata tempora
Reddit circulus anno:
Jam festi revocant dies
Augustam Domini ad domum:
Jam 2 sacri pedibus premam
Lætus limina templi.
Jam 3 visam Solymæ edita
Cælo culmina, & ædium
Moles nobilium, & suo
Augustam populo urbem:
Urbem, 4 quam procul ultimis
Terræ finibus exciti
Petunt Isacidæ, ut Deum
Placent more Parentum:

Jussam

Jussam 5 cælitus oppidis
Urbem jus dare ceteris,
Et sedem fore Davidis
Cuncta in sæcula proli.
Mater 6 nobilis urbium,
Semper te bona pax amet,
Et te semper amantibus
Cedant omnia rectè.
Semper 7 pax tua mœnia
Colat: semper in ædibus
Tuis copia dextera
Larga munera fundat.
Dulcis 8 Isacidûm domus,
Te pax incola sospitet:
Sedes 9 Numinis, omnia
Succedant tibi faustè.

PSAL. CXXIII. Ad te levavi oculos, &c.

Precatio est, quâ homines vere pii, divitum superborum, irrisorumque contumeliis et ludibriis subjecti ad Dei patrocinium confugiunt.

Carm. genus vi.

AD 1 te levavi, Rex, pater & Deus;
Ad te levavi lumina, qui procul
Contagio humano remotus,
Templa habitas radiata cœli.
Ut 2 servus observat domini manus:
Gestus & omnes lumine mobili;
Arguta ceu nutus acutis
Serva oculis dominæ tuetur:
Te nostra spectant, te Domine & Deus,
Intenta mentis lumina, dum graves

Ictu

Iras remittas, servulisque
Des veniam bonus atque pacem.
Iam 3 lenis in nos respice; servulis
Iam parce tandem, parce fidelibus,
Quos hostis insultans superbo
Ludificatque premitque vultu.
Contemtus 4 hosti ac opprobrium sumus,
Vitaque tædet, ferre animus nequit
Supercili fastum superbi,
Ludibriumque opibus tumentum.

PSAL. CXXIV. Nisi quia Dominus etc.

Agnoscit hoc Psalmo Ecclesia, se è maximis periculis et ærumnis, non suis viribus, sed bonitatis divinæ auxilio evasisse. Cladium etiam, quæ imminebant, magnitudinem amplificat; et ad gratiarum actionem omnes hortatur.

Carm. genus xxvii.

NI 2 faventis affuisset numinis præsentia,
(Dicat Isaci propago) 2 Numinis præsentia
Ni faventis affuisset, quum veniret perditum
Nos superba multitudo, freta stultis viribus,
Fortè 3 vivos devorassent, debilesque & pauculos;
Ira fervidi furoris, avida nostri sanguinis,
Obruisset 4 instar undæ nos procella cladium
More 5 torrentis nivali ab imbre turgidi, impetus
Nos repentè sustulisset: usque ad animam gurgites
Usque ad animam transiissent gurgites impervii.
Sempiterna 6 laus Deo sit, qui suos non tradidit
Dentibus prædam cruentis perfidarum gentium.
Cassibus 7 fractis dolosis sospites evasimus;
Capta veluti jam volucris rete fugit aucupis.
In 8 Deo nostræ salutis spes reposta est unico;
Qui solum cœlumque fecit vi potentis dexteræ.

PSAL.

PSAL. CXXV. Qui confidunt in, &c.

Docet hic Psalmus, quanta securitas & felicitas sit eorum, qui in omnibus rebus adversis spem salutis suæ in Deo habeant collocatam; perpetuoque cogitent, momentaneas tantùm vitæ hujus miserias esse, si cum æternis comparentur. Deinde contra impios pro piorum felicitate Dei benignitatem implorat.

Carm. genus vi.

Sionis 1 arcem non Aquilo impotens
Saxo sedentem perpetuo quatit,
Nigrantibus non Auster alis
Imbriferas glomerans procellas.
Quicunque verè spem locat in Deo,
Non hostis hunc vis, non quatiet dolus,
Si a fractus illabatur orbis,
Incolumis fugiet ruinam.
Ut 2 civitatem b mœnia montium
Sanctam tuentur, sic Dominus suos
Vi cingit arcanâ, nec unquam
Præsidio viduos relinquet.
Nec 3 impiorum perpetuo jugo
Sinet piorum progeniem premi.
Ne turpibus contaminetur
Flagitiis labefacta mentem.
Ut 4 affluenter fac bona sint bonis,
Ut continenter fac malè sit malis,
De 5 calle quos recti illecebris
Impietas male sana flexit.
Fac sanctè rerum conditor, ut domum
Beata semper pax colat Isaci:
Tranquillitas secura pulchræ
Exhilaret Solymæ colonos.

PSAL.

PSAL. CXXVI. In convertendo, &c.

...ai ex vinculis Babyloniais domum reversi hoc car... latitiam suam, cum gratulatione, testantur, orant... Deum, ut inceptam liberationem continuet & per...; indicantes interim quo durior fuerit afflictio, eò ...latiorem insequentis gaudii ubertatem esse futu...

Carm. genus iij.

...llam 1 pater omnipotens captam remeare Sionē
Dulcemque jussit patriam revisere,
...niti stupuere animi, nec opinaque secum
2 Metum librantes inter & spem gaudia.
...que sibi credunt; veluti qui noctis opacæ
Sopore pulso manè versat somnia.
...3 lacrymis redeunt risus; sua gaudia quisque
Sermone celebrat patrium laudans Deum,
...minus attonito stetit ad miracula vultu,
Sic barbarorum turba secum mussitans,
...pater ille deum quot signa ostendit amoris!
Hujus saluti gentis usque ut prospicit!
...3 falso; nam signa Deus monstravit amoris
Præclara nostrædum saluti prospicit.
...p alacres læto testamur gaudia plausu;
At 4 tu benigne fac parens, ut cæteri
...redeant, plenisque viis sic agmen inundet,
ut æstuosi quum flat Austri spiritus,
...gnata suis cohibere flumina ripis,
Vagā per agros murmurant licentiā.
...i male fœcundæ commisit semina terræ,
Et corde tristis multa volvit anxio,
...venit uberior seges imbribus aucta benignis,
Exultat hilari cor metentis gaudio.

Nos 6 quoque longa fugæ post tædia, postq; labores
Læti arva dulcis patriæ revisimus.
Te patrium canimusque Deum, semperque canemus,
Agimusque memores atque agemus gratias.

PSAL. CXXVII Nisi Dominus, &c.

Docet hic Psalmus, civitatum et familiarum salutem alimenta, et liberorum fœlicitatem, non humanæ industriæ, sapientiæ aut vigilantiæ opus esse; sed à solius Dei benignitate et providentiâ omnia proficisci et conservari.

Carm. genus iii.

NI 1 cœpta Dominus juverit, frustra struis
Moles superbas ædium:
Ni Dominus urbem servet, incassum excubat
Muris vigil custodia.
Frustra 2 antevertis manè solem, & vesperè
Sero domum reverteris:
Victum labore vix parabis anxio,
Ni Dominus admôrit manum.
At ille amicis interim suis dabit
Purum soporem somniis:
Domumque dulci prole fœtam liberam
Prœbebit. 3 Hæc hereditas,
Hæc illa merces, quâ beat caros sibi
Rerum ille Dominus omnium.
Non 4 sic timori est dexteram telis gravis
Bellator hostis hostibus,
Ut quem parentem masculæ propaginis
Favor beavit numinis.
O 5 ter beatum & ampliùs, qui talibus
Pharetram sagittis impleat!
Non ad tribunal erubescat jurgia
Procacis adversarii.

PSAL-

PSAL. CXXVIij. Beati omnes, &c.

Psalmus hic præmia, quibus pij et vere deum timen- in hac vita ornantur, enumerat: nimirum felicita- in omnibus actionibus: optatum conjugium, probos et valētes liberos, benedictionem divinam, felicem sta- patriæ, longam progeniem nepotum, pacem& tran- itatem publicam.

Carm. genus XXV.

elix 1 ô ter & ampliùs
Quem timor Domini tenet,
non illius à via
Flectit devius error.
lix, 2 & tibi prospere
dent omnia; nam tuo,
pes dulcia fercula
Comparata labores
ar 3 palmitis uberi
ventu gravidi, & coma
gentis viridi domum,
Te conjux hilarabit,
ut plantaria fertili
ubescunt oleæ solo,
ndo tibi liberi
Cingent agmine mensam.
em 4 timor Domini tenet,
er talia commoda
ta tempora transiget.
At 5 te ex arce Sionis
tabit Domini manus
ga, & conspicies bonis
ratem Solymam, tibi

 Donec

Donec vita manebit.
Prolis 6 adſpicies tuæ
Longâ ſtirpe propaginem,
Feſta ſemper & Iſaci
Lætos pace nepotes.

PSAL. CXXIX. Sæpe expugnaverunt

Monet hic Pſalmus Eccleſiam, ut memor multiplicis afflictionum et anguſtiarū, quibus ab impiis olim divexata, et poſtea liberata à Deo fuerit, gaudeat et exultet, breviq; futurum ſperet, ut hoſtium improbitas in ipſo flore ſuo opprimatur.

Carminis genus xxiv.

Et hic binas conjungunt recentiſſima exemplaria ſtrophas, ut in CV.

IUre 1 dicat grex bonorum,
Mille me moleſtiis
Factio preſſit malorum:
Prima 2 ab uſque origine
Factio preſſit malorum
Mille me moleſtiis;
Nec tamen ſubvertere unquam
Quivit ullis machinis
Terga 3 ſævis exaravit
Verberum vibicibus,
Terga longis ſecta a ſulcis,
b Hoſtis ad faſtidium;
Sed 4 parens rerum benignus
Vincla rupit impia,
Meque c nervo liberavit
Servitutis aſperæ,

Qui 5 Sionis non amico
Spectat arces lumine,
Vota semper vana volvat,
Spes inanes nutriat.
Marceat 6, ceu sole marce
Herba languens torrido.
Herba summis nata tectis,
Quæ repente corruit,
Ante falcis plagam acutæ
Sicca marcidis comis,
Unde 7 nec sinum replevit,
Qui maniplos colligit;
Nec manum messor perustus
Prata tondens florea;
Nec 8 viator ominatus
Prospera est metentibus,
Nec precatus, Arva læta, &
Arva lauta & roscida,
Hinc in annum, & usque in annos
Hunc sequentes, numinis
Vos favor semper benigni
Servet, ornet, augeat.

PSAL. CXXX. *De profundis clamavi.*

Psalmus hic est pœnitentialis, quo homo pius multorumque peccatorum sibi conscius, ingenuè confitetur, se omnesque homines ita peccati veneno imbutos esse, ut suis viribus peccantibus Deum placare non possint. Proinde divinæ bonitatis promissionibus fretus, ardenti cum fiducia, ad solius Dei misericordiam confugit; atque uno hoc modo gratuitam se peccatorum suorum condonationem consequi ostendit. omnesque pios ad idipsum faciendum, suo exemplo cohortatur.

Carm. genus VIIj.

CUrarum rapidis fluctibus obrutus,
Arcanis animi de penetralibus,
Audi 2 verba precantis.
Clamavi, pater optime
Audi verba pater, quæ tibi supplices
Multo cum gemitu fundimus, applica
Intentam bonus aurem
Tristes ad querimonias.
Si 3 vindex tetricus facta nefarie
Pœnis cuncta velis plectere, quis sibi
Tam confidit, acerbum
Ut non horreat exitum?
At 4 tu non a furiis tristis es asperis,
Sed largus veniæ, & munificus parens,
Ut te jure colamus,
Legum & jussa salubria.
Nam 5 spes polliciti me recreat tui,
Promissique fides fallere nescii,

Carm. genus XXVIIj.
Discantus.

Altus.

Et fiducia certa
Mentem sustinet anxiam.
on 6 sic præcipiti nocte vigil diem
servat roseum, non roseum vigil
Phœbi sic avet ortum,
Ut flagrat mea mens Deum.
rael 7 in Domino figite spem pii
a duro veniam supplicibus dare;
Et prompto dare pressis
Duro servitio manum
Ecli 8 generis progeniem gravi
ssam servitio ex hostibus asseret,
Et de morte redemtam
Noxis eximet omnibus.

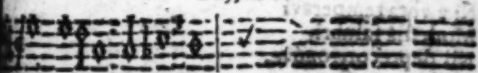
PSAL. CXXXI. Domine, non est, &c

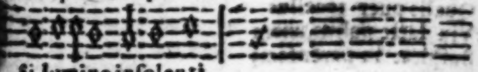
Describit hic Psalmus humilitatem & abjectionem animi pii, non in propriis viribus, sed in solius Dei misericordia omnem fiduciam suam collocantis

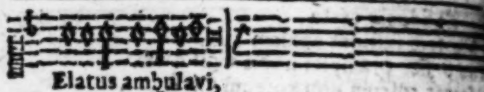
Tenor

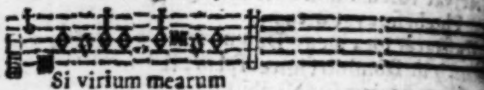

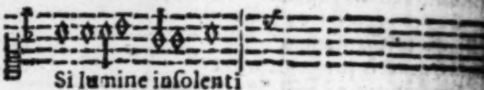
Bassus.

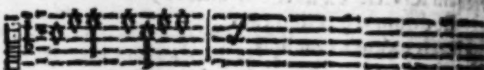

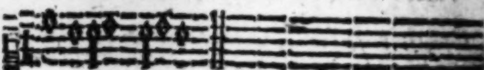

Fiducia superbus
Despexerim minores;
Si mentis arrogantis
a Sublime vectus alis,
Majora, quàm liceret
Sperare cogitavi;
Ni 2 vota temperavi
Modestiâ salubri,
Nil deprecor, rogóve,
Nullam recuso pœnam.
Qualis puer tenellus
Vix lacte pulsus, unam
Suspirat in parentem;

Hanc

Elatus ambulavi,

Si virium mearum

Si lumine insolenti

Elatus ambulavi,

Si virium mearum

...c spectat, hac ab una
...endet, ambit unam:
...rne rector orbis,
...nens mea intuetur
...m, uni adhæret, unum
...vindicem salutis
...oscit 3 O piorum
...opago sancta patrum,
... Deum parentem
...etate, spes in uno
...cate, cuncta ab uno
...erate, spem nec unquam
...ebitis caducam

PSAL. CXXXII. Memento Domine, &c.

Exprimitur hoc Psalmo desiderium Davidis gestientis honori & cultibus divinis templum extruere, et percipientis animo lætitiam, tanquam ex ædificatione jam absolutâ, compos ipse votorum suorum factus fuisset. Gloriatur quoq; David de regni sui æternitate divinitus promissa, quod ipsum de regno Messiæ ex posteritate Davidis nascituro, intelligendum esse, patet ex secundo capite Actorum.

Carm. genus I.

DAvidis recto memor, genitor, memor esto laborum
Quos tulit in rebus tua jussa sequutus egenis.
Ille 2 tibi Hebrææ gentis Deus unice votis
Obstrinxit caput, & promissis ora reclusit,
Non 3 ædes prius ingrediar, mollive reponam
Membra toro, 4 aut oculis dulcē indulgebo soporē,
Quam 5 fanum inveniam, & sacri fundamina templi
Designem, sanctisque locum dimetiar aris.
Fama 6 licet patriæ multum promitteret ora,
Inter saxa tamen sylvestribus obsita dumis
Monstravit Deus ipse locum. Deus ipse perenne
Hic templum, templique sacris sedem innuit aris.
Ergo 7 alacres gratam Domino properemus ad ædem;
Scamna 8 pedum pronis veneremur vultibus: & tu
Sancte parens, bonus ac placidus cape vota, tuamq;
Lætus adi sedem, non dedignare penates
Qui memorem æterni servabunt fœderis arcam,
Templa 9 sacerdotes casti tueantur, & omnes
Qui tua ritè piis venerantur numina sacris,
Lætitiâ exultent. 10 Si David pectore puro
Te coluit, ne Davidicæ nunc respue prolis
Dona tui populi cui fræna tenenda dedisti.

Davi-

Davidi 11 enim quondam (neque jam sententia vetet
Illa tuam mentem) jurasti: E stirpe propago
Nata tua solium & sceptrum retinebit avitum.
Quod 12 si posteritas servet mea fœdera, pactis
Si steterit, leges si non temerarit avitas,
Nulla dies, solio vis nulla extrudet avito
E natos natorum, & qui nascentur ab illis.
Ipse 13 mihi sedem elegi sine fine Sionem, (ptas,
Quam colerē; 14 hic mihi certa quies, hic certa volu-
Hic mihi grata domus. 15 cæli indulgentia fruges
Huic alat, & duros largè saturabo colonos.
Templa 16 tuebuntur casti justique ministri,
Lætitiaque piis perfundam pectora certa,
Davidicoque 17 novum producam è semine germē,
Quod latè in populos fundet sua brachia: stirpi
Auspiciam seræ solium qui illustret avitum,
Claraque per cunctas diffundat lumina terras.
At 18 pudor & turpes maculas infamia spargens,
Hostibus inficiet vultus. Je sfea propago
Florebit, cinget q; sacrum diademate crinem,
Transmittet q; suam longæva in sæcula famam.

PSAL. CXXXIII. *Ecce quàm bonum.*

*Encomium est concordiæ, cujus utilitas pulcritu-
do & ubertas, comparatur preciosissimis unguentis
[illegible]ssimi, & fæcunditati roris cælestis.*

Carm. genus jjj.

Nil 1 caritate mutua fratrum nihil
Jucundius concordia;
Non 2 aura suavis balsami, quum funditur
Aronis in sacrum caput,
Imbre læto proluens barbam, & sinus

Limbum

Limbum pererrat aureum;
Non 3 ros tenella gemmulis argenteis
Pingens Sionis gramina,
Aut verna dulci a inebrians uligine
Hermonis b intonsi juga.
Fraterna quam pax incolit domum, juvat
Dominus benigna dexterâ,
Et opibus auget, filiorum & filios
Multis propagat sæculis.

PSAL. CXXXIV. *Ecce nunc benedicite.*

Exhortatur Levitas, ut in suo officio sint vigilantes & seduli, iisque Deum propitium & beneficum promittit.

Carm. genus III.

Domini 1 ministri, nocte qui custodiæ
Sancti excubatis atrii,
Laudate Dominum, laudibus donec sacro
Nox annuit silentio;
Interque 2 laudes mentibus puris manus
Cœlo supinas tollite;
Et 3 vos beabit Dominus invicem omnibus
Cœli solique commodis;
Dominus Sionem qui tuetur, unicus
Cœli solique conditor.

PSAL. CXXXV. *Laudate nomen Domini*

Hic quoque Psalmus exhortatur populum Hebræum ut celebret verum Deum, pro peculiaribus ab eo acceptis beneficijs, quorum complura recitantur; addita ironica exagitatione idolorum gentilium.

Carm.

Carm. genus j.

Vos, 2 quibus est sacri custodia credita templi,
Eia Deum laudate: Deum celebrate ministri,
Qui sacra assiduâ vigilatis ad atria cura.
Tu Deum laudate bonum, nomenque beatum
Tollite perpetuo vestro super æthera cantu.
Quippe 4 Iacobum ultro legit lectumque dicavit
Hunc sibi, seu a privam patrimoni in sæcula sortem.
Nota 5 quidem Domini est immensa potentia, notum
Numen: quippe deos sub se premit altior omnes,
Quos alii stolidâ placant ceu numina curâ.
Versat 6 enim nutu cælo, terrâque marique,
Aut si quod cæcis clausum est penetrale tenebris
Naturæ, quodcunque libet: 7 de viscere terræ
Evocat, & liquido suspendit in aëre nubes;
Fulguribusque vagis venientes prævenit imbres,
Deque suis promit ventorum flamina gazis.
Ille 8 hominum primos fœtus pecudumque per arva
Divitis Ægypti stravit: 9 regemque superbum,
Et quicunque bibunt b septem sua flumina Nili,
Terruit ostentis; 10 validis ille oppida muris
Turrita evertit; numeroso milite cinctos
Cum stirpe extinxit violento funere reges;
11 Stravit c Amorrhæum validâ virtute d Seonem
Quique Basan Ogus magnâ ditione tenebat,
Regnaque non uni Cananæa subdita sceptro;
Arvaque 12 dejectis nuper viduata tyrannis,
Accepêre novos Iacobi è stirpe colonos.
Sancte 13 e parens rerum, qui justo examine nostri
Parcere 14 subjectis, & debellare superbos,
Posteritas te sera canet; tua splendida facta
Nulla unquam ex animis tollent oblivia nostris.

At

At 15 sibi quæ variis finxit simulacra figuris
Vana superstitio, calidis fornacibus aurum
Argentumve liquans, nil sunt nisi ludicra dextra
Humanæ commenta. 16 illis os vocis inane,
Lucis egent oculi: 17 surdas sonus advolat aures
Et patulas frustra nares jucundus odorum
Halitus incursat, calidus non pectora pulsat
Spiritus. 18 O quisquis ludibria talia fingit,
Aut colit, ipse suis similis diis exigat ævum,
Mentis inops & lucis egens; non aure nec ore
Accipiat reddatve sonos, nec nare sagaci
Sentiat halantes per prata nitentia flores.
Tu 19 verò, genus à magno Israele profectum,
Et 20 domus Aronis, genitique è sanguine Levi,
Et quicunque pio rerum venerare parentem
Obsequio; 21 laudate Deum, qui tecta Sionis
Ardua, qui sacram Solymæ bonus incolit ædem.

PSAL. CXXXVI. *Confitemini Domino, &c.*

Hoc quoq; Psalmo, celebratione divinæ potentiæ et bonitatis, tam ex ordine naturæ, quàm ex gubernatione Ecclesiæ elucescentis, omnes pii ad laudes Dei invitantur.

Carm. genus 11.

EIa 1 Deum laudate, Deum facilemque bonumq;
Larga benignum semper indulgentia.
Eia 2 Deum laudate, Deus namque ille deorum est,
Larga benignus semper indulgentia.
Cui 3 domini rerum submittunt sceptra tyranni,
Larga benigno semper indulgentia.
Qui 4 facit attonito solus miracula mundo,
Larga benignus semper indulgentia.
Qui 5 nitidos mira arte polum convolvit in orbes
Larga

Larga benignus semper indulgentiâ.
Qui 6 liquidis terras emergere jussit ab undis,
Largâ benignus semper indulgentiâ.
Qui 7 vitreo accendit flammantia lumina cœlo,
Largâ benignus semper indulgentiâ
Qui 8 solem auricomum jussit dare jura diei,
Larga benig nus semper indulgentia.
Qui 9 lunam & stellas tenebras distinguere noctis
Jussit benigna semper indulgentia:
Pignora 10 prima Phari qui fato exstinxit acerbo,
Larga benignus semper indulgentia.
Isacidas 11 medio incolumes ex hoste recepit,
Larga 12 benignus semper indulgentia.
Qui 13 rubri Oceani torpentes diffidit undas,
Larga benignus semper indulgentia,
Perque 14 undas fissas sobolem traduxit Abrami,
Larga benignus semper indulgentia.
Pharonem 15 & Pharios submersit gurgite currus,
Larga benignus semper indulgentia.
Deduxitque 16 suos deserta per avia tutos,
Larga benignus semper indulgentia.
Et 17 validos meritâ prostravit clade tyrannos,
Larga 18 benignus semper indulgentia.
Stravit 19 Amorrhæum validâ virtute Seonem,
Larga benignus semper indulgentia.
Stravit 20 & incassum confisum viribus Ogum,
Larga benignus semper indulgentia.
Metatusque 21 novis agrum est utriusque colonis,
Larga benignus semper indulgentia.
Isacidis 22 habitare suis dedit hostica rura,
Larga benignus semper indulgentia.
Qui 23 nos in rebus miseros respexit egenis,
Larga benignus semper indulgentia.
Avertitq; 24 retro nostris cervicibus hostem,
Larga benignus semper indulgentia.

Qui

Qui 25 genti vitam humanæ victumque ministrat,
Larga benignus semper indulgentia.
Astrigeros 26 laudate deum qui tempetat orbes,
Larga benignus semper indulgentia.

PSAL. CXXXVIj. *Super flumina Babylonis, &c.*

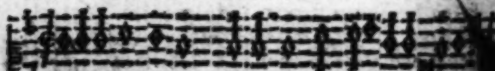
Lamentatio est populi Iudaici in vinculis Babylonicis detenti, et miserabiliter de suis infortuniis et hostium insolentia ac ludibrio conquerentis, una cum imprecatione & comminatione ultionis divinæ.

Carm. genus xxii.

DUm 1 procul à patria mœsti Babylonis in oris,
Fluminis ad liquidas forte sedemus aquas;
Illa animum subiit species miseranda Sionis,
Et nunquam patrii tecta videnda soli.
Flevimus, & gemitus luctantia verba repressit;
Inque sinus liquidæ decidit imber aquæ.
Muta 2 super virides pendebant nablia ramos,
Et salices tacitas substinuere lyras.
Ecce 3 ferox dominus Solymæ populator opimæ
Exigit in mediis carmina læta malis:
Qui patriam exilio nobis mutavit acerbo,
Nos jubet ad patrios verba referre modos;
Quale canebamus, steterat dum celsa Sionis

Carm. genus xxviij.

Discantus.

Rectore te grato Dominumque Deumque fate-

Regia, finitimis invidiosa locis.
Siccine 4 divinos Babylon irrideat hymnos?
Audiat & sanctos terra profána modos?
O 5 Solymæ, ô adyta, & sacri penetralia templi,
Ullane vos animo deleat hora meo?
Imprecor, ante meæ capiant me oblivia dextræ,
Nec memor argutæ sit mea dextra lyræ:
6 mihi destituat vox, arescente palato
Hæreat ad fauces aspera lingua meas:
Prima mihi vestræ ni sint præconia laudis;
Hinc nisi lætitiæ surgat origo meæ.
At 7 tu, quæ nostræ insultavit læta rapinæ,
Gentis Idumææ tu memor esto pater.
Diripite, ex imis evertite fundamentis,
Æquaque (clamabant) reddite tecta solo.
Tu 8 quoque crudeles Babylon dabis impia pœnas,
Et rerum instabiles experiere vices.
Felix 9 qui nostris accedet cladibus ultor,
Reddat ad exemplum qui tibi damna tuum.
Felix, qui tenero conspserget saxa cerebro,
Eripiens gremio pignora chara tuo.

PSAL. CXXXVIIIj. Confitebor tibi Domine, &c.

Prædicat Dei in se multiplicem benignitatem, & id ipsum alios quoq; toto terrarum orbe reges ait facturos esse, nisi de gradu dejici malint. Deum enim favere humilibus, odisse superbos, ejusque præsidio deinceps quoque tutum se fore confidit.

Tenor.

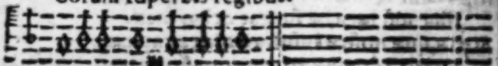
Pectore te grato *Dominumque Deumque* fatebor

Bissan.

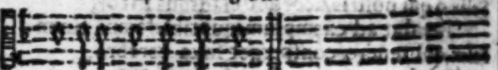
Altus.

Ad tua templa oculis, animo ad tua numina spect
Nomen celebrabo tuum, (ans
Perpetuamque fidem:
Qui 3 donis promissa novis cumulata rependis,
Audis vocantem, robora
Das animo trepido.
Te 4 quacunque patet tellus circumflua ponto,
Reges fatebuntur Deum,
Quum sine labe fidem
Audierint, 5 ritusque tuos super æthera cantu
Ferent, tuæque gloriæ
Ad jubar attoniti.
Nam 6 liquidi quanquam trans ignea mœnia mundi

40

Bassus.

Pectore te grato dominumque deumque fatebor

Coram superbis regibus,

Et tua facta canam.

Coram superbis regibus,

Et tua facta canam.

Beatus in te permanes:
Attamen haud humiles
Despicis, elatosque premis. 7 discrimina mille
Passim mihi circumstrepant,
Te duce tutus ero.
Tu valida obsistes dextra furialibus ausis,
Qui me lacessunt hostium,
Incolumique 8 dabis.
8 Quod superest, si quid superest, bonitate perenni,
Quo cœperas gradu, tua
Facta tuere manus

PSAL.

PSAL·CXXXIX. Domine probasti, &c.

Ex admirabili sapientia elucente ex artificiosissima corporis humani fabrica ratiocinatur hic David, conditorem operis tammirandi, nihil actionum et cogitationum humanarum fallere aut latere posse. Proinde seipsum et alios excitat, ut, tanquam in Dei conspectu et oculis versentur, omnia cogitent, dicant & agant sine hypocrisi. Tandem etiam splendidè Dei providentiam praedicat, quantoq; Dei amore, & hostium Dei odio flagret, testatum facit.

Carm. genus iii.

1 MOmenta a vita nulla te latent meæ,
Rector benigne cælitum.
Seu 2 sedeo, sive surgo, seu quid cogito,
Tu cuncta præsens adspicis.
Lux 3 sive curam seu quietem nox tulit,
Curam & quietem temperas.
Nec 4 te minutæ voculæ fugit sonus,
Quam lingua temerè fuderit.
Et 5 os & humeros totiusque corporis
Sic arte mira fabricam
Finxisti, 6 acumen nullum ut humani ingenî
Ratiove posset assequi.
Quonam 7 ergo vultum fugero tuum? quibus
Clausus latebris occular?
Petamne 8 cœlum? præstò es hic; ad inferos
Demergar? illinc non abes.
Aurora 9 curru me volucri us deferat
Ad occidentis limitem;
Hic 10 deprehendes me, nec hic tutus tuæ
Vitabo fulmen dexteræ.
Incauta 11 mens si fortè secum cogitet,

Nox

Nox me tenebris occulet;
Obscura tenebris nostra nox luce est tibi
Meridiana clariòr:
Tibi 12 nec tenebræ sunt tenebræ, nec tuæ
Nox ulla providentiæ est:
Arcana 13 mentis tu tenes, qui pectoris
Arcana fabricatus es,
Qui me parentis ventre conditum, cutis
Tenello amictu involveras.
Compago 14 mira corporis nostri, tuæ
Miraculum est solertiæ;
Stupenda cujus opera nec nostra assequi,
Sed nec negare mens potest.
Nam 15 nulla nostri tam minuta est corporis
Pars, ut tuam scientiam
Fugiat, nec ulla claustra pectoris latent
Te conditorem pectoris.
Massæ 16 recentis rudia adhuc primordia,
Rudisque massæ semina,
Ceu scripta haberes, corporisque lineas,
Motum statumque noveras.
Et membra nondum quum forent, quid adderent
Dies sciebas singuli.
Hæc 17 mente tacitâ cogitanti mihi, stupor
Torporque sensus alligat;
Animus labascit, quum tuæ miracula
Perpendo mecum dexteræ.
Citius 18 inibo numerum arenæ in littore
Quot volvat æstus corpora:
Quamvis ocellis pervigil nunquam meis
Dulcem soporem induxero.
O 19 quando perdes impios, rerum parens?
O quando sanguinarios
A me repelles, 20 qui scelesti nomini
Et numini illudunt tuo?

Te

Te 21 quisquis odit, non ego odi? non tuos
Hostes habebam pro hostibus?
Odi 22 protecto nec tuis exhostibus
Amicus est quisquam mihi.
Revolve 23 mentis intimos sinus Deus,
Latebrasque nostri pectoris,
Nisi hic amorem videris tui, nisi
Animum obsequi nunquam pigrum.
Si 24 par scelestis scelere sum, vita parem
Da cum scelestis exitum.

PSAL. CXL. Eripe me Domine, &c.

David ab hominibus maledicis, fraudulentis et nefariis divexatus, Dei patrocinium invocat, atq; impiis pœnas, ita piis felicia quæq; prædicit, idq; non frustra à se fieri, certâ cum fiduciâ statuit.

Carm. genus VI.

AEterne 2 rerum conditor, à mala
Lingua veneno me bonus assere,
Meamque perjuri tuere
Hostis ab insidiis salutem,
Qui 3 fraude tectâ bella nefaria
Ciet, 4 nec atris mitior anguibus
Vibratque linguam virulentam, &
Ore vomit rabido venenum.
Averte 5 fraudem, & me violentiæ
Hostis scelesti subtrahe, 6 qui mea
Vestigia observat, scrobesque
Objiciens, laqueosque tendens.
At 7 tu, salutis præsidium meæ,
Audi precantem, 8 tu Dominus mihi
Deusque, tu me liberasti

Incolumem

Incolumem crepero è duello.
Iem 9 impiorum nunc bonus irrita
ie vota: sævam frange superbiam,
Virusque 12 linguæ pestilentis
In domini exitium refunde.
Dejecta 11 cœlo flammeo perfidos
ecella fundat præcipiti fugâ,
Cæcosque propellat profundas
Perpetui in barathri tenebras:
Linguæ a loquacis perfida vanitas
quam quieto deget in otio:
Sed impiè dignum patratis
Exitium domino parabit.
13 impiorum à vi dominus suos
fraude vindex afferet, 14 ut pii
Numen Dei præsens potensque
Perpetuo celebrent honore.

PSAL: CXLI. Domine clamavi, &c.

Orat, ut à Deo in lubricis hujus vitæ viis tegatur et ... etur, ne in potentum gratiam aliquid impiè vel di... vel faciat, sed potius amet conversationem homi... aperiè veracium et piorum. Orat etiam, ut conatus ...piorum dolosi vel reprimantur, vel in caput auctor il... ...dent.

Carm. genus iii.

Aurem 1 vocanti da parens properè, meas
Audi preces salutifer.
Cum 2 verba fundo tristis, & puras manus
Attollo: sic preces meas
Manusque puras respice, ac si thureo
a Odore manè te colam;
Et si colam te victimâ & b libamine

Sero

Sero rubente vespere.
Fræno 3 coerce linguam ad oris januam
Fac excubet custodia:
Fac 4 mens sequatur recta; fac in lubricam
Ne flectat erroris viam;
Fac ne scelesto gaudeat cœtu, neque
Mensa fruatur impiâ:
Me 5 malo justus increpet, me verberet,
Quàm palpet impius, comam
Quàm rore nardi spargat. 6 impii, precor,
Et impiorum præsides,
De rupis altæ quum ruent specula, sui
Supplicia sceleris ut luant.
Tum subeat animum conscium, & salubriter
Quod me monentem spreverint.
Sic 7 mortis horror ossium compagines
Mihi laxat, ut cæsæ jacent
Fagi per arva fissa cuneis fragmina.
Tu 8 sancte rector cælitum,
Spes una nobis es salutis, unicum
Agnoscimus te vindicem.
Vitam 9 tuere ab impiorum cassibus,
A frande quam struunt mihi;
Compos 10 salutis impios fac in sua
Cernam ruentes retia.

PSAL. CXLII. Voce meam ad Dominum, &c.

Exponit hic David, quodnam in summis suis angustiis ærumnis, cùm omni humano auxilio destitueretur habuerit confugium, nimirum unum et solum Deum, cujus fidem in præsentia quoque invocat, eundemq; se cum tota Ecclesia celebraturum esse promittit.

Cum.

Carm. genus xxvii.

...oco 2 ſupplex Dominum, manuſque
Tendo ad ſidera ſupplices.
...tis 3 huic pando lacrymas, querelis
Imploro miſeris, opem.
...us 4 afflictum dolor obruebat
Quamvis rex bone cælitum
...iter vitæ mihi tu peractæ
Eſſes arbiter optimus.
...um domo greſſum tamen efferebam,
Tendebant mihi retia.
... 5 mihi notus, nec amicus uſquam,
Quoquò lumina verteram.
...itus nuſquam, fuga nulla, nemo
Qui me ſoſpite plauderet.
...go 6 te, rerum pater, invocavi,
Unum præſidium in malis:
... mea vires, mea ſpes, opeſque,
Dum a ſedes hominum colo.
...7 meis aurem facilem querelis
Fracti cladibus ultimis.
...te à ſævi manibus tyranni,
Qui me fortior opprimit.
...eris 8 vitam rape de tenebris,
Ut te laudibus efferam:
...que conventus celebret piorum,
Promtum ferre piis opem.

PSAL. CXLIII. Domine exaudi, &c.

...ptimus hic & ultimus eſt pœnitentialis, quo David, ...us Domini, ſecundùm cor ipſius, ingenuè confitetur, ...inem hominum, etiam innocentiſſimè viventium, eſſe,

P

qui

qui ad Dei tribunal consistere, & justo Dei judicio absolvi possit. Ideoq; ad unicam solius Dei misericordiam gratuitò peccatis ignoscentē, magno cum ardore & desiderio confugit, seque à Deo in suis angustiis recreari, doceri & regi petit.

Carm. genus XV.

AUdi 1 vocantem rebus in asperis,
Et lenis aurem da precibus meis,
Rerum creator: quaque soles fide
Et æquitate ex hostibus eripe.
Juris 2 severi ne trutinâ meam
Expende vitam: nemo hominum innocens
Sic est, tribunal possit ut ad tuum
Se profiteri crimine liberum.
En 3 hostis atrox imminet, & premit
Stratum: tenebris tristibus abditus,
Et a lucis exors dego, velut specu
Quos in sepulcri mors fera condidit,
Mens 4 pænè curis obruta, volvere
Priora cœpit tempora, 5 quum patres,
Spes quos fovebat præsidi tui,
De fauce lethi sæpe revelleres.
Hac 6 recreatus rursus imagine,
Imploro supplex auxilium tuum.
Intenta mens te respicit, arida
Tellus ut imbres sub b cane torrido.
Non 7 lentus audi: nam mihi spiritus
Vix fessa pulsat pectora; si tui
Avertis oris lumen amabile,
Mors atra siccis faucibus imminet.
Spe 8 mens labores auxilli tui
Fert, spectat unum te, pater optime.
Audi precantem lenis, & exitum
Jam jam obruturis pande periculis.

...hoste sævo protege me, meæ
...stos salutis, prava repellere
...entem manumque & recta capessere
Doce, unicum te qui veneror Deum.
Arcana 10 fac vis numinis ut tui
Per plana gressum dirigat, ut tua
...ndata secter; neu malè credulum
...ror malorum vertat in orbitam.
Ut 11 nulla numen non celebrat tuum
...quitatem natio, recrea
...destitutum præsidio, & malis
...stis scelesti libera ab artibus.
Favoris 12 umbrâ me solitâ tege,
...qui me acerbis usque doloribus
...figit, hostem perde nefarium,
...rumque serva perpetuò tuum.

PSAL. CXLIV. Benedictus Dominus, &c.

Confitetur hic David fortitudinem suam bellicam, ...torias, regnum & felices in regno successus, solius Dei munus esse. Pro iis igitur Deo gratias agit, ejusdemque deinceps quoq; patrocinium contra hostes suos ex...it: ut ita in pace & tranquillitate publicâ, omnium ...rum sit abundantia: in qua quidem partem aliquam ...licitatis consistere non negat: sed beatitudinem longè ...iorem esse Dei propitii amorem & paternam benevolentiam, idem asseverat.

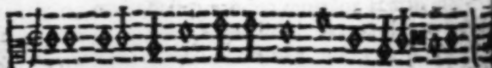
Carm. genus xiii.

Quo 1 te rex hominum carmine prosequar?
Qui firmas animum robore, qui manum
...bellare doces, & dubii regis
Per discrimina prælii.
...uid a vivo & galeo, tutus & hostium

A fraude, eximiâ fulgeo gloriâ:
Quòd latè validis impero gentibus,
Totum muneris id tui eſt.
O 3 rerum genitor, quantulus eſt homo,
Hâc quem proſequeris munificentia,
Et curas patria ſollicitudine!
Figmentum 4 fragilis luti,
Quo nec bulla levis vanior eſt, neque
Quæ mentes agitant ſomnia turbidas.
Nec ſerum fugiens umbra crepuſculum,
Nec fumi volucris vapor.
Cæli 5 pande fores, rex bone cæli tum,
Ac de ſidereis labere ſedibus:
Montes nube operi: 6 per liquidi aeris
Campos fulgura trajice.
Turba t os trepida ſparge fuga impios,
Et ſparſos a jaculis perde ſequacibus:
Porrectaque 7 manu me, pater optime,
Sævis eripe fluctibus.
Hoſtis 8 pelle malam vim bonus impii;
Lingua vaniloquæ reprime toxica:
Aſſuetæque dolis peſtiferis manus
Vires contere viribus;
Ut 9 te noſtra novo carmine barbitos
Dicat, 10 ſubſidio qui recreas tuo
Reges; qui gravibus ſæpe periculis

Carm. genus xxx.

Diſcantus.

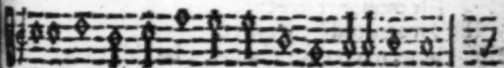
Te regem Dominumque canam, dum lucida volv

Vitam Davidis eripis.
Hostis 11 pelle malam vim procul impii:
Linguæ vaniloquæ reprime toxica
Assuetæque dolis pestiferis manûs
Vires contere viribus.
Natorum 12 soboles crescat, ut ubere
Surgit silva solo laurea, virgines
Cultu sic niteant, ut [b] laquearibus
Templorum [c] tholus [d] aurei,
Stipentur 13 gravidis horrea frugibus
Pleno cuncta penu copia suggerat;
Fœcundi pecoris non capiant greges
Latis pascula saltibus.
Pingues 14 plaustra boves & nitidi trahant:
Nec tristi resonent compita classico,
Nec fletu plateæ; nec furor hosticus
Clausis affremat oppidis,
Felicem 15 populum inter bona talia
Qui vitam in tacito transigit otio.
Felicem populum ter quater, omnium
Cui rerum pater est Deus.

PSAL. CXLV. Exaltabo te Deus, &c.

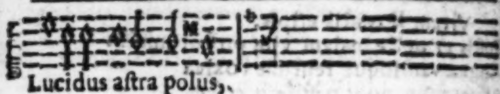
Psalmus hic verbis & sententiis splendidissimis paternam Dei misericordiam, beneficentiam, sapientiam, & opulentiam, toto terrarum orbe conspicuam, celebrat; proque ea maximas Deo gratias agit, & omnes ad id ipsum perpetuò faciendum cohortatur.

Tenor.

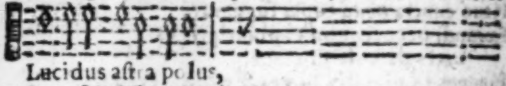
Te regem Dominumque canam, dum lucida volve

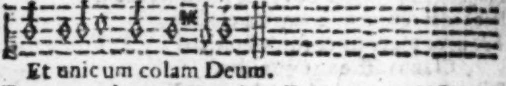
 Lucidus

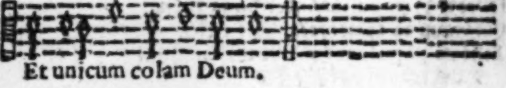

Altus:

Luce 2 canam te, nocte canam te: nulla carebit
Laudibus hora tuis,
Rerum creator & salus.
Magne 3 parens, nullo cui clausa potentia fine est
Sæcula 4 cuncta tuas
Laudes sonabunt: & 5 patres
Longævi tua facta canent, seraque nepotum
Per seriem soboli
Prodent: nec ætas gloriam
Nesciet ulla tuam: 6 mirandaque facta decusque
Ille memor referet:
Hic 7 magnitudinem canet.
Ille bonum feret & justum, & placabilis iræ,

Et

Lucidus aſtra polus,

Baſſus.

Te regem Dominumque canam, dum lucida volvet

Lucidus aſtra polus,

Et unicum colam Deum,

Et unicum colam Deum.

Et veniæ facilem, &
Larga benignum dextera.
Totque 9 inter decora & laudum præconia nullo
Emoritura die,
Nil clarius clementia.
Ergo 10 parens rerum, ſtellantis machina cœli
Cuncta ſuo gremio
Complexa prædicat tuum
Robur : 11 & intacti ſcelerum a contage nefandâ
Te celebrant alacres,
Tuique vires imperi
Per 12 populos latè vulgant: ne neſcia ſceptri
Terra ſit ulla tui,

Et gloriæ & potentiæ.
Imperium 13 sine fine tibi,nec legibus ævi
Subdita ſceptra tenes,
Aut clauſa metis temporum:
Tu 15 lapſos rurſum attollis,firmaſque labantes
Incolumeſque foves
Vitæ beatæ commodis.
Te 15 volucrum pecudumque genus, te ſæva ferarum
Sæcula reſpiciunt
Unum,ſuoque tempore
Accipiunt victum;16 tu dextram pandis, & omne
De locuplete penu
Animal benigne recreas.
Quicquid 17 agis,juſteque & ſanctè agis : 18 impiger aurem
Supplicibus facilem
Præbes,19 opiſque compotes
Dimittis,puro qui pectore cunque precantur,
Auxilioque piis
Præſens es, & periculis
Eruis 20 è cunctis, qui te venerantur amantque:
Cumque 21 ſuo ſcelère
A ſtirpe vellis impios.
Ergo 22 omnes te jure canent,nomenque tacebit
Natio nulla tuum
In ſæculorum ſecula.

PSAL. CXLVI. Lauda anima mea, &c.

Docet, omnem fiduciam ſalutis non in principibus & præſidiis humanis, ſed in ſolo Deo ponendum eſſe: qui ſolus ſit omnipotens, juſtus, verax, æternus; & in primis benefaciat humilibus ab omnibus neglectis & contemtis.

Carm.

Carm. genus j.

TE 1 magne rerum conditor, & tuas
Sonabo laudes, 2 factaque posteris
Miranda prodam, dum recurret
Per calidos mihi sanguis artus.
Securitatem 3 ne stabilem tibi
Promitte regum præsidio, neque.
De stirpe mortali & caducâ
Pone tibi columen salutis.
Ut 4 membra liquit spiritus, in suam
Terrena moles terram abit; & diu
Consulta vanescunt, & auras
Irrita per vacuas feruntur.
O 5 per beatum quem Deus ætheris
Fido tuetur præsidio, suas
Qui spes opesque omnes in uno
Constituit Domino Deoque.
Qui 6 terram & æquor condidit & polum,
Et quicquid æquor terraque continet,
Poluíque; qui promissa præstat
Perpetuo stabilis tenore:
Qui 7 nec tyranni vi finit opprimi
Infirmiorem, aut a esurie premi,
Qui carcerum exemtos tenebris
Compedibus levat innocentes:
Qui 8 nocte pulsâ luminis aurei
Cæcis refundit luminibus jubar:
Gressusque firmat claudicantes:
Justitiamque amat æquus æquam:
Carâ 9 fideli qui fovet advenam,
Orbæ marito qui viduæ favet,
Orbos puellos qui tuetur,
Et scelerum labefactat artes,

Rex 13 ergo habenas imperii tuus
Sion tenebit, sidera dum polum
Pingent, & obliquum per orbem
Sol rutilos agitabit axes,

PSAL. CXLVII. Laudate Dominum, &c.

Enumeratio est multiplicium Dei beneficiorum, tam præsentium quàm æternorum: quorum consideratione accurata impulsos omnes pios, perpetuis Deum laudibus celebrare jubet.

Carm. genus ii.

Eia 1 Deum laudate Deo date carmina digna;
Certè erudito dignus ille est carmine;
Qui 2 Solymam instaurat rursus, passimq; per orbem
Sparsos reducit exules Abramidas;
Qui 3 fractos animi levat, & corda anxia lenit;
Mulcet dolores, mitigatque vulnera;
Qui 4 numerat tacito labentia sidera mundo,
Suisque quæque nuncupat vocabulis.
Magna 5 Dei virtus immensa potentia; nulla
Quam lingua fari possit, aut mens cogitet.
Qui 6 mite ingenium fovet, allevat, auget honore;
Humique sternit impiam superbiam.
Eia 7 Deum cantate, Deo persolvite grates;
Grato benignum canite patrem barbito;
Qui 8 cælum obnubit tenebris, terram rigat imbre,
Montesque læto vestit altos gramine;
Qui 9 pecudum genti largâ dat pabula dextra,
Corvoque victum se roganti sufficit,
Quem 10 neque magnanimum delectat robur equorũ
Nec vi ferocis aut lacertus militis;
Sed 11 pietas animi simplex, & in illius unâ
Quæ spem salutis collocet clementiâ;

Eia,

a 12 Dei laudes Solymææ pangite turres:
Benignitatem mons Sionis prædica:
ui 13 portarum aditus claustris firmavit b ahenis
Civesque cunctis commodis auxit tuos.
ui 14 te pace beat læta, & defendit ab hoste:
Et messe flavâ tritici campos tegit:
jus 15 ad imperium fundit sua munera tellus:
Natura cujus prompta paret jussibus.
i 16 nivibus celsos operit, ceu vellere, montes:
Densas pruinas cineris instar dejicit,
Et c glacie lapsus solidarum frænat aquarum,
Cujus rigorem quis feret mortalium?
um 18 libuit, molles glacies tabescet in undas,
Adspirat aura mitior, rivi fluunt:
nditque 19 suam per signa illustria mentem,
Legesque Abrami tradidit nepotibus.
on 20 ita se populis aliis monstravit amicum,
Qui scita legum nesciunt cælestium.

PSAL. CXLVIII. Laudate Dominum, &c.

Totam rerum universitatem, inque ea omnes res tam cælestes quàm terrestres, tam animatas quàm inanimes, appellat hic Psalmus, invitatq; adeò, ut creatoris & conservatoris sui sapientiam & benignitatem perpetuò prædicent.

Carm. genus x.

Laudate 1 Dominum cælitum
Chori beati, qui procul
ontagio mortalium
Templa ætheris tuemini.
Laudate 2 Dominum, quos sibi
deesse jussit angelos:
audate Dominum, exercitus

Parere

Parere promti juſſibus.
Laudate 3 Dominum, qui diem
Sol luna noctem illuminas;
Laudate Dominum lucidi
Stellæ decoræ flammulis.
Laudate 4 eum [a] rotatiles
Tot orbium compagines,
Et unda longe celſior
Campis nitentis aëris.
Huic 5 cuncta laudes dicite,
Numenque cuncta pangite,
Quod cuncta nutu condidit,
Et cuncta nutu ſuſtinet,
Finxitque 6 firmo cardine,
Ne vi ſenectæ corruant,
Certiſque vinxit legibus,
Quas tranſgredi non audeant.
Laudate 7 Dominum ſub ſpecus
Terræ dracones abditi,
Et [b] vaſta cete, quæ ſinus
Ponti [c] repoſtos finditis.
Ignes, 8 nives, & grandines,
Vaporque & auræ ſpiritus,
Ad juſſa Domini mobiles
Circum rotantes turbines,
Colles 9 feraces & feri
Montes, & omnes arbores,
Seu montibus rigeſcitis,
Seu cultibus manſueſcitis:
Mites 10 feræque beſtiæ,
Humique lentè reptiles,
Et quæ liquentes aeris
Campos volando carpitis.
Reges 11 & orbis præſides,
Et nationes liberæ,

E

It pauperi plebeculæ
Qui jus ab alto dicitis:
Et 12 vos Juventa florea,
Læti puelli & virgines,
Senesque vitæ in ultimo
Jam jam exituri limine.
Laudate 13 Dominum,numini
Sit ejus uni gloria.
Eumque noscat omnium
Cœlum solumque principem.
Hunc 14 omne in ævum laudibus
Propago tollat Isaci:
Sibi dicatam qui bonis
Gentem beavit omnibus.

PSAL.CXIX. *Cantate Domino,&c.*

Hic quoque Psalmus excitat Hebræos,ut Deum suum pro præstitis beneficiis & victis hostibus celebrent, pluresque illis victorias et triumphos pollicetur.

Carmin genus X.

CAntate Domino canticum
Novum,sonet laus illius
Cœtus per omnes,qui sacris
Non se prophanis polluunt.
Oblectet 2 Isaci genus
Auctore se suo, suo
Regi a Sionis arduæ
Congratulentur filiæ.
Nomen 3 celebrent illius
Lætis choris & tympanis;
Ejusque laudes accinant
Blandè canoro b pectine.

Gentem

Gentem 4 bonus parens ſuam
Amore ſancto amplectitur,
Mitemque manſuetudinem
Firmat ſalute immobili
Cœtus 5 piorum ut geſtiant
Foris paratu ſplendidó,
Domique ſecum clanculum
Lætentur in cubilibus.
In 6 ore, rerum præſidis
Laus continenter perſonet:
Utrinque acuti in dexteris
Vibrentur enſes, vindices
In 7 ſe ferarum ut gentium
Crudelitatem vindicent,
Et in futurum iras, minas,
Superbiamque comprimant:
Reges 8 ſuorum ut hoſtium
Arctis catenis alligent;
Et ferreis coerceant
Vinclis feroces principes:
Pœnas 9 ſecundum cælitus
Præſcripta ab iis ut exigant,
Et laus piorum pervolet
Omnes per orbis cardines.

PSAL. CL. Laudate Dominum in, &c.

Ultimus etiam Pſalmus omnes creaturas & voce & inſtrumentis muſicis, Dei potentiam, fortitudinem & majeſtatem prædicare jubet.

Carm. genus x.

LAudate 1 Dominum, lucidum
Templum colentem ſiderum,

Qui

[Q]ui vi suæ potentiæ
[fir]mavit orbis cardines.
Laudate 2 Dominum fortiter
[fa]ctisque gestis inclytum,
[La]udate magnitudinem
[ex]ceptum supra mortalium.
Laudate 3 Dominum bellicæ
[cla]ris tubæ clangoribus,
[La]udate Dominum a nabliis,
[ly]risque blandè garrulis.
Laudate 4 Dominum tympanis,
[ch]orique festi cantibus,
[La]udate Dominum fidibus,&
[s]onore dulci tibiæ,
Laudate 5 eum tinnitibus
[la]tis canori Cymbali
[H]unc 6 cuncta laudent, quæ trahunt
[v]italis auræ spiritum.

EIUSDEM.

EIUSDEM

GEORGII BUCHANANI HYMNUS MATUTINUS AD CHRISTUM.

PRoles 1 parentis optimi.
Et par parenti maximo,
De luce verâ vera lux,
Verusque de Deo Deus:
En 2 nox recessit, jam nitet
Aurora luce prævia
Cœlum, solumque purpurans,
Et clausa tenebris detegens
Sed 3 fuscat ignorantiæ
Caligo nostra pectora,
Et nubilis erroribus
Mens penè cedit obruta.
Ensurge 4 sol purissime,
Diemque da mundo suum:
Nostramque noctem illuminans
Erroris umbram discute.
Dissolve 5 frigus horridum,
Arvumque nostri pectoris
Calore lampadis tuæ.
Humore purga noxio:
Vt 6 irrigetur cœlitus
Roris beati nectare,
Et centuplo cum fœnore
Celeste semen proferat.

CARMINUM

CARMINUM GENERA QUIBUS IN HOC OPERE POETA USUS EST.

I. Genus monocolon. Versus heroici hexametri hoc modo:

- uu -- uu -

Eo utitur Psal. 1.18.45.78.85.89.104.107.132.135.

II. Dicolon distrophon. Versus prior hexameter heroicus: Alter, jambicus trimeter acatalectus, ad exemplum Horat. lib.5.ode 16 hoc modo:

-uu -- uu-

u uuu u u .uu

Eo utitur Psal. 2.20.24.57.60.69.83.93 95 97 108.109 118.126.136.147.

III. Dicolon distrophon. Versus unus jambicus, trimeter acatalectus, alter dimeter acatalectus, ut Horat. lib.5.ode 1. hoc modo.

- uuu u u u u

- uuu u

Eo utitur Psal. 3. 6.10.21,22.27.34.38,39.41.44.48.53.62.74.76 79 87. 92.110.112.115 120.127.133.134.139.141.

IV. Dicolon distrophon. Versus primus, Heroicus; Secundus, Alcmanius dactylicus tetrameter: acatalectus, ut Horat 1. Carm:7. hoc modo:

-uu -uu u uu

-- uu uu

Eo

Eo utitur Pſal.4.111.

V. Dicolon tetraſtrophon. Verſus primus,ſecundus,tertius, Sapphicus hendecaſyllabus, Quartus, Adonicus, ut Horat.1.Carm.2:hoc modo.

-υ - υυ υ υ

υυ--

Eo utitur Pſal. 5 .17.51.55.65.67.72.90.101.103

VI, Tricolon tetraſtrophon. Verſus 1. &2. dactylicus Alcaicus acatalectus; Tertius jambicus, Archilochius dimeter hypercatalact.4.dactylicus Alcaicus acatalect.ut Horat 19.hoc modo:

- υ- -υυ υυ

--υ --υυ υυ

-υ- υ -

υυ υυ υ υ

Eo utitur Pſal. 7.11.15.19.30.46.50.56.58.77.82. 91.123.125.140.146.

VII.Dicolon diſtrophon.Verſus primus.Sapphicus 2.jambicus dimeter acatalectus.hoc modo:

-υ --υυ υ υ

- υ---υυ

Eo utitur Pſal. 8.

VIII. Tricolon tetraſtrophon. Verſus, 1. & 2. choriambicus Aſclepiadeus tetrameter:3.Pherecratius heroicus trimeter acatalectus, 4 choriambicus Glyconius trimeter acatalectus, ut Horat. 1. Carm 5.hoc modo

-- υυ -υυ υυ

-- υυ υυ -υυ

---υυ--

---υυ υυ

Eo utitur,Pſal.9.64.84.130.

IX.Dicolon diſtrophon.Verſus primusHeroicus; Secundus,dactylicus Archilochius dimeter hypercatalectus,ut Horat.4.Carm:7.hoc modo.

-υυ

.vv · vv . vv ·

.vv·vv·

Eo utitur Psal.12.

X.Monocolon.Versus jambicus dimeter acatalect Prudentius Cathem.hoc modo,

v v

Eo utitur Psal. 13, 31, 37,47,52,54,59.86,96,98, 148,149,150

XI. Dicolon distrophon. Versus 1. choriambic. meter Glyconius: Secundus, choriambicus Asclediius: ut Horat 1.Carm. 3 hoc modo:

· ··vv vv

.vv vv vv

Eo utitur Psal. 14,35,43.

XII. Tricolon tristrophon, Versus primus, choriambicus trimeter:2 tetrameter:3 pentameter, ut Prudentius prologo Cathem.hoc modo:

··vv vv

·'·vv vv vv

.vv vv vv.vv

Eo utitur Psal.116:

XIII.Dicolon tetrastrophon, Versus 1.2,3. choriambicus tetrameter quartus, choriambicus trimeter, Horat 1.Carm 6.hoc modo:

- vv·vv vv

'·vv vv

Eo utitur Psal.23.42.75.99.102.144.

XIV.Monocolon. Versus jambicus trimeter, acatal Horat.lib.5.Carm.ode 17 hoc modo:

--v --v.v vv

Eo utitur Psal.25.94.106.

XV.Monocolon. Versus dactylicus Alcaicus acatalectus hoc modo:

·.v· vv vv

Eo

Eo utitur Psal. 26.29.32.49.61,71.73.143.

XVI. Monocolon. Versus choriambicus Asclepiadeus tetrameter. ut Horat. Carm. 1: hoc modo.

– vv vv-vv

Eo utitur, Psal. 28.40.80.

XVII. Dicolon distrophon. Versus primus Sapphicus 2-Choriambicus trimeter, hoc modo:

-v -vv v v

-vv vv

Eo utitur Psal. 33.70.121.142.

XVIII. Dicolon tristrophon, Versus 1. iambic. trimeter. 2. pentameter dactylycus, hoc modo:

v v vvvv v-

- vv -vv vv-

Eo utitur Psal. 36,63.

XIX. Dicolon tristrophon. Versus, primus, & secundus trochaicus dimeter acatalectus; Tertius, trochaicus catalecticus; hoc modo:

-v v v-

-v-v-v v

-vvv v-

Eo utitur Psal. 66.

XX. Dicolon distrophon, Versus prior, heroicus dactylicus: Secundus, anapasticus dimeter catalecticus hoc modo:

-vv vv

-vv vv vv-

Eo utitur Psal. 68.

XXI. Dicolon distrophon. Versus prior, heroicus hexameter. Posterior jambicus dimeter, ut Horat. lib. 5: Carm. ode 14. hoc modo:

vv vv vv-

---v v-

Eo utitur Psal. 81.

XXII. Dicolon distrophon. Versus prior, dactylicus hexameter

...meter. Alter, pentameter, hoc modo omnibus ...to;

-.vv --vv vv

-vv-- vv -- vv -

Eo utitur Psal 88.114.137.

XXIII· Dicolon distrophon. Versus primus, tro. ...icus dimeter catalecticus; Secundus, jambicus di- ...ter acatalectus, hoc modo;

v -v-

,v-,-vv

Eo utitur Psal. 100.

XXIV. Dicolon distrophon. Versus 1. Troch. dim. ...at. alter Troch. dim. catal. hoc modo:

-v vv-v vv

-v v-

Eo utitur Psal. 105. 119. 124. 129.

XXV. Monocolon. Versus anapæsticus Pindaricus ...meter acatal. ut Boeth 1.5 ... c modo;

-. vvvv vvvv -.

Eo utitur Psal. 113.

XXVI. Dicolon tetrastrophon, Versus. 1·2.3. cho- ...iambicus trimeter. quartus, dactylicus Pherecratius ...oc modo:

-vv 'vv-

-vv v

Eo utitur Psal. 116. 122. 128.

XXVII. Monocolon. Versus trochaicus octonarius ...atalecticus; qualis est Prudent. Cath. 9. hoc modo;

v v v-v- vcv

- v v

Eo utitur Psal. 119: 124.

XXVIII. Monocolon. Versus jambicus Anacreon- tius dimeter catalect. ut Boeth. 3.7. hoc modo;

-v v-

vv v--

XXIX.

XXIX. Tricolon triſtrophon. Verſus 1. heroicus. Secundus, jambicus dimeter, 3 dactyl. Archilochius dimeter, hypercatal. hoc modo.

-uu--uu---uu-
' -uu u-
-uu uu-

Eo utitur Pſal. 138.

XXX. Tricolon triſtrophon. Verſus iidem, qui modo, niſi quod ſecundus in locum tertii migrarit, hoc modo,

-,-uu uu--uu-,
-uu-uu-
u u-u-u-

Eo utitur Pſal. 145.

Thomas Whitfeld His Book Anno Domini 1674

TYPO-

TYPOGRAPHUS Lectori S.

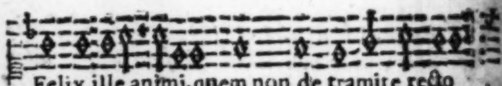
Venimus beneficio divino, Lector, ad stationem; iter non illud quidem usque adeo periculosum, sollicitè tamen emensi. Quare quod viatores faciunt, cursu peracto hoc illud lustrãtes oculis, corpore tamen quieto; superesse nobis quoque video. Nam cùm Flacco nostro latissimos suaviorum metrorum campos Musæ suæ sanctissimæ aperuerint, cujates illi sint, cognoscere jam licebit: Quam esse si putaveris molestiam aliquã, ei quoq suavaram melodiarum huic libello convenientium, medebuntur embammata. separavimus autem has ab alteris, Collectaneorum libello contentis, minus pium rati, quicquam commune sacris miscere. Habebis vero illic Odis Horatianis, quarum structurâ noster non sit usus, convenientes harmonias. Tu his nostra qualicunque opera, studio certe pio tibi oblatis fauere, et sicubi erravimus, cujus partem, ut speramus, multò maximam nostro ipsorum indicio vides, candidus emenda.

Carm

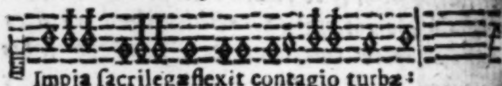

Carm. genus i.

Diſcantus.

Felix ille animi, quem non de tramite recto

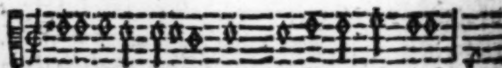

Impia ſacrilegæ flexit contagio turbæ:

Non iter erroris tenuit, ſeſſorve cathedræ

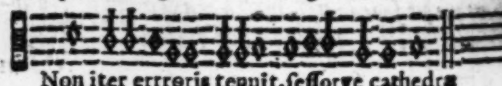
Altus.

Felix ille animi, quem non de tramite recto

Impia ſacrilegæ flexit contagio turbæ:

Non iter errroris tenuit, ſeſſorve cathedræ

Tenor.

Felix ille animi, quem non de tramite recto

Impia sacrilegæ flexit contagio turbæ

Non iter erroris tenuit, sessorve cathedræ

Bassus.

Felix ille animi quem non de tramite recto

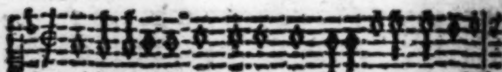
Impia sacrilegæ flexit contagio turbæ

Non iter erroris tenuit, sessorve cathedræ

Carm. genus II

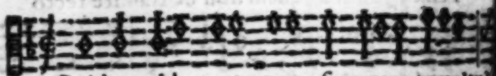
Discantus.

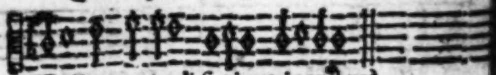

Altus.

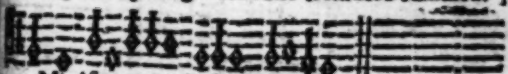
Qui

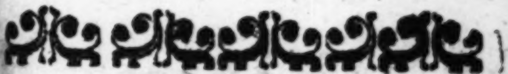
Tenor.

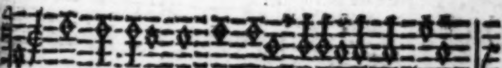
Quid trepidæ gentes vano fremuere tumultu?

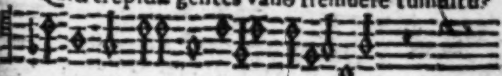
Minisque populi sæviunt inanibus?

Bassus.

Quid trepidæ gentes vano fremuere tumultu?

Minisque populi sæviunt i nanibus?

Carm. genus v.

Discantus.

O potens rerum Deus aure leni

Mitis exaudi mea verba mentis

Mente non dura tetricusque tristes

Percipe questus.

Altus.

O potens rerum Deus, aure leni

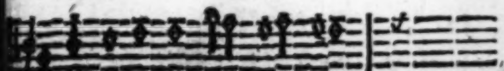
Mitis exaudi mea verba mentis

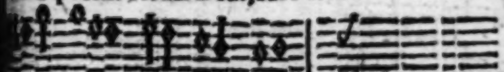
Mente non dura tetricusque tristes

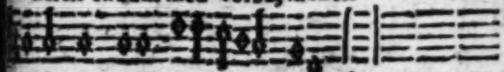
Percipe questus

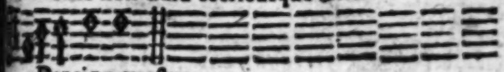
Teno

Tenor.

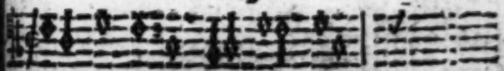

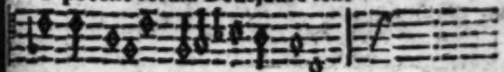

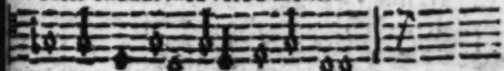

Bassus

Carm. genus x.

Discantus.

Quousque, rector unice,

Me destitutum negliges?

An sempiterna me obrutum

Oblivione deseres?

Altus.

Quousque rector unice,

Me destitutum negliges

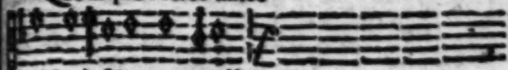
An sempiterna me obrutum

Oblivione deseres?

Tenor.

Tenor.

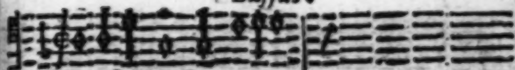

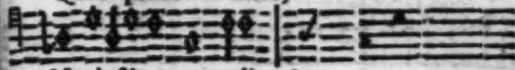

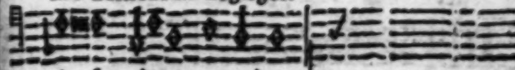

Bassus.

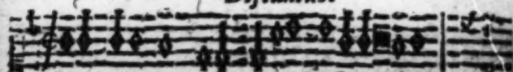

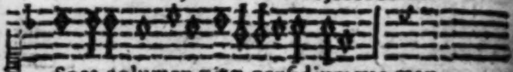

Carm: genus xxii.

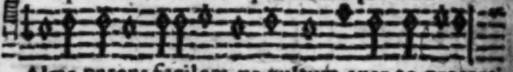
Diſcantus.

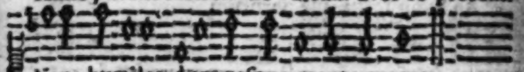
Luce voco te, nocte voco te, ſola ſalutis

Spes columen vitæ præſidiumque meæ

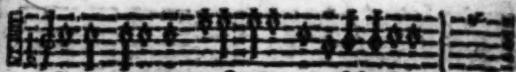

Alme parens facilem ne vultum aver te precanti

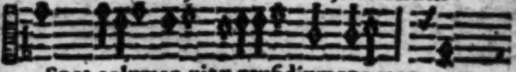

Neve humiles dura reſpue mente preces:

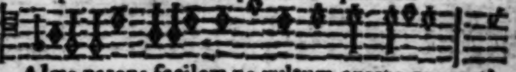
Altus.

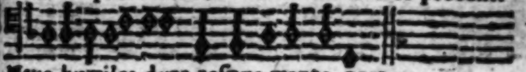
Luce voco te, nocte voco te, ſola ſalutis

Spes columen vitæ præſidiumque meæ

Alme patens facilem ne vultum averte precanti

Neve humiles dura reſpue mente preces

Tenor

Tenor.

Luce voco te, nocte voco te, sola salutis

Spes, columen vitæ præsidiumque meæ.

Alme parens facilem ne vultum averte precanti

Néve humiles durâ respue mente preces.

Bassus.

Luce voco te, nocte voco te, sola salutis

Spes, columen vitæ præsidiumque meæ,

Alme parens facilem ne vultum averte præcanti

Neve hum iles durâ respuc mentc prects.

MARGARITÆ HENRICI GALLORVM REGIS SORORI.

M. ANTONIUS FLAMINIUS

CVm Petrus Carnesceus, lectissimus & ornatissimus vir, de tua singulari erga Deū pietate, & assiduo literarum studio, ad me multa scripsisset, hortatusq; esset, ut si quid novi elucubratus essem, id ad te mitterē, quod tibi scriptorum meorum lectionē non injucundam esse solere affirmaret; hoc tā præclaro de te testimonio commotus, & eum hominis amicissimi autoritate adductus, cum humanitate tua fretus, Carmina, quæ de rebus divinis proximè composui, ad te mittere non sum veritus. In his ego à meo vetere instituto discessi. Davidem enim, & ejus similes poetas imitari malui, quam Horatium, vel Catullum: propterea quòd in scriptione rerum divinarum ut munditiem Latini sermonis, & elegantiā adhibendā esse non nego; sic omnem orationis pompam & fucum, & calamistros removendos censeo. Itaq; ut C. Lucillus poeta per-antiquus dicere solebat, se non Persio scribere, sed Siculis & Tarentinis: sic ego quæcunq; de rebus divinis scripsero, ea solùm religiosis, et literarum divinarum amatoribus me scripturum profiteor: quibus sine dubio longè gratius faciam, si stylum ita temperavero, quàm si orationem fuco et pigmentis illinā. Tu verò Margarita, religionis specimen clarissimum, hoc ab homine tibi deditissimo opusculum, quale idcunq; est, habeto: quod si non ingratum tibi fuisse audiā, & ex hoc molesto quartanæ morbo, quo jam multos menses conflictor, Dei benignitate convaluero, alia à me posthæc hujus generis munera expectato. Vale.

M. AN-

M. ANTONII FLAMINII DE REBUS DIVINIS CARMINA.

Precatio matutina.

IAm noctis umbras Lucifer
Almæ diei nuncius,
Terra poloque dimovet;
Simulque nos cubilibus
Monet relictis, pectore
Preces ab imo fundere
Ad templa summa cœlitum:
Oremus ergo supplices
Fontem perennem luminum
Ut sicut omnes aeris
Illustrat oras, vivido
Sic nostra corda repleat
Fulgore sancti Spiritus,
Qui nos per hæc contagia
Puros ab omni crimine,
Traducat ad cœlestium
Sedes beatas: illius
Nutu gerantur omnia.
Ubumque sive sumimus,
Seu quid negotii foris
Tractamus, aut domi, intima

Seu

Seu mente quid revolvimus,
Id omne ſemper gloriam
Spectet beati numinis.
Rector ſupreme cœlitum,
Quæ mente tota poſcimus,
Hæc omnibus concedito,
Qui corde puro te colunt,
Et unicum natum tuum,
Cum ſempiterno Spiritu.

Precatio meridiana.

IAm Sol citato ſidere
Suprema cœli culmina
Percurrit, alma fervidis
Tellus caleſcit ignibus.
At tu beato lumine
Accende corda frigida
Pater benigne: in omnibus
Tantos piorum ſenſibus
Ignes amoris excita:
Ut quicquid orbis continet,
Præ te ſit illis ſordidum:
Nec ulla vis hunc fervidum
Amoris æſtum temperet:
Sed uſque creſcens, omnia
Convexa cœli transvolet.
Summoque pater vinculo
Nos jungat inſolubili.
Has nos ab imo pectore
Precationes mittimus,
Tuas ad aures, maxime
Terræ polique conditor:
Tu vota noſtra numine
Dextro ſecunda, idque ad tuam
Concede nobis gloriam.

precatio

Precatio Vespertina

IAm vesper ortus incipit
Diem tenebris condere:
Ad nos parentem luminis
Sancti precemur, ne sinat
Noctem suorum mentibus
Caliginosam irrepere:
Seu dulcis alma recreat
Sopor quiete, languida
Seu liquit ille lumina,
Nunquam recedat à piis
Lux sempiterna cordibus:
Ut semper indies magis
Magisque detur maximi
Benignitatem numinis
Videre mente lucida:
Et hinc amoris optimi
Ardere semper ignibus.
Supreme cœlitum Pater,
Votis tuorum supplicum
Aures benignas admove:
Ut sensa cordis omnia,
Et dicta factaque ad tuam
Sic dirigamus gloriam.

Opem Christi in magna animi ægritudine Constitutus implorat

IESU benigne fervidas
Precationes & meas
Ne quæso vota despice.
Ut terra, solis ignibus
Hiulca, sic animus meus
Afflictus, æger, aridus,

Dulcissimus

Dulcissimum rorem tuum
Expectat ô salus mea,
Refrigera mentem meam
Metus, dolores, lacrymas
Muta perenni gaudio:
Ut hæ querelæ flebiles
Mutentur in laudes tuas,
Et vox agentis gratiis
Noctes diesque personet.
Ne quæso more judicis,
Quid egerim, quid dixerim,
Quid cogitarim, pondera:
Peccata sed mea omnia
Tuo cruore deleas.
Me vulnerum sanet dolor
Tuorum, amara mors tua
Cordi meo dulcedinem
Instillet, ut meam crucem
Et fortis & libens feram.

Quàm sint beati, qui sumptâ suâ cruce, Christum sequuntur,

BEatus ille qui suam
Tollit crucem quotidie,
Magnisque IESUM passibus
Sectatur: illum maximus
Cœlestium pater sibi
Adoptat ultro filium:
Sique donat Spiritum
Peccata delentem omnia,
Hæreditatis inclytæ
Pignus beatum, is intimo
In corde miros excitat
Patris amores optimi.
Hinc ille temnens omnia,

Quæcunque tellus,& maris
Arena dives continet,
Lætatur,unico Deo.
Hunc ſpem,ſalutem,gloriam
Suam,ſuumqne gaudinm,
Patrem magiſtrum nominat,
Latuſque ſemper dexterum
Sibi tegentem conſpicit:
Per hujus ut vitæ vias
Formidoloſos ambulet
Securus,& cari patris
Benignitatem ſentiat.
Ergò nec illum territat
Humana vis nec inferum
Furor tremendus maximis
Periculorum caſibus
Ut dura rupes turgidi
Tunſa procellis Adriæ,
Immobilis ſemper manet,
Nec ceſſat ullo tempore
Hoſtes, amicos,patriam
Juvare,negligens ſui:
Sic ille vitam cœlitnm
Colens perenni gaudio
Triumphat:impius licet
Terræ,mariſque ſit potens
Pulchrumq;nomen occupet
Fœlicis eſt ſemper miſer.

Comparat animum ſuum flori.

UT flos tenellus in ſinu
Telluris almæ lucidam
Formoſus explicat comam,
Si ros et imber educat,
Illum: tenella mens mea

Sic

Sic floret, almi ſpiritus
Dum rore dulci paſcitur.
Hoc illa ſi caret, ſtatim
Langueſcit ut flos arida.
Tellure natus, eum niſi
Et ros & imbereducat.

Eos tantum beatos eſſe affirmat, qui cæteris omnibus relictis, Chriſto adhærent

QUouſque vana ſomnia,
Falſaſque rerum imagines
O Cæci amare pergitis?
Non forma vincens Nirea,
Non dives uſus purpuræ,
Non mens peragrans ſidera.
Campoſque latos aeris,
Mariſque terraſque infimas,
Reddunt beatos. Unica
Felicitatis eſt via
Ieſus benignus, omnium
Dator bonorum, currite
Omnes ad illum, currite
Fidenter. ille deſerens
Amore noſtri cælitum
Sedes beatas, pertulit
Famem, ſitimque & vulnera,
Mortemque diram, neminem
Faſtidit ille: perditos,
Ægros, malorum pòndere
Preſſos juvare diligit.
Non ſic & optimum & unicum
Amant parentes filium,
Ut ille nos. ô centies
Beatus ille, maxime
Ieſu relictus omnibus,

Qui

[Q]ui mente tota se tibi
[I]n servitutem dedicat.

Prædicat beneficia à Christo in se & cæteros Mortales collata

[I]esu beate, numinis
Æterna proles maximi,
[Q]uibus tuam clementiam
[F]erre possim laudibus?
[T]u pulchra linquens sidera,
[F]ormata dexterâ tua,
[M]ortale corpus induis:
[E]t ipse terram deserens,
[S]uprema cœli culmina
[C]onscendam, acerba vulnera
[C]rucisque dira sustines
[T]ormenta, ut ipse callidi
[S]erpentis ore saucius,
[M]ortisque certus, gaudeam
[V]ita potitus cœlitum,
[T]uoque factus munere
[T]uus cohæres. Fac precor
[I]esu benigne, cogitem
[H]æc semper ut semper tibi.
[S]ummoque patri gratias
[A]gam, pieque vos colam,
[T]otaque mente diligam.

Quid servandum sit amatoribus Christi

QUicunque Iesum diligit,
Humana discat omnia
[N]il æstimare diligens
[O]pes, honores, gloriam,
[A]mare Iesum purit er

Nequit

Nequit. relinque cætera,
Unumque I E S U M possíde
Nã quicquid est usquã boni,
Sic possidebis, lacrymas,
Metus dolores pectore
Tuo fugabit, dulcia
Semper morantur gaudia,
Ubi moratur candidus
J E S U S, voluptas unica
Est ille amantium sui.
Quin mater, & pater tuus
Te de relinquent, optimus
A dextera nunquam tua
JESUS recedet, omnium
Fidus comes discriminum.
Et cum suprema venerit
Tibi dies, te transferet
In sancta regna cœlitum
Fruaris ut vita simul,
Et sempiterno gaudio.

Exprimit ardorem amoris sui erga, Christum,

Te sancte JESU mens mea
Amoris icta vulnere,
Suspirat, ô salus mea,
Me solve tandem vinculis
Illis, ut evolem tuam
Beatus ad præsentiam.
Fac interim magis, magis
Amore totus ardeam,
Ut pura mens à corporis
Contagione, complexibus
Evadat aptior tuis.
Tu spes, voluptas, unicum

Cordis mei sis gaudium.
Benigne JESU, da precor
Humana cuncta spernere
Te propter omnia fac mihi
Te propter unum sordeant
Seu pulcher oras ætheris
Sol lustrat almo lumine,
Seu nox benigno languida
Rigat sopore corpora,
Domi, forisque mens mea
Te quærat invocet, canat,
Solumque felix in tuo
Dulci acquiescat nomine

Hymnus in Christum

JESUM pudicæ virgines,
Jesum juventus integra,
Jesum viri: senes, anus
Cantemus: in cujus fide
Lætamur esse, patrio
Qui nos amore diligit,
Fovetque. summi numinis
Æterne fili, siderum,
Terræ, marisque conditor
Nil vasta cœli immensitas
Nil magnus orbis continet,
Non dextera factum tua.
Tu patris in sinu sedens
Alis gubernas omnia
Tu charitate maxima
Nostræ misertus miseriæ,
Mortale corpus induis
Diræque suffixus cruci,
Nos morte vindicas tua
A sempiternis ignibus.

Tu

Tu morte victâ regiam
Reverſus ad tuam, ſimul
Tui colentes aurea
In parte cæli collocas.
Te cœtus omnis cœlitum
Noctes dieſque concinit:
Te ſempiternus ſpiritus
Salutis authorem unicum
Teſtatur eſſe; tu quies,
Lumen voluptas mentium:
Tu paſtor, agnus omnia
Peccata tollens, pontifex
Æternus, iram maximi
Sedare præſens numinis
Clemens, ſuavis, optime
Ieſu tuorum proſpere
Curſum benignus, ut ſoles,
Piaſque laudes ſuſcipe,
Quas ore puro fundimus:

Chriſtum invocat magnitudine morbi ſe jam opprimi ſentiens

JAm quinta lunæ cornua
Se luce complent horrida,
Cum febre membra tabida
Depaſcor, oſſa frigore
Tremor furente concutit:
Dein æſtus acer intimas
Urit medullas, ut faces
Abſumit ignis aridas.
Jam corpus amiſi, mei
Vix umbra jam ſuperat levis.
Ut flos gravatus imbribus
Caput tenellum dejicit:
Sic mens miſella perdita,

Cedit

edit malorum ponderi.
su benigne respice
eos labores, dextera
ua cadentem subleva.
on illud ipse jam precor,
eo recedat corpore
ec pestis, unum id omnibus
otis requiro & obsecro,
t robur et constantiam
ihi ministres languidos:
rtus, medullas, omnia
ic ignes ossa devoret:
um mens refecta vivida,
oque fortis spiritu,
esistat, & semper tibi
cunda laudes concinat.
esus beniguus optimus,
orrenda passus vulnera,
Dolentibus succurrere
Est promptus; ægrimoniam
Metus, querelas abjice
Fidenter ô anima mea
Quiesce, nomen invoca
Dulcissimum regis tui.
Est ille munitissima
Arx invocantibus eum.

Dolet se jam senem fieri, neque tamen adhuc cœpisse Deo ex animo servire.

EHeu senecta crinibus
Jam sparsa canet, labitur
Ætas, ut unda fluminis.
Auremque vellens pallida
Mors admonet, Miser ah miser,
Quousque pergis somnia,

Umbrasque

Umbrasque vanas persequi?
Iamiam supremi judicis
Tribunal ad justissimum
Sistere, cordis intima
Qui sensa, qui dicta omnium
Qui facta novit omnia
Hæc vera certa judicat
Mens: & relictis omnibus
Summo beato numini
Servire totis viribus
Exoptat, ardet, nititur.
Sed heu misello, sordida
Affixa terræ, inaniter
Laborat: Eia agè subveni,
JESU benigne, subveni
Tuamque dextram porrige,
Tu morte mortuum tua
Olim invocasti ex inferis
Nunc vita me vivum tua
Perire ne rursum sinat.
Humana fac spernam omnia,
Nudumque te nudus sequar
Et ponderosi corporis
Me solve tandem nexibus
Ut pura mens, & integra,
Ævo potita cœlitum,
Te sancte, & optimum patrē
Et sempiternum spiritum
Laudare nunquam desinat.
Jesus suorum supplicum
Tutela, portus, gaudium,
Quæ tota mente deprecor,
Concedet ipse gratias
Agam benigno numini,
Ejusque laudes pectore
Lætante semper concinam,

Quam sit dulcis & salutaris vulnerum et tormentorum Christi assidua meditatio.

IESU tuorum vulnerum
Cruore sancto pascere
Me quæso nunquam desinas
Me sanguis iste roborat,
Dulcique replet gaudio:
Hoc est amoris poculum
Cœlestis, omnes sordidos
Pellens amores, ebria
Hac potione mens, sui,
Et omnium fit immemor,
Quæcunque mūdus continet
Deumque solum cogitat,
Tuumque amorem fervide
Immense, nulli effabilis
Amor, beatis sedibus
Tu maximi natum Dei
Deducis, ipsique induis
Mortale corpus: asperam
Dein tollis illum in crucem.
Amabilis dulcissime
Amor meis in sensibus
Tantas amoris excita
Flammas, ut ustis nexibus
His ponderosi corporis,
Alis tuis ad optimum
Jesum beatus advolem.

Orat ut Christi benignitate sibi liceat piè sanctèque vitam agere.

TUtela præsens omnium,
Qui mente pura te colunt,

Da

Da quæso, nil ut cogitem
Agam, loquar, quod numini
Tuo placere non queat.
Comis benignus in bonos,
Malosque sim, ne degener
Sim natus optimi patris
Qui solis almo lumine
Illustrat omnes omnibus
Potum cibumque sufficit
Legum tuarum per vias
Me continenter dirige:
Bonique quicquid egero,
Id esse totum muneris
Tui sciamque, & prædicem.
Seu febris artus pascitur
Seu miles urit impius
Domum paternam, dicere
Laudes tibi ne desinam:
Sed cuncta numinis tui
Nutu regi nil ambigens
Vivam quietus. Filios
Dei secunda et aspera
Iuvent. oportet gloriam
Tuam Patrisque maximi,
Meæ saluti præferam,
Nec ulla res optatior
Queat mihi contingere,
Quam contumelias pati
Te propter, ipsa carior
Sit luce mors, ut corpore
Exutus ad tui volem
Regni beata gaudia

Gratias agit Christo, cujus beneficio è maximis periculis sit ereptus, et ad viam salutis revocatus.

Lux beata cœlitum,
Mortalium fidissima
ela, quas agam tibi
SU benigne gratias!
olim aberrans à grege
misella, saltibus
idolosis delitet
anda mox rapacibus
is: miserrimus omnium
ipse, per mala omnia
us ruebam, candida
o lux beati Spiritus
i refulsit, & viam,
e ducit ad fœlicium
erna regna cœlitum,
nstravit; ista lux mea
ntis tenebras dispulit:
di meo dulcissimi
es amoris ista lux
xit, illo ex tempore
sancte totus ardeo,
quæro amore saucius.
lere vultum candidum,
is frui complexibus,
ns ardet, ipsa jam nihil
præter unum cogitat
n sic decentem virginem,
rens amator deperit:
n sic tenellum filium
rens uterq; diligit.
moris æstu liquitur.

Cor molle, ut olim fervidis
Percussa cera Solibus.
O flamma mentem frigerans
Omnesque labes excoquens,
Me semper indies magis
Incende, perge adurere,
Consume, totum verteris
Me donec in faces tuas.

Queritur, magnam hominum partem, vel illo Christo, rebus inanibus studere.

JESU beate, si tuo
Amore sancto perfrui
Quam dulce sit cognoscerent
Qui res inanes diligunt,
O quàm suæ dementiæ
Tæderet ipsos: vulnera
Acerba corporis tui
Tanta fluunt dulcedine,
Ut quisquis illa suxerit,
Opes, honores, omnia
Amata jam fastidiat,
Deique sola gloria
Lætetur, oblitus sui.
Sed cæca gens his fontibus]
Præfert lacunas putidas
Et pestilentes. Gratia
Magna tibi JESU maxime,
Qui me tuo purissimo
Lavas, alisque sanguine.

Prædicat se sine tutela Christi in mala omnia præcipitem ruere.

TE sancte JESU supplici
Adoro corde: cor tibi

Meamque

Meamque mentem dedico
Ut bimulus puer, sua
Custode si caret, sibi
Magna creat pericula:
Sic ipse, si desit tui
Tutela presens Spiritus,
In cuncta pracipitem mala
Dulcis, benigne Spiritus
Me quæso totum possidei,
Tuaque flamma incendto
Amore cor, illumina
Mentis tenebras, excoque
Quodcunque inhæret noxii,
Fac semper in te gaudeam:
Opes, honores sordeant,
Summique, Patris gloria
Sit luce clarior mihi.
Seu pascit hortus lumina
Florum colore gemmeo.
Seu fons susurrans vitreis
Delectat undis, illico
Vox surgat in laudes DEI.
Sol, luna, fulgor siderum,
Lapsus perennes amnium,
Formosa sylva, frugibus
Ager redundans, omnia
Quæcunque cerno, maximam
Sancti & beati numinis
Benignitatem cernere,
Manuque tractare imperant.
Hinc ipse discam, comiter
Omnes juvare, nemini
Nocere: purus, integer,
Deoque carus exigam
Quod restat ævi, transvolans

De in summa cœli sidera,
Fruar perenni gaudio.

De ardenti amore suo erga Christum.

AMore totus langueo.
Nec ulla jam datur quies:
IESU benigne jam meam
Solare mentem, candidos
Ostende vultus, lumine
Tuo beata lumina
Fac mea, nec osculum precor
Amans amanti denega.
Tu sponsus animæ meæ
Te quærit illa, lacrymis
Te continenter invocat.
Tu sancte, mortis è manu
Tuo redemptam sanguine,
Tuique amore sauciam
Odisse certè non potes.
Ergò misella cur tuæ
Dulcedinem præsentiæ
Non sentit? ah cur supplices
Venti querelas dissipant!
Sed tu licebit anxio
Amantem amore torqueas,
Non illa amare desinet.
IESU tui tabescere
Amore, res dulcissima est.

Commendat animam suam Deo, magnitudine morbi in extremum vitæ periculum adductus.

REctor beate cœlitum,
Qui sic amas mortalium
Salutem, ut almi filii

Cruore

Cruore sancto laveris
Peccata eorum: suscipe
Servi precantis spiritum,
Qui fretus unica tua
Benignitate, languidos
Artus libenter deserit,
Ut alta cœli sidera
Petens, fruatur, optime
Pater, tua præsentia,
Et sempiterno gaudio.

Ad Margaritam Henrici Gallorum Regis sororem.

PUDICA Virgo, regiæ
Stirpis propago nobilis
Ornata sanctis moribus
Et literis & ingeni
Decore fulgens, scripsimus
Hæc, insideret aridis
Cùm longa febris artubus:
His addituri plurima,
Ni mens gravata corporis
Laboribus languesceret.
Sed tu puella candida
Cœlestis ardens ignibus
Amoris; ut mens augurat,
Hunc perleges libentiùs
Parvum libellum, sed pium
Quàm prisca vatū carmina,
Nugis referta inanibus.

FINIS.